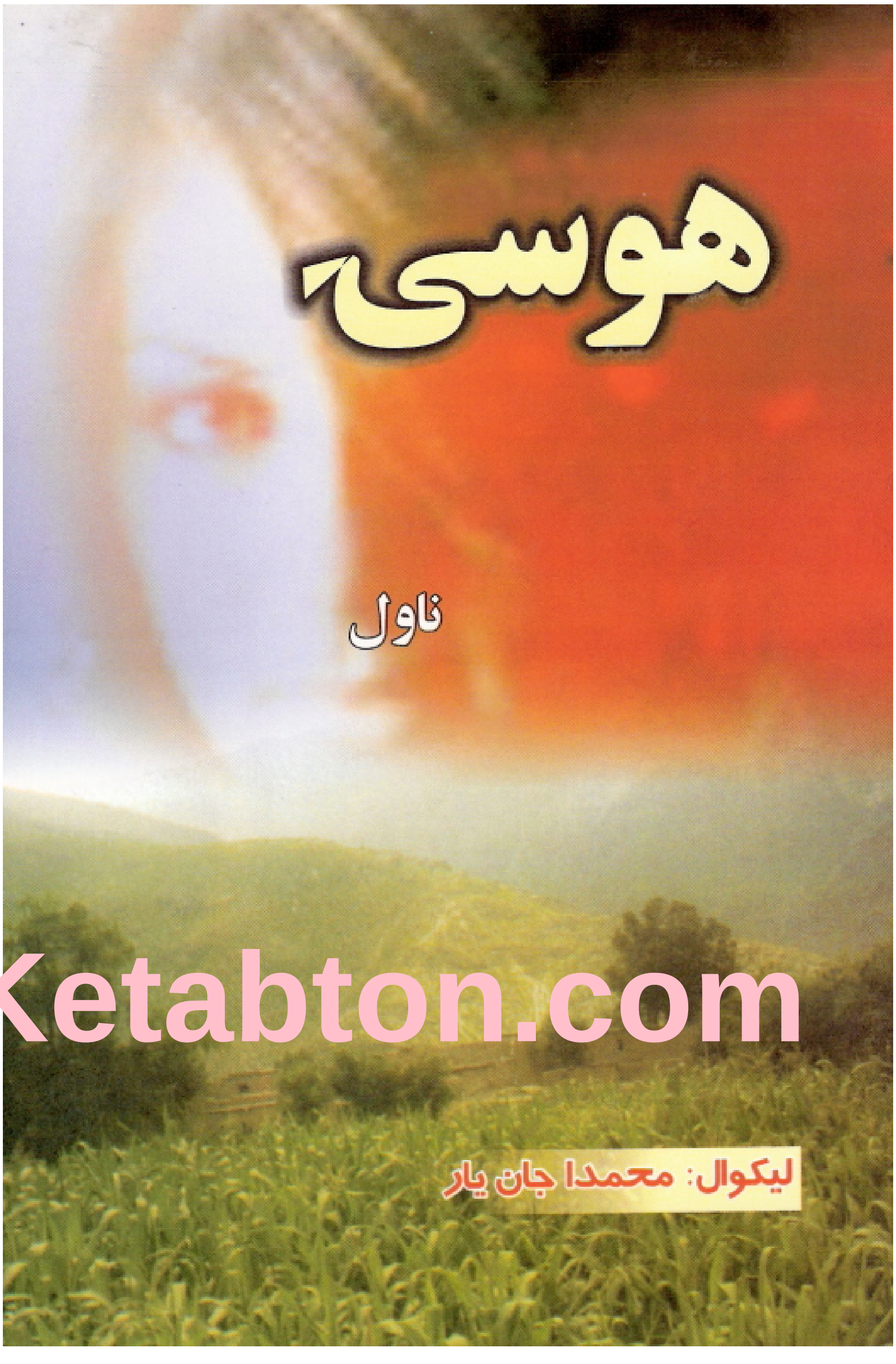

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: هوسۍ (ناول)
لیکوال	:: محمدا جان یار
خپرونکی	:: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور
چاپ شمېر	:: 1000 ټوکه
چاپ نېټه	:: 1385ل/2006م
چاپ وار	:: لومړی
چاپ زیار	:: عبدالبصیر بیدار
کمپوزر	:: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټر ځای

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور

Tel:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـوسۍ

نـاول

لیکوال:
محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

یار

له یو بل ناول سره

په پښتو داستاني ادبیاتو کې د ناول لیکنې د تاریخي بهیر مطالعه څو په زړه پورې ټکې د سرې مخې ته ږدي. لومړنی ټکی یې دا دی، چې د ژباړې او خپله د ناول لیکنې بهیر سره له دې چې اوږد تاریخ لري، خو دغه بهیر له پیل راورو سته په سمه پرله پسې توګه او په ټینګار سره دوام نه دی پیدا کړی. د دغه تاریخي بهیر له مطالعې څخه راوتلی بل ټکی دا دی، چې زموږ په ولس کې او د اولس د ژوند په بېلابېلو اړخونو کې د پېښو د ډېرښت او د اتلانو او څېرو له ځلېدو سره سره زموږ د ناول لیکنې بهیر او زموږ ناول کښونکو له دې څخه لازمه ګټه نه ده اخیستې. هغومره چې د اولس ژوند له سترو پېښو له سترو اتلولیو ډک دی او څېرې او پېښې په کې ډېرې په زړه پورې دي. زموږ په ناولونو کې بې له یو څو بېلګو پرته لازمه ځلا نه ده پیدا کړې.

په دې وروستیو کلونو کې زموږ یو شمېر لیکوال دې برخې ته هم پام را اړولی دی. په دغو کلونو کې یو شمېر په زړه پورې ناولونه او منځنۍ کیسې لیکل شوې دي. په دغو کیسو او ناولونو کې د اولس د ژوند بېلابېل اړخونه ځای شوي او داستاني شوي دي. دغه هڅې د ستاینې وړ دي، خو کافي نه دي.

ښاغلی لیکوال او شاعر محمدا جان یار هم په دغو وروستیو څو کلونو کې په دې برخه کې هلې ځلې کړې دي. نوموړی چې تراوسه یې د شعرونو او نظمونو د کښلو لړۍ ګرمه ساتلې ده، په راروسته کې یې داستاني لیکنیو ته پوره پاملرنه وراړولې ده.

ښاغلي لیکوال تراوسه پورې څو داستاني ټولګې او د ناولونو او منځنۍ کیسې کښلې دي. په دغو داستان لیکنو کې د تېرو دېرشو اورنیو او خونړیو کلونو پېښو په ښه توګه ځای موندلی دی.

ښاغلي یار دغه نوي ناول هم د همدغو کلونو یوه پېښه را اخلي او داستاني بڼه ورکوي. ما ددې ناول لومړنۍ کښل شوې نسخه ولوستله او ګران لیکوال ته مې ددغه اثر په اړه خپل نظر او ځینې مشورې ورکړې، چې د چاپ په وخت کې یې په پام کې وساتي او بیا ځلې کتنه پرې وکړي. هیله لرم زموږ ځوان لیکوال دغه په زړه پورې ادبي ډول ته غور وکړي. دا هغه داستاني ډول دی، چې د یو ملت د ژوند ټولې لوړې ژورې، ټولې ناخوالې، ټول عظمت، ټولې مینې او وینې پکې ځایدای او ځلېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې برخې ته د لا زیاتې پاملرنې په هیله. تاسو د ښاغلي یار د دغه ناول لوستلو ته رابولم.

په درنښت

زریـن انځـور

2005/8/22

جرمني، کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی څپرکی

د کوټې کړکۍ او دروازه بیخي ډنګې دېوال پرته وه. د لمر وړانګې په کړکۍ کې راننوتلې وې. هوا دومره پاکه وه، چې زره ګرد هم د لمر په وړانګو کې نه لیدل کېده. ځان مې کړکۍ ته ښه ورنږدې کړ، د سیند شور او زوږ مې تر غوږ راورسېد، سر مې له کړکۍ نه ښه بهر کړ، لاندې سیند په مستۍ بهېده. یخې یخې څپې له سینده راجګېدلې، د سیند په غاړه د "ولو" د ونو څانګې سیند کې ډوبې شوې وې. په دغه اوړي د غرو په سرونو پوره واوره پرته وه، نو ځکه خو سیند په مستۍ کې و، او به خو یې دومره یخې وې، چې هډو لاس په کې چا نشو ښکته کولې. ما به له معمول سره سم له همدغې کړکۍ نه د شاتوت د زړې ونې په دوه خوښې ښاخ کې د باجونکې ځالې ته پورته پام کاوه. د توري باجونکې ځاله خو له کلونو کلونو په همدغې ښاخ کې پرته وه. ما لا له ځالې نه سترګې نه وې اړولې، چې باجونکه د ځالې تر څنګه په یوه ډکي ناسته وه. پخپله مښوکه کې یې یو اوږد ډکی نیولی و. غوښتل یې چې ډکی پخپله ځاله کې سم کړي. بله باجونکه ورته په یوه بله څانګه ناسته وه، شپېلي یې وهل. دا ځاله د هغوی ډېره پخوانۍ مېنه وه.

رښتیا چې خپله ځاله، خپله مېنه او خپل کور څومره خوږ شی دی! په هر چا انسان دی که حیوان او که پرنده دی، خپل ټاټوبی پرې ګران دی. زه له کلي نه پخوا راوتی وم زیات وخت مې ښار کې تېرېده، یوازې به اخترونو کې کلي ته تلم.

زموږ کلی ډېر لوی نه و، خو د ښکلیو منظرو په منځ کې پروت و. دوو خواو ته یې جګ جګ غرونه ولاړ وو. دغه اسمان څوکي غرونه په شنو ځنګلونو پټ و، د څېړۍ او نښترو ونو د ګڼ والي لامله توره شپه جوړه کړې وه. اوړی ـ ژمی پر دغو غرونو واورې پرتې وي. ناوونه او خوړونه له روڼو او پاکو اوبو ډک بهېږي. په غرونو کې ځای ځای بانډې او کروندې هم شته. ډېری خلک پکې اوسېږي، د غرو لمنو کې لوی او واړه کلي پراته دي، خو دا کلي د سیند په غاړه پروت دی. کله چې په سیند کې سېلاب راشي، ډېر کورونه او ځمکې له ځانه سره وړي. بس همدا غرونه او هواګانې دي، چې ددې سیمې د کلیو خلک یې روغ رمټ ساتلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه یاد شي، چې د باندني هېوادونو ځینې سیلانیان زموږ په کلي تېرېدل او نورو درو ته به تلل. ددې ځای په خلکو کې ښه راشه درشه شته دی. په اخترونو او اشرونو کې له یو بل کره ځي راځي. هسې خو په ټول افغانستان کې همدا کولتور دی، خو په ځانګړي توګه ددې ځای په پښتنو کې دېرې او حجرې په ټنګ ټکور تودې دي او بیا خو د ژمي په اوږدو شپو کې د کلي له حجرو نه د ټپو او یکه زار غږ پورته کېږي. سره له دومره غریبۍ هم ټول لکه د ورونو په شان شپې ورځې تېروي. ادب، حیا د کشر او مشر خپل خپل ځای او درناوی پکې موجود دی. چل ول، ټګي برګي دا خلک نه پېژني، خو یو شوی چې ددې خلکو ژوند یې تباه کړی دی، هغه بې سوادي ده، چې قصور او ګناه یې د تېرو رژیمونو په غاړه ده. سره له بې سوادۍ هم، خلک یې په ادب ګڼېږي. ته به وایې، چې لوړې زده کړې لري.

زه ډېره موده پس کلي ته راغلی وم. په نورو کلیو کې هم وګرځېدم. په ټولو کلیو کې د خلکو ترمنځ سخت اتفاق او اتحاد موجود و، ټول لکه ورونه داسې اوسېدل. سره له دومره غریبۍ یو تر بله ځارېدل، دا نه وه چې ته څوک یې او زه څوک یم، لکه د یوه کاله د خلکو غوندې یې ژوند کاوه.

ما ته هغه ژوند خوند راکاوه، یوه میاشت په رخصتۍ راغلی وم، پوه نه شوم، چې دا یوه میاشت څنګه زر تېره شوه؟.

دې ښار ته چې راغلی یم، دا څوومه شپه ده، چې هېڅ خوب نه راځي. زړه مې په کلي کې پاتې دی، هغه شنه باغونه، د کلي چنارونه، په دېرو او وستلونو کې د کلي د خلکو ناسته پاسته، د چېلمانو لخړې، د کلي د ټوکمارو ترمنځ ټوکې ټکالې، د پسرلي په موسم کې د شنو توتیانو اوازونه، د سپېرو تړو له پاسه د مستو زرکو چړچکې، په شنو فصلونو کې ګرځېدل، راګرځېدل، ګودرونو ته د کلیو د نجونو کتارونه، هر ماښام په شنو ونو کې د مرغیو شور او اوازونه، د چم ګاونډ ګڼه ګوڼه، ودونه، اخترونه، ټالونه او سمنکونه یو شي، چې هېڅ له یاده مې نه وځي او هغه دا دی، چې:

د هغه بر کلي تر څنګه به چې په لوړ ګړنګ کجیران ناست و، او پاس به هوا کې د زانو کاره واړه کتارونه تېرېدل، د ښکاریانو ساتل شویو زرکو به په پنجرو کې څنګه ښې او په زړه پورې چړچکې وهلې.

کرار کرار رانه د ښار مصروفیتونو د خپل کلي یادونه واخیستل. بوختیاوې مې زیاتې شوې، د کلي یادونه مې هېر شول، خو بیا هم سړی هر شی هېرولی شي ولې د خپل کور او کلي د خاپوړو کوڅې نه شي هېرولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ په کلي کې ایله بېله درې ـ څلور تنه مامورین او تنخوا خواره موجود وو، نورو ټولو پخپله ځمکه کې له پخوا نه بزګري کوله. زه د معمول سره سم خپلې دندې ته تلم. د مامورینو تنخواګانې کمې وې، ټولو اقتصادي ستونزې درلودلې، خو چا د هغې وخت د رژیم له ډاره څه نه شو ویلی.

بیا هم هر چا ستونزو ته غاړه ایښې وه. چېرته په میاشت کې به هم کوم مامور غوښه، ښوروا نه شوه خوړلی. د افغانستان په بېلا بېلو ولایتونو کې د خلکو د ژوند بېلا بېلې طریقې وې. په هېواد کې د اقتصادي او اجتماعي پرمختیا او خو هڅو فکر چا سره نه و. یوازې په ګرد افغانستان کې ښه امنیت موجود و. هېچا سره د سر او مال خطره نه وه. بېګانه و خو زموږ ملک ته کاږه هم نشو کتلای. د خوښۍ او ارامۍ فضا خوره وه. د هر کلي په جوماتو کې به د جمعې تر لمانځه وروسته دوعا کېده او ویل کېده به چې:

زموږ د پاچا تخت و بخت دې خدای برقرار لري، تاسو ته ښه معلومه ده، چې هېچا به د پاچا په هکله بده خبره نه کوله، د هر چا په ژبه دا ویل کېدل:

الله دې زموږ د اسلام باچا ته ډېر عمر ورکړي.

دولتي مامورینو هم په ښکاره څه نشو ویلی، ولې زړونه یې د وخت له ناخوالو نه په تنګ راغلي وو. مامور سهار به چې کله کلي ته راغی، موږ ته به یې د ښار کیسې کولې. ده ویل نوی مامور شوی وم، د ورځپاڼې لپاره به مې هره ورځ د خپرولو وړ مواد تیارول، تل به مې د کار په ځای کې پخپل مېز سرټیټ کړی و، څه به مې لیکل.

یوه ورځ د کار په خونه کې سخت مصروف وم، چې د دفتر ملازم راغی، ویلې مامور صاحب څوک دې غواړي. خوله مې له نسوارو ډکه وه، په لیکنه بوخت وم، سر مې راجګ کړو، چې وړاندې په دروازه کې یوه جینۍ راننوتله. ښکلې جینۍ په ښکلې دریشۍ کې راروانه وه.

زر مې نسوار تو کړل، له مېز نه ورپاڅېدم او د هغې مخې ته ورغلم، چې نږدې راغله او سترګې مې پرې ولګېدې، ښایست او ښکلا ته یې هک پک پاتې شوم. حېران شوم، چې دا ښکلې او فېشني پېغله او سهاره ته؟ زه د کلي سړی او دا د ښار ښاپېرۍ؟ ما وې دا بڅوک وي؟ مخامخ ور روان وم، ویلې مامور سهار تاسې یاست؟ ما وی هو بې بي زه یم راځه مهرباني وکړه راځه.

هغې راته سترګو ته کتل، وې ویل

منه سهار صاحب، ښه شو چې دا ستا کار ځای مې وموند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لا شکمن شوم، ما وې لکه چې کومه جاسوسه یې درپسې کړې ده، خدای دې خیر پېښ کړي، کومه ګناه خطا رانه شوې نه وي، نور څه خو نه وو، صرف ځینې لیکنې مې داسې کړې وې، چې پر نظام د انتقاد بوی ترې پورته کېده او هم مې په یوه نیمه لیکنه کې د وخت له ناخوالو نه سر ټکاوه. اګرچې ډېرو به د رژیم په خلاف ځینې مقالې او طنزیه لیکنې په اخبارونو کې خپرولې، خو په زړه کې مې ډېر څه تېرېدل. هغه زما د مېز تر څنګه په څوکۍ کښېناسته، د سترګو لاندې مې وڅارله، ما وې که کومه خپلوانه او شناخته ده او که څنګه؟ د شعبې خدمتګار ته مې وویل:

والکه چنار ګله! هن دا پیسې واخله چای راوړه. له دوکانه درسره شیر پېره هم راوړه. زه خپل مېز ته کښېناستم، جینۍ ته مې په احتیاط او ادب سره مخ ورواړاوه، ورته و مې ویل:

بخښنه غواړم که خپل ځان راته راوپېژنې؟

هغه موسکۍ شوه سرې نرۍ شونډې یې ښېرته کړې، توري او ږدې سترګې یې راواړولې، وې ویل:

زما نوم هوسۍ دی. د ادبیاتو د پوهنځي د څلورم کال محصله یم. خپل وربل یې په چپ خوا وارتاوه کړه، سترګې یې مړې غوندې پورته واړولې، وې ویل:

له پخوا نه راسره دا هیله وه، چې له تاسې سره له نزدې نه وګورم. د ژوندون په مجله کې مې یوه ورځ ستا یوه مقاله لوستلې وه، ټولو پرې ښې تبصرې کولې. ستا راډیو داستانونه هر چا اورېدلي دي، ما هم د هرې جمعې په شپه ستا راډیویي داستانونه اورېدلي او تعقیب کړي دي، غوښتل مې چې یو ځل دې له نزدې نه وګورم. سهار صیب! له ډېره وخته راهیسې ستاسې راډیویي داستانونه د جمعې په شپه اورم، ستاسې لیکنې، لنډې کیسې او مقالې مې هم لوستې دي. څو واري مې له ځانه سره پرېکړه کړې ده، چې تاسې له نزدې نه ووینم، له ښه مرغه چې دا نن مې ستاسې سره د لیدو نصیب وشو، له ډېرو پوښتنو وروسته مې دلته پیدا کړې.

ما وې هو ولا څه وکړو وظیفه ده، سبا یې راځو، ټوله ورځ بس همدا کار دی، په دې مېز مې سر ټیټ وي ان چې مازدیګر شي بیا کور ته روان شم. په دې وخت کې د شعبې خدمتګار چای راوړ. ما د چای پیاله ډکه کړه او د هغې مخې ته مې پر مېز ورته کېښوده. د چای څښلو هیله مې ترې وکړه. ویل مننه. ما هم د چای پیاله ځانته ډکه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړه کې مې په دا لړه شېبه کې ډېر څه تېر شول، حېران خو په دې وم چې دا ښکلې جینۍ او سهاره ته نسوارېک. بیا مې چې فکر وکاوه، ما وی خو خالي لیدو ته دې راغلې ده، نو ته اوس څه زړه ښکته پورته کوې. بیا مې زړه رالوی کړو او دا سې پوښتنه مې ترې وکړه:

بخښنه غواړم که تاسې ځان راته راوپېژنئ او هم راته ووایئ، چې اصلي مطلب دې څه دی؟

ویل یې:

مخکې مې درته وویل، چې زما نوم هوسۍ دی، د کابل پوهنتون ادبیاتو پوهنځي کې د څلورم کال محصله یم.

نور مې ترې د پوښتنې جرأت نه درلود ، خو هغې وویل:

کور مې په وزیر اکبر خان مېنه کې دی اصلاً د جنوبي یو. زموږ ټوله کورنۍ د جمعې په شپه خامخا ستاسې راډیویي داستانونه اوري.

هغې د چای نه غړپ وکړو ، زه ورته ښه په ځیر شوم، خدای راستي چې په غړۍ کې یې اوبه ښکارېدې. زه له وړوکتوبه شرمېندوکی وم، ښځو ته مې نشو کتلای، خو بیا مې زړه رالوی کړو ، په غټو او رونو مې وروکتل. هغې چې سترګې راواړولې، ما وې ګنې زړه یې رانه ووېست، څه بل شان ښاېست رب ورکړی و. په مرۍ کې مې لاړې وچې شوې، هغه هم راباندې پوه شوه. ما چې بیا وروکتل، هغې زما په سترګو کې خپلې سترګې ښخې کړې. زه وشرمېدم د هغې د سترګو جنګ کې پاتې راغلم. یوه شېبه مونږه دواړه غلي پاتې شو ، په زړه کې مې تېر شول ما وې هسې نه چې درباندې پوه شي او شکایت درنه وکړي. هغې وویل:

بښنه غواړم چې له کاره دې ونه باسم. له خپلې پیالې یې ګوټ وکړ، په شعبه کې ې هرې الماری ته یو ځل وروکتل، بیا یې زما مېز او ماته په ځیر ځیر کاته.

ما غوښتل، چې دویمه پیاله چای وروا چوم، ویلې بس دی. سهار صاحب ډېره ډېره مننه اوس همدومره. لږ څه پېژند ګلوي مو سره وشوه. سبا ته به که وخت ولري کوم ځای به سره وعده کېږدو ، غواړم پوره درسره وپېژنم ځنګه؟ ډېره ښه ده بي بي سبا ته به زه په څلورو بجو درته لاندې د مطبعې مخې ته ولاړ یم. که دې غوښتل او وخت دې درلود سره وبه ګورو. ویل یې: سمه ده. اوس به ستا په اجازت سره درنه رخصت شم. ما وې ښه ده مهرباني وکړه.

زه ورسره ان تر دروازې لاړم، مخ یې راستون کړو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس نور مه راځه ډېر تشکر، د مېلمه پالنې نه دې. ويې خندل. د مينې ډکه خندا يې وکړه، ما هم ورسره خوله چينګه کړه. خداى په اماني مې ورسره وکړه او لاړه. بيرته چې را ستون شوم، د سر ويښتان مې نېغ ودرېدل. دستي مې يوه ټونګه نسوار خولې ته وارتول. په فکر کې ډوب لاړم، ما وې ښه د کونډې زويه يو فقير ملنګ ليکوال په غير له دې ماموريته نور هېڅ نه لري، په کلي کې دې يو زوړ کور او زړه بوډۍ مور درپاتې ده، غريبي خوله وړوکتوبه د هر شي له جرئته وېستلې يې.

د خوارې کونډې زويه، خپلې روټۍ ژويه

په منډه له مېزه پورته شوم او په دېوال پورې ځوړندې هنداره ته ودرېدم. پخپلو ويښتانو مې ګوتې متې ووهلې، څه تمه مې ځانته پيدا شوه. زړه کې مې وويل:

سهاره له چا نه کم نه يې! خو په جېب کې دې قيران جان (غيران) نه بودېږي. بيا مې څو ګامه په کوټه کې واخيستل، سګرټ مې ولګاوه، هغه مې فکر ته راغله. نوم مې هوسۍ دى، د ادبياتو د پوهنځي محصله يم، چې دا د کافر لور څومره ښکلې ده؟ سرې نرۍ شونډې، سپين غاښونه، توري اوږدې سترګې، دنګه ونه، صراحي غاړه، تورې اوږدې زلفې يا ربه چې څومره ښابست دې ورکړى دى. بيا مېز ته کښېناستم، له ځان سره مې ووې: د چونچېنې زړه دې دى دا څه کوې؟ غريب سړى او برګ يې سپى، پردۍ جينۍ پسې دې زړه لاړ.

ما به هره غرمه د ډوډۍ په سر له خپلو همکارانو سره ټوکې ټکالې کولې، خو په دې غرمه مې سپېره مړه وه. انډيوالانو راته وويل:

سهاره نن غلى يې ټوکې نه کوې څنګه چرتي يې؟ ما ځان ترېنه تېر اوه. مازديګر چې کور ته لاړم د ډوډۍ تيارى او ديګ ميګ مې له لاسه نه کېده. بس همدا به مې په فکر کې راکوزېدل. الکه سهاره دا جينۍ درسره څه لري؟ استخباراتو وظيفه ورکړې ده او که څنګه؟ نه نه... کېداى شي خوارشې مينه درسره ولري. مينه نه بابا زما غريبي او له هغې سره مينه؟

په دې شپه خوب نه راتلو، سهار خپلې دندې ته لاړم. په دې فکر وم چې هغه په څلورو بجو راځي او ستا په جېب کې غيران نشته، له يوه مامور نه مې سل روپۍ پور کړې. ما وې نه ويل کېږي، چې د ضرورت په وخت کې ورته خجالت نه شم او په دې ورځ مې بايد نيمګړى داستان راډيو ته پوره کړى واى.

خو فکر او قلم مې ودرېدل، نور راکې د ليکلو توان نه و، په همدې ورځ په دا څو شېبو کې به زړه ته ډېر څه راغلل. کله به مې فکر ته راغله، چې کېداى شي دا جينۍ د کوم بل مطلب لپاره چا موظفه کړې وي، بيا به مې وويل سهاره ته نو څه کوم لوړ مقام لرې يا د حکومت ضد سړى يې ته څه شى يې؟ چې دا نه يې نو څه بدل فکرونه کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدای شي مینه درسره ولري. له ځان سره به مې وخندل. ما سره مینه؟

خو لنډه دا چې په همدې سوچونو او فکرونو کې څلور بجې شوې، رخصتي شوه. زړه نا زړه مې حاضري امضاء کړه، له نورو مامورینو نه وروستی شوم، په کرار کرار له مطبعې نه ووتلم. د خپل لین بس سرویس چلوونکي ته مې وویل: ما وې زه نن چېرې کار لرم، نن تاسې سره نشم تلای. ټول مامورین کورونو ته ولاړل. زه د مطبعې مخې ته یوازې پاتې شوم. په سړک وړاندې لاړم او د هغې د رتلو انتظار مې کاوه. لږه شېبه پس یو تور ښکلی موټر مې مخې ته ودرېد، هغه له موټره راښکته شوه. په خندا یې وویل:

سهار صاحب لکه چې ډېر انتظار پاتې شوې. ښښنه غواړم له پوهنتون څخه په همدومره وخت کې سړی رارسېږي. هله راځه مهرباني وکړه. موټر ته به وخېږو.

زما په خوله کې لاړې وچې شوې وې، ځکه چې د پردۍ لور سره په داسې ګ موټر کې او بیا چېرته؟ زه لړزړه نازړه وم، هغه و موسبده وې ویل:

تاسې مهرباني وکړئ په موټر کې به خبرې سره وکړو.

لومړی ځل مې و، چې په دغسې موټر کې کښېناستم. له حیا نه په وروسته سیټ کې کښېناستم، ما وی چې څوک مې ونه ویني. هغې بیا له نازه یو اوخکی کوږ کړو موسکۍ شوه، وې ویل:

سهار صاحب مخکې به ناست وای، ما وې خیر دی همدلته به کښېنم. هغې راته مخ راواړاوه، وې ویل:

سهار صاحب ستا په زړه کې څه تېر نشي داسې ځای ته به لاړ شو، چې دواړه سره ښه یو بل وپېژنو او نورې خبرې به هلته کوو. زړه دې مه ښکته پورته کوه. ما وې نه نه بې بې پروا نه لري ستا خوښه زما خوښه ده. هغې وویل:

ښه نو وو ایه، چې د کرغې ډنډ ته ولا شو او که کوم هوټل ته؟

په دویمه خبره مې نبغ ټوپ وکړو، ځکه چې زما جیب کې یوازې یو سل ګون پروت و. هغې زر خبره ونیوله ویلې د کرغې ډنډ ته به لاړ شو. ما وې ښه ده. موټر ته یې حرکت ورکړو. په لاره یې رانه دا پوښتنه وکړه:

سهار صاحب څو کلن یې؟

ما وې 25 کلن یم.

هغې وې:

بیخي ځوان ښکارې، ما وې مننه بې بې څه ځواني ده، خو بس تېرېږي.

د پولیتخنیک په مخه چې تېرېدلو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده خو به دې کړی يې؟

ما وې: نه واده مې نه دی کړی. بي بي جان ما لا په سير کې پونۍ هم نه ده رېشلې. هغې په کړت کړت وخندل. ويلې هرڅه به خدای وکړي، دنيا په اميد خوړل کېږي. کرغې ته چې ورسگدو ، ويلې د سپوږمۍ هوټل ته به ورشو ، لومړی به يوه ناشته وکړو او بيا به د ډنډ په غاړه چکر ووهو. د سپوږمۍ د هوټل نوم مې له هغې د خولې نه واورېد. غرشی چې موټر يې د سپوږمۍ هوټل مخې ته ودرولو. موټر ودرېد او موږ دواړه هوټل ته ننوتلو.

هغه مخکې او زه ورپسې وم، د هوټل په ګوښه ځای کې په مېز سره کښېناستو. د رستورانت کارګر راغی ويلې څه خورئ؟ هغې راته وويل:

سهار صاحب څه شی خورې؟ ما وې ته چې څه خورې هغه به زه هم وخورم. هغې لږ وخندل، وې ويل: ماهي به راوغواړو. د هوټل والا ته يې وويل: دوه خوراکه ماهي راوړه. هغه ماته مخامخ کښېناسته، نږدې دمه مې هېڅ تمه نه وه او نه پوهېدمه، چې دا به ماته څه وايي او څه مطلب به لري؟ ما هېڅ هغې ته مخامخ نه ورکتل، ما وې چې په زړه کې يې څه ور ونه ګرځي. ځان مې غلی نيولی و ، د ماهي په خوند هم پوه نشوم. ولې چې جېب مې خالي و او د هغې د ښايست تر تاثير لاندې وم. هغه ډېره خوشاله ښکارېده، ډوډۍ يې خوړله او ماته به يې کتل، خو ما ورته مخامخ نه کتل. د هغې بېرون ته پام شو ، له وخت نه مې په استفاده سره زر ورو کتل، توري غټې اوږدې سترګې، سپين مخ، سرې نرۍ شونډې، جګه غړې، سپين غاښونه، د زنې د سر شين خال او تور کاکل خو يې نيمايي سپين مخ پټ کړی و.

هغې چې مخ راواړوه او سترګې يې را سره مخامخ وجنګولې، بس همدغه شېبه کې مې زړه بيخي بل ډول شو ، ما وې ګنې زړه بې رانه بوټ ووېست. په ډوډۍ پسې يې سمدستي چای راوغوښت، بيا يې په يو خاص نزاکت سره وويل:

سهار صاحب ! ته به حېران پاتې يې چې دې جينۍ تر دې ځای ځنګه او د څه مطلب لپاره راوستی يم؟ ما ورو کتل هغه په داسې حال کې، چې سترګې يې په يوه ډډه کړې را اړولې وې، زلفو يې نيمايي مخ نيولی و. ما ورته په ځواب کې وويل:

نه بي بي خو ته راپسې راغلې او په موټر کې دې راوستم، نو هغې داسې وويل:

سهار صاحب ! زه به اوس درسره د مطلب خبرې وکړم.

زه په ځوکۍ کې راټول شوم، ما وې الله خير کړې څه مطلب به لري؟

هغه په مېز دواړه ځنګلې ولګولې وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ځان په باب درته وایم، چې ته داسې فکر ونه کړې، چې ګڼې دا جینۍ کومه بدکاره ده، د خپلې ساعت تېرۍ لپاره یې زه راوستی یم. ما درته ستا په دفتر کې وویل، چې زه هوسۍ نومېږم، د پلار نوم مې سور ګل دی. د ظاهر په وخت کې رئیس و او د شاهي کورنۍ سره نږدې اړیکې لري. ددې داود خان په وخت کې یې تقاوت وکړو. مور مې هم تقریباً بوډۍ ده، وروڼه نه لرم، دوه خوېندې مې واده شوي دي. یو کور مو په وزیر اکبر خان مېنه کې او بل کور مو په څلورمه کارته کې دی. پلار مې ډېرو شتو او پیسو خاوند دی، یو تره مې د جرمني تجارت کوي، د کاکا زامن مې په تحصیل بوخت دي، زه هم د ادبیاتو د پوهنځي د څلورم ټولګي محصله یم.

سهار صیب ستا راډیویي داستانونه مې له پخوا نه تعقیب کړي او اورېدلي دي. زه ستا له راډیویي داستانونو سره سخته علاقه لرم. زموږ کورنۍ هم ستا له جمعې د شپې راډیویي داستانونو سره خاصه علاقه لري. په یوه مجله کې مې ستا یوه مقاله ولوستله، ډېره مې خوښه شوه او هم مې پکې ستا عکس ولید. په همغه ساعت مې زړه کې تېر شول، چې ما وی کله به دې له نږدې نه وګورم او دا دی اوس چې مې ولیدې او له نږدې مې درسره ملاقات وشو، لا به دې ښه پسې نور هم وپېژنم. دا خو لومړۍ ورځ ده، که د دواړو سره ولګېده وروسته به بیا لا ښه پسې معرفي شو بیا به نورې خبرې کوو، څنګه خوښه دې ده؟ د هغې خبرو راته پوره جرأت راکړی و، ما وې ولې نه. په زړه کې مې تېره شوه، چې جینۍ دربانديې ګرمه راغلې ده، بل کومه خبره نشته دی. ځه توکل په خدای دی، چې وړاندې څه کېږي؟

وې ویل: مهرباني وکړه که ته هم راته ځان پوره پوره راوپېژنې؟

ما ځان په چوکۍ کې رانېغ کړو او داسې مې ورته وویل:

نوم مې هارون، سهار مې تخلص دی. د پلار نوم مې حیدر خان دی، په قوم مومند یم. کله چې د خوشال خان لېسې نه فارغ شوم، په کانکور کې ادبیاتو پوهنځي ته کامیاب شوم. د ژورنالېزم له څانګې نه فارغ شوم او بیا په مطبعه کې مقرر شوم. پلار مې مړ دی، یوه وړوکې خور او یوه بوډۍ مور مې په کلي کې اوسېږي. خالي یوه کوټه لرو، مځکه مو لږه ده، د اقتصادي ستونزو سره مخامخ یو. کله کله په رخصتیو او د اختر په ورځو کې کلي ته د مور لیدو ته ځمه، بس همدا مې پېژندګلوي ده بي بي!

هغې لومړۍ نرۍ موسکا وکړه او وې ویل:

سهار صاحب غریبي پروا نه لري، د افغانستان ډېر خلک غریب دي، خدای به دې ټولې ستونزې هوارې کړي، هېڅ فکر مه کوه، په مخکې دې ډېر اوږد ژوند پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې هو سمه ده، دنیا په امید خوړل کېږي. هغې وویل: هو که نصیب دې ښه و، ډېر زر به دې ژوند جوړ شي. زړه کې وې په دې تنخوا به مې څه ژوند جوړ شي؟ توکل په خدای دی بي بي!

پرې پوه شوم، چې هغه درته ښه نیت لري او د راتلونکي ژوند په باب درسره مینه او یوځای کېدل غواړي. هغې وخندل وې ویل: سهار صاحب کوژدن خو به دې نه وي کړې؟

ما ورته وویل: نه بي بي ما خو لا په سیر کې پونې هم نه ده ریشلې، تراوسه مې لا پنځه ویشتم کال روان دی.

هغې په خندا کې وویل: خدای دې ښکلې په نصیب کړه، په یوه ډډه یې راته د سترګو لاندې کتل ویل یې: راځه که دې خوښه وي یې په هوټل کې همدومره بس دي، بېرون به د اوبو د ډنډ په غاړه چکر ووهو. ما وې ښه ده. له مېزه راپاڅېدو او د پیسو دخل خوا ته روان شو. د پیسو د ورکولو ځای ته چې کله ورنږدې شو، زه مخکې شوم او د خوراک مصرف پیسې مې له جېبه راواېستلې. په دې وخت کې هغې راغږ کړو: پیسې به زه ورکوم ته به جېب ته لاس نه تېروې، ترڅو چې هغه تر دخل رارسېده، ما پیسې ورکړې وې. هغې راته بیا زې دومره وویل: زه کله په تا پیسې ورکوم. له هوټله راووتلو، وړاندې د اوبو په غاړه د ګلونو او شنو منظرو په منځ کې دواړه روان شو.

په ټوله شاوخوا کې څوک نه ښکارېدل، هلته لیرې د اوبو په منځ کې په یوه وړوکې کښتۍ کې دوه کسان ناست وو، د اوبو غاړې ته د وتلو په حال کې و.

لمر په غړغړه و، د دوو ناجوګانو منځ کې په یوه شنه جلګه موږ دواړه سره کښېناستو، د هوسۍ دربېشي بیخي نوې او تنګه وه، ما خپله کورتۍ ووېستله او هیله مې ترې وکړه. ما وې بي بي مهرباني وکړه په دې کرتۍ کښېنه، چې دربېشي دې چټله نشي. هغې راته په یوه مهربانه او د مینې ډک نظر وکتل ویل یې: نه نه سهار صاحب داسې کارونه مه کوه، خپه کېږم.

د اوبو په غاړه په شین چمن کې کښېناستو، شاوخوا ته د ګلونو بېل بېل ډولونه لیدل کېدل. د ګلابو او نورو ګلونو خوشبویي په تېره بیا د سېنځلې د ونې نه ښکلې خوشبويي راتله. د لرواټن په څنګ کې د یوه لوړ چینار په جګ ښاخ دوه ککوګان ناست وو، پورته مې چې ورپام کړ، کاکو کاکو ناري یې وهلې. هوسۍ ته وویل: بي بي جان ته ګوره پاس چینار ته. هغې چې چینار ته پورته ورپام کړ، بیا یې زر ما ته وویل: ولې موږ ګنې تر دوی کم یو څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کټ کټ ویې خندل. بیا یې د وربل ویښتان له سترګو واړول وې ویل: دا ټول او هرڅه ښکلي دي، له دې خبره سره یې زما د کرتۍ په جېب کې لاس ښکته کړو، خو ما پرې ځان پوه نه کړو (زړه کې مې وګرځېد، چې والکه ته خو غریب سړی یې دا جینۍ او ستا ورسره په دا سې ځایونو کې ګرځېدل په ژور فکر کې ډوب شوم). هغې لاس رااوږد کړو، په اوږه یې راته کېښود څنګه په چورت کې لاړې؟ مخ مې ورواړاوه، سترګې یې زما په سترګو کې ښخې شوې، همدغه شېبه زموږ د دواړو د زړونو ورکولو شېبې وې. زما خو له وچه وچه کېده، د هوسۍ سترګې له تورو الي نه سرې واوښتې. دواړه سره پوه شو، خو د ویلو څه مو په توان کې نه و. زه خو کلیوال سړی وم، ښځو ته مې سم نشو کتلای او هوسۍ هم څومره چې ښارۍ وه، خو په دغه شېبه یې څه نشو ویلې، غلې وه.

یوه شېبه وروسته مې ورته وویل: هوسۍ جانې یوه خبره درته کوم، چې زموږه جامعه وروسته پاتې ده، مطلب ته په موټر کې ماته مه راځه، زما مشوره دا ده چې په ټیلفون کې به یو ځای وعده کوو او سره ګورو به څنګه خوښه دې نه ده؟ ولې نه ته چې څنګه وایې همغسې به کوو. هغې خپل ساعت ته وکتل ویلې راځه سهار صیب چې ځو، ناوخته دی. موټر ته وختو او د ښار په لوري مو حرکت وکړ. پل باغ عمومي ته چې ورسېدو، هغې وویل زما او ستا د وعدې ځای همدلته شو. سبا ته به همدې ځای کې ستا انتظار کوم. ما وې، سمه ده.

هغه لاړه، زه هم په سرویس کې خپل کور ته لاړم. د شپې مې نیمګړی مضمون پوره کړ، ما وې چې حق الزحمه مې حواله شي.

د مضمون لیکلو نه چې فارغ شوم، ماښام تېر و، خبرونو ته مې غوږ ونیو. په ښار کې د هغې وخت په خلاف مظاهره شوې وه. ټول د کابل پوهنتون مظاهرې ته وتلي وو. د شپې خبرو نه مې واورېدل، بیا مې د چا یلپاره چای جوش په منقل کېښود. زه د خپلې کوټې په منځ کې د یوه وړوکي مېز تر څنګه کښېناستم، راډیو لا لګیا وه سندرې یې غږولې. د هوسۍ په چرت کې لاړم (د ورځې کوم حالت چې زموږ ترمنځ تېر شوی و، هر یو مې سترګو ته کېده او هغه مې په زړه کې اوښته راوښته، په زړه کې به مې خپله غریبي او د هغې مستي لره بره کېده) ناڅاپه مې د کورتۍ جېب ته لاس تېر کړو، چې څه ډېرو پیسو باندې مې لاس ولګېده. زر مې له جېبه راوایستې حېران شومه، چې دا دومره پیسې له کومه شوې؟

د ستي په دستي (سمد ستي) مې وشمېرلې پوره لس زره افغانۍ وې. ما وې خدایه دومره روپۍ مې کله خو شمارلې نه دي دا د کومه شوې؟ لږه شېبه غلی پاتې شوم، خیال مې چې وواهه او ښه فکر مې له ځان سره وکړو، پوه شوم چې دا پیسې هوسۍ په هغه وخت کې زما جېب کې اېښې دي، کله چې یې د قرغې ډنډ په غاړه لاس زما د کورتۍ په جېب کې ومانده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه وخت کې یې دا پیسې راته په جیب کې ایښې دي. ددې پیسو سره بیا په سوچ کې ډوب شومه.

لږه شېبه پس په کوټه کې سوی بوی او لوګی پیدا شو ، دومره دا بوی او لوګی زیات شو ، چې ګڼې ما وې ساه مې ووته. له کوټې نه چې ووتلم، په اشپز خانه کې لمبه پورته شوه. پوه شوم، چې چای جوش وسوځېد. د اوبو ډک سطل مې پرې ورواړاوه، منقل مې مړ کړو ، د کور کړکۍ مې خلاصې کړي، ترڅو لوګی راووځي. له لږې شېبې لپاره بیرون ته ووتلم. د کور شاوخوا ګاونډیان مې له لوګي نه پتنګ شوي وو. هغوی هم بهر ته راووتل، ما ورته د لوګي جریان ووایه، ټولو راپوري خندل. ویلې ته خو ډېر احتیاط کوې ولې داسې وشول؟ ما به ورته څه ویلي وای؟ یو ساعت وروسته دوباره کور ته ننوتلم، پیسې مې جیب کې کېښودې، له ځان سره مې وویل سبا به دا پیسې واپس هوسۍ ته ورکوم اخر ماته شرم دی، چې د هغې په پیسو ځان سړی کړم. همداسې به کوم، هو همداسې...

سبا ته چې کار ته لاړم، څه مې لیکل چې په دې کې ټیلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې هسې احوال مې دې واخیستلو، چې څنګه یې؟ د شپې د چای جوش کیسه مې په ټیلفون کې ورته وکړه، ویې خندل ښه ډېر یې وخندل ویلې خدای دې خیر درپېښ کړي دا خو لا اول دمنۍ سر دی. په پای کې یې وویل چې رخصت شوې، همغه ځای ته راځه.

دغه ورځ اوږده شوه، اوږده ځکه وه خو په ما اوږده شوه. ما وې چې کله به رخصتي کېږي، چې دا پیسې یې بېرته ورکړم.

څلور بجې چې رخصتي شوه، ټول مامورین په سرویسونو کې خپلو کورونو ته ولاړل. زه په دغه ورځ په هغه سرویس کې پورته شوم، کم چې مامورین یې په جادهء میوند تر سینمای پامیره وړل. له سینمایي پامیره په پښو تر پل باغ عمومي ولاړم. کله چې ټاکلي ځای ته وررورسېدم، هغه راته ولاړه وه او زما انتظار یې کاوه. په دې ورځ یې ډېره ښکلې دربېشي په ځان کې وه، تر موټره موږ دواړه پیاده روان شو. باور وکړئ، چې زه شرمېدمه، چې د دومره ښکلې او لوکسې جینۍ سره زه روان وم، چې هر چا به هغې ته ورکتل او له ځانه سره بنګېده. موټر ته چې ورسېدو ، هغې راته د موټر دروازه خلاصه کړه، ویلې مهرباني وکړه سهار صیب ! دلته په مخکې سیټ کې کښېنه. د موټر په مخکې سیټ کې د هوسۍ ترڅنګه کښېناستم، زړه کې مې وګرځېدل (سهاره بچو لکه چې ورځ دې روانه شوه) هغه موټر روان کړو ، له ما یې پوښتنه وکړه ویلې څنګه یې څه تکلیف خو به نه لرې؟ ما وې تشکر بي بي ښه یم تاسې څنګه یئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل په دوعا دې یم. په دې کې ترد همزنګ ورسېدو، هوسۍ لږ مخ راواړاوه او په خندا کې یې وویل: زما ساده باده سهاره له ځانه خبر نه یې چې چېرې دې وړم؟ تښتوم دې. ختې ختې ویې خندل. زما له خولې نه ورته ووتل: ما خپل ځان در بښلی دی، هر چېرې مې چې وړې اختیار لرې. موږ لا په دې خبرو کې و، چې د دارالامان بڼ ته ورسېدو. موټر یې پارک کړو، ویلې راځه چې دې بڼ ته ننوزو (زړه کې مې وویل چې نن یې دې بڼ ته راوستې لکه چې دربانديې ښه ګرمه ده، همدا دې وخت دی د کونډې زویه) په بڼ کې پورته وختو، د ګلونو په منځ کې د ګلاب د ګل ونه سمه غوړېدلې ولاړه وه. هوسۍ د ګلاب د ګل څانګه راونیوه، ماته یې کړه: سهار صیب ګوره هغې د ګلونو په منځ کې ځان پټ کړو زه ورته اغېږ ودرېدم.

د ګلونو منځ کې یې ګل ګلاب او شنې څانګې راټیټې کړې، خپل مخ یې پکې راښکاره کړو، ما چې وروکتل، سرو شونډې یې د ګلاب د ګل پاڼې شرمولې. ما چې دا دویمه ورځ نوکې جرأت پیدا کړی و، ورغږ مې کړو هوسۍ قسم په خدای چې د ګل ګلاب نه دې هم شونډې ښایسته دي. ما وې راځه دغې د ګلونو په تل کې به دواړه کښېنو. دا ښه د ناستې ځای دی. هغې بیا وربل پورته په یوه خوا وارتاوه او موسکېده ویلې په سترګو هغه راسره ځنګ په ځنګ کښېناسته، شاوخوا هېڅوک نه وو. د هوسۍ دا عادت و، چې همیشه به ماته مخامخ کښېناستله.

ما لومړی جېب ته لاس کړو، پیسې مې ورته راوایستلې ورته مې وویلې: له تانه ډېره مننه هغه دا پیسې دې واخله. خیر دی مینه غریبې نه غواړي. یوه هیله درنه لرم او هغه دا چې که چېرته مګې له دې غریبۍ سره قبلوې، خوښه ده او که نه نو زه ستا وخت نه نیسم. په دې خبره هغه سره واوښته، پاڅېده او ماته مخامخ کښېناسته وې ویل: سهار صاحب زه کومه ناپوهه او بې سواده کوڅه ګشته جینۍ نه یم. په ما پسې د دنګو ماڼیو څښتنان پوښتنې ته راځي، ډېر ځوانان لا زما په تمه ناست دي. ډېر راته د موټرو او قصرونو لاپې وهي، خو زه حسن او مینه پېژنم، انسانیت ته سخت احترام لرم. ظاهري شان او شوکت نه مې بدې راځي. که درته ووایم، چې د شاهي کورنۍ ځوانان راپسې دي له پلاره مې غواړي، باور به دې رانشي. ډېر شتمن زلمیان په دې هڅه کې دي، چې له ما سره صرف خبري وکړي. زه پوهنتون کې ډېره په عذاب یم، تل د خپلو همصنفیانو سره په ډله کې ګرځم او ته پوهېږې، چې له ډاره تمانچه ګرځوم، وایم چې څوک مې ونه تښتوي. تراوسه پورې پرما د چا لاس هم لګېدلی نه دی. سهار صاحب خو همدا سبب دی، چې ډېره پیاده او یا په نورو موټرو کې نه ګرځم، تل په خپل موټر کې ګرځم، پلار مې همدا ټینګښت کوي. خو زه ستا په غیاب کې ستا په ژوند او په تا مېنه شوې یم، ټوکې به راسره نه کوې، دغه پیسې جېب ته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان یې لږ مرور غونډې ونیو، ما بیا ورته کړه: هوسۍ هیله درڅخه کوم دا پیسې واخله، ولې خجالت راکوې. هغې راته په تنده لهجه وویل: سهار صاحب مسخرې مه کوه، زه دې لا نه یم پېژندلې، زما او ستا د لیدلو او کتلو څو څه ډېر وخت په مخ کې پروت دی، د یوې ورځې کار به نه سره کوو.

زما لاس یې ټېل واهه بیا یې وویل: دا څه پیسې دي، د پیسو خبره دومره ارزښت نه لري. خبرې د زړونو دي، د ژوند او مینې خبرې ماته ارزښت لري، نوره ستا خوښه چې ته څه فکر کوې؟

زه پوه شوم، چې هوسۍ را سره وړاندې راتلونکې شپې ورځې یو ځای تېرول غواړي. ما هم نور چرت پکې ونه واهه، پیسې مې جېب ته ښکته کړې، د لږې شېبې لپاره هغه چوپ پاتې شوه، زر مې مخ وروا ړاوه ما وې هوسۍ زما په خبرو خو به نه یې خپه شوې؟

نه نه.... هسې سوچ واخیستم، چې ته به زما په هکله څه فکر کوې؟

په دې ځای کې مې د ګرانې کلیمه یاده کړه، ما وې ګرانې پام چې زړه کې دې څه ونه ګرځي، ماته دې هره ادا او انساني کرکتر یوه دنیا ده. ستا د سترګو هر رپ مې اوبه کوي، حسن او مینې دې رانه جرأت وړی دی، ما به خالي کالبوت نه پرېږدې، زه درسره مینه لرم. دا بڼ او دا ښکلې منظره به زما او ستا د مینې شاهدي کوي. لاس دې راکړه، چې یو ځل بیا د مینې ټینګه وعده سره وکړو. هغې لومړی لاس او بیا رغاړې وته، ټوله مې په غېږ کې ټینګه ونیوله، هېڅ نه پوهېدم ټول ځان مې خولې خولې شوی وی. یوه لنډه شېبه د مینې په خوږو کې سره ډوب شو. بیا مو چې یو بل ته سره وکتل، مخ یې لکه د سره ګلاب غونډې اوښتی و. سترګې یې مړاوې راواړولې، د وربل ټېل یې نیمایي مخ رانه پټ کړو، بل ډول شوې وه، په موږ دواړو د مینې فساد شوی و، یو د بل په کتو نه مړېدو، تر ډېره پورې په همدغه حالت کې سره پاتې وو، زما خو بیخي ژبه په خوله کې وچه شوې وه. مونږ هېڅ پوه شوي نه وو، چې د ماښام خړه رابانډې لګېدلې وه. هوسۍ ته مې وویل: ناوخته دی نور به ځو. هغې چې بیا خپل وربل ته ټک ورکړو، په چپه خوا یې تورې زلفې خورې ورې واوښتې، تورې سترګې یې سرې اوښتې وې، د اننګو په سر یې د خولو څاڅکي لکه د زمرودو غمي ځلېدل. په غلي غږ یې وویل: وخت لا ډېر دی، یوه شېبه به نور هم کېنېنو. هو رښتیا سهار صاحب! سبا به پنځه بجې د نوي ښار مغازو ته ورځو، دواړه به نوي دریشۍ ځانته واخلو. څنګه خوښه دې ده؟

ما وې ولې نه! ته چې څنګه وایې، هغسې به کوو. لږه شېبه مو د زړه خواله نوره هم وکړه او بیا له هغې ځایه د کور په لور راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موټر کې چې کښېناستو، تقريباً خړه لګېده. هغې موټر ته لته ورکړه تر دهمزنګه يې موټر بيخي الوځاوه. په پل ارتن ورتېر شو، په جاده ميوند کې ووتلو، زموږ تر کوره په لږ وخت کې ورسېدو. ما وي راځه هوسۍ جانې موږ کره به لاړ شو، موټر درسره دی ناوخته به ځې. هغه په خندا شوه وې ويل ډېره به ښه وای خو.... !لاس يې راواړد کړو، مخه ښه مې ورسره وکړه او هغه لاړه. زه کور ته لاړم کتل مې چې هرڅه مې ګډ وډ پراته و. لومړی مې له نل نه سطل راډک کړو، بيا مې ځانته ډوډۍ تياره کړه، له چای او ډوډۍ نه وروسته مې غوښتل، چې نيمګړی داستان راډيو ته تيار کړم. په مېز چې کښېناستم، قلم مې لاس کې کاغذ مې مخې ته پروت کرار ورته ګورم لکه څنګه به چې مخکې په مېز د ليکلو لپاره کښېناستم، سمدستي به مې چې ليکل، خو اوس مې قلم تکنی شوی و. زړه مې بل چېرې حېران پاتې شوم. سوچ واخيستم (دا جينۍ به ګنې ما سره تر اخره پاتې شي؟) سهاره د ژوند غريبي دې په قلم چلېدله، لکه چې د ژوند څرخ دې په بله تاو شو، هر څومره مې چې خواري وکړه، باور وکړه چې په دغه شپه مې هېڅ هم ونشو ای ليکلای، بيخي لکه چې هرڅه رانه چا اخيستي وي، بې حسه غونډې ناست وم. ما بايد د هېواد ورځپاڼې ته هم تاکلی مضمون ليکلی وای، تر نيمې شپې پورې مې چې هر څو خواري وکړه، څه ګټه يې نه درلوده. کله به مې چې خپل کور او خپلې بوډۍ مور ته او هم د ژوند نورې ستونزې به چې رايادې شوې، يو دم به مې له ځان سره وويل: والکه دا پېښې پرېږده، تاته ګوره او ددغې معتبرې جينۍ سره ژوند کول. دا زما د کلي خلک به څه وايي؟ تر نيمې شپې مې دا سوچونه کول، تر چرګ بانګه مې سترګې ورنغلې. سبايي چې مې مخ ومينځلو په ائينه کې مې وکتل، رنګ مې زېړ تښتېدلی و.

سهار چې کارته لاړم، رئيس وروغوښتلم ويلې سهاره اخبار ته دې مضمون نه دی ليکلی. د خپل مضمون ځای دې تش پرېښی دی.

ما ورته بهانه وکړه، ما وې رئيس صاحب لږ ناروغه وم.

هغه ويل خير دی، په دغه برخه کې يو بل څه ورواچاوه.

له نورو ورځو نه مې له کاره سره علاقه کمېده له يوې ورځې نه بلې ته بې علاقې کېدم. په ټوله ورځ به مې د هوسۍ د راتلو شېبې شمارلې، په دې ورځ مې لا وختې ځان د وعدې ځای ته ورسولی و. هغه مازديګر په پينځه بجو ټاکلي ځای ته راغله او د نوي ښار پر لوري يې ګاډی روان کړو. په ډېرو مغازو کې وګرځېدو، په يوه کې مو دربشي واخيستلې وروسته بيا يوه رستورانت ته وختلو. له دمې او چای څګګښلو نه وروسته د باغ بالا چکر ته لاړو. هلته ښه ډېر وګرځېدو د ناجوګانو د لاندې کښېناستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدغه ترتیب سره زموږ د دواړو مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله. شپې ورځې تېرېدلې، زه نور هغه سهار نه وم، چې به هره ورځ د مطبعې په بېلابېلو څانګو به ګرځېدمه، په مجلو او اخبارونو کې مې لیکنې کمې شوې. راډیو د استانونه مې هم په ټپه ودرېدل، له هرې فرهنګي څانګې نه به راته ټیلفون کېدلو، ویلې به یې: سهار صاحب لیکنې دې ولې کمې کړې دي؟

ما ورته بله بهانه نشوه کولای، په غیر له دې چې ویلې به مې: ناروغي راپېښه شوې ده، ځکه مې لیکنې کمې شوي دي.

زه خو به هره مشاعره او ادبي بانډار کې کوربه وم، مګر ټوله ذهني قوه او مطالعه مې یوازې د هوسۍ په مینه پورې غوټه شوه، نور ژوند راته خوند نه راکاوه.

که دي خندلي راته نه وای

غریب سړی وم خپل روزګار به مې کاونه

کله کله به راته هوسۍ ویلې: دربانـدې پوه یمه چې د لیکنو او مطالعې نه دې لاس اخیستی دی، زه خو بې له هغې ستا یمه، خپل پخوانی روزګار او ژوند دې په عادي توګه پرمخ روان کړه. زه هم درسره دا نشم منلای، ژوند په مینه پورې تړلی دی، ژوند او مینه بېل نه دي، ته باید دوباره خپلې لیکنې تازه کړې. خدای شاهد دی، ډېر یې تشویقولم، تل به یې ویلې سهاره د لیکوالۍ نه لاس وانخلې، زه ستا لیکوالۍ له تا سره ملګرې کړې یم، پام کوه چې ځان دې له خپله مسلکه وروسته پاتې نه کړې. بیا به وروسته ارمان کوې او وخت به درنه تېر وي. هغې هم پخپلو درسونو کې کوښښ کاوه، ټولو استادانو ورته ویلې وو، چې له فارغېدو وروسته به خامخا د اسیستانت په توګه په پوهنتون کې پاتې کېدې شې، خو هوسۍ د نورو تحصیلاتو خیال کاوه او ماته به یې دا ویلې، چې کله به وي چې دواړه د لوړو زده کړو لپاره خارج ته لاړ شو. دا یې ارمان او هیله وه، زه ځان ته متوجې شوم، ما د هغې خبرو ته غوږ ونیو او دوباره خپلې دندې ته متوجې شوم. له خپلې لیکوالۍ او وظیفې سره مې ځان عیار او برابر کړو، له پخوا نه به مې لا ښه مضامین، داستانونه او ادبي ټوټې لیکلې. کله ناکله به مې ښه تکړه مقاله یوې نیمې مجلې کې چاپېدله. ډېرو راته وویل: ته لکه د کونړ دریاب دا سيءګ یې په اوړي موج نه وهې، په ژمي کې دې چړونه فریادونه کوې. مور ته به مې ښې ډېرې پیسې لېږلې. کله به د څو ورځو لپاره په رخصتۍ د مور لیدو ته کلي ته ورتلم. دا ځلي پس له اوږدې مودې نه وروسته کلي ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې راته ډېر وژړل او پوره اوښکې يې تويې کړې او دا يې هم راته وويل: بچی زه بوډۍ شوې يم، خپه کېږم زر زر مې ليدو ته راځه. ته خو زما يوه رڼه اوښکه يې، زړه مې درپسې وران دی، بچي بې له تانه رابانديې ژوند ګران تېرېږي. هغه خپل عادي حالت ته راغله، خوا ته مې رانزدې شوه ويلې: هو رښتيا زويه په دې ورځو کې مې زړه دی، چې په کلي کې درته کوژدن وکړم. په دې خبره يې زر په خولې کې ورولوېدم.

مورې پام چې په دې هکله چاته ونه وايې، زه چې له خيره بل ځل په رخصتۍ راغلم، بيا به درته ووايم. تر هغې به خير دی نور هم تکليف تېر کړه، بل ځل په خير زر راځم. خامخا به دي په خير سره ستا نږور پيدا شي، په مخکې به دې ګرځي، له کارونو او ځينو تکليفونو نه به خلاصه شې. ما خو هېڅ فکر نه کاوه، چې ګنې مونږ ته به ځوک خور او لور راکړي، ځکه چې د خدای په دا ارته دنيا کې ايکي دا يوه کوټه لرو، نور هېڅ نه لرو، خلک خو په مال او دولت پسې ګرځي. په دې وطن کې لياقت او اهليت نه پکارېږي، يوازې پيسې چلېږي. خو توکل زموږه په خدای دی، هرڅه به سم شي. تا دې راته الله ژوندی لري. مور مې په دې خبره خوشاله شوه، په زوره زوره يې وخندل، ما يې لاسونه ورمچي کړل. په دې وخت کې د کلي ځينې کسان زما همزولي زما ستړي مشي ته راغلل، زموږ کوټه يوه وه، خو لويه وه. مخې ته يې غولی (منډاو) او انګړ ودان شوي وو، څو کټونه پکې پراته وو. په دا ځل د کلي ټول خلک زما ستړي مشي ته راغلل. پخوا به چې کلي ته لاړم، کور ته به ځوک نه راتلل. يوازې په جومات کې به خلکو راته ستړي مشي ويلې. ځينو کسانو راته ويلې ستا راډيويي داستانونه اورو، ټول خلک يې خوښوي. ځانته به مې تمه پيدا شوه. هلته په کلي کې پوه شوم، چې دا خلک که سواد نه لري، د پېښو او ژوند په ټولو کيسو خبر دي. رښتيا چې هر چا راسره ښه سلوک کاوه، زما له وړوکتوبه عادت و، چې سبايي او مازديګر به جومات ته تلم، چې لاتراوسه مې همغه عادت درلودا د خدای عبادت مې کاوه. په دې هم د خلکو خوښېدم. په دې رخصتۍ کې مې دوه هفتې تېرې کړې. حال دا چې هوسۍ راته د پنځه ورځو اجازت راکړی و. مخکې به مې پوره يوه مياشت تېروله، کله مې چې دوه اونۍ ووتلې، له موره مې اجازت راواخيستلو نور خپلوان مې هم مونږه کره راغلي وو، زمونږ نزدې خپلوانو به زما له مور سره مرسته کوله. خپلوان مونږ سره په چم ګاونډ کې ډېره وو. د مور ټول مشکلات مې حل و، ماما به مې تل مور خپل کور ته بيوله. له ټولو څخه مې رخصت راواخيست او بېرته ښار ته راغلم. ماښام تېر و، چې خپل کور ته ورسېدم. شپه تېره شوه او سبا يې خپلې دندې ته لاړم. په کاربوخت وم، د څو ورځو کار مې راته پروت و. لګيا وم ليکنې مې کولي چې د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، ما ويې بلې. ويل هوسۍ يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار صاحب راغلی یې؟ ما وې هو. څنګه یې کور ته خیریت دی، هغې په ټیلیفون راسره ګړه بړه وکړه. وې ویل: ته پوهېږې، چې زه بلکل ناروغه شوې یم، رنګ مې زېړ اوښتی دی، د ازموینې ورځې مې دي، هېڅ تیاري مې نه ده نیولې.

ما وې هوسۍ د کور او کلي کارونه وو، له بل پلوه مې مور راپسې خپه شوې وه. که زر ترې راتلای نوره هم لا پسې خپه کېدله. ښښه غواړم شپې مې لږې ډېرې تېرې شوې. دا دی اوس درته راغلی یم. ویلې زړه مې چوي، څنګه وکړم نن هم پوهنځي ته نه ومه تللې. ټوله ورځ په کور کې راته موسیقي غږېدله. نن به زه په پوره څلور بجې مطبعې ته درشم. ډېره ښه ده خو موټر دې مطبعې نه وړاندې ودروه. د خدا یپه امان.

د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده، رئیس وروغوښتم ویلې پاتې کارونه درسره کورته یوسه، چې سبا ته یې خلاص کړې. ما وې ښه ده رئیس صاحب ته ورته تشویش مه کوه، سبا ته به انشاء الله ټول کارونه سم وي.

نیمګړې لیکنې مې له ځان سره په څلورو بجو راواخیستې او په یوه دوسیه کې مې کېښودې، ما وې چې د شپې له خوا به پرې کار وکړم.

په څلورو بجو مې دوسیه له ځان سره واخیستله او له مطبعې نه ووتلم. وړاندې مې چې پام وکړو، د هوسۍ موټر ولاړ و. په چټکو ګامونو ورروان شوم، ما وې هغه به راته ډېره منتظره پاتې شوې وي، چې ورنږدې شوم هغه له موټره راکوزه شوه، ښکلې درېشي یې په ځان کې وه. په پنځو سوو ګامونو کې چې کله ورنږدې شوم، هغه زما په لور راروانه شوه. غږ مې پرې وکړو: هوسۍ زه درځمه ته ځان مه په عذابوه. زه نور هم ورګړندی شوم، کله چې سره نږدې ورغلو، پام چې مې ورته وکړو، د هغې له سترګو اوښکو دارې وهلې، ما وې آخ دا ولې ژاړې؟

له خولې نه یې غږ نه خوت یوازې دواړه لاسونه یې رانه تاو کړل او په سلګو سلګو یې وژړل. ما وې هوسۍ څه شوي؟ ولې دومره ژاړې؟ د ژړا په حالت کې موټر ته ورپورته شوه، زه هم موټر کې ورسره کښېناستم، موټر یې د مطبعې اړخ ته ودرولی و، په ژړغوني اواز یې وویل: ما خو درته پنځه شپې ویلې وې آ، زه خو دې له ژونده ویستلې یم، ناسته ولاړه هېڅ خوند نه راکوي.

ما وې ښه نو دا خبره ده !

هغه لږه شېبه غلې ناسته وه، موټر یې نه چالاوه. یوه شوم چې رانه خوابدې ده، خوا ته یې ورنږدې شوم، د زنې نه مې ونیوله: هوسۍ بخښنه غواړم، زه مجبور وم، چې څو شپې مې ځنډ کړی وای. خیر دې مړې رانه مه خپه کېږه. مخ یې راواړاوه، موسکۍ شوه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره چېرې به درنه خپه نه شم، خو حېرانه پاتې یم، چې په ما څه شوي دي؟ مور مې راته څو ځلې په کور کې وویل: څه دربانديې شوي هوسۍ لورې، چې دا رنګ دې الوتی ښکاري. په دې ورځو کې دې بل شان وینمه؟ زه ورته څه ووایم، چې ولې؟

هوسۍ جانې! په مینه کې دا خبرې شته دي، دومره یې اسانه مه ګڼه.

مینه خو د انسان سترګې پټوي او غوږونه یې کڼوي.

څه چې کومه خوا لاړ شو، دلته د مطبعې مخه ده، هسې نه چې څوک مو ووینې. هغې په عادي ډول د ناز خندا وکړه، ویلې د توری زویه راځه، چې نن پغمان ته لاړ شو. ما وې ډېره ښه ده، ځو به. هغې موټر روان کړو او د موټر ټیپ کې یې د وحید صابري (لالیه ګاډي وانه) سندره چالان کړه. په لږه شېبه کې یې موټر کوټه سنګي ته ورساوه. د میرویس میدان له دوکانونو نه مو خوراکي شیان له ځان سره راواخیستل او بیا پغمان ته روان شو. راساً د تپې بڼ ته لاړو، د تپې بڼ د ګلونو ښکلاګانو ته ورغلو.

هر رنګ ګلان غوړېدلي وو، په یو ښکلي ځای کې د ګلانو په منځ کې کښېناستو، په بڼ کې خلک ګرځېدل، موږه چا نه لیدو. کله چې موږه کېناستو، سمدستي هوسۍ راته وویل: سهاره د خپل سفر او کور کلي کیسه راته وکړه. لومړی دا ووایه چې مور دې څنګه وه؟ روغتیا یې ښه وه؟ او رښتیا د خپل کور او خپلوانو په باب راته پوره پوره ووایه.

ما ورته د کور او کلي، د خپلې مور د حال احوال په باب خبرې وکړې، څه چې په کلي کې تېر شوي وو، ټوله کیسه مې ورته وکړه. دې راته وویل: مور دې ښار ته نه راولې؟ ما وې نه مور مې بوډۍ ده، پخپل کور او کلي کې خوشاله ده. ورور یې او نور خپلوان یې پوره خیال ساتي. هو رښتیا هوسۍ دا ځلې مې مور راته د کوژدنې خبره وکړه، ویلې کلي کې درته چېرې لاس پورته کوم.

اخ نو تا څه ورته وویل؟

هغه راته متوجې شوه ویلې ووایه سهاره رښتیا رښتیا وایه، دا چې ډېر وځنډېدې، لکه چې همدا خبره وه.

نه نه! په دغه باب هېڅ نه دي شوي. ما ورته وویل: مورې بل ځل چې راغلم بیا به خبرې سره وکړو، تر هغې به زما د کوژدنې خبره هېڅ سره نه کوې. هغه دوباره خپل عادي حالت ته راغله، لاس یې کڅوړې ته ورتېر کړو، خوراکي شیان یې راواخیستل او زما په مخکې یې کېښودل.

لومړی موږه مېوه وخوړه. هوسۍ راته وویل: سهار صاحب د راتلونکي په باب څه فکر کوې؟ ما ورته په ځواب کې وویل: زه اوس هېڅ فکر نشم کولی، ځکه چې... !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګه دې ځکه چې وويل؟

زه لېږ غلی پاتې شوم، هغې همدغه خبره بیا راغبرګه کړه، ما بیا په نیولي غږ ورته وویل: حېران یم هېڅ نشم ویلی.

هغې رانه خبره ونیوله وې ویل: سهار صاحب زه پوهېږم، چې ته څه وایې؟ نن درسره څو بربنډې او غوڅې خبرې کول غواړم، ځنګه دې خوښه ده؟

ما وې ښه ده مهرباني وکړه! (په زړه کې مې تېر شول، لکه چې نن دې هرڅه په ډاګه کېږي) ویلې ما درسره په لومړۍ لیدنه کې دا ویلي وو، چې زه یوازې ستا د لیکنو سره مینه نه لرم، بلکې له تا سره هم مینه کول غواړم. تا باندې پوهېدمه، چې خپله غریبي دې راته مخې مخې ته کوله. ما درته ویلي و، چې مینه غریبي نه غواړي. اوس نو زه او ته یو پر بل پوهېدلي یو، زموږ تول رازونه یو بل ته څرګند دي، خو یو راز او هغه دا چې تا زما مور و پلار او کورنۍ نه ده لیدلې، یو ځل به درباندې خپله کورنۍ وینم، په داسې حال کې چې هغوی درباندې هېڅ پوه هم نشي. په زړه کې خوشاله شوم، ما وې سهاره لکه چې هوسۍ سره دې واده کېږي، خو ولې بیا هم خپلې بې وسۍ په چرت کې لاړم. الکه نه دې کور شته، نه دې پیسې، دا خو د معتبر سړي لور ده راتلونکې ګوزاره به دې ځنګه شي؟ هوسۍ په ځنګل ووهلم، ویلې بیا ځنګه پخپلو چرتونو کې ډوب شوې؟ ما وې نه نه... هسې... !

زه به داسې زمینه برابره کړم، چې زما مور او پلار وپېژنې، خو که چېرې هغوی په موږ پوه شي ما به سخته تهدید کړي. پلار مې د زاړه کولتور سړی دی، هغه دا خبرې کله مني. مور مې هم دغسې درواخله، خو یوه خبره ده، چې هغوی په ما پوره باور لري. زه وربانډې ډېره زیاته ګرانه یم، چې هر څومره پیسې وغواړم، راکوي یې. دا موټر یې راته اخیستی دی. همدا راته وایي، چې یو ښکلی کور درته جوړوم. د پیسو او شتو کمی نه لري، خدای شته چې ډېرې پیسې ترې زه مصرفوم. خدای دې راته ژوندي لري، نو ځکه مې درته دا خبره یاده کړه، چې دواړه په راتلونکې څه فکر وکړو.

هوسۍ زه څه ویلی شم، یوازې دومره ویلی شم چې مینه درسره لرم او دا مینه به مې له تا سره تر اخره پاتې وي، نور نو په تا پورې اړه لري. زه خو نه پیسې لرم او نه داسې څه، چې دا د نن درانه رواجونه په ځای کړای شم، یوازې همدا سهار یم او بس.

هغه موسکۍ شوه، خرپ شو په ولې یې ووهلم، ویلې همدومره مې درنه غوښتل، نور به کېږي. تر مازدیګر ناوخته پورې په تېپې بڼ کې وګرځېدو، کور ته ناوخته ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمګړي کارونه مې د شپې سرته ورسول. هوسۍ چې کور ته روانېده، ولې زه او ته به دوه ورځې نور نشو لیدلی. زه ازموینه لرم، په ټیلفون به سره خبر اخلو، ما وې سمه ده یو له بله مو سره مخه ښه وکړه.

ما خپل پاتې کارونه په دغو دوه ورځو سم کړل. په دریمه ورځ چې له کاره رخصت شوم، د مطبعې مخې ته ښکته شوم. وړاندې مې ولید، چې د هوسۍ ګاډی ولاړ دی. د ګاډي خوا ته ور روان شوم. کله چې ښه ورنږدې شوم، هغه له موټره راښکته نشوه، خالي د موټر دروازه یې راته خلاصه کړه، ویلې راځه سهار صاحب! په موټر کې چې ورسره کښېناستم، سمدستي یې راته وویل: خپه نشې له موټره ځکه ښکته نشوم، چې څوک مې ونه ویني. بل هغه دوه ځوانان راته ولاړ دي، څه خو یې راته نه دي ویلي، خو ځانونه راته بوخ بوخ کوي.

ما ورته وخندل او بیا مې ورته داسې وویل:

ستا حسن ته هېڅوک د ټینګې نه دی، چې رښتیا راباندې وایې، ډېرې ځوانۍ درته اوبه کېږي. په دې خبره یې موټر په تراټ سره روان کړو. هغه دوه ځوانان همغسې د بواله ته حېران پاتې شول. تر ډېره مونږ خندل او موټر روان و. موټر چې د میوند واټ خولې ته ورسېده، په دې وخت کې یې راته وویل: کومې خوا ته ځو؟ ما وې ستا خوښه! هغې سمدستي وویل: راځه نن به د چهلستون بڼ ته لاړ شو. ما وې سمه ده ځو به.

په جاده کې یې موټر لږ څه ګړندی کړ، ما وې هوسۍ جانې خیال ساته د خلکو ګڼه ګوڼه زیاته ده، خدای مه کړه کومه پېښه ونه شي. ویلې ستا خبره پرځای ده.

د کابل په ښار کې یوازې دا د میوند واټ سړک لږ څه پراخه دی، موټر پکې ګړندی تېرېدی شي، نور د ښار سړکونه بیخي تنګ دي.

د هوسۍ دا عادت و، چې تل به یې په ډکه خوله خندا کوله. زه به یې په خبرو راوستلم. زه یې نه پرېښودم، چې غلی او چوپ پاتې شم. زما عادت و، چې ډېر نه ګړېدم، چې چا به راګړولی نه وم، له خولې مې غږ نه خوت، خو هوسۍ په خبرو راوستم. په دې ورځ کله چې د کابل ګذرګاه ته ورسېدو، د بابر د بڼ په دروازه مو سترګې ولګېدې. ما وې یوه ورځ به د بابر بڼ ته هم راځو. هغې ویل که غواړې چې اوس ورتاو شو. ما وې نه نه نن چهلستون ته ځو. په همدې خبرو خبرو کې د چهلستون د بڼ دروازې ته ورسېدو. له موټره ښکته شو او دننه مو غوښتل، چې ننوځو. بڼ ته د ورننتلو په وخت کې ډېر خلک د بڼ دننه روان وو، هر چا به هوسۍ ته ورکتل. ډېر ځوانان به هوسۍ خوا ته ځنګ و څټ کېدل، خو هغې به پرې خیال هم نه راوړو. ډېرو به د هوسۍ ښایست او ښکلا ته پرزې ویلې، ما به ځان تېراوه، هغې هم چرت نه خراباوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازې به يې ما سره خبرې کولې، چې ډېره به په عذاب شوه، دومره به يې وويل: بې تربيه از خود خوار و مادر نداريد؟ نوره يې په قيصه کې نه وه.

ځينو به ماته وويل نوش جانت. زه به حېران ورته پاتې وم، په همدې حالت کې مونږ د چهلستون بڼ دروازې ته ورننوتلو او دننه مو د ورتلو قصد درلود، چې ان لومړی د چهلستون قصر (ودانۍ) وګورو او بيا وړاندې د ګلانو خوا ته لاړ شو.

د خلکو بيرو بار زيات و، خو کله چې مونږه د چهلستون په دروازه وردننه شو، د دغې بڼ جګ جګ چنارونه، رنګارنګ ګلان، د ګيلاسونو ميوې، د چهلستون د ماڼۍ ښکلا ته به څومره سيلانيان راتلل. باور وکړئ د خلکو بيروبار به دومره زيات و، چې د تېرېدو شان پکې نه و. مونږ د خلکو له تېل نه ځان ووېست، شا ته راپسې دوه تنه زلميان وو او هوسۍ ته يې ازار ورکاوه. موږ په کرار کرار تلو، هغه يوه تن حيا او شرم غورزولی و، له انسانيت نه نور ووت، په ما له ډېره قهره نه خوله راماته وه. ناڅاپي مې پرې ورودانګل، له پښو نه مې ونيو او سرته مې پورته کړو، په ځمکه مې راختا کړو. چپ لاس يې په ځمکه ونښتو ځوان يوازې وويل: الله مردم دستم شکست. نور نو هغه له ځايه ونه خوځېد، هغه بل راباندې له پاسه پروت و، زه يې په سر باندې په بوکس ووهلم، سر مې ګنګس شو. هوسۍ هغه په سترګو کې په سوک وواهه، زه يې پرېښودم، او پاڅېد. خلک راغونډ شو، يو پوليس راغی، ما ټول جريان هغوی ته ووايه. ټولو پرې لعنت وايه. پوليس هغوی له ځانه سره بوتلل. لاس چې يې مات و، هغه لا پې کولې ويلې: نمی مانم اش دست مرا شکستانده است. پوليس، چې د هلک لاس وليد، رښتيا چې غوټ مات شوی و. د هلک بدن لړزه کوله، پوليس ماته مخ راواړاوه، ويلې دده خو لاس مات دی. په دې وخت کې هوسۍ پوليس ته وويل: هن دا کاغذ د پوليسو مامور ته ورکړه.

هوسۍ په سپين کاغذ کې پيسې ايښې وې، د پوليس په جېب کې يې کاغذ کېښود، پوليس نور څه ونه ويل، هغه دواړه يې له ځان سره بوتلل.

خدايږو هغه يو عجيبه وخت و، له يوه پوليس نه به ټول کلی ډارېده. په دغسې پېښو کې به د پوليس غوا لنګه وه. مونږه چې د پېښې له ځايه روان شو، په چټکۍ سره موټر موټره ځان ورساوه. زما کميس خېرې شوی و، سر مې هم درد کاوه. هوسۍ هم زېړه تښتېدلې وه، موټر يې روان کړو، له قهره يې وويل: دا ټولنه د ژوند کولو نه ده، خو څه وکړو زمونږ ناکام دی، نو. بيا به يې ماته راوکاته ويل به يې څنګه په تکليف خو نه يې؟ ما به ورته په خندا کې وويل: هوسۍ هيڅ خبره نشته، ته موټر په احتياط چلوه، ستا خبره په ځای ده، دلته ګوزاره ګرانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خـو لا ښـار دی، د افغانـستان پایتخـت دی، پـه اطـراف او کلیـو کـې خـو هـډو مینـه کـول ګناه ده. مینـه هلتـه د مـرګ سره لـوبې دي. هـو یـو شـی چې پـه کلیـو کـې شـته دی، هغـه دا دی چې دا سې بې حیـايي او بـد اخلاقي لکـه چې دلتـه ده، هلتـه نـه شـته. هو سـۍ مـوټر د یـوه رسـټورانټ مخې ته ودرولو، ویلې راځه چې دغه رسټورانټ کې چای وڅښو.

مـوټر یـې پـارک کـړو، مـوږ دواړه یـوه رسـټورانټ تـه پورتـه شـو. سـاه نیـولی پـه مېـز کښېناستو. پـه رسـټورانټ کې دومره ګڼـه ګوڼـه نـه وه، څـو تنـه د پاخـه عمر سـړي او څـو ځوانـان جلا جلا سره ناست وو. درې تنـه انجونې هـم د خپـل فامیـل سره پـه یـوه مېز ناسـتې وې. هوسـۍ رانـزدې شـوه، سر یې راټیټ کړو ویلې سر دې درد کـوي؟ نـه دومره نـه خـو لـومړی یـې درد کـاوه، مګـر اوس درد نـه کـوي. هو سـۍ چې رنـګ یـې زېړ اوښـتی و، خپـه او سـتړې ښـکارېده. پـه ورو او ټیـټ غـږ یـې وویـل: ددې ټـولنې هرڅـه ویجـاړ دي، دلتـه ژونـد ډېـر ګـران دی. هوسـۍ خیـر دی مـه خپه کېږه. بلا پـسې کـه، هرڅـه چې و تېـر شـو. پـه ډېـرو شیانو بایـد سـترګې پټـې شـي، هېـر یـې کـړه. د رسـټورانټ شـاګرد چـای راوړو، چـای مـو څـښلې چې هوسـۍ پـه خنـدا کې وویـل: هغـه یـو خـو مـې پـه دا خولـه لګـاو کـړ، یـو سـوک مـې پـه سترګو وواهـه اخ تـا کـه هغـه پـه سـترګو وهلې نـه وای، خدا یږده چې څه به پېښېدل. رښتیا چې ټولو خلکو په هغو لعنتونه او بد ویل.

او هـی چې د دوی ژونـد وي بیـا بـه د چـا تورسرو تـه پـه سـپکه ونـه ګـوري.د یـوه لاس مـات شـو، خـو پـولیس هـم ونـه نیـولم. هوسـۍ پـه تونده لهجه وویـل: تـه پـوهېږې، چې پـولیس تـه مـا پـه کاغـذ کې پیـسې تـاو کـړې او جیـب کـې مـې ورتـه کېـښودې، ځکـه یـې پرېـښودې. هوسـۍ بـس نـور دا خبـرې پرېـږده، هرڅـه چې و تېـر شـول. د هوسـۍ پـه رنـګ کـې بېرتـه سـوروالی پیدا شـو، د چای ګوټ یې وکړو او پیاله یې په مېز کېښوده وې ویل:

سبا نـه بـل سبا تـه زمـا د تـره د زوی واده دی، پـه کابـل هوټـل کـې. زه بـه درتـه سبا تـه د واده کارت درکړم. واده ته به راشې،

ما وې زه خو نو څوک نه پېژنم، ستاسو له خلکو سره بلد نه یم، واده ته به څنګه درشم.؟

خـو زه همـدا غـواړم، چې تـه لـومړی زمـا مـور او پـلار ووینـې، زه بـه یـې لـه ورانـدې تاتـه وښـایم، زمـا کـورنۍ بـه وپېژنـې. سبا تـه بـه زه درتـه نېکټـايي او کمـبس راوړم، هغـه تـوره نـوې دریشي به دې واغوندې. ما وې ښه ده.

زړه مې رالـوی کـړو او ورتـه ومـې ویـل: او تـه بـه کومـه دریـشي واغونـدې؟ خبرې مـو د مینې خوا تـه لاړې. د هغـې رنـګ پـه عـادي حال شـو، ویلـې زه دریـشي نـه اغونـدم، زه بـه پـه داسې جامـه کـې یـم، چـې تـه بـه مـې هـېڅ ونـه پېژنـې. مـا وې دا څـه وایـې؟ هغـې ویلـې هـو. د واده جـامې خـو نـورې دي. مـا پـخپـل عمـر کـې چېـرې د ښـار واده نـه و لیـدلی. فکـر واخیـستم، دا بـه څنګـه واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. زه به د کابل د ښار واده ووینم او هغې به داسې جامې اغوستې وي، چې زه یې هېڅ ونه پېژنم.

ښه ډېر په چرت کې تللی وم، چې هوسۍ راته کړه: څنګه سوچ کې لاړې، پام دې وي چې هېڅ فکر ونه کړې، زه به مور او پلار ته تا سم وروپېژنم، ورته به ووایم، چې دا زما ټولګي وال دی، نور څه وایې.

ما وی هو هو همدغسې وکړه، دا خبره مې زړه واخیسته، ویې خندل او ویلې: سهار صاحب زړور او خوشاله ځان ونیسه، داسې وګڼه چې ستا د تره د زوی واده دی.

ښه ښه هوسۍ پروا مه کوه. ماښام خړه لګېده، چې له رستورانه راووتلو او د کور په لور روان شو. زه یې د کور خوا کې ښکته کړم او هغه رانه لاړه.

کله چې د واده ورځ راورسېده، سهار وختي حمام ته لاړم، ځان مې ښه پاک کړ. یوه ورځ راته مخکې هوسۍ ښکلې نېکټایي، نوی کمیس او نوي بوټان راوي وو. په دغه ورځ چې له وظیفې نه رخصت شوم، د مامورینو په ګاډي کې کور ته لاړم. نوي دریشي مې واغوستله، په ځان مې پوره ګوتې ووهلې. واده د مازدیګر په شپږو بجو پیل کېده. له کوره راووتلم، غوښتل مې چې یو ټیکسي کې تر کابل هوټل پورې ځان ورسوم. کتل مې چې زما یو دوست د یوه دوکان مخې ته ولاړ دی، مخ یې راواړاوه او سمدستي په خندا شو لاس یې له ورایه خواره کړل. ما هم کلکه غېږه ورکړه، ډېره موده مو سره نه و لیدلي، خوږه ستړي مشي مو وکړه. ملنډې مو له پخوا نه درلودلې، ویلې د کونډې زویه لکه چې کوم هاتي دې په سوپره کې وهلی دی، څنګه غوړ شوی یې؟. ته او دا د مود فېشن دي؟

ما وې ولې زه دې دومره په سترګو کې کم راغلی وم، دنیا خو د ارتې منګوټی دی، یو پر بل پسې اوړي رااوړي. بدبختي به تل زموږ د خوارو په برخه وي؟

هغه ویل: هو سهار صاحب هرڅه بدلېږي، خو زه حېران دې ته یم، چې ته خو ډېر زر بل شان شوې ویلې لکه چې چېرې روان یې؟

هو انډیواله کابل هوټل کې واده ته غوښتل شوی یم. ویلې راځه چې زه دې ورسوم. خپل موټر ته یې پورته کړم، هغه له پخوا نه موټر کې ګرځېده. د لوی تجار زوی و، ما سره په پوهنتون کې یو ځای په یوه ټولګي کې و.

تر کابل هوټل پورې مو سره ښه د زړه خواله وکړه او دا یې هم راته وویل: سهاره داستانونه دې پرله پسې اورم او مضامین دې لولم. هیله من یم، چې نور به هم په لیکنو کې وړاندې لاړ شې. زموږ افتخار یې یار. موټر یې د کابل هوټل مخې ته ودراوه. ما ورته وویل راځه ما او تا پکې څوک څه پېژني، ته هم راسره ولاړ شه. هغه لږ موسکی شو ویلې ورځه بچو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه چې کار دې پوخ دی. زه درسره نه ځم. خدای په اماني مو سره وکړه او ولاړ. زه په کرار زړه نازړه د هوټل دروازې پلو روان شوم. لیدل مې، چې ډېر کسان په نویو جامو کې او په نویو دربېشیو کې ولاړ دي، څوک ننوځي او څوک لا ولاړ دي. دروازې دواړو غاړو ته څو تنه ځوانان په ښکلیو دربېشیو کې د خلکو استقبال او هرکلي ته ولاړ وو. ما خپل ګامونه کلک او مضبوط اخیستل، په دروازه کې راته ښه هرکلی وشو. له دروازې نه چې لږ ورننوتلم، مخامخ وړاندې د پېغلو انجونو ټولګی هرکلي ته ولاړ وو، ټولو ښکلې جامې اغوستې وې، ماته خو ټولې نابلده وې، کتل مې چې د هوټل تالار او زال له خلکو ډک ښکارېده. ما ځان په غټو کې وهلی و، په تمکین او ارام ګامونو مې قدمونه اخستل، مخې ته مې درې څلور جنکۍ راغلې، هرې یوې په خپل انداز کې ښکلې جامې اغوستې وې، هسې ډول یې کړی و، چې یوه له بلې نه پېژندل کېده. ماته لومړۍ یوې لاس رااوږد کړو، سترې مشي یې راکړه، درې نورې یې راته راوپېژندل. ما هېڅ نه ورکتل، همداسې ترې روان شوم. هغوی ټولو وخندل، زه ځان پوې حېران شوم زه لږ څه ځان پورې خجالت شوم، په زړه کې مې وې لکه چې کوم څه دې برابر نه دي، ځکه خو انجونو درپورې وخندل. څو ګامه وړاندې تللی نه وم، چې همغه جینۍ بیا راغله، شاته یې راپسې غږ کړو، خندل یې سهار صاحب مخ مې ورواړاوه، چې همغه ړومبنۍ جنۍ ده، چې بیا یې وویل: سهار صاحب لږ ودرېږه، چې ودرېدم او ورته زیر شوم، چې له مزله مې له وړاندې وپېژندله، هغه په چابکو ګامونو خوا ته راغله. درته نه مې و ویلي چې په واده کې به ما ونه پېژنې؟ ما وې دا تاسې په ځان څه کړي دي؟ دا ډول جامې او دا دومره سینګار. په والله چې غږ دې رابانده نه وای کړی، که تر اخره مې پېژندلی وای. هوسۍ زما ګناه نه ده، دا مې لومړی ځل دی، چې داسې واده او داسې جامې او فېشنونه ګورم.

هغې چې راته مخامخ راوکتل، غلی شان مې ورته کړه: بیخي ښاپېرۍ درنه جوړه شوې ده. موسکۍ شوه ویل یې: تا ځانته کتلي دي، دې ټولو جینکو راته وویل دا زلمی څنګه قندولک او ښکلی دی. راځه دا خبري پرېږده، راځه چې مور او پلار مې درو پېژنم. هغه رانه مخکې شوه او زه ورپسې. د هوټل په منځ کې د تلو راتلو په لاره وړاندې د هوټل په اخر کې په یوه مېز د هوسۍ کورنۍ ناسته وه، پلار او مور ته چې ورغلو، سلام مې ورواچاوه زه یې ورمعرفي کړم. لومړی یې هغوی ته په ډېر احترام او درناوي سره وویل دا زلمی زما همصنفي دی واده ته راغلی دی، تاسې ته مې درو پېژانده. مور او پلار یې ښه سترې مشي راسره وکړه. هوسۍ خپل مور او پلار ته زما ډېره ستاینه وکړه، خو دا یې ورته ونه ویل، چې ګنې دا هغه څوک دی، چې تاسې تل داستانونه لولي او غوږ ورته نږدئ. زما نور کړه وړه یې ترې له ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره وساتل. له پېژندګلو نه وروسته هوسۍ ماته په يوه خاص ادب کې وويل: تاسې راځئ، چې هلته نور ملګري هم ناست دي، هغوی سره به يوځای کښېنئ. د مور او پلار له مخه يې هسې وويل. زه ورسره روان شوم، په هوټل کې چې کوم ښه مېز او ځای موجود و، هلته يې بوتلم، په مېز دوه درې سرې او ښځې هم ناست وو، د مېز په کونج کې زه کښېناستم، هغې راته وويل: زه دستي بېرته راځم.

يوه شېبه وروسته مې کتل، چې هغه راغله، دوه جينکۍ نوري او يو زلموټی هلک، چې هوسۍ د اکا زوی و، راغلل، زما سره کښېناستل. هوسۍ دومره خوشاله ښکارېده، چې هېڅ اندازه يې نه وه. دومره ښکلې وه، چې په هوټل کې ټولو ورته خامخا ورکتل. ما ځان په ارام نيولی و، ځکه چې له يوې خوا نابلده وم او له بلې خوا ما وې، چې څوک دربانـد پوه نشي. مګر هوسۍ د هېڅ په قيصه کې نه وه، له ما سره يې همغسې په مينه خبرې کولې. د هغې خو د کاکا د زوی واده و، په ګرد هوټل کې ګرځنده ګرځنده ګرځېده راګرځېده. هر چا داسې فکر کاوه، چې ټول اختيار د واده د همدې په لاس کې دی، چې زما له خوا نه به لاړه د هوټل په وړاندې ځای کې په مصروفه وه. د مصروفيت په وخت کې په يې زما پلو هره شېبه راکتل، خو چې کله به د واده په ښکلو جامو کې زما خوا ته راروانه وه، له ځان سره به له خندا شنه وه. زه به يې په سترګو کې د مينې په راز پوه کړم، راسره ناستو کسانو ته به يې وويل: دا مسافر درنه خپه نه شي. هغوی به ټولو ماته راوکتل او اوبه يې ويل: ولې به خپه کېږي. په دې وخت کې هنرمندانو موسيقي په غږولو پيل وکړو.

ټولو وويل دا ښه هنرمندان دي، ښې سندرې وايي. رښتيا هم چې رخشانې او هماهنګ وار په وار خوږې سندرې ويلې. هوټل له خلکو ښځو او نرو ډک شو.

هوسۍ ښه اوږده شېبه تېري تم شوې وه، هرڅو به مې چې سترګې واړولې راواړولې، د هغې څه پته نه لګېده. پخپلو خولو کې ډوبه وه. د واده مراسم تاوده روان و، په هوټل کې ګڼه ګونه زياته وه، څو کسان مې د پېژندګلو وليدل. نورې انجونې هم زما د مېز خوا ته راغلې. کله ناکله يې په ما پرزې ويلې، خو ما ورته وخت نه ورکاوه، چې ګپ شپ راسره ولګوي. کله به چې هوسۍ موسکۍ زما خوا ته راغله، ناستو جينکو ته يې زور ورکاوه. هغوی ټولې د هوسۍ ښاېست ته حېرانې پاتې وې. ماښام شو تياره شوه، د ډوډۍ خوړلو اعلان وشو، ټول خلک له خپلو ځايونو نه پاڅېدل او د ډوډۍ خولو خونې ته روان شول. زه لا ناست وم، چې لږه شېبه وروسته هغه راغله او ويلې راځه، چې ځو، موږ دواړه يوځای د ډوډۍ خونې ته روان شو. د خلکو ټېل زيات و، هوسۍ زما لاس ونيو راته وې ويل: ټېل دی، چې رانه ورک نشې. د ډوډۍ خونې ته لاس نيولی لاړو. هلته هر ډول خواړه تيار شوي وو، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلو نه وروسته ناوې او شاه راغلل، هوسۍ د شاه تر څنګه روانه وه، په ستېج کې یوه لنډه شېبه ودرېدل، د ښادۍ والا کورنۍ د ناوې او شاه سره ولاړ وو. عکاسي وشوه، موسیقي ښه په غرب سره روانه وه. نڅاوې کېدلې، څو ځلې هوسۍ د نڅا وار تېر کړو. واده ان د شپې تر دوو بجو پورې روان و. پوره په دوه بجو واده پای ته ورسېده. له هوټل نه خلک په وتلو شول. زه چې کله دروازې ته راووتلم، هوسۍ ولاړه وه. یوه ځوان چې هغه د هوسۍ د کاکا زوی و، وویل وروره دا مېلمه به خپل کور ته ورسوې او ته به تري بېرته هوټل ته راشې، چې بیا موږ کور ته ولاړ شو. زه د هغې موټر کې کور ته راغلم او د هغې د کاکا زوی رانه بېرته ولاړ.

ډېر ستومانه شوی وم، په دغه شپه مې پوره خوب وکړو، ځکه چې سبا ته د جمعګې ورځ وه ستړتیا مې ورکه شوه. د جمعې ورځ مې په کور کې دمه وکړه، چېرې ولاړ نه شومه. په سبا ته لکه د نورو ورځو نورمال خپلې دندې ته لاړم. هره ورځ به د مازدیګر په وخت موږه چکر واهه، د شپې به مې یو نیم داستان او ځینې طنزیه لیکنې کولې. زما داستان به په راډیو کې خامخا نشرېده، ممثلینو به په خورا ښه ډول تمثیلاوه، نو ځکه د خلکو به خوښېده. په مجلو او ورځپاڼو کې به چې زما مقالې او نورې لیکنې نشرېدلې، پوره حق الزحمه به یې راکوله. د میاشتنۍ تنخواه نه مې حق الزحمه زیاتېدله. ژوند مې په نورمال ډول ښه تېرېده، یو څه روپۍ مې زخیره کړې وې، هوسۍ ته مې وویل: وطن ته ځمه خپله زړه خونه رنګوم او نوی کور پکې جوړوم، ډېر ځنډ نه کوم یو ازې چاته به یې په اجاره ورکړم، ستا څنګه خوښه ده؟

هغه لږه غلې شوه، بیا یې وویل: ډېره ښه ده، زه به هم درسره مرسته وکړم. ما وې که وشوه دوه ورځې وروسته به کلي ته لاړ شم. سبا مازدیګر، چې کله مونږه په موټر کې کښېناستو او د ښار په لور رهي شو، هغې خپل بکس ته لاس کړو، پیسې یې راواېستې، ویلې دا لس زره افغانۍ به زما له خوا درسره مرسته وي، بیا به وروسته ګورو، ته یو ځل په کور پیل وکړه، دا دې ښه پلان جوړ کړی دی. ویې خندل وې ویل کېدا ای شي کوم وخت درسره په چکر کلي ته لاړه شم.

ما وې کوم به هغه ساعت وي.

هغې موټر په کرار کړو، مخ یې راواړاوه، وې ویل: ته پوهېږې، چې په دې ورځو کې زموږ قومي خلک زما د غوښتنې لپاره زموږ کور ته څو ځلې راغلي دي، د پلار مګې خوښه ده، چې هغوی ته مې ورکړي، مګر ما په کور کې ویلي دي، چې ګورئ پام زما په غیاب کې به زما ژوند په چا پورې نه تړئ. له مانه به خامخا پوښتنه کوئ. دغسې خبرې شته دي. فکر دې وي، چې دا ځل کلي ته ولاړې مور ته به دې زما په باب خبرې کوې. ښه ده هوسۍ زما هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستا خبره په زړه کې ده. زه به مې مور سره هرومرو ستا خبره کوم. ته ډاډمنه اوسه، خو ستا د پلار سره به څه کېږي، ځکه چې زه....

پام چې دا سې فکر ونکړې، ترڅو چې ته له کلي نه بېرته راګرځې، په دې هکله به مې یو څه کار کړی وي.

دوه ورځې وروسته کلي ته لاړم، مور مې ډېره زیاته خوشاله شوه، یوه ورځ مې د زوړ کور د ورانولو ورته وویل، هغې راته اخ وکړو، وې کور ولې ورانوې؟

مورې نوی کور درته جوړوم.

پیسې به له کومه شي؟

مورې خدای مهربانه دی، یو څه پیسې مې له ځانه سره راوړي دي، د کور د جوړېدو چاره به پرې وشي. هو مورجانې رښتیا، چې هغه جمعه خان د ختې پسخګر په کلي کې دی او که چېرته تللی دی؟

شته دی زویه، د خلکو کلاګانې جوړوي، هغه ډېر ښه کورونه جوړوي، د کور کار په هغه وکړه. هو مورجانې سبا ته به ورپسې ورشم، خبرې به ورسره له نږدې نه وکړم. مور مې زما په دې کار زیاته خوشاله شوه، لاس یې پاس ته په دوعا پورته کړل. ډېره دوعا یې راته وکړه، په دې وخت کې زما څو کلیوال ملګري موږ کره راننوتل. زما ستړي مشي ته راغلل. ترناوخته پورې راسره ناست وو، سبایي وختي په جمعه خان پسې لاړم. لا کار ته نه و تللی. د خپل کور د جوړېدو په باب مې ورسره خبرې وکړې، هغه ښه د تبې سړی و، لومړی راته حېران پاتې شو، ویلې وراره شاه باش لکه چې پیسې دې پیدا کړې دي؟ ما وې هو جمعه خان اکا یو څه خو مې کړې دي. اوس راغلی یم، چې زما د کور د جوړېدو خبره راسره وکړې. هغه وویل: وراره زه دوه ډوله کار کوم، یو دا چې په اجاره نیول او دویم دا چې په ورځنۍ مزدورۍ. اوس ستا خوښه چې کومه یوه درته اسانه ښکاري. ما وې جمعه خان اکا زه وخت نه لرم، چې پاتې شم، خو د کور ورانول او د نوي جوړېدو خبره راسره وکړه.

هغه ډېره شېبه سوچ وواهه، بیا یې وویل: زه به سبا ته وختي درشم، د نوي کور اندازه به واخلم، چې څو متره اوږده لري او څو مره لنډوالی لري، څو پکې کوټې جوړوې، دا ټول به سره وسنجوو. د زوړ کور د ورانېدو خبره به هم وکړو. نیمایي پیسې به پیشکي (مخکې) راکړې، چې زه پرې کار پیل کړم. ما وې ډېره ښه ده، سبا ته چې راغلې نورې خبرې به هلته وکړو. اوس نو درنه ځمه. د جمعه خان نه مې رخصت راواخیست او کور ته راغلم. زوړ کور مې چې په مترونو کړو، څلوېښت متره اوږد او دېرش متره په لنډو جوړ شوی و.

د نوي کلا اندازه مې چې ولګوله په منځ کې یې درې کوټې کور، یوه اشپزخانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(پخلنځی) او یو د لمبا کوټه او په یوه کونج بیرون ته یوه ټټی جوړېدله.

سهار وختي جمعه خان اکا چای مور کره راوړ، ما ورته په کاغذ کې د خپل فکر سره سم د نوي کور د جوړېدو نقشه وښودله. هغه چای څښو او فکر یې کاوه. پس له ډېر وخت نه وروسته هغه ویل: وراره جانه د زوړ کور ورانېدل او د نوي کور جوړېدل به دې ټول تال پنځوس زره افغانۍ لګېږي. ما وي جمعه خان اکا ته او خپل انصاف دې زه خو په دې باب څه معلومات نه لرم. هغه ویل که مې درته زیاته ویلي و، ددې کلي د خلکو نه هم پوښتنه کولی شې. د چای څښلو نه وروسته مې ورته وویل: سبا سهار به له خیره راشې، چې د کلي څو تنه مشران او د کلي امام په ګډون به سره دوعا وکړو. ته به خپل کار پیل کړې، ویلې ښه ده زه به اوس لاړ شم، چې پسخه وهم. غرمه توده شوه، خټګر به راغلی وي. هغه یوه لویه کلا په اجاره نیولې وه، په منډه یې خپلې څپلۍ پښو کړې او لاړ.

په دغه ورځ مې د کلي له ځینو خلکو نه د خټګرو د مزدورۍ او زما د کور د جوړېدو ټول خصوصیات وپوښتل. هغوی وویل دومره ګرانه سودا نه ده، نن سبا مزدوري ګرانه شوې ده، پیسې زیاتې شوي دي. خلک نوې ابادي ګانې کوي، مزدوري ګرانه ده. جمعه خان خټګر درسره مناسبه فیصله کړې ده. بېګاه ته مې دا ټولې خبرې له مور سره او له ماماګانو سره شریکې کړې، هغوی په دې کار ډېر خوشاله شول. مشر ماما مې وویل: خوریه! ډېر زیات خوشاله شوم، چې ته د خپله انده شوې او دا زوړ کور دې نوی جوړوې. دا زموږ د ټولو لپاره د خوښۍ ځای دی، خدای دې بری درکړي. مور مې په دغه شپه خوشاله وه، شکر یې وویست، ویلې شکر دی الله، چې زما زوی دې، دې ورځې ته راورساوه. موږ خو د خدای غریبانان وو. ټولو راسره په دې دوعا وکړه، چې زوړ کور به ورانوو او نوی کور به جوړوو.

سبا ته وختي جمعه خان خټګر مور کره راغی، ملا امام او څو تنه د کلي مشران مو راوغوښتل، چای مای چې وڅښل شو، ملا امام یو سورت قرآت کړ وروسته بیا دوعا وشوه، هر چا بیا خپل نظر ورکاوه. چا ویل: څنګه نقشه پکې اچوئ؟ چا به ویل یو ځل دا زوړ کور هوار شي، بیا به پرې تناب واچول شي، وبه کتل شي چې څو کوټې پکې جوړېدی شي. جمعه خان ته مې مخکې له مخکې نه نیمایي پیسې ورکړې، هغه وویل سر له سبا نه موږ د کور په ورانولو پیل کوو، تاسې په کالي ترې همدا نن وباسئ، سبا ته په خیر سره زه مزدوران راولم.

ما وې ښه ده. ټوله ورځ مو له کوره سامان د ماما کور ته وچلاوه، خپلوانو راسره مرسته وکړه، کالي یې راسره وچلول، کور مو مازدیګر ته خالي کړو، سبا وختي یې د کوره ورانولو پیل وکړو، په څلورو ورځو کې یې ټول کور سم هوار کړو. جمعه خان خټګر وویل: د خټې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای او د کور د جوړېدو د څلور دیوالۍ کچه به سبا ته معلوموو. ما وې ښه ده جمعه خان اکا یو ځل به بیا د تهدابونو ایښودلو لپاره ملا صاحب او همغه مشران راولو. هغه وې سمه ده، خو دا کار به لږ وختي کوو.

په سبا ته مو همغه کسان راغوښتل، د کلي نقشه ګر خیرو جان مو هم راوغوښت، زموږ د زاړه کور شاوخوا څلور خوا او ته زموږ شاړه ځمکه پرته وه، په اوږدوالي او لنډوالي مو خبرې اترې پرې ډېرې سره وکړې. بیا دوعا وشوه، ملا امام د قرآن مجید سورت ووی. بیا ورپسې دوعا وشوه او شیریني (خوږه) ووېشل شوه. خیروجان نقشه ګر تناب راواخیست، په هوار شوي کور او شاړه ځمکه یې په اوږدو خور کړو، چې پوره پنځوس متره اوږدوالی او پنځه دېرش متره یې سور وشو. ټولو وویل دا خو لویه کلا پکې جوړېدی شي. خیرو جان وویل: راځئ، چې د کلا په منځ کې اوس د کور نقشه واچاوو. په لږه شېبه کې یې د څلورو کوټو، یوې اشپزخانې (پخلنځي) او ټټي نقشه جوړه کړه. ختګر ته یې وویل: دا دې د کور نقشه، نور په تا اړه لري. جمعه خان ختګر په ختو پیل وکړو، ما نورې څو شپې تېرې ګڼکړې، له موره مې رخصت واخیست او دوباره خپلې دندې ته لاړم.

سهار چې د خپل کار ځای ته ولاړم، دا مې هیله وه، چې هوسۍ په څه ترتیب سره د خپل راتګ نه خبر کړم. د ورځې دوولس بجې د ټیلفون زنګ راغی. د ټیلفون غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې آخ شکر خدایه ته راغلی یې؟

ما وې هو بېګاه ماښام راورسېدم، ته څنګه یې؟

ښه یم ته څنګه یې؟

زه هم ښه یم، مور دې ښه وه؟

هو د خدای فضل او مهرباني ده، هوسۍ مور او پلار دې جوړ دي.

شکر جوړ دي، مننه. سهار صاحب نن به په پوره څلورو بجو درشم.

ما وې ښه ده، هر کله راشې.

زما ډېر کارونه ډپ پاتې و، بې له کومې دمې مې ضروري کارونه ترسره کړل. په څلورو بجو مې د کار یوه دوسیه هم له ځان سره واخیستله، ما وې چې پاتې کار به په کور کې ترسره کړم. له مطبعې څخه ووتم، بیرون ورانډې لاړم، ځکه چې پخوا مې لا هوسۍ ته ویلې و، چې کله راتلې مطبعې ته نژدې مه درېږه، ګاډی وړاندې دروه. زه په چابکو ګامونو روان وم، هغې موټر په ټاکلي سړک ودرولی و، زما په لیدو هوسۍ له موټره راښکته شوه، د موټر تر څنګه ودرېده. زه چې ورورسېدم، د هغې زړه و چې راغاړې وځي، ما وې نه خپل لاس مې ورمخې ته کړ سترې مشي مې ورسره وکړه. ویلې دا سې سترې مشي درسره نه کوم. موټر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وختـو راغـاړې وتـه، مـا هـم د هغـې پـه زلفـو سـر کېښود، ښـه شـېبه همداسې پـاتې شـو. بيـا مـو يـو بـل تـه پـه مينـه مينـه سـره وکتـل. د هوسـۍ پـه سـترګو کـې اوښـکې وګرځېـدې، زه هـم وچ کلـک پـاتې وم، بـدن مـې غـوني غـوني شـو. لـه مـونږ دواړو نـه خبـرې هېـرې شـوې، اخـر دومـره مې ورتـه وويل:

څه چې ځو. هوسۍ اسويلي ويوست يوازې دومره يې وويل: درسره ګورم به!

مـوټر يـې چـالان کـړو، دوه کيلـومټره لاړه يـې، چـې وو هلـه ماتـه يـې راوکاتـه ويلـې چېـرې ځـو؟

مـا وې هوسـۍ راځـه نـن بـه دارالمـان تـه لاړ شـو، هلتـه پـه رسـمي ورځـو کـې ځـوک نـه وي. هغـې نـور څـه ونـه ويـل مخـامخ يـې کتـل مـا ورتـه پـه يـوه سـترګه وركتـل، هوسـۍ خپلـه لانـدينۍ شـونډه وچيچلـه، لـږ وروسـته يـې وويـل: تـه چـې هـر چېـري غـواړې، هلتـه بـه ځـو. لـه ځـان سـره موسـکۍ شـوه، ورو يـې لـه ځـان سـره وويـل د کـافر زويـه درپسـې ژبـۍ شـوې مـې ده، هـو د کـافر زويـه درپسـې ژبـۍ شـوې مـې ده. داسـې فکـر يـې کـاوه، چـې مـا نـه دې اوريـدل، ماتـه خنـدا راغلـه، پـه کـټ کـټ مـې وخنـدل، ويلـې څنګـه دې وخنـدل؟ هـسې خنـدا راغلـه نـو. ويلـې هلـه زر شـه راتـه ووايه څنګه دې وخندل؟

ما وې هسې مړې تا پورې خو مې نه دې خندلي.

پوهېـږمـه چـې مـا پـورې دې نـه دې خنـدلي، خـو ووايـه کـه نـه چـې څنګـه دې پـه زوره زوره وخنـدل؟. د لـومړي ځـل لپـاره مـې سـتا پـه قهقهـه خنـدا واوريـده. ومـې خنـدل پـه دې چـې مـا وې زما مينه به ستا د مينې په اندول زياته وي، خو چې ته مې وليدې، له مانه ډېره وارخطا يې.

همدې پورې دې وخندل؟ ښه نو کله چې ورسېدو، هلته به درسره ګورم!.

هو ولې نه، پوهېږم چې راباندې په قهر يې.

نو په قهر به نه يم، په ما څه تېر بدل؟ ستا زړه خو سندان دی.

مـا چـې ځـان خبـرې تـه جـوړاوه، دارالمـان د بـڼ پـه دروازه کـې ودرېـدو. لـه ګـاډي نـه ښـکته شـو او دننـه بـڼ تـه ورننوتلـو. نبـغ د فـوارې ترڅنـګ د ګلونـو ټـل تـه مـو ځـان ورسـاوه، څـو ځايـه د څـو ډولـه ګلونـو وړوکـې پټـي و. شـاوخوا تـه يـې د ناجوګـانو ونـې ولاړې وې، پـه دغـه وخـت شـاوخوا تـه هـېڅ څـوک نـه ليـدل کېـدل، پـه شـنه جولګـه بانـدې مـونږ دواړه سـره کـښېناستو، هوسـۍ د خپـل عـادت سـره سـم راتـه مخـامخ کـښېناستله. لـومړۍ يـې يـوه نازکـه موسـکا وکـړه، بيـا يـې وويل: اوس ووايه چې په کلي کې دې څه وکړل؟

مـا ورتـه د خپلـې مـور د روغتيـا ډاډ ورکـړ او بيـا مـې ورتـه د کـور د جوړېـدو پـه هکلـه ټـولې خبـرې وکـړې. د راتـګ تـر وختـه پـورې مـې ورتـه کيسـه تېـره کـړه. هغـې راتـه پـه داسـې حـال کـې غـوږ نيـولى و، چـې خپلـې تـورې غټـې غټـې اوږدې سـترګې يـې لـه مانـه نـه وېـستلې. وربـل يـې نيمـايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ نیولی و ، په کیڼ پلو مخ یې خدایي تور داغ بیخي بل شان ښه ښکارېده. په پوزه او شونډو کې یې خو هېڅ "خو " نه وه. په دغه ورځ یې نور سینګار پسې کړی و ، د چا خبره ګلونو تـرې د ښاپېست لـه شرمه خپل مخونه په پاڼو پټول. زه هم عجیبه سړی یم، دومره سخت زړی وم، چې هېڅ نه اوبه کېدمه.

ما چې ورته د کلي کیسه تېره کړه، هغې وویل: رښتیا چې تا ډېر کارونه سرته رسولي دي. هو رښتیا هغه زما ځواب.

کوم ځواب؟

واخ لکه چې هېر شوی دې و که څنګه؟

زه لږ غلی شوم، کوم سوال ځواب؟

ته چې کلي ته لا تللی نه وې، یوه ورځ د تلو نه دې مخکې ما چې درته وویل: مور سره به دې زما په هکله..... !

هو اوس رایاد شول، هو سۍ په خدای چې په دې باب له موره زښت شرمېږمه، ته هېڅ فکر مه کوه، دا به هرومرو کېږي، خو په دا څو ورځو کې ستا وخت ښه تېرېده؟

ولې نه؟ هره ورځ رابانـدې لکه د کال اوږدېده، څو ځلي رانه مور مې پوښتنه وکړه، ویلې لورې په دې ورځو کې ډېر سوچ کوې. ما ورته ویلې: مورې د ازموینې په باب فکر وړې یم، چې پاتې نشم. درې ورځې مخکې راته نتیجه اعلان شوه، په صنف (ټولګي) کې لوړې نمرې زما وې.

افرین، تبریک ، تبریک هوسۍ ! بلادې کړې ده او زما شیریني؟

په سترګو نور مې هېڅ تکلیف نه درلود ، خو یوازې....

ـ یوازې څنګه؟

په دې وخت کې یې لاس رااوږد کړو ، کلک یې وسکونډلم. ما هم په غېږ کې راکلکه کړه.

ویلې پرېږده څوک به راشي. خوشې مې کړه، ویل یې: سهاره دا څه کوې؟ لکه چې د مینې ټوکې دې نه دي زده؟

په داسې حال کې، چې خپل لاسونه مې سست کړل، هغه مې په غېږ کې لکه د ګل په شان وغوړېده. په تندي یې خوله راماته شوې وه، په کراره یې خپل ځای کښېناسته. زر زر یې شاوخوا له سترګو نه تېر کړل، پوه شوه چې څوک نه ښکاري، بیا یې سترګې رااړولې، ما وې ګنې تباه یې کړم. زړه مې په سینه کې ټوپونه وهل، لږه شېبه دواړه چوپ پاتې شو ، د مینې په خواله کې او د خبرو اترو په لړ کې ورو ورو لمر په غرغره کېده، هغې له خپل بکس نه وړوکې کمره رااوویستله، لومړی یې زما څو عکسونه ویستل. ما د هغې عکسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېستل، بیا یې کمره په یوه جګ ځای عیاره کړه، ماته یې کړه راشه، چې یو ځای عکسونه واخلو. د ګلونو په منځ کې مو څو ډوله عکسونه واخیستل. نږدې د ماښام خړنې لګېدله، کور ته د تلو په نیت له بڼ نه د راوتلو لاره مو ونیوله. لاس تر لاسه راروان وو، په لاره کې به یو بل ته سره جوخت شولو، بیا به روان شو ترڅو تر موټره ورسېدو. کله چې په ګاډي کې کښېناستو، د سړک په سر او نور نږدې هېڅوک نه ښکارېدل. خپلې چوکۍ نه مې ځان په هغې پسې وراوړد کړو، د مخ نه مې ورنه ښه مضبوطه موچکه واخیستله. هغې وش وش وکړو، څوکۍ ته یې تکیه ووهله، توري زلفې یې په مخ راخورې وې، په تورو سترګو کې یې سرخي هم ځلېده. ما وې موټر دې چلوه، ناوخته دی. لږه چوپ پاتې شوه، وګ ویل زه حېرانه دې ته یم، چې شپه به راباندې څنګه وځي؟ خو راځه د زړه که زما کور ته را سره ولاړه شه. زړه خو مې کېږي ولې مور او پلار مې څه بل شانته خلک دي، په خدای که راباندې پوه شي، بې مرګه مې نه پرېږدي.

هو سی، آخر به څه کېږي؟ صبر ښه شی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر کوه صبر خو ښه دی
په بې صبرۍ معشوقې چا میندلې دینه؟

هوسۍ زموږ ټول عمر په صبر تېر شو، صبر او بیا هم صبر!

غر شو ګاډی یې روان کړو، لږه لاره چې ولاړو، هغې مخامخ وړاندې سړک ته کاته وې ویل: سهاره زما د پوهتون اخرنی سمستر دی، فارغېږم.

نو لا شپږ میاشتې خو درته پاتې دي. شپږ میاشتې خو پاتې دي، مګر د سترګو په رپ کې تېرېږي. زه تاته یو وړاندیز کوم او هغه دا دی، چې همدا نن شپه به دواړه د خپل راتلونکي په هکله سم فکر وکړو، سبا ته به بیا سره خپل نظرونه شریک کړو. څنګه خوښه دې ده؟ ما وې هو ولې نه، له دې نه هم بله ښه خبره!.

په همدې خبرو کې وو، چې زموږ د کور مخې ته ګاډی ودرېد، زه چې له موټره ښکته شوم، هغې ته مې په کړکۍ کې سر وردننه کړو، ما وې راځه زړه وکړه، زما کور به له نږدې نه وګورې، والله که هېڅوک وي، که نه پاتې کېدې، لږه دمه به وکړې بیا به کور ته لاړه شې. موټر درسره دی، څه تکلیف درته نشته دی.

هغه بیا غلې شوه، ما یې لاس ونیو، مال (ما وې) راځه راځه مړې داسې مه کوه.

وې ویل: په یو شرط؟

په کوم شرط

چې نور څه راته ونه وایې، دویم دا چې یوازې نیم ساعت به درسره کېنم، بیا به درنه ځم.

ما وې بیخي سمه ده، ته چې څنګه وای همغسې وکړه اوس نو راځه.

له موټر نه راښکته شوه، زړه نازړه راسره روانه شوه، د ماښام خړه لګېدلې وه، له یوه دوکان نه مې تازه مېوه او هوټل نه مې ډوډۍ راسره واخیستل. کور ته موږ دواړه وختو، د خپل کور په دروازه کې مې ورته هرکلی ووایه. مننه یې راځنې وکړه، زما خو د مجردۍ کور و، هرڅه سره ګډ وډ پراته و، هغه په چوکۍ کېښناسته، وې ویل: خدای دې ستا د کور دا وضعه برابره کړې، موږ دواړو سره په دې خبره وخندل.

راډیو مې ورته چالان کړه، هغې وخت کې ټلویزیون نه و، په ټیپ کې مې ورته د قمر ګل یوه سندره کېښوده. ما زر زر په مېز ډوډۍ تیاره کړه، داسې هیله مې تري وکړه: هوسۍ بخښنه غواړم، څه چې تیار وي، هغه د یار وي. د یوه درونډ مېلمه پالنه او هرکلی را په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

و، د میني خبرې د میني په ځای پاتې شوې، ما له هغې سره د یوه دروند مېلمه په توګه چلند کاوه، ځکه چې هغه زما کور ته راغلې وه او زه هم د کلي سړی وم.

هغه زما حالت ته حېرانه پاتې وه، خو کله چې یې وخت پوره شو او روانېدله، په دروازه کې یې راته وویل: سهاره څنګه چې مې فکر کاوه، همغسې وختې...

زه وارخطا غوندې شوم، ما وې ولې؟ کومه غلطي خو رانه، نهده شوې؟

نه نه ته خو غلطي وای، مګر د پښتونولۍ او ښه سړیتوب دربانډې تمامه ده. په دې خپل کور کې دې هېڅو راته مخامخ هم ونه کاته.

هوسۍ جانې د پښتون لوظ او ژبه کول د پښتني کولتور غوره بېلګه ده. ته پخپله په دې شیانو له ما نه ښه پوهېږې. له کوره راووتلو، تر موټره ورسره ولاړم، د مخه ښې په وخت کې مې بیا هم څنګه چې قدرمن مېلمه د چا له کوره رخصتېږي، هسې چلند مې ورسره وکړو، هغه لاړه.

زه زړه وتلی کور ته راوګرځېدم، د چای پیاله مې ځانته ډکه کړه او کرار په څوکۍ کښېناستم، په دې سوچ کې ډوب شوم، چې هوسۍ سره خپل راتلونکی ژوند څنګه وتړم؟ هېڅ چل یې نه راتلو، ځکه چې هغه د ماړه سړي لور وه، پلار یې د دربار سړی و او زه تش یو لیکوال د کلي سړی.

په دې شپه مې ډېر فکر کاوه، له ډېره سوچه وروسته دغه نتیجه لاس ته راغله، زه په ښار کې خپل کور نه لرم، هغه به راسره کلي ته ولاړه شي او که نه؟ د ولور پیسې هم نه لرم. ما وې راځه سهاره داسې به وکړم، چې سبا ته به همدغه څو شیان هغې ته په مخکې کېدم، چې هغه پکې څه وایي؟

تر نیمې شپې پورې مې چرت او خیال د هغې سره و، پخوا به مې د مجلو او اخبارونو ورځپاڼو لپاره یو نیم مضمون او څه لیکنې کولې، ولې اوس د هغو شیانو نه ووتلم. زموږ په کلي کې متل دی وایي "غریب سړی او برګ یې سپی" هغه رابانډې ښه پوهېده، چې سهار مې له ژونده وېستلی دی.

شپه تېره شوه، سهار بیا د ماموړینو سروېس تم ځای کې ودرېدم. لږه شېبه لا نه وه تېره شوې، چې زموږ د لېن سروېس ګاډی راغی. ورپورته شوم او خپلې دندې ته ولاړم. په ګاډي کې راته څو تنو غږ وکړو، ویلې سهار صاحب نه یوازې دا چې په ورځپاڼو او مجلو کې دې لیکنې نشته، بلکې ته هم دا ډېره موده کېږي، چې نه ښکارېږې. د ټولو د پوښتنې لاندې راغلی وم، هغوی ته مې یوه بهانه او بله بهانه کوله. په دغه ورځ مې هم ډېر زیات کارر درلود، ټوله ورځ مې لیکنه وکړه، ضروري کارونه مې لږ راسپک کړل ان تر څلورو بجو مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مېز سر ټيټ کړی وی. د هوسۍ ټيلفون هم راته رانغی، د رخصتۍ شېبې راورسېدې، مامورين له مطبعې نه وتل اخري تن زه وم، چې له دفتر نه ووتلم. د مامورينو ګاډی روانېده، تر دغه وخته هغه راغلې نه وه. زه په دې فکر کې وم، چې د مامورينو موټر روان شو، زه به ددغې ونې لاندې ودرېږم. نيم ساعت تېر شو، ساعت ته مې پام شو چې په دې کې د هوسۍ موټر په مخ کې راته ودرېد. په چټکۍ له موټره راښکته شوه، زما خوا ته راروانه شوه. کتل مې ورته چې رنګ يې سپين اوښتی و، له نورو ورځو نه بل ډول ښکارېده. سترې مشي مو سره وکړل، دستي مې ترې وپوښتل: هوسۍ خيريت خو دی؟ رنګ دې لږ الوتی غوندې دی؟

په ډېره وارخطايي راغلم، ناوخته شوی و، تا سره مې سودا وه. ما وې چې انتظار به باسې. د ترور کره تللې وم، بېګاه شپه مې هلته وه. د هغوی له کوره ناوخته راغلم، خالي په کور کې مې ورته وويل، چې له همصنفانو سره د پوهنتون کتابخانې ته ځم، کېدای شي کور ته ناوخته راشم. زه په کور کې هم وارخطا وم، مور مې رانه دوه ځلې پوښتنه وکړه، ويلې هوسۍ څنګه داسې وارخطا ښکارې؟ ما وې ټولګې وال راته انتظار دي، چې زر ورشم.

ويلې څه ورځه لورې انتظار بد شی دی. اجازه مې ترې راواخيسته، په بيړه مې موټر راوست، ما وې سهار به مې انتظار کوي.

ډېره مننه هوسۍ درځه چې ځو.

دواړه ګاډي ته ورپورته شو، په موټر کې يې راته وويل: بېګاه شپه درباندې ښه تېره شوه؟

هو ښه وه، خو....؟

خو ولې؟

ولې څکه چې ټوله شپه مې زمونږ د راتلونکې په باب فکر کاوه.

سهاره که دې خوښه وي راځه دا خبرې به هلته کوو. هو رښتيا چېرې ځو؟

کوم ځای چې ستا خوښ وي.

راځه چې نن د بابر بڼ ته ولاړ شو.

ډېره ښه، ښه ځای دې نن وټاکه، درځه چې ځو ښه ساعت به مو تېر شي.

پل ارتن ته چې ورسېدو، داسې يې راته وويل:

زه به تاته د نن نه وروسته خامخا موټر درزده کوم، يوازې به ستا ډرېوره يم؟

ما ورته وخندل، ډېره ښه ده ما د ځان موټروان کړه، څومره به خوشاله شم. د بابر بڼ ته ورسېدو، نور ډېر خلک ورته هم وررروان وو، هر څوک به چې مخې ته راتلل، مونږ ته به يې ښکته پورته کتل. د بڼ په ښکته پورته ټولو ځايونو کې مو چکر وواهه، د بابر په بڼ کې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبا ډنډ دی. هوسۍ ته مې وویل: که ستا اجازت وي، زه به په دې ډنډ کې ولامبم.

هغې وې ولې نه مهرباني وکړه.

هغه راته کښېناسته او ما په ډنډ کې لمبا پیل کړه، ښه ډېر مې ولمبل. تر لمبا وروسته د بڼ لوړې برخې ته لاړو او هلته په یوه ځانته ځای کې کېناستو. هغې راته کړه: اوس نو کولی شې چې خپل بېگانی حالت او خبرې راته وکړې.

بېگانۍ شپه مې ډېر سوچونه او فکرونه ووهل، دا څو شیان مې مخې ته خنډ جوړوي.

کوم شیان دي؟

هوسۍ ما درته په لومړي ځل هم ویلي و، چې زه یو دربه دره بنیادم یم، نه مال او دولت لرم، نه ستا د شان سره برابر کور او نه کوم موټر. یو بې وسې لیکوال یم، له بلې خوا زموږ رسم و رواج او کولتور لا هماغه شان کلیوالی دی او ستاسې د ژوند سطحه لوړه ده. که مینه او محبت یوې خوا ته او دا زما ستونزمن ژوند بلې خوا ته، ستا راتلونکی ژوند به گنې تهدید نه کړي؟ اوس ستا نظر او رایه څه ده؟

هغې راته په ځواب کې داسې وویل:

سهار صاحب! په یاد خو دې دي، چې په لومړي وار په پوښتنه پوښتنه ستا دفتر ته درغلم او د خپلې مینې اظهار مې درته وکړو او تا هم لکه همدا اوس چې دې وویل، همدا دې وویل، خو ما درته په ځواب کې څه وویل؟

هو تا وویل دا هرڅه مې قبول دي، زه یوازې مینه غواړم. ما او تا دواړو په همدغه خبره د مینې لوظ وکړو. دا خبرې دې بیا ولې زما مخې ته کېښودې؟ زه خو چېرې نالوستې نه یم، ژوند، مینه، ښکلا پېژنم. زما د پلار دنیا او ثروت زړه ته مه نیسه، موږ هم پښتانه یو، اخر ژبه او کولتور مو سره شریک دی او بیا خو مینه او محبت دا شیان نه غواړي. هیله منه یم سهار صاحب! دا ځینې شیان له مغزه اوباسه.

پوه شوم ستا د زړه اواز مې واورېد، خو څنگه به وکولای شو چې سره گډ ژوند پیل کړو؟

زه به په همدې باب فکر وکړم، چې له کومې لارې مې مور او پلار وپوهوم او هغوی راضي شي؟ ته هم یوازې په دې باب فکر وکړه.

ښه ده موږ دواړه باید ښه فکر وکړو او د خپل راتلونکي لپاره غوره لاره وسنجوو.

موږ دواړه لږه شېبه چوپ پاتې شو. څه دروغ درته ووایم، هغه رابانډې په مینه کولو کې زړوره وه، وې ویل:

راځه سهاره دا خبرې پرېږده، نورې خبرې کوه. موسکۍ شوه، د بکس نه یې وړوکی شیشه (ائینه) راواخیسته او خپل ځان یې پکې ولید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې دغه آئینه (شیشه) پرېږده، زما د زړه په شیشه کې خپل ځان ووینه.

هغې مخ راواړاوه او یوه خوږه خندا یې راته وکړه، ویل لکه چې ډېره درباندې ګرانه یم؟

ما وې: د ګرانښت نه خبره وتلې ده، له ژونده دې ویستلی یم.

واخ له ژونده مې څنګه وېستلی یې؟

ژوند خو به وشي، مګر دا شېبې به بیا نه وي.

هو دا خبره مې زړه کې وه، چې ته باید لکه څنګه چې دې مخکې لیکنې کولې، لا پسې ښه ادامه ورکړې. زما درته خیال دی دا ډېره موده کېږي، چې کوم راډیویي داستان مې دې نه دی اوریدلی، دا ولې؟

دا ولې؟ دا پوښتنه دې له ځانه وکړه.

زه خو ددې پوښتنې ځواب نه لرم، ولې خپل زړه او مینه دې وخت درکړی.

له مانه هم نور ژوند پاتې دی، د پوهنتون اخري ازموینه ده، استاد راته د مونوګراف دنده راکړې ده، والله که مې ټک پکې کړی وي، همدا رنګه درسونه مې نه دي ویلي. ازموینې ته تیاری نه لرم، ظالمه کله چې کتاب راواخلم او درس ویلو اراده وکړم، نېغ مې مخې ته ودرېږې.

ته د خپل ځان وایې او زما نه؟ هوسۍ موږ دواړه ملامته نه یو، مینه خو دا کانې لري. وروسته له دې به دواړه وعده سره وکړو، چې نورمال ژوند او جانداري به ورسره هم کوو. زه به دا نن شپه هغه نیمګړی د مینې داستان پوره کړم، په راتلونکي جمعې شپه به یې واورې او ته به هم سبا ته د پوهنتون کتابخانې ته ورځې. ته په ما پسې سبا ته مه راځه. د ملاقات وخت به بلې ورځې ته واړاوو.

هوسۍ غلې پاتې شوه، بیا یې وویل: ټیلفون کې به خامخا خبرې کوو.

ولې نه ټیلفون کې به سره احوال اخلو.

په دغه مازیګر مو سره پوره د زړه خواله وکړه، په ګرځېدو او چکر وهلو ستړي شو، نږدې خړه لګېدله، چې په موټر کې سواره شو. د نوي ښار هوټل ته د کباب خوړلو لپاره ولاړو. تر ناوخته پورې په هوټل کې کېناستو، ماخستن تېر یې زه کور ته ورسولم او هغه رانه لاړه. په دغه شپه مې د نیمګړي داستان لیکنه پوره کړه. سبا ته مې راډیو ته داستان وسپاره او د جمعې شپې ته یې د نشرولو امر ورکړو.

د ورځې مې خپل عادي دنده سرته رسوله، لس کم څلور بجې راته هوسۍ ټیلفون وکړو، ویلې زه د پوهنتون له کتابخانې نه غږېږم، د مونوګراف ځینې مواد او ماخذونه ګوتو ته راغلل، زړه مې دی چې مونوګراف پیل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: ډېره ښه ده، کوښښ وکړه چې ښه مونوګراف ولیکې، تر جمعې به خپل خپل کارونه سرته ورسوو، خو ګوره هوسۍ د جمعې په په راډیویي داستان ته غوږ کېده.

زه یوازې نه، بلکې زما ټوله کورنۍ ورته په ځیر سره غوږ نیسي او راډیویي داستان اورو. ښه ده او به ګورم چې څنګه دی لیکلی دی. رښتیا ستا یوه راډیویي داستان ته ما او مور مې دواړو ژړل او س همدومره، د خدای په امان.

ښاده اوسې، په مخه دې ګلونه.

د رخصتۍ وخت راورسېد، ځان مې په چالاکۍ سره د مامورینو موټر ځای ته ورساوه. د خپل لین موټر ته ورجګ شوم، زیاتو مامورینو راته کتل. ویلې سهار صاحب دا ډېره موده په سرویس کې نه ځې؟ لکه چې موټر دې اخیستی دی که څنګه؟

آخ په دې تنخوا کې موټر اخیستل؟ دا څنګه کېدی شي؟ دا تنخواګانې خو یوازې د یوه تن ګوزاره پرې نه کېږي، پاتې لا موټر؟

یو مامور راته کلک شو، ویلې ښه نو ته په څه شي کې کور ته ځې؟

ما وې له یوه ملګري سره په موټر کې ځم، په همدغې ترتیب سره څو ورځې مونږه له نژدې نه ملاقات او لیدنه ونه کړه. هوسۍ خپل کارونه سم کړل او ما هم خپل. د جمعې شپه راورسېده، پوهېدمه چې په دې شپه به ډېری خلک راډیویي داستان آوري. ماسپښن دوه بجې راته هوسۍ ټیلفون وکړ، ویلې نن خو د جمعې شپه ده، ستاسې راډیویي داستان ته مې خپلې درې تنه ملګرې، چې زما ټولګي والې دي، راغوښتي دي، ښه په غور به یې واورو.

ما وې ښه ده د داستان نیمګړتیاوې به راته بیا وروسته په ګوته کړې.

ویلې: دا خبرې به وروسته کوو، خو دا ووایه چې د نژدې لیدو ملاقات به څه وخت سره کوو؟

ستا چې څنګه خوښه وي.

ویلې د جمعې ورځ به لیدو ته وباسو.

ما وې ښه ده. د رخصتۍ وخت راورسېد. له معمول سره سم بیا د لین په ګاډي کې کور ته لاړم، د جمعې په شپه مې دوه تنه مېلمانه راغلي وو. په مېلمنو کې یو تن فرهنګي زلمی و او بل یې د کلي نه راغلی یو د پاخه عمر سړی و، په لیک لوست نه پوهېده، خو زیرک سړی و.

د شپې په لسو بجو راډیویي داستان پیل شو، ما ورته کړه: نن شپه زما راډیوي داستان خپرېږي. هغوی دواړه چای څښل او داستان ته یې غوږ نیولی و. کله چې په راډیو کې داستان تراژیدي خوا ته نژدې کېده، د دواړو مېلمنو حالت بدلېدلو، ډېر په غور سره ورته ناست وو. د چای پیالې ترې لا پخوا سړې شوې وې، بعضې وخت به د کلي مېلمه سوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسویلی له خولي وویست او له ځان سره به یې وویل: های های ځوق، ځوق هغه بل زلمي مېلمه به زر زر ماته کاته. کوم وخت چې د داستان په پای کې د داستان اتله وژل کېږي، د مېلمنو له سترګو نه اوښکې رواني شوې. رښتیا هم د داستان ممثلین خدای دې وبښي یوه زلېخا فخري او پایا صاحب چې دواړه بلا کوله. د راډیویي داستان په پای کې مېلمانه دواړه غلي او خپه کېناستل، ما وې راځئ، چې اوس چای وڅښو، داستان ماستان خو تېر شو. هغوی مې دوباره عادي حالت ته راوستل، هر څو به مې چې هغوی ته یوه موضوع راواخیسته، هغوی به له داستان نه لیرې نه تلل. د شپې تر ډېره ناست وو. سهار هغوی له چای نه وروسته رخصت شول، تقریباً لس بجې کېدې، چې هوسۍ لاندې په سړک کې ماته انتظار باسي. له د کړکۍ نه مې لاندې وکتل، چې هغه ولاړه ده. موټر یې د سړک په غاړه درولی و. په چالاکۍ سره ورښکته شوم، ګړه بړه مو سره وکړه، زارۍ مې ورته وکړې، چې کور ته راسره وخېژي، خو هغې همدا ویل: راځه چې ځو، نه راځه چې ځو.

په موټر کې سواره شو او د ښار په لوري روان شو. ما وې چېرې به ځو؟

ویلې نن جمعه ده، په هر ځای کې عسکر او طلابان ګرځي، د ښار خلک هم هرې خوا ته ځي راځي، نن به که زما اورې کاریز میر ته ولاړ شو.

ما وې دا خو به ډېره ښه وي، چې ما هېڅ نه دي لیدلي، نوي ښار کې مو خوراکي شیان راونیول او د کاریز میر په لور مو ګاډی خوشې کړو.

په لاره مې هوسۍ ته وویل، ما خو کاریز میر نه دی لیدلی، تا خو به لیدلی وي؟

ویلې هو، زه خو څو ځلي له خپلې کورنۍ سره هلته تللې یم، د لیدو وړ ځای دی، ښکلی بڼ، یخې د کاریزه اوبه، دا انګور او مڼې، څه تازه هوا والله چې د سړي زړه پکې تازه کېږي.

څه کم دوولس بجې کېدې، چې هلته ورسېدو. ډېر خلک د ښار نه ورته ورغلي وو، هره خوا ډله ډله خلک ناست وو، ځوک ګرځګېدل. ځینې ځایونو کې د موزیک او موسیقۍ پروګرامونه و، چا کبابونه پخول او ځینې خپلو کې سره مصروف وو. ماته ډېر په زړه پورې ځکه وه، چې د لومړي ځل لپاره مې هسې باغونه او ظاهر شاهي بڼ او ښکلي ځایونه تر سترګو کېدل. زه او هوسۍ د یوې لوړې غونډۍ سرته وختو، چې هلته د ارغوان ونې او ناجوګان ولاړ وو. شاوخوا ته رواني یخې رڼې اوبه بهېدلې، اوړی و خو باور وکړئ، چې په دغو اوبو کې چا لاس نشوای نیولی، ځکه چې ډېرې یخې وې. موږ د ګلونو او یخو اوبو په غاړه واړول، لومړی خو مو ښه ډېره عکاسي وکړه او بیا مو یو څه خواړه وخوړل، مونږ غونډې ډېر خلک راغلي وو او یو تربله ځاربدل.

تر ډوډۍ خوړلو لږه شېبه وروسته اوازه ګډه شوه، چې اعلحضرت کاریز میر ته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک اخوا دېخوا نه ګړندي ګړندي سره ګرځېدل، پولیسان راورسېدل، ځای پر ځای په ګرځېدو بندیز ولګېد. هلته وړاندې د ظاهر شاه د اوسېدلو ښکلې ماڼۍ تر سترګو کېدله، د هغه په شخصي استوګنځای کې ماشي هم نشو ګرځېدلې، خلکو وړاندې سړک ته کتل، ترڅو عمر دې ډېر شه باچا راشي. له مونږه وړاندې څو تنه ځوانان او ښځې ناستې وې، هغه یوه وویل:

ـ از ظاهر کل درینجا هم خلاص نمی شویم.

موږ چې دا خبره واورېده، دواړو پرې ښه ډېر وخندل. بیا مې هوسۍ ته وویل:

دا خلک رښتیا وایي، اوږده موده تېره شوه، چې دا باچاهي کوي، په ملک کې یې هېڅ خدمت نه دی کړی. ژوند یې په تېپه درولی دی، دنیا څومره وړاندې ولاړه، خو افغانستان ورځ په ورځ لاندې وځي. هوسۍ اوس خو خبره راغله، غوږ کېده چې څه درته وایم:

دا زه چې څه لیکم او که ما غوندې نور یې لیکي، دا ټولې ناخوالې او ددې وخت ناروا ګانې پکې په بېلابېلو ډولونو رانغښتل کېږي، موږ دده د پاچاهۍ نه ژاړو. خدای ښا ېسته او له هرڅه نه ډک وطن راکړی دی، خو ددغسې پاچاهانو له لاسه شاړ پروت دی. زه لا په دې خبرو کې وم، چې منډې شوې، هر چا غوښتل چې باچا ووینې او د دوزخ اور پرې حرام شي. موږ هم پخپل ځای ودرېدو، باچا د کارېز میر بڼ ته تشریف راوړو، تقریباً اویا ګامه ترې لیرې ولاړ و. هوسۍ وویل کښېه کښېنه سهاره ما خو اعلحضرت ډېر لیدلی دی، څو ځلې د خپل پار سره ارګ ته ورسره ورغلې یم، لا وړه وم چې پلار مې له ځان سره بیولې وم. ما یې آن ټول خاندان لیدلی دی، هر یو یې ځانته د ورځې د مود په موټر کې ګرځي، څه بل شانه ژوند لري.

نو زه خو همدا وایم کنه! دوی دغسې ژوند لري ولې ملت پرېږده، چې په بې وزلۍ او غریبۍ کې شپې ورځې تېروي، نه خلکو ته کار شته او نه روزګار، نه سړکونه جوړوي او نه ښارونه، نه دوا درمل شته او نه درمل ځي. سواد خو هډو درک نه لري، په سلو کې اته نوي خلک ښځې او نر بې سواده دي، نو ته او خدای د سړي زړه درد ونه کړي؟

سهاره په دې خبرو پسې مه ګرځه.

هوسۍ د بې درده خبرې مه کوه، ته خو هم په دې ښه پوهېږې، سترګې به نه پټوې.

نو څه کولی شو سهاره! وو ایه نو ته وو ایه کنه!

زه یوازې دا وایم، چې ددې خوار ملت ستونی راډک شوی دی، هر کله چې وي په دوی به ورانیږي. هغې راته خپل اوښکې کوږ کړو، پرې پوه شوم، چې له دې شیانو سره دلچسپي نه لري، ما هم خپلې خبرې بندې کړې او هغې ته مې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده نو راځه چې زه او ته اخوا ته چکر ووهو ، ځکه چې دا سیمه ما هېڅ نه ده لیدلې. له دغه ځایه ولاړو ، وړاندې د ګیلاسونو ونې توري ښتې وې، خوا ته یې د زردالانو څو ونې هم ډکې ولاړې وې، توتان خو تک سره ښتي وو. د توتو ونو لاندې د کاریزه یخې پاکې رڼې اوبه بهېدلې. د توت څانګه مې په لاس راوځنډوله، دلۍ توتان ترې لاندې په یخو اوبو کې راتوی شول. موږ دواړو پرې تالان جوړ کړو ، ښه د مزې توت مو وخوړل په ګیلاسونو مو هم خوله خوږه کړه. له یوې بوډۍ ښځې نه مو شړومبې وغوښتې، هغې د نر لوړ ډک جام شړومبې راوړې، هوسۍ ونه ښبلې خو ما په یوه ساه د شړومبو جام تش کړو. هغې راپورې ډېر وخندل، ولې ما خپل د کلي عادت کړی و. بیا وروسته د یوې ناجو ترڅنګه په یوه جولګه کښېناستو ، په داسې حال کې چې ما خپل سر د هغې په غېږ کې ایښی و ، څه خو د مینې جذبه وه او څه د توتو او شړومبو نشه وه، چې هوسۍ په غېږ کې یې په خواږه خوب ویده کړم. یو وخت مې په مخ هوسۍ غاښونه ښخ کړ، ما ویل ګنې د مخ غوښې یې رانه یوړې. سترګې مې چې وغړولې، شنه د خندا اوښتې وه. سپینو غاښونو یې برېښ کاوه، زړ مې له کاکل نه راونیوه، وش وش یې پیل کړو ، ځانته مې راکږه کړه، خرپ له نریو سرو شونډو نه مې ورنه مچو واخسته، ویلې مه کوه څوک به مو ووینې.

ما وې والله که دې پرېږدم، زه چې دې چیچلم، خو دا خبره نه وه او اوس به... ! تر مازیګره مو د مینې ساعت تېری وکړ، په زړه پورې ورځ مو تېره کړه.

د راتلو نه مخکې هوسۍ وویل: په دې کار نه کېږي په پلار مې جرګه وکړه، ترڅو به... راباندې تېرېږي.

ما وې هوسۍ زه خو دا کار نشم کولی، څنګه او څوک په څه ترتیب ستا په پلار جرګه کړم؟ دا خو څه کلی نه دی، دلته خو زه هېڅوک نه پېژنم، ته څه نظر لرې؟

هغې د ناز اوښکی کوږ کړ، وې ویل: لیکنې او مقالې خو نه دي، چې ویې لیکې. کله دې جرګې مرګې نه دي لیدلي، ته خو کلیوال هلک یې، څنګه نه پوهېږې؟

پوهېږمه خو څوک اخر ستا په پلار جرګه کړم؟

هغه لږه شېبه غلې وه، بیا یې وویل: د خپلې شعبې مدیر او رئیس درسره راوله ، وروسته مې پلار له ما نه په دې باب حتمي پوښتنه کوي، زه به ورته بیا خپل نظر ووایم. ته لومړی همدا کار وکړه.

زما زړه ته ولوېده، سمدستي مې ورته وویل: هوسۍ کله به دا کار وکړو ؟

سبا یې کولی شې، هوښیاران وایي په ښو تلوار، په بدو تأمل. کولی شې سبا ماښام ته زموږ کور ته جرګه راولېږې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیخي مې خوښه ده، سر له سبا به دا کار که خدای کول وکړم، خو یوه خبره ده چې که ستا پلار به سبا ته په کور وي او که څنګه؟

د ورځې له خوا دې ستاسې رئیس ورته ټیلفون وکړي، ورته ودې وایي چې مور مې ماښام ستا لیدو ته درځو. هغه به کور کې وي او تاسې به راشئ.

هوسۍ قسم دی، چې په هرڅه کې ماهره یې، د ماهر توب څه خبره ده، دا زموږ کلتور دی په همدې باب موږ دواړه لږه شېبه غلي او چوپ پاتې شو.

یوه شېبه غلی وم بیا مې له خپل زړه سره صلاح وکړه، په کور او کلي کې مې له خپل مور نه هم پوښتنه وکړه، مور مې هم راته مشوره راکړه. له ډېرې خوښۍ نه مې ناڅاپه له خولې ووتل: زما او ستا به ګنې واده وشي؟ هوسۍ په کړت کړت په خندا شوه، ویلې د کونډې زویه څه چل درباندې وشو؟ د لېونو پېښې دې پیل کړې که څنګه؟

هوسۍ دا خو پکې شته دی، پوهېږم چې د مینې د ازمېښت نه به موږه دواړه بریالي راوځو. هغه دا ځل په دې ښه خوشاله شوه، ویل یې:

هو خامخا به موږه دا لوبه ګټو.

ښه نو زه به له خیره په دا بله اونۍ کې په دې باب د خپل رئیس سره خبرې وکړم. که چېرې راسره موافقه یې وکړه، د درتلو او مرکې وخت او نېټه به بیا وټاکو. دواړه به په همغه ورځ پرې غږېږو. دواړه همدا خبره سره غوټه کړه، هغې وویل:

راځه چې په همدې خبره له دې ځایه ووځو او راساً د ګلبهار د فابریکې ترڅنګه د پنجشیر سیند غاړې ته ځانونه ورسوو. ساعت ته مو وکتل د ورځې یوه بجه وه، د اوړي توده ورځ وه، په موټر کې کښېناستو او د پروان ولایت په لوري مو کش ورکړ، هوسۍ هم خپله موټروانې راښودله، اّن په اتیا کې یې موټر چلاوه. له مټکه تر پروانه په سیمه کې د سړک پر دواړو خواوو کې د انګورو او نورو مېوو شنه او غوړېدلي باغونه تر سترګو کېدل. د سړک په غاړه ځای ځای ځینو خلکو او ماشومانو سره توتان او بادرنګ د خرڅولو لپاره ایښي وو، یو نیم ګاډی به ورته ودرېده او سورلۍ به ترې دغه موسمي مېوې رانیولې. زه ددغې سمسورې سیمې په تماشه وم، چې هوسۍ غر شی موټر ودرواوه. ویل یې دا د پروان د ولایت بازار دی. له موټره ښکته شو او په بازار کې مو په دوکانونو کې ښکته پورته چکر وواهه. یو څه خوراکي شیان مو هم راونیول او د نساجي ګلبهار خوا ته وخوځېدو. له مټکه ورتېر شو، په ښي لاس د غره په اړخ کې دا سړک نساجي ګلبهار ته تللی و. په څو دقیقو کې تر ګلبهاره ورسېدو. تر فابریکې ورتېر شو، وړاندې مو سترګې د پنجشیر په سین ولګېدې. ورنږدې شو او د دریاب په غاړه مو ګاډی ودراوه. بې واره مو غوښتل، چې د سیند غاړې ته نږدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانونه ور ورسوو، خوراکي شيان مو له ځانه سره واخيستل او په تونډو ګامونو سره هلته وړاندې د سيند د مستو څپو په غاړه په لويو او هوارو تيږو باندې ورته کښېناستو. سيند سم په مستۍ او شور سره مخ ښکته روان و. وړاندې په يوه چړ کې يوه جالګر جال ارتاوه او ماهي يې رانيول، باور وکړئ، هر جال کې به يې راکښاوه. سپين غټ غټ ماهيان به يې راوا ېستل. مونږ يو بل سره خبرې لا نه وې پيل کړې، يوازې د جالګر جال ته مو ورکتل. خواري په مو وکړه، خو ماهيان به مو سم شمار نه کړای شول، ځکه چې هر ماهي به پخپل قوت سره په جال کې ټوپونه وهل. يو نيم ماهي به ځان په سخته خوارۍ سره له جال نه ازاد کړ او سيند ته به يې ځان ورغوپه کړو. د سيند شور او د ماهيانو د نيولو تماشې تر ډېره پورې مونږ دواړه هک پک کړي وو، ما وې هوسۍ نن دې ډېر ښه ځای ته راوستلم.

هغه په خندا شوه، وې ويل: هو زړه دې دی چې څه پکې وليکې.

هو ولې نه، ليکم خو به وروسته، خو ته دا ښکلا وګوره، دا غرونه، دا سيند، دا جالګر او دا ماهيان.

تا ته څنګه ښکاري؟

ما ته ډېر ښکلې ښکاري، خدای دغسې جنتي وطن راکړی دی، خو.... !

خو دې پکې څنګه وويل؟

سهار ته پرې له مانه لا ښه پوهېږې.

آها، هو، هو ستا په مطلب ورسېدم، کاشکې چې....؟

دا هرڅه چې سمېږي، په مونږ به خاورې اوښتې وي.

هغې وې راځه راځه دا خبرې اوس پرېږده، لومړی به دا مېوه وخورو او بيا به تر هغو ونو پورې د سيند په غاړه ورو ورو ولاړ شو. کولای شو تر مازيګره پورې د سيند په غاړه چکر ووهو. زردالو مو د پنجشير په اوبو کې يخ کړل او بيا مو په مزه مزه وخوړل. په لپو لپو اوبه مو وڅښلې، بيا مو د سيند څپو ته ورنږدې په زړه پورې ځايونو کې عکاسي هم وکړه.

د يوې ونې لاندې يخ سيوري ته د سيند په غاړه په داسې حال کې کښېناستو، چې د چا خبره د اوبو دارې په موږه دواړه لګېدلې. د سنځلې نه داسې خوشبويي رالوېدله، چې سرې يې خمار کاوه. د تېږو لوړ ديواله نه د ګلابو د ګلو ډکې څانګې راځوړندې شوې وې، لږ څو ګامه اخوا ته د يوه چنار په ونه کې ککو په ککو ککو نارو لګيا و. ناڅاپه به يوه ماهي د سيند نه رابهر پورته ټوپ کړل او بېرته په سين کې غوپه شو. موږ دواړو څه دروغ به درته وايم، يو د بل په غېږ کې د مينې خوب وړي وو. سترګې مې وغړولې، چې د هوسۍ د وربل وېښتان مې په سترګو کې راپرېوتل، هغه په نازک خوب ويده وه، په تندي او شونډو يې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خولو ځاځکي ښکارېدل، راپورته شوم، هغه هم راببيداره شوه، د مازيګر لمر په غرغره و، ما وې هله هوسۍ ويښه شه، چې ناوخته نه شي.

پرېږده سهاره لږه شيبه خو به دې پرېښې واى، د خوارې خوبه دې راويښه کړم. د خپل وربل ويښتان يې په يوه لاس پورته واړول، سترګې يې سرې راواړولې، په يوه خاص ناز يې وويل: لکه چې ستا په سترګو کې خوب نشته دى؟

هوسۍ د مينې په خوب ګنې ځوک مړېږي؟ که مې پرېښى واى، په خداى چې شپه به راباندې همدلته راغلې واى.

څه پروا يې کوله، څه خطره خو نشته دى؟

هو خطره نشته دى، دا غر او دا بيديا، کوم لېوه چې رانه خوړلې واى، په تش لاس يو څه به مې کول؟

زما پام پاس غره ته و، چې هغه راباندې نابېره د سيند اوبه راوشيندلې، دومره يخې وې، چې سلګۍ مې وکړې، ما هم لاس ښکته کړو هغې ته مې ځو دارې وکړې، لارې لارې يې په مخ اوبه راتوى شوې، درېشيانې خو د دواړو لمدې قيشتې شوې، يو پر بل مو ښه ډېر وخندل، هغې خپل مخ وچاوه، چې ناڅاپه مې په غېږ کې اوچته کړه، اوبو کې دې غوپه کوم، ځان رانه نشې خلاصولى. هغې لاس پښې وهلې. د سيند په غاړه اوبو کې مې ودروله، بوټان يې لامده شول، له لاسه مې ونيوه، هغې اوچت غېږې ته راودانګل، ما هم ښه کلکه په غېږ کې ټينګه ونيوله. په خندا خندا کې يې راته په غوږ خوله ولګوله، په غاښونو يې پوره زور راباندې وکړو، ځان مې ترې په يوه چل کې خلاص کړو او غوښت يې چې وړاندې رانه د ګلونو په بوټو کې پټه شي. هغه په منډه کې وه، وروسته مې راونيوه او په زنه مې ورته خوله ښه ښخه کړه او چيغې يې پيل کړې. کټل مې چې وړاندې دوه تنه لاروي په لاره ګرندي راروان وو، موږ يو بل سره پرېښودل، ما وې هوسۍ اوس به ولاړ شو، ناوخته کېږي.

هغې ويلې ښه ده، هن لاس راکړه، چې له دې تېږو نه درپورته شم. لاس مې وراوږد کړو، په يو ټک مې راپورته کړه. مننه يې راځنې وکړه، پورته د سړک په لور روان شو. لاره نېغه وه، هوسۍ ستړې شوه، پوهېدم پرې چې سينه يې ځي راځي. ما وې: څنګه سا وتيګاه يې؟ که ستړې يې چې په شا دې کړم.

ملنډې راباندې مه وهه، کله هم په داسې کړپو کې نه يم تللې، ولې ډېر خوند راکوي.

په کرار کرار خبرو خبرو کې تر موټره ورسېدو، لمر پرېوت. موږ هم په موټر کې کښېناستو. لږه دمه مو وکړه. هوسۍ راته کړه:

سر له سبا نه به درته ډريورې درزده کوم، يوازې به دا زه درته موټرواني کوم؟

دا خو به ډېره ښه وي، چې موټر راته رازده کړې، بيا نو زه پوه شه او ستا موټرواني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا تـه بـه پـس لـه رخصتی پـه خیـر سـره چمـن ببـرک پلـو تـه سـتا د مـوټروانی د تمـرین لپـاره ولاړ شـو، خـو ربښـتیا چې سـبا تـه دې د رئـیس او نـورو ملګـرو سـره د مرکې وواېې. زه بـه درتـه پـه یوه بجه ټلیفون دروکړم.

ما وې سمه ده، سر له سبا نه به دا کار کوم.

مـوټر تـه یې پښه ټینګـه کړه او پـه لـږ وخت کې د ګلبهـار نساجی نـه تېـر شـو او پـل متـک تـه ورسـېدو، د ماښـام خـړه لا نـه وه لګېـدلې، چـې پـه پـروان واوښـتو، میـر بچـه کـوټ تـه چـې ورسېدو لـږ لـږ تـورتم ولګېـد. لـږه شـېبه وروسته لـه دښتې چمتلې نـه واوښتو او پـه کوتـل بانـدې سـرای شـمالي تـه ورښـکته شو. پـه هغـې وخـت کې خیرخانـه مېنـه کې یـوازې څـو کورونـه جـوړ شـوي وو، نـوره ټولـه خیرخانـه شـاړه پرتـه وه. د غـره پـه بېخ کې همـدا یـو سـړک تـر ښـاره تللـی و، ماخستن کېده، چې ښـار تـه ورسېدو. پـه خبـرو خبـرو کې زمـوږ تـر کـوره ورسـېدو، هوسـۍ مـوټر ودراوه. له موټره هغه هم راښکته شوه، وې ویل:

ځه ورځه، نور د خدای په امان.

ما وې راځه نن خو زړه رالوی که راسره پاتې شه.

موسکۍ شوه، هو درسره پاتې شم، چې......

ما وې: زه خو درمعلوم یم.

ولـې نـه ښـه راتـه معلـوم یې، خـو پـه کـور کې مې څـه نـه دي ویلـي، تـه پـه درخواست عجلـه او تندي وکړه، بیا زما پاتې کېدل درسره اسانه دي.

لاس یـې رااوږد کـړ، مـا هـم لاس ورکـړوو خـدای پـه امـاني مـو سـره وکـړه او هغـه لاړه. زه زړه نـازړه کـور تـه پورتـه شـوم. د شـپې تـر ډېـره مـې سـوچ وواهـه، اخـر لـه ځـان سـره مـې پرېکـړه وکـړه، چې سبا ته په خپل رئیس او عمومي مدیر ته دا خبره کوم، چې مرکې ته راسره ولاړ شي.

سـهار چـې کـار تـه ولاړم، تـر لـسو بجـو پـورې مـې د خپلـې شـعبې (څـانګې) ضـروري کارونـه ترسـره کـړل، خـو پـه زړه کې مـې ددې خبـرې اړخونـه تلـل راتلـل، بې کـسي هـم بـد شـی ده، د کلـي سـړی وم پـه ښـار کې مـې څـوک نـه و، چـې مخکـې لـه مخکـې یـې د مرکـې زمینـه راتـه برابـره کـړې وای، خـو د ورځـې لـس بجـې شـوې، زړه مـې رالـوی کـړ، د رئـیس خبـر مـې لـه سـکتره واخیـست، چې ځانتـه دې پـه چـایو مـصروف دی. اجـازت مـې واخیـست او ورننـوتلم. ورسـره کښېناستم، دا خبره مې ورسره یاده کړه، لومړی یې وخندل او بیا یې راته کړه:

سهار صاحب نو دا خبره ده، چې په دې ورځو کې دې په نشراتو کې کم وینم؟

مـا وې نـه رئـیس صـاحب! ښـښنه غـواړم دومـره سـپین سـترګی نـه یـم، خـو څـه وکـړم نـور څـوک مـې نـشته دی، د خپلـې مجبـورۍ لـه املـه مـې یـوازې تاسـې تـه سـترګې غړېـږي. تاسې زمـا هـر څـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاست.

په دې خبره رئیس خوښ شو، وې ویل: ډېره ښه ده، دغه خلک لږ و ډېر پېژنم، پښتانه دي مګر له دربار سره تل پاتې شوي دي، زموږ به واوري او که نه؟

له خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو بیا یې وویل:

نور در سره څوک بیا یې؟

ما ویل: تاسې او زموږ د شعبې مدیر صاحب. ستاسې په نظر څنګه؟

هغې ویل: بیخي سمه ده، هغه هم د تجربې خاوند دی، سپین ږیری دی، په دې شیانو ښه پوهېږي. کله دې نیت دی چې ورشو؟

ما ویل: مازیګر ته به ورشو، پنځه بجې به د هغوی کور ته ولاړ شو.

هغې ویل: خبر دې ورکړی دی، په کور کې دی که څنګه؟

هو نن هغه په کور کې دی، له کاره چې رخصت شو، د هغوی کور ته به راساً ولاړ شو.

ویل یې: سمه ده زه دې په مخ کې یم، په دواړو سترګو ولې نه، خو ته هغوی ته لومړی خبر ورکړه، هسې نه چې جاله مو په کار وخېژي.

ما ویل: ښه رئیس صاحب، زه به ورته خبر ورکړم.

رئیس ویل: ښه ده، په پنځه بجو به ولاړ شو.

زه تري راووتلم، خپل د کار مېز ته چې کښېناستم، شرنګ ټیلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه هوسۍ وه، ویل یې: سهار صاحب ورځ دې ښه، څه دې وکړل؟

ما ویل: نن په پنځه بجو درځو.

ښه نو داسې وکړه، چې زموږ کور ته ټیلفون وکړه، مور ته مې ووایه. زه به شل دقیقې وروسته کور ته ورسګیږم، ته هم شل دقیقې وروسته زنګ ووهه.

ما وې ښه ده، د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده، حېران شوم ما وې خدایه اوس یې مور ته څنګه یاده کړم؟ ساعت ته مې کتل نیم ساعت وروسته مې ورته زنګ وواهه، برابر هوسۍ د ټیلفون غوږۍ پورته کړه، ما وې زه یم. هغې ځان په ټیلفون کې نابلده وینو، ویلې بخښنه غواړم تاسې څوک یاست؟ مور مې هو شته دی. دا زموږ خبري ګمور یې اوربدلې، یانې مور یې د لور خبرې اوریدلې.

مورې ای مورې! چا ټیلفون کړی خبرې درسره کوي. مور یې د ټیلفون غوږۍ واخیسته، ویل یې: بلې، بلې څوک یې؟

السلام علیکم زه یم سهار لیکوال! مور جانې نن په پینځه بجو زموږ د مطبعې رئیس او زه تاسې کره درځو، خان کاکا ته ووایه، چې په کور کې اوسي، له هغه سره یې څه کار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: ښه ده وروره ! زه به يې ورته ووايم.

ښه شوه مننه تر ليدو پورې د خداى په امان، خداى په امان.

زړه مې درزا پيل کړه، ما وې دا به څنګه شي؟ کار به مې وشي او که نه؟ يو ساعت په سوچ کې ډوب لاړم، ما وې بې کسي دې ورکه شي که مشر ورور مې واى، پلار مې ژوندى واى ما ته به ددې کارونو څه ضرورت و.

هو ربښتيا نه پوهېږم، چې زه ورسره ولاړ شم او که نه؟ زموږ په کلي کې خو هلک د کوژدن والا نه ځي، چې دلته به څه ډول رواج وي. داسې به وکړم، چې د رئيس سره به ولاړ شم، ځان به ورو پېژنم، د مرکې او خبرو اترو په وخت کې به ترې زه راووځم، دوى به سره خبرې وکړي.

رخصتي شوه، مامورين رخصت شول، څو دقيقې وروسته رئيس صاحب او زموږ لوى مدير درې واړه د رييس په ګاډي کې د هغوى کور ته روان شو. په لار کې راته رئيس او لوى مدير ويل:

سهار صاحب ! خداى دې وکړي، چې دا خلک زموږ مرکه ومني او ستا کار په خير سره وشي.

ما ورته خالي خندل او دومره مې ورته وويل:

رئيس صاحب ستاسې برکت او لحاظ ډېر دى، هيله ده چې خالي لاس به نه راځو.

د هوسۍ دوى کور ته ورسېدو، د دروازې زنګ مو وواهه، يو هلک دروازه خلاصه کړه، ما ترې دستي وپوښتل:

وروره ! خان کاکا په کور دې دى؟

هغه وويل: هو راځئ.

رئيس صاحب خپل ډرېور ته وويل:

هلکه همدلته اوسه، موږ ننوتلو.

دننه د کور په حويلۍ کې باغچه وه، چې ډول ډول ګلونه پکې و، د حويلۍ منځ کې په يوه نرۍ د سمټو په پخه لاره مخامخ يو ښکلې ودانۍ ته ورروان وو.

خان کاکا له دروازې نه راووت او زمونږ مخې ته راروان شو، له ورايه په خندا شو، ويل يې: راځئ صاحب. موږ نزدې ورغلو، هغه لومړى له رئيس سره د غېږې روغبړ وکړو او بيا يې له موږ سره. د کور لوى سالون ته يې لارښوونه وکړه، هغه مخکې او موږ ورپسې سالون ته ننوتلو او په کوچونو کې کښېناستلو. ما لومړى اجازت وغوښت او بيا مې رئيس ورمعرفي کړو او ورپسې مې لوى مدير او بيا مې ځان ورو پېژاند. هغه راته ښکته پورته وکتل، وار دواره يې وويل: ته کوم سهار هغه چې راډيو يې داستانونه ليکي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې رئيس له مانه مخکې شو ، ويل يې:

همغه دی، دا ډېر لايقه او د ملک پياوړی ليکوال دی، د ښه سړيتوب هم پرې تمامه ده.

لوی مدير زما په هکله داسې وويل:

خان کاکا ! دده په شان ليکوالان ډېر کم لرو. دی د ننگرهار د سيمې دی، د يوې ډېرې ښې کورنۍ په غېږ کې رالوی شوی دی، د کابل پوهنتون د ژورناليزم څانگې نه فارغ شوی دی، زموږ تکړه همکار دی.

په دې وخت کې خان کاکا وويل:

تاسې باور په خدای وکړئ، چې موږ د جمعې شپې ته ورځې شمارو ، وايو چې کله به د جمعې شپه راځي، چې دده راډيويي داستان واورو.

رئيس وويل: زه فکر کوم د ټول افغانستان خلک دده راډيويي داستانونه په شوق او غور سره اوري. خان کاکا ! خدای دې لا برې ورکړي، زموږ د سر تاج دی، افرين دې په ده وي.

يوه هلک چای راوړو ، ورپسې يې کلچې او ډول ډول ميوې راوړې، يوه پياله چای مو ، چې وڅښل، ما رئيس ته وروکتل، ورته مې وويل:

رئيس صاحب زه به ستاسې ډرېور سره په هغه بل کار پسې ولاړ شم، په اوه بجې به دلته راوگرځم.

هغه پوه شو او راته وې ويل:

سمه ده، بيرته به همدلته راشې.

زه ترې راروان شوم، د هوسۍ پلار راته وويل:

بچې بيرته خو راځې.

ما ويل هو خان کاکا، يو کار پسې ګ ځم، بيرته راځم. له سالون نه چې راووتلم، هوسۍ د سالون څنگ ته د گلونو په منځ کې په يوه څوکۍ ناسته وه، کتاب يې لوست، ما چې وروکتل موسکۍ شوه او په دې وپوهېده، چې د مرکې د خبرو په وخت کې دی ووت.

موږ دواړه سره پوه شو ، خو زه ډېر زر بهر ووتلم، د رئيس ډرېور په موټر کې ناست و ، ما وې راځه انډيواله يو چکر چېرې ځو. په موټر کې ان تر نوي ښاره ولاړو ، چرت اخيستی وم، ما ويل چې دا به څه کېږي؟ مخې ته يو سکانداز ټيليفون راغی، ما وې چې يو ځل هوسۍ سره وغږېږم، چې څه نظر لري.

ټيليفون ته ورغلم، زنگ مې چې ورته وواهه، پخپله هوسۍ وه، ما ويل: همدا اوس ستا د پلار سره د مرکې خبرې روانې دي او زه ترې راووتلم، ځکه چې ته خو پوهېږې، د پښتنو په کولتور کې هلک په جرگه او درخواستۍ کې نه کښېني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وويل:

هو همدغسې ده، ته خو بېرته راځې؟

هو راځمه.

زه به د سالون ترڅنګه په کړکۍ کې غوږ ورته ونيسم، ښه شوه په مخه دې ښه.

له ډرايور سره مې په موټر کې چکر وواهه، په دې وخت کې مې يو سګرټ ګل کاوه او بل به مې لګاوه، تقريباً يو نيم ساعت موږه ځنډ وکاوه او بيا دوباره ولاړو. د هوسۍ د کور مخې ته مو ګاډی ودراوه، ما د دروازې زنګ وواهه، همغه هلکی بيا راغی، دروازه يې راخلاصه کړه، ويلې راځه مهرباني وکړه. زه په چرت کې ورننوتلم. کتل مې چې هوسۍ هلته وړاندې د خپلې کوټې په کلکين کې سر راوېستلی دی، لاس يې راته وخوځاوه او خولې ته يې لاس ونيو، پوه شوم، چې هغه په خندا شوه. ما زړه کې وې لکه چې کار دې شوی دی، د سالون په دروازه ورننوتلم، سلام مې واچاوه، رئيس راته وويل:

سهار صاحب راغلې؟

ما وې هو راغلم.

هغه خان کاکا ته مخ واړاوه ورته وې ويل:

خان کاکا اوس به درنه رخصت شو، بيا به که ژوند باقي به سره خبر شو. هغه ويل: سمه ده، خو دستي يې وويل:

رئيس صاحب شپې ته راسره پاتې شئ، ډېر به خوشاله شم.

رئيس وويل:

مننه خان کاکا خدای دې تل ژوندی لره، زموږ دې قدر وکړو، خدای دې روغ او ښاد لره، اوس نو اجازت راکړه.

له خان کاکا نه مو رخصت راواخيست او ترې نه راووتلو. کله چې په موټر کې سره کښېناستوو لومړی راته رئيس داسې وويل:

سهار صاحب! موږ ورسره ستاسې د خپلوۍ په باب خبرې وکړې، هغې زموږ ټولو خبرو ته غوږ نيولی و، کله چې زموږ خبرې پای ته ورسېدې، هغه لږه شېبه غلی و، بيا يې وويل:

تاسې زما سر سترګې ياست، دا خو زموږ او ستاسو رواج دی، د خور او لور پوښتنه کېږي، خو دومره درته ويلی شم چې زما د لور په باب راته دوه درې کسانو ويلي دي، ما لا تر اوسه له خپلې ښځې سره او لور سره په دې باب څه نه دي ويلي، لومړی خو به زه له هغوی سره د خپل کاله مشوره وکړم او په خاصه توګه د لور سره به ګېږم، چې هغه څه غواړي، هغسې به کېږي، ځکه چې زه همدا ايکې يوه لور لرم، هغه هم پوهنتون کې ده، زه پخواني

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی یم سپین ږیری یم، خو هغه ډېر پخوانی فکر راسره نشته دی، څنګه چې زما لور غواړي، همغسې به وکړو. تاسې به بیا خبر شئ، اوس درته هېڅ نشم ویلی، تاسې رانه خپه نشئ.

مونږ چې یې نظر واورېد، بد نه و، اوس نو په تا پورې اړه لري.

لوی مدیر راته کړه: سهاره رښتیا ووایه دا خلک او ستا د خپلوی رېشته به څنګه شي.؟ که راته روښانه یې کړې!

ما هغوی ته د هوسۍ ټوله کیسه وکړه او دا مې هم ورته وویل: زما په خیال کې د ښځې او واده کول خیال هډو په سر کې نه و.

هغوی دواړه په کړت کړت وخندل، رئیس وویل: ښه نو چې دا خبره ده، لوبه تا وړې ده. مونږ ټولو په ګډه سره وخندل. هغوی دواړو راته وویل: لږه موده وروسته ورپسې څوک ورولېږه، هرومرو به دستمال درکړي. زه یې تر کوره ورسولم، له هغوی نه مې مننه وکړه او خپل کورته ولاړل. ماښام نږدې و، کورته ننوتلم، لومړی مې د ډوډۍ غم ځانته وخوړ او بیا مې تر نیمې شپې همدا چرتونه وهل، هوسۍ رانه نور د دنیا کارونه شاته کړي و، سبا یې چې کارته لاړم، هېڅ ډډه مې کارته نه لګېده، اخوا دېخوا لر بر کېدم، په دې تمه وم، چې هوسۍ به راته ټیلفون کې څه پیغام لري. یوه بجه شوه، نور مامورین د غرمې ډوډۍ ته تللي وو، چې زنګ راغی، زه خپله شعبه کې ناست وم، زر مې غوږۍ پورته کړه، چې د هوسۍ غږ راغی، بې له کومې بلې خبرې یې وویل:

سهار صاحب لکه چې کار دې ونشو.

ما وې: مړې زړه به مې ودربږي، دا خبره مه کوه، بېګاه راهیسې مې والله که خوب کړی وي، په سودا او چرتونو مې رنګ زېړ زعفران شو.

ویل یې: اخ دا څه وایې؟ سهاره ته خو پوه سړی یې لکه چې زه دې تراوسه سمه نه یم پېژندلې، ته خو په دې هم پوهېږې، چې پښتنې انجونې د پردو هلکانو سره ګرځېدی نه شي، څو سره یې به یې چې ښکاره دې مینه وکړي. په لومړۍ ورځ مې درته څه ویلي و؟ هېر کړې دي دي؟

نه نه هېر مې نه دي، خو.....

خو یې لا څه وي؟ د مینې تار مو غښتلی دی، مه وارخطا کېږه، خو دا زموږ د ټولنې دستور دی ستا غوږ دی؟

هو هو ولې نه، غوږ مې دی.

بېګاه تر نیمې شپې پورې مې مور او پلار په همدې خبره سره لګیا وو، زه له کتابخانې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوختـه راغلـم، د ماښـام لـه ډوډۍ نـه وروسـته پخپلـه کوټـه کـې پـه کتـاب ويلـو مـصروفه وم، چې مـور مـې راغلـه، ويلـې هوسـۍ لـورې تـه راشـه پـلار دې غـواړي. زه د واره پـوه شـوم، مـا وې ښـه مورجـانې درځمـه. لـږه شـېبه مـې ځنـډ وکـړو، لـه ځـان سـره مـې ښـه سـنجش وکـړو، بيـا ورغلـم. هغوی دواړه په سالون کې ناست وو، لومړی مې سلام واچاوه، پلار مې راته وويل:

لورکۍ راځه دلته زما ترڅنګه کېنه.

ما وې: ښه پلاره.

پـلار مـې راتـه لـومړی ډېـرې خبـرې وکـړې، زمـا د راتلـونکي ژونـد پـه بـاب يـې ډېـرې خبـرې وکړې. بيا يې راته وويل:

لـورې ډېـر خلـک رانـه سـتا پـه بـاب پوښـتنه کـوي. دا يـې هـم وويـل چې پلانکـی فرقـه مـشر دې زوی تـه غـواړي، زمـا وراره، تحـصيل يافتـه دی ښـه ځـواني خـدای ورکـړې ده، يـو بـل سـردار يـې راتـه وښـود، چې مـوټرې او مـانۍ لـري او پـه پـای کـې يې سـتا د مرکـې هـم راتـه وويـل، خـو دا يـې هـم زياتـه کـړه، چې سـهار ليکـوال دی، مګـر غريـب سـړی دی، کـورنۍ يـې معلومـه نـه ده، چې څوک دي؟

مـا ورتـه پـه ادب وويـل: پـلاره زه پخپـل سرنوشـت فکـر کـولی شـم، شـرم او حيـا راځـي، چې دا خبـرې کـوم، خـو آخـر رابانـدګ کېـږي. زمـا کـوټۍ او مـوټرې نـه دي پـه کـار، يـوازې بـه هغـه څـوک راسـره راتلـونکی ژونـد شـرکوي، چې زمـا راتلـونکی ژونـد ورسـره ښـه تېـر شـي او هغـه بـه همدغـه ليکوال وي، چې مې درته د لالا په واده کې پېژندلی و.

پلار او مور مې دواړو وويل: هو همغه ليکوال، چې پرون يې مرکه رالېږلې وه.

پـه لـومړي سـر کـې دواړه چنـدان رضـا نـه وو، خـو تـر نيمـې شـپې يـې وغږنجولـه پـه پـای کـې يـې وويل:

لـورې سـتا رضـا بـه وکـړو، خـو اينـده دې نـشو تـضمينولی. مـا وې: خپلـه رايـه او نظـر مـې درتـه وړاندې کړو، نوره ستاسې خوښه.

زه تـرې خپلـې کـوټې تـه ولاړم، هغـوی دواړه نتيجـې تـه رسـېدلي وو. سـهار چې پوهنتـون تـه تلمه، مور مې راته وويل:

لـورې سـتا خبـره مـو ومنلـه. لـه خوشـالۍ نـه پـوه نـه شـوم، چې پوهنتـون تـه څنګـه ورسـېدم، لـه ډېرې خوشالۍ نه مې د موټر دروازه برسېره پرېښې وه. سهاره مبارک دې شه.

ما وې اخ دا څه وايې؟

څه وايم همدغه وايم، نورې خبرې به پس له رخصتۍ کوو، زه به په څلور نيمو بجو درشم.

ما وې سمه ده، د خدای په امان، د ټيلفون غوږۍ يې کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له خوښۍ نه ټوپونه وهل، حېران وم، چې په چا زېرى وکړم، بوډۍ مور خو مې په خپل کلي کې وه، په منډه منډه د مطبعې په ډېر وځانګو کې خوشې وګرځېدم، راوګرځېدم، ځوک به چې مخې ته راتلل، همدا به يې ويل: سهار صاحب نن هسې تازه ښکارې. په دغه ورځ مې له ډېرې خوشالۍ نه آن تر پېنځه بجو پورې ډوډۍ ونه خوړه، ځلور نيمو بجو ته انتظار وم، چې هوسۍ راشي او ټولې خبرې راته وکړي. د رخصتۍ په وخت کې له ټولو مامورينو نه مخکې له شعبې نه ووتلم، د مطبعې مخامخ سړک باندې روان شوم، چې د هوسۍ د راتلو لاره وه. په سړک تر ډېره لاړم، وړاندې د هغې موټر راروان و، زما خوا ته چې راورسېده غر شي موټر يې رانه تېر کړو، زه حېران شوم، چې دا ولې؟ کتل مې چې هغه دوباره شاته راغله، خوا ته يې راته بريک ونيو، دروازه يې خلاصه کړه، شنه د خندا پاتې وه، ما وې ځنګه رانه تېره شوې؟

باور وکړه، چې ستا په سوچ کې وم، خداى درباندې ړنده کړم.

ما وې: کوه کوه دا نزاکتونه کوه، څه دې کمی دى، د سهار هم خداى شته دى.

ويل يې: راوړاندې شه د ظالم زويه ګيلې پرېږده، مخ يې راته کلک وسکونډو، وش وش مې وکړو دواړه موټر ته وختو.

ويل يې: راوړاندې شه اوس نو ټوله ټوله ستا يمه، خرپ شو موږ دواړو سره موچې کړل. له ډاره مو شاوخوا ته وکتل، ما وې: هوسۍ چېرې ځو؟

هغې ويل نن به يو ځانته ځاى ته ځو، ترڅو ښه په زړه پورې د زړه خواله وکړو. ما وې پغمان ته به لاړ شو، موټر مو د پغمان په لور خوشې کړ. په ميرويس ميدان کې مې هوسۍ ته وويل: دلته بريک شه يو څه خوراکي شيان به را اخلو، ماله ډېرې خوشالۍ نه د غرمې ډوډۍ نه ده خوړلې.

ويل يې: د کونډې زويه څه شى درته واخلم، ته په موټر کې کېنه، زه به درته کباب راواخلم.

ما وې: نه ته کېنه زه به ګړندى لاړ شم. موږ دواړه په موټر کې د کباب پخلنځي ځاى ته ولاړو، کباب او تازه مېوه مو راونيوه او موټر مو پغمان ته خوشې کړو. په لږ وخت کې د پغمان په دو سرکي ورواوښتو او نېغ د تپې بڼ ته روان شو. شېبه پس د تپې بڼ ته ورسېدو، همغه ځاى ته لاړو، چې پخوا يو ځل ورغلي وو. لومړى مو څه خواړه وخوړل او بيا د ګلونو ګڼ ټېل ته ورغلو. په بڼ کې نور خلک ښځې او نر ګرځېدل، خو د جمعې د ورځې په شان پکې دومره ډېر ځوک نه وو. موږ همغه ځاى ته لاړو، چې بيخي ځانته و، هېڅوک هلته نه و، يوازې د بڼ مرغيو شور را اخيستى و. موږ دواړه د ريدي ګلونو په منځ کې کېښناستو، شاوخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـو د ناجوګـانو او ګلابـو بـوټـي ولاړ وو، مـوږ چـا نـه لیـدلو، خـو مـوږ لـه دغـه ځایـه هـر څـوک لیدلی شول.

معمـولاً مـو لـومړی یـو د بـل عکاسـي وکـړه او بیـا دواړه نـږدې څنګ پـه څنګ سره کېناسـتو. هوسۍ راتـه د تېـرې شـپې د مـور او پـلار ټـولې خبـرې یـو ځـل بیـا وکـړې، خـو د خبـرو پـه پـای کـې یې وویل:

اوس درتـه یـوه مـشوره درکـوم او هغـه دا ده، چـې پـه همـدې ورځـو کـې بـه خپـل کلـي تـه لاړ شـې، کاکـا دې او نـور دوه درې کـسان نـږدې خپلـوان دې او دوه درې تـور سـرې درسـره راولـه، چې د مور او پلار سره مې خبرې وکړي او د خپلوۍ دستمال درکړي. ته پکې څه وایې؟

مـا وې: هوسـۍ، تـه ماتـه داسـې پخـې مـشورې راکـوې لکـه چـې دا ټـول کارونـه تـا کـړي وي، د یـوه مـشرورور او مـور او پـلار غونـدې مـشورې راکـوې. لـه مـا نـه دې پـه دې مـسایلو زیـات سرخلاص دی.

هغـه موسـکۍ شـوه، وې ویـل: سـهاره دا زمـوږه ټولنـه ده، د خپلـې ټـولنې روایتونـه، رواجونـه او کولتـور پېژنـو. مینـه بـه کـوو، خـو لـه خپـل کولتـور سره سـمه، اګـر چـې دلتـه ګرانـه ده، پـه پښتنو کې برالا مینه کول جرم دي او یو خو ته یې چې...

هوسـۍ، پـوهېږم، چـې راتلـونکی ژونـد بـه دې راسره ډېـر ښـه تېـر شـي، مـا او تـا دواړه د خپلـې ټـولنې پـه غیـږ کـې رالـوی شـوي یـو، هـر دسـتور یـې زمـوږ پـه لېمـو، نـو کـه سـتا خوښـه وي د پنجشنبې پـه ورځ بـه یـانې سبا نـه بـل سبا تـه زه کلـي تـه لاړ شم، چـې د کـور د جوړېـدو پـه حـال ځـان پوه کړم او هم مې خپلې مور او کاکا سره ددې خبرې په باب تصمیم ونیسم.

هغې وویل: ډېره ښه ده، سبا به درته یو څه پیسې هم له ځانه سره راوړم.

ما وې: هوسۍ یوه پوښتنه درنه کولی شم؟.

هغې ویل: ولې نه سهاره، مهرباني وکړه.

ما وې: دا پیسې چې ته ماته راکوې د کور نه یې راوړې او که خپلې ځانګړې پیسې لرې؟

هغـې ویـل: لـه پخوا نـه چـې پـلار او مـور مـې پیسـې راکـړې دي، ټـولې مـې پـه بانـک کـې ذخیـره کـړې دي، مـور او پـلار نـه یـې نـه غـواړم او کـه تـرې وې غـواړم، هغـوی هـم راکـوي. پـه بانـک کـې لا پـوره پیسـې لـرم، زړه مـه ښـکته پورتـه کـوه، د زړه ارمـان بـه دې د ژونـد پـه ټولـو چـارو کـې پـوره کړم، څه ښه وایې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وارخطا نشې لالیه
په وارخطا مور چل دې زه ولاړه یمه

د سترګو توره سهاره ! یوازې تا غواړم، پیسې او دنیا مې نه ده په کار، پرېږده، چې دواړه راتلونکې ژوند په مینه تېر کړو. اوس دا خبرې پرېږده. د پغمان تپې په بڼ کې د دا شنه اسمان د لاندې د ګلونو په منځ کې د دې شببو نه خوند واخله، نورې چارې پخپل وخت.

ما وې: هره خبره دې راته د کاڼي کرښه ده هوسۍ ! زما ختلې ژوند به وغوړوې، ستا په مینه ایمان لرم، حسن دې راته سم د خوږې مینې سبق راکړو، د مینې ځینې ربښتیانې کیسې مې اورېدلې وې، خپله مې لیکلې هم دي، خو زه ایله اوس د مینې او محبت په راز پوه شوم، که ټولې مینې وتلل شي، خدا یږو چې زمونږه د دواړه کنډه به پرې درنه وخېژي.

هوسۍ وویل: هو لکه ته چې له ما سره په دې کنډه برابر یې.

په همدې خبره یې راته زړه راوداغه، بې واره مې ورنه غېږ واخیسته او خړپ شو، چپه مې ترې واخیسته. د هغې په تندي هم نرۍ خوله راغله، دا یې د تودې مینې نښه وه، وربل یې په مخ رامات شو، اننګې یې یاقوتي شول، سترګې یې توري شوې، په بدن یې د محبت ځپه راغله، وجود یې غنې غنې شو، خپلې شونډې مې د هغې شونډو ته ورنږدې کړې، د مینې تودې تودې علامې مو په بدن راخورې شوې، په یو بل کې سره ورک شو، خدا یږده چې څومره وخت به سره ورک و، یو وخت د خلکو خبرې مو تر غوږ شوې، چیغې وې، ناري وې چې رابیدا شو، د بڼ کېڼ خوا ته وړاندې د دوو کسانو جګړه وه، نور څو کسان ورته راټول شوي وو، شور او غالمغال یې تر مونږه راتلو. موږ راپاڅېدو او د قرغې په سړک مو کاله ته د راتلو نیت وکړ، موټر کې کېناستو او د قرغې د ډنډ پلو سړک مو ونیو. په لاره کې څو کورونه مخې ته راغلل، ونې او باغونه وو، په لږ وخت کې قرغې ډنډ ته ورسېدو. د ډنډ په اړخ کې جګه تپه وه، چې د ناجوګانو ونې پکې ولاړې وې، سړک یې لاندې له اړخ سره تېر شوی و، هوسۍ په کرار کرار موټر چلاوه، ویل یې:

سیلونه کوه او زه به موټرواني کوم.

ما وې: خو ماته موټر رازده کړه، بیا به ته سېلونه کوې.

ویل یې: دا کار حتمي کوم، کله چې له کلي نه راوګرځېدې، موټر به زده کوې.

موټر یې ودراوه، پخپلو پښو چکر ته روان شو، بنې بشر نه و. یوه ټوټه چې لاړه، د ډنډ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړه وړو کې کښتۍ ولاړه وه، په خوا کې یې یو تن ناست و، ما ترې پوښتنه وکړه:

انډیوالـه پـه دې کـښتـۍ کـې تـلای شـو؟ ویـل یـې: ولـې نـه، شـل افغـانـۍ بـه راکـړې، کـولای شـئ چې بیا په کې یو ساعت سفر وکړئ.

سمد سـتي مـې شـلګون پـه لاس کـې ورتـه کېښود، هغـه د کـښتـۍ چـل راوښـود، مـونږ دواړه کـښتـۍ تـه پـورتـه شـو، کـښتـۍ مـو د ډنـډ منـځ تـه خوشـې کـړه، د لاس پـه چپـو مـو کـښتـۍ ښـه تونـده روانـه کـړې وه، ترڅـو چـې د ډنـډ مـنځ تـه ورغلـو. د ډنـډ منـځ لـه وچـې نـه ډېـر لیـرې و، پـوره واټـن یـې لاره. مـوږ دواړو د ډنـډ پـه منـځ کـې یـو پـر بـل کـې سـترګې ښـخې کـړې وې، تـر ډېـره مـو د سترګو جنـګ وکـړو، بیـا مـو شـاوخوا سـیمه، چـې څـومره شـنه او ښـکلې ښـکارېده، لیدلـه. اوبـو کـې ماهیـان لیـدل کېـدل، پـوره یـو سـاعت مـو پـه کـښتـۍ کـې چکـر وواهـه. دوبـاره وچـې تـه د ډنـډ غـاړې تـه راووتلـو، کـښتـۍ مـو ورتـسلیم کـړه او مـوږ د مـوټړ خـوا تـه روان شـو. لمـر هـم پـه غـړغـړه و، مـوټر کـې کېناسـتو او مـخ پـه ښـار روان شـو. د هوسـۍ دا عـادت و، چـې کـور تـه بـه راتلـو، مـوټر بـه یـې پـه کـرار کـرار چلاوه، زمـوږ کـور تـه چـې ورسـېدو، هغـې تـه مـې د پـاتې کېـدو سـت وکړو، ویل یې:

وخت لا شته دی، خو سبا ته به ستا د کار شعبې ته په لسو بجو درشم.

ما وې: ډېر ښه. هغه لاړه او زه کور ته لاړم.

سبا تـه پـه لـسو بجـو هغـه راغلـه، زمـا سـر پـه کـار ټیـټ و، چـې غلـې مـې پـه سـر ولاړه وه، تـر رو غبړ وروسته مې ورته وویل: څه ته میل لرې؟ چای، مېوه او که شربت؟

هغې د نر لور سمد ستي راته کړه: هر څه ستا په سترګو کې دي، نور څه ته مېل نه لرم.

مـا وې ښـه نـو زه بـه دا څـو جملـې پـوره کـړم، بیـا بـه وځـو. مـا پـاتې جملـې لیکلـې او هغـې پـه مـا کـې سـترګې ښـخې کـړې وې. کلـه مـې چـې لیکنـه سـرته ورسـوله، ورتـه مـې وویـل: مـړې دا سـترګې خو لږې رپوه، چې سترې نه شي.

ویـل یـې: رښـتیا لیکـوال یـې نـو، زه نـه پـوهېږم چـې دا تـه څـومره مینـې او لـه هنـره ډکـې لیکنـې څنګه کوې؟

لیکنـه چـې مـې پـوره کـړه، لـه مطبعـې نـه راووتلـو او د نـوي ښـار یـوه رسـتورانټ تـه لاړو، چـای مـو وڅـښـلې، زمـا کلـې تـه د تلـو خبـرې مـې پیـل کـړې. د راتلـونکي ژونـد او پـه تېـره مـو لـومړۍ د دویمـې مرکـې پـه هکلـه خبـرې وکـړې. زه پـه دې وخـت کـې تـشناب تـه لاړم، هوسـۍ لا د چـایو پیاله څښله. بېرته چې راغلم، هغې وویل:

سـهار صـاحب! یـو څـه روپـۍ مـې درتـه پـه دې پاکـټ کـې راوړي، درسـره وایـې خلـه چـې هلتـه پرې ماته ګوډه سمه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه مې ترې وکړه، پاکټ مې جېب ته کړو، خو کله مې چې بیا په کور کې وشمېرلې، د برش زره افغانۍ وې، په هغې وخت کې په د برشو زرو پوره کار کېده، لا د هوټل نه، نه وو وتلي، چې ما هوسۍ ته وویل:

زه فکر کوم، چې دا ځل به دوه اوونۍ په کلي کې پاتې شو، ګرچې کارونه مې ډېر دي، خو دلته دا کار له ټولو نه مهم دی.

موسکۍ شوه او وې ویل: زه وایم، چې په یوه اوونۍ کې به هرڅه سم شي، دا کار چې وشو، نور کارونه به څنګه نه کېږي؟

ته چې راته هرڅه وایې، هغسې به وکړم، ته په کلي کې خپل ضروري کارونه ترسره کړه، چې ستونزې دې حل شوې، نو واپس به په خیر سره رځې.

له هوټله راووتلو، په ښار کې مې د ځینو شیانو د رانیولو هغې ته وویل، هوسۍ ویل: راځه چې بازار ته لاړ شو. په بازا کې مو سودا وکړه او د کور مخې ته مو راورسوله. هغه لا تر هغې پورې په موټر کې ناسته وه، چې ترڅو ما سودا کور ته پورته کړه، بیا د هوسۍ خوا ته ورغلم. راته وې ویل:

سبا ته چې دې حرکت کاوه، ماته به ټلیفون وکړې، هو که دې راته په اتو بجو زنګ وواهه نو...

ماوې: سمه ده په اتو بجو به درته زنګ ووهم. کله چې مو مخه ښه سره کوله، د هوسۍ سترګې له اوښکو ډکې شوې، ورپورې ومې خندل: دومره دې زړه نرۍ دی؟ مه خپه کېږه، ډېر زر به که خیر وې درته راوګرځم.

په دې خبره یې غبرګې اوښکې په اننګو ښکته راولوېدې، ویلې راځه، چې څو دقیقې به دواړه موټر کې کېنو. ما وې په سترګو. دواړه موټر ته پورته شو، شاوخوا مې پام وکړو نږدې هېڅوک نه و، په غېږ کې مې راونیوه، خړپ خړپ په دواړو مې ښکل کړه. هغه هم راته یوه لږه شېبه په غاړه راپرېوته. موږه دواړه د مینې خواږه سره وڅکل بیا یې وویل:

بس دی ملګرې به مې راته انتظار کوي. په اخر ځل مو سره بیا شونډې نږدې کړې، تو ده د مینې ډکه مخه ښه مو سره وکړه، خو کله چې یې موټر چالان کړو، ما ورته لاس خوځاوه، د هغې لاندنۍ شونډه ورپېده، نور یې په سوړ اسویلي مخ راځینې واړاوه او لاړه.

زه مړژواندی غوندې مطبعې ته ستون شومه، نېغ د رئیس صاحب دفتر ته لاړم، رئیس راته کړه:

سهار ه څنګه ساه نیولی راغلې؟

ما وې: رئیس صاحب د ځنې بنده دې دا ډېر مشکلات ورک شي، څه وکړو، ستونزې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: څنګه؟

ما ورته ټوله کیسه تېره کړه، هغه ته زما د ژوند هرڅه ورمعلوم و، څه مې ترې پټ نه و، ځکه خو پې ګران وم. ویل یې: رخصت خو به نه اخلې.

مکری خندا مې له خولې وختـه، هغه هم موسکی شو، ویل یې: سهار صاحب پروا نه لري، هرڅه راته زړور وایه، د مشر ورور په شان مې وګڼه.

له لنډې زړه خوالې نه وروسته مې ترې رخصت راواخیست، د پېسو لاپه شاپه یې هم راته وکړه. ما وې مننه رئیس صاحب کور دې ودان، ټولې ستونزې مې فعلاً حل دي، ترې نه راووتلم. ښار ته ولاړم او ځینې نور شیان چې له هوسۍ نه مې له شرمه پټ کړي و، راونیول او بیا په یوه ټیکسي موټر کې کور ته مازدیګر ولاړم. شپه مې تېره کړه او سهار وختي له کوره ووتلم او په ټیکسي کې زموږ د سیمې د موټرو هډې ته لاړم. اته بجې کېدې، چې هوسۍ راته ټیلفون وکړو، همدا یې ویل، چې له یوې هفتې نه وروسته به راځې. ما وې سمه ده. زه همدا اوس په نهو بجو په یوه سروبس کې حرکت کوم، له تا سره خدای په اماني کوم، د بیا لیدو پورې. هغې هم وویل: د بیا لیدو پورې.

په هډه کې ګاډی تیار ولاړ و، سامان مې ورته زر زر ورپورته کړو، د ګاډي کلینر لا د لښن د تلو ناري وهلې، چې د ګاډي چلوونکی راغی او موټر یې چالان کړ. د سترګو په رپ کې ګاډی ډک شو او حرکت یې وکړ. په هغې وخت کې سړک پوخ و، په دریو ساعتونو کې ورسېدو، لا د غرمې ډوډۍ مو هم په لار کې خوړلې وه، د کلي په یوه بل ګاډي کې مې مازیګر ځان کلي ته ورساوه. سامان راسره زیات و، ځینو کلیوالو راسره تر کوره شیان او سامان ورساوه. زموږ په پخوانۍ کوټه باندې لویه کلا جوړه شوې وه، په یوه ګوټ کې یې ورته ان درې پوړه جګ بورج هم خېژولی و. په لومړي ځل مې ونه پېژانده، خو چې ښه ورته ځیر شوم، رښتیا هم زما پخوانی کور همدلته و. په لاره کې راته کلیوالو وویل: سهار صاحب دا ستا کلا ده، د خپلې کلا دروازې په مخکې راسره کلیوالو سامان کېښود.

په دې کې زما د تره زوی راغی، غېږ یې راکړ، ګړه بړه مو سره وکړه، کلا ته مو سامان ورننوېست. زموږ هغه یوه پخوانۍ کوټه کلا شوې وه، ښکلې ښکلې د شیشو کوټې یانې د لویو (کړکیو) لرونکې او شیشه یې کوټې پکې ودانې شوې وې، کتل مې چې مور مې او د کاکا لونه مې مخې ته راغلې، سترې مشي یې راسره وکړه، زه د کور په جوړېدو ډېر خوشاله شوم، په کلا کې ګرندی ګرندی وګرځېدم، بورج ته وروختلم، د بورج له وړوکو کړکیو مې تقریباً ټول کلی ولید. زما له بورج نه په کلي کې بل هسې بورج نه و، هره کوټه، تشنابونه، پخلنځی او نور ټول ځایونه مې له سترګو تېر کړل، دومره خوشاله شوم، چې په جامو کې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځاېږدمه.

د کلا په منځ کې يوه وړوکې تپه ګۍ باندې چايو ته کښېناستو، مور لا چای نه و پيل کړی، چې کاکا او د کاکا مېرمن مې راغلل، ښه توده ستړې شمې يې راسره وکړه. په پخوا وختونو کې به چې کله کلي ته ورغلم، خپلوانو به راسره د خولې د سر ستړې مشې کوله، خو دا ځل مې بيخې ځانته تمه وشوه، دا دنيا خو په ظاهري توګه خوړل کېږي. کاکا مې، د کاکا اولادونه، نور خپلوان، ماماګان مې، نورو د کلي خلکو برخورد راسره بل ډول شو.

پخوا خو مې يوه کوټه وه، غريبي رانه هم تاوه، وه چا څه کولم، خو اوس چې حجره شوه، چای چلم شو، باور وکړئ د نورو کليو نه به راته خلک راتلل. په دې ځل تګ سره د ټول کلي خلک ستړې مشي ته راغلل، خلکو دا ګومان کاوه، چې سهار حتمي په کومه خزانه کې لاس منډلی دی.

پخوا به زه او مور مې دوه په دوه ډوډۍ ته کښېناستو، خو اوس به د هر وخت په ډوډۍ ښاېسته دلی کسان ناست وو، زه به هم رښتيا چې هره شېبه خوشاله وم. په سبا ته مې کتل، چې ختګر ځان راورساوه، هغه لا څه نه و ويلي، ما ورته پاتې پيسې په يو ټک وروشمېرلې. نجار ته مې هم پيسې ورکړې، مور او کاکا مې ډېر رانه راضي ښکارېدل. بلې شپې ته د ماښام ډوډۍ نه وروسته مور مې راته وويل:

بچې اوس دې د ښځې کولو وار رارسېدلی دی، کلي کې راته څو کسانو ويلي دي، څو جينکۍ مې هم ليدلي دي. زما خو هره يوه خوښه ده، خو ستا رضا او خوښې هم پکار ده.

ما ورته وويل: موري په کلي کې به د چا سره په دې باب سر نه خوځوې، يوه اونۍ وروسته به مور او تاسې کابل ته ځو، له يوه چا سره مې د خپلوۍ ويلي دي، هغوی هم راته لوظ راکړی دی، خو ستاسې په ورتلو به د خپلوۍ تار غښتلی کېږي.

مور مې په تعجب شوه: اخ بچې لکه چې رانه د کابل شوې، خپله سپين سرې مور دې چاته پرېږدې؟ کابلۍ نجونې ګنې مور غوندې خلکو سره ژوند تېروي؟

مورجانې کوم چا سره، چې زه خپلوي کوم، هغوی پښتانه دي، په اصل کې د پکتيا دي، خو پخوا راهيسې په کابل کې اوسېږي، کاروبار يې د شاهي کورنۍ سره دی، کوم ستر ستړی و، غټه څوکۍ يې درلودله، په کابل کې کورونه او موټرې لري. هغه هرڅه يې خپل دي، خو ماته معلوم شوي دي، ښه پښتون سړی دی، لور يې په پوهنتون کې ده، ژوند يې په ښار کې تېر شوی دی، مګر پخپله د ښه پښتون خوی او خصلت لرونکې ده. پوهېږم موري ډېر قدر او عزت به دې کوي. بله دا چې ته څه پوهېږې، ددې کلا د جوړېدو پيسې ما له کومه کړې، دا د هغې جنۍ پيسې دي، چې ماته يې راکړي دي. مور مې رادانګ کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بچې بېرته يې درنه اخلي؟

ما ويل: نه نه مورجانې هغه به ستا ننګور شي.

ويې ويل: چې دومره ښه جنۍ ده زويه، بيخي مې درسره رضا ده، پښتنه خو ده که نه؟

ما ويل: هو مورجانې پښتنه ده، که له نزدې نه دې وليده، خوښه به دې شي. موريې يوه خبره درته کوم، چې بېګاه ته به ته يوازې د کاکا سره دا خبره شريکه کړې، زه ترې شرمېږم، ورته ويلی نشم دا کار به ته کوې.

ويل يې: ښه بچې زه به ماخستن د هغوی کره لاړه شم، ورسره وبه ګړېږم، ته بې غمه اوسه. موري دا مې چې درته څه وويل، دا ټولې خبرې ورسره وکړه او همدا هم ورته ووايه، چې د راتلونکې جمعې په ورځ به کابل ته ځو.

ښه ښه زويه فکر مې دی دا ستا ټولې خبرې به ورته وکړم.

مورجانې نوي جامې ځانته کړې کړه، دا کوم کسان چې راسره ځي پاکې جامې دې له ځانه سره واخلي. زه به په دې څو ورځو کې دا ځينې کارونه سم کړم، دډې نوي کور ځينې شيان نيمګړې دي دا به ورپوره کړم. د حجرې په څنګ کې تشناب جوړول، نوي کټونه، دوه جوړې ګليمان او د کور او مېلمنو لپاره نوې بسترې او نور ډېر شيان اخيستل او جوړېدل غواړي. د ځينو شيانو به د کاکا زوی شېرو ته ووايم، پيسې به ورته پرېږدم، هغه به يې سنبال کړي. همدا اوس به جلال آباد ته لاړ شم، ځينې سامان او شيان به واخلم، شيرو به هم له ځانه سره بوځم، ته به پخپل کار پسې بېګاه ته ورشې. اوس زه لاړم مورې، د خدای په امان.

له شېرو سره يوځای جلال آباد ته لاړم، کوم ضروري شيان چې و، په بازار کې مو واخيستل او بېګا ته بېرته کور ته راغلو. په څلورو پينځه ورځو کې کوم ضروري کارونه نيمګړي پاتې وو، ترسره مو کړل. وخت مې کم او کارونه مې زيات وو، هر ماخستن به حجرې ته د کلي زلميان راته راتلل، ښه بانډار مو جوړ و. هر چا به راته ويلې: سهار صاحب دغې جمعې شپې دې کوم راډيويي داستان جوړ کړی دی؟ همدا پوښتنه به يې کوله، چې زموږ د خلکو څومره ذوق او علاقه وه، د جمعې د شپې راډيويي داستانونو سره.

رښتيا چې ما ته ثابته شوه، چې د افغانستان خلک له خپل کولتور او فرهنګ سره څومره علاقه لري، خو بدبختانه زيات خلک بې سواده او نالوستي دي. پر ما دا يوه اونۍ لکه د باد په شان تېره شوه، د پنجشنبې په ورځ مې د ولسوالۍ نه هوسۍ ته ټيليفون وکړ، او سبا ته مې د ورتګ ورته وويل. هغه خوشاله شوه، ويلې: خدای مو په خير سره راوله. په مور دې سلام کوه. ما وې مور ته مې، چې ستا خبري وکړې څه مالګه مساله مې ورزياته کړه، سمدستي يې وويل: بچې دا صفتونه چې لري خامخا يې پوښتنه په کار ده. ويلې پوهېږمه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پخپله به دې څه مداري توب ورته کړی وي، خوشې ما بهانه کوې. په خندا شوه او مخه ښه یې راسره وکړه.

په دې شپه مې کاکا دوی او ماما مې کور ته راوستل، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته مې کاکا ته وویل:

کاکا جانه! سهار به تندار مې او ته مور مې او ماما جان مې په اته بجو د سهار له کوره وځو او کابل ته به په خیر سره حرکت کوو. خپل سامان، جامې او ضروري شیان مو ورسره را واخلئ.

ټولو وویل: سمه ده. هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، ماما مې وې: خوریه چې د ښځې مسئله دې ده، ځنګه تند تند اوړې را اوړې.

ټولو په دې خبره وخندل، ما سر ټیټ اچولی و، حیا راتله، د شپې تر ناوخته پورې زموږ کورنی بانډار تود و، بیا مې کاکا وویل:

اوس ویده شئ، سبایي به وختي له خوبه جګېږئ. دوعا وشوه او هر څوک د ویده کېدو لپاره خپلو ځایونو ته ولاړل.

شپه تېره شوه، سبایي وختي ادې مې له خوبه راجګ کړم، له تشناب کولو نه وروسته مې خپل سامان سنبال کړو. مور مې وریجې ساتلې وې، خدا بزده د څو کالو زړې وربجې وې، په بوجۍ کې مې وتړلې، بکسونه مې برابر کړل، کتل مې چې کاکا او ماما دوی راغلل. موږ پنځه تنه وو، چې کابل ته تللو. د کلي یوه موټروان ته مې لا مخکې د مخکې نه ویلي و، چې موږ به ان تر کابله رسوي. هغه هم موټر راوست او کالي مو پکې کېښودل برابر اته بجې وې، چې حرکت مو وکړو. موټر خو هسې زوړ واکون غوندې و، په خامه سړک یې خوشې اوازونه کول، په لاره چې ګاډي روان و، دوړې او خاورې یې بادولې او په موږه پرېوتلې. د ګاډي کړکیو شیشې ماتې وې، د سړک ټولې خاورې به دننه موټر ته راننوتلې. سترګې او مخ مو په دوړو کې نه ښکارېده. کله چې د جلال آباد ښار کې له موټره ښکته شو، له ځانونه مو دوړې وڅنډلې، مخ او لاسونه مو هم پرېمینځل. دمه مو وکړه، چای وڅښل شوې، بیا د کابل په لور روان شو، د جلال اباد او کابل ترمنځ سړک پوخ و، دوړې او خاورې نه بادېدلې. د لغمان په کڅ وروا وختو، په لاره مو د الفت صاحب زیارت ته لاسونه پورته کړل. سروبي ته چې ورسېدو، کاکا مې غږ کړ:

دلته لمونځونه کوو.

ګاډی د سروبي د ډنډ په غاړه ودرېد، یوه هوټل ته ورننوتلو، هغوی لمونځونه وکړل، په بازار کې وګرځېدو ښا بسته ډېر دوکانونه وو، په هوټلونو کې هندیي او افغاني رکاټونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرېدل. پوره دمه مو وکړه، له دمې نه وروسته بیا د کابل په لور روان شو. د سروبي نه بره خوا په لویه چړایي کې زموږ ګاډی په خوارو خوارو پورته ور روان و، په اولیانو اولیانو د چړای سر ته پورته شو. لږه شېبه وروسته د مومن خان او شیرینۍ په کلي مو سترګې ونښتې. سیند غاړې ته ګاډي په سړک ورښکته شو، د انارو باغ کې سره انار راځړېدلي وو، له دغه ځایه ورتېر شو د ماهیپر جګ غرونه رانږدې شول. کله چې د ماهیپر د جګې تږۍ لاندې موټر وررو وررو روان و، کاکا مې موټر چلونکي ته وویل:

وروره کله په دې سړک تېر شوی یې؟

هغه وویل: هو کاکا څو ځلې راغلی یم، تاسې مه وارخطا کیږئ، په کرا کرار به پرې ورخېژو. د ماهیپر په چینه کې مو لږه شېبه دمه وکړه، هر چا څو لپې اوبه وڅښلې، په ماهیپر راواوښتو، ایله مو لاړې تېرې شوې، ځکه چې له یوې خوا موټرډېر زوړ و او له بلې خوا سړک ګران او پېچومي یې درلودل. مور او تندار مې دواړه ډاربدل، په ټوله لاره یې زیارتونه یادول، تنګي ته راورسېدو، وړاندې مخامخ مو په عسکري چوڼۍ ګانو سترګې ولګېدې. هغوی ته هرڅه نا اشنا وو. په پلچرخي ورتاو شو او د حربي پوهنتون په مخه تېر شو. هغوی صنعتي پارک او شاوخوا شنې سیمې تماشا کولې، د یکه توت برجوره کلا مخې ته راغله، ورپسې په یوه رپ کې پل محمود خان ته ورسېدو. مورر مې او تندار مې رانه پوښتنه وکړه، ویل یې:

بچی دا کابل دی.

ما ویل هو دا کابل دی. دې ځای ته پل محمود خان وایي. مخامخ په چمن حضوري ورغلو، ما به هغوی ته هرځای بېل بېل ورپېژانده. په جاده کې ووتلو، په ښي اړخ سینمای پامیر باندې شاه دو شمشیره ته وګرځېدو. د ښار په منځ کې ووتلو او خپل کور ته لاړو. مازدیګر نږدې و، چې کور ته ورسېدو. مېلمنو ته مې چای دمې کړې، هغوی په چایو کښېناستل او زه سمدستي بازار ته ووتلم، غوښه او تازه مېوه مګې راونیوله. دوی لا په چایو ناست وو، چې په اشپزخانه کې مې دیګ بار کړ. هغوی د مازیګر لمانځه ته سره پورته شول، زه په منډه د تلیفون غرفې ته ورغلم. هوسۍ ته مې زنګ وواهه، مور یې غوږۍ پورته کړه، خالي دومره مې ورته وویل، چې هوسۍ ته ووایه هغه ستا مېلمانه رارسېدلي دي. هغې ویلې تاسې څوک یاست؟

ما ویل: زه یې د صنف (ټولګي) اول نمره یم. یوازې دومره ورته ووایه، چې خبره شي او دا هم ورته ووایه، چې سبا ته وختي پوهنتون ته راشه، چې مېلمانه به دېې درته انتظار باسي، مطلب د هغې ټولګي والې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: ښه وروره په سترګو.

زه دوباره په منډه کورته راغلم، ما وې چې د ډېګ نه وي سوی. په اشپز خانه ورننوتلم، دېګ بخارر او ازونه پيل کړي وو، مېلمنو ته ورغلم، هغوی لمونځونه کړي وو، خپلو کې سره مشغول وو. ما وې تاسې خپه نشئ، زما کور تنګ دی. د ښار ژوند دغسې وي، په تنګو کوټو کې خلک اوسېږي، ما ويل چې قيد نشئ.

هغوی راته کړه: څنګه تند تند ګرځې.

ما وې څه خبره نشته دی، خالي ډيګ مې باندې کاوه. مور او تندار مې غبرګ راته وويل:

نه نه بچی دا څه کوې، دا خو زمونږه کار دی.

ما وې تاسې نوي او تازه ما کره د لومړي ځل لپاره راغلي یاست، لومړۍ مېلمستيا به زه درته برابره کړم، نور به بيا ګورو.

په دې شپه مې ورته ښه شوروا برابره کړه، د ډوډۍ په وخت کې په ټولو ښه ولګېده، هر يوه به راته ويلې: والله چې د ښځو نه دې ښه پخلی ياد دی. ويل يې: سهاره ته خو سم اشپز يې.

ما وې: ولې به نه يم ټول عمر مې مسافرۍ کې تېر شو، اخر يوه ښوروا پخول خو به ياد وو.

هغوی ته مې تازه مېوه په مېز کېښوده او د کابل د ښار په باب مې ورسره خبرې کولې، هغوی هر يوه به ويل: سهاره زويه! دا کابل خو ډېر لوی ښار دی.

ما وې هو دا خو لا د ښار منځ دیو شاوخوا نور هم پراخه دی، بيا به له خيره پکې وګرځئ، سيلونه به پکې وکړئ.

کاکا او ماما مې دواړو وويل: موږ به تا سره يوازې درې ورځې تېر وو، دا کار دې خدای سم کړي، چې کورته په خوشاله زړه وروګرځو.

ما وې ډېره ښه ده، هرڅه به وشي، چې را سره خپه نشئ. د موټر چلوونکي مې هم ښه خيال ساتلو، ما ويل د کلي سړی دی، چې قدر يې وشي. سبايي وختي را نه رخصت شو، له خپلې کرايې نه مې ورته نوره خرچه هم ورکړه، ښه خوشاله لاړ.

دا نور مېلمانه مې کور کې پرېښودل او زه خپلې دندې ته ولاړم. لومړی د رئيس دفتر ته لاړم، خو هغه لا نه و راغلی، په نورو همکارانو او ملګرو وروګرځېدم، بيا خپل دفتر ته راغلم، چې د رئيس ملازم راغی، ويل يې: رئيس صاحب دې غواړي.

رئيس ته ورغلم، د مېلمنو مې ورته وويل، خوشاله شو، د واره يې وويل:

بېګاه ته به زما مېلمانه شئ.

ما وې مننه رئيس صاحب، هغوی لا دلته دي، بيا به ګورو، خو زه د دې لپاره راغلی وم، ما وې چې ستا څه نظر دی، دوی بېګاه ته ورولږم. هغه ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې نه، ډېر به ښه شي، بېګاه ته يې ورواستاوه. که د موټر خبره وه، زما موټر کې دې ولاړ شي.

ما وې: ډېره مننه يو ټکيسي کې به ولاړ شي.

ويل يې: سهاره په ښو تلوار او په بدو تامل، ټولې خبرې ورته وښايه، تر کوره ورسره ته ولاړ شه، چې هغوی خو نابلد دي.

ما وې: هو صاحب همدغسې به کوم. همدومره رئيس صاحب زه به اوس خپل کار ته ولاړ شم.

ويل يې: مهرباني، په مخه دې ښه شه.

دوباره خپل د کار کوټې ته راغلم، په څوکۍ کې لا ناست نه وم، چې شرنګ شو د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې غوږ ته ونيوه، بلې بې وکړل، پوه شوم، چې هوسۍ ده. ما ورته اواز بدل کړو، وې نه پېژندم، ويل يې: څوک يې؟

ما وې: تاسې څوک يئ؟

ويل يې: سهار صاحب شته دی؟

خپل غږ مې نور مال کړو: هو هو شته دی، له غږه يې وپېژندم.

ويل يې: راغلی يې، ستړی مشې، په خير راغلې.

ما هم ترې د مور او پلار د احوال پوښتنه وکړه، ويل يې: اوس همدومره، زه سمد ستي درځمه له کوټې نه مه وځه.

ما ويل: ښه ده راځه، هر کله راشې.

يوه اونۍ مو سره نه وليدلي، موږ دواړه لېوالـه وو، چې سره ووينو. د ټيلفون غوږۍ مې کېښوده، د دفتر ضروري کارونه مې ترسره کړل، لا په کار بوخت وم، چې هغه راورسېده. روغبړ مو سره وکړو، بيا يې له خوښۍ نه اوښکې په سترګو کې لړې برې شوې، څوک نه و، يوه ښه شېبه راغاړې وتې وه، سمد ستي يې ويل:

خلک دې څه کړل؟

ما وې: په کور کې دي.

له ځان سره يې: دا به څنګه زه ووينم؟

ما وې ته اوس دا خبرې پرېږده، دا خو شعبه ده دلته خبرې نه کېږي، کوم هوټل ته به ولاړ شو. سمد ستي ووتلو او د هغې په موټر کې هوټل ته ولاړو، په هوټل کې مو دستي په دستي د دويمې مرکې خبرې پيل کړې، هوسۍ وويل:

کله زموږ کور ته راځئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وي: نن شپه خو نه کېږي، سبا شپې ته به مونږه درشو.

هغې وویل: زه به په کور کې مور او پلار ته ووایم، پلار ته خو له شرمه نشم ویلی، خو یوازې به مور خبره کړم، هغه به یې پلار ته ووایي.

ما وې سمه ده.

هوسۍ وویل: چې مېوه (شیریني، نقل) درسره راوړې. زما کورنۍ به تاسې ته ګل درکړي. زمونږ په کور کې هم مېوه شته دی، خو دا په ګوره ماتي کې رواج دی.

ما ویل: هوسۍ داسې خبرې کوې لکه چې هرڅه ستا په واک کې دي.

ویل یې: همدغسې یې بوله نو، د کوندې زویه مزې دې دي.

ما ویل: ولې ستا نه دي څه؟

سر یې له شرمه ښکته کړو، لږه غلې وه، بیا یې وویل:

سهاره ته به ورسره راشې.

ما ویل: زه خو شرمېږم.

ویل یې: د کلي خبرې دې په کلي کې پرېږده.

ما ویل: ولې د کلي نه مې اوباسې.

ساده سهاره پښتانه وایي له کلي وځه، خو د نرخه مه وځه.

هوسۍ زما او ستا مینه خو رښتیا شوه، د مینې له ناکامۍ دې الله ساته. ګرانه خبره ده، چای مو وڅښلې ما وې زه به کار ته هم نه ځم، کور ته به لاړ شم، چې مېلمانه به قید شوي وي، چې بېرون ته یې رااوباسم. مره ستا موټر نه دی زده، چې هغوی دې په موټر کې ګرځولی وای. ښه ده راځه، چې ځو. زمونږ تر کوره راغلو، هغې خپل بکس ته لاس کړ، ویلې هن دا پیسې درسره واخله. له کلي راغلی یې، بې خرڅه شوی به یې، مېلمانه دې دي، سم قدر یې کوه.

هر څو مې چې ورته وویل: روپۍ راسره شته دی، هغې نه باوروله، یو بنډل پیسې یې راته په زوره په جېب کې کېښودې، او دا یې هم وویل: څومره اطرافي خوی لرې، تراوسه لا نه یې قانع شوی سم د مدعي په څېر یې راته وویل، ما نور څه ونه ویل. هغه لاړه او زه هم کور ته ننوتلم، په دروازه کې مې زر تر زره د پېسو بنډل وشماره، پوره لس زره افغانۍ وې، چې په هغه وخت کې ډېرې پیسې وې. کور ته خوشاله ننوتلم، هغوی باندار پیل کړی و، د غرمې ډوډۍ یې خوړلې وه، چای ورته ایښی و. مور او تندار مې په کور کې داسې ګرځېدلې لکه پخوا چې یې پکې شپې ورځې تېرې کړې وي، هرڅه یې تیار کړي وو، ما وې: ښنه کوئ، د شعبې کار مې پاتې و، هغه مې ترسره کړو. اوس هم له خپل وخت نه مخکې راغلم. ما وې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې خپه شوي نه یاست؟ ټولو ویلې: زویه سرلوړی اوسې، ولې به خپه کېږو، دا خو ستا برکت دی، چې کابل وینو، مونږ چېرته او کابل چېرته؟ اوس دې الله دا زمونږ کار وکړي، ورسره سودا مو ده.

ما وې توکل په خدای هرڅه به وشي، ښه خوشاله به کلي ته ستانه شئ، خو داسې به وکړو، چې خدای به یې کوي، سبا ماښام ته به په درخواست ورځو، له ځان سره به څه شیریني وړو، نور د هغوی کار دی. ټولو په دې خبره لاس پورته کړل، ویلې: خدای دې فضل وکړي.

ما وې: اوس به ښار ته ووځو، چې لږ سیل خو وکړئ. هغوی ویلې: ډېره ښه ده.

له کوره ووتلو او په یوه ټیکسي موټر کې پل خشتي جومات پورې ورغلو، هغوی چې جومات ولید، حیران ورته پاتې وو، ویل یې: اوربدلي مو وو، خو اوس مو په خپلو سترګو ولید. دوی راته وویل:

نن به د ماسپښین لمونځ په دې پل خشتي جومات کې کوو. ما ویل ښه ده. یو ځل به په میوند واټ کې وګرځو، دا شاوخوا ځایونه به ان تر ارګ پورې وګورئ، د ماسپښین جمعې ته به ځانونه راورسوو. دوی مې ښه ډېر وګرځول، سم ستړي شول، د پل باغ عمومي نه پل خشتي جومات ته ووتلو. کاکا او ماما دوی دواړه جومات ته ننوتل، مونږ درې واړه هوټل ته وختلو. ډوډۍ مو راوغوښتله، ډوډۍ چې مو وخوړه، مور او تندار مې په هوټل کې پرېښودلې او زه په هغوی پسې جومات ته لاړم. زه چې د جومات دروازې ته ورسېدم، خلک له جومات نه راخواره شول، په منډه جومات ته دننه ورغلم. هغوی دواړه د جومات په حویلۍ کې ولاړ وو او پورته پورته یې د جومات لوړ منار او شنې ګنبدې ته کتل. غږ مې پرې وکړو، خوا ته یې ورغلم ما وې راځئ، چې هوټل کې ادې دوی ځانته ناستې دي، چې ورشو. هوټل ته چې لاړو، ډوډۍ مې ورته راوغوښته، ماما مې ویل:

خوریه جانه، چې زه خدای پیدا کړی یم، دومره غټه جمه مې نه وه لیدلې. دا ښایسته جومات، دا مسلماني، د ډوډۍ په سر یې لاس پورته کړو، ویلې خدای دې دا د اسلام باچا تل تر تله برقرار لري. کاکا مې هم ورسره امین وویل. ما ورته څه ونه ویل، ځکه چې د هغیو دواړو خپل نظر او فکر وو. په هوټل کې مو ډېره دمه وکړه، چای مو وڅښلې ما ورته بیا د ارګ شاهي او د پل خشتي جومات په هکله رڼا واچوله. هغوی هم راځنې پوښتنې کولې، ما به ورته بېلې بېلې ځوابولې. له مور او تندار نه مې پوښتنه وکړه، ما وې ادې کابل دې خوښ شو تندار ته څه وائې؟

لومړۍ مې مور وویل: بچې ښایسته ښار دی، خو دا ښځې پکې بیخي لوڅې ګرځي، دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د کفر کار دی. تندار هم د ادې خبره تائید کړه، ویلې: ورک دې شي دا خوشین کفر دی. ماما مې لږ ټوکي غوندې و، وې ویل: تاسې په غرونو او درو کې ژوند کړی دی، دا هرڅه درته سرچپه ښکاري. مور مې پرې رادانګ کړو: چوپ شه چوپ شه تا ته یې هم لکه چې خوند درکړو، دا د پښتو او غیرت کار دی

ماما مې ویل: دلته پښتو او غیرت څه کوي، دا د پښتنو خبرې دي.

کاکا مې وویل: خوشې کړس مه کوئ، دا دنیا یوازې د دوی ده، پرې چې هرڅه کوي، د دوی کار دی، خدای دې پښتانه له داسې کارونو نه وساتي.

ما وې که دمه شوي یاست، نو اوس به په بازار کې سودا وکړو او بیا به کور ته ځو. له هوټله راووتلو، وچې میوې، نقل او نور ضروري شیان مو راونیول او بیا په یوه ټیکسي کې کور ته لاړو. تندار مې د ماښام ډوډۍ تیاره کړه، له ډوډۍ وروسته هغوی او ما د ماخستن مونځ وکړو او چای ته کېناستو. هر یوه رانه د کابل ښار په باب پوښتنې کولې، ما ورته په ادب سره ځینې معلوماتونه ورکول. ماما مې رانه وپوښتل، ویل یې:

خوریه ته په کابل کې څه کار کوې؟

ما ویل: ماما جانه زه مطبعه کې کار کوم، مامور یم.

کاکا مې ورته وویل: دا د جمعې په شپه چې راډیو یې داستانونه اورې، خو دا یې لیکي کنه.

ویل یې: ښه هغه ته لیکې؟

ما ویل: هو ماما جانه! زه یې لیکم.

ویل یې: والکه خوریه ما خو له تا نه دومره تمه نه لرله، ته خو زورور سړی راوختی، افرین شه په تا! په دې عمر کې ته داسې پخوانۍ کیسې لیکې، چې عقل ورته کار نه کئ. شکر دی ربه، چې زما خوری دومره پوه سړی دی، ټول لاس پورته کړئ، چې الله یې له دې نه هم جګ کړي.

ما ویل: ماما جانه ما کوم مهم کار نه دی کړی، نن وخت کې خلک ډېر لوی او ستر کارونه کوي، خلک ان اسمان ته وختل.

ماما مې ویل: ربښتیا، چې په دې کابل کې دا کارونه شوي دي، تعجب دی. هغه ویل هو دا خبره خو ده، دا نن چې مونږ په دې ښار کې دا کوم شیان ولیدل، دا هم د تعجب خبره ده. خدا پېرو خوریه جانه! یوازې دا مونږ پښتانه بې ماله پاتې یو، نور خلک مخکې تللي دي. ما ته هغوی د وخت او حالاتو د لا څه ویلو زمینه برابره کړه، ما وې تاسې ته د کابل دا عادي شیان تعجب ښکاري، ولې د نورو ملکونو د ژوند سطحه ډېره لوړه ده، هر ملک کې خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو یې کار کړی دی، حکومتونه یې ښه دي، علم او معرفت پکې شته دی، نر او ښځې یې لیک او لوست باندې پوهېږي، ځکه یې خو ژوند ښه دی. زموږ او ستاسې نر او ښځې بې سواده دي، چېرې په کلي کې یو نیم مېرزا پیدا شي، چې په لیک لوست پوهېږي، دا څو کاله کېږي، چې دا ښوونځي جوړ شوي دي، یو شمېر نوي ځوانان د خپلې ټولنې خدمت ته راوتلي دي، که پخوا ښوونځي او مکتبونه وای، خو تاسې به هم سبقونه ویلي وای، نالوستي به نه وای پاتې. دا د ژوند پرمختګ او ترقي ټوله په علم او پوهې پورې اړه لري او د ښوونځیو له لارې منځ ته راتلای شي. زموږ او ستاسې د ژوند بدبختي بې علمي ده، مونږ په دې باب ډېرې خبرې وکړې، وروسته ماما وویل:

خدای دې هغه چاره پېښه کړي، چې زمونږ په کې خیر وي. الله دې زموږ ایمان نه خطا کوي. مور مې په دې وخت کې له اشپزخانې نه راغله، داسې یې وویل:

د سبا خبره وکړئ، چې څنګه به کوو؟

ما وې: سبا ته به له خیره مازدیګر او د ماښام ترمنځ هغوی کره ورځو، تاسې خپلې نوې جامې تیارې کړئ، زه به درته جامې اوتو کړم. هو رښتیا! مخکې به هغوی ته زه خبر باید ورکړم، خو سبا ته چې وظیفې ته لاړم، ټیلیفون به ورته وکړم. کوښښ به وکړم، چې کور ته په یوه بجه بېرته راشم.

دغه شپه تېره شوه، سبائي معمولاً خپلې دندې ته لاړم، په لسو بجو بیا د رئیس صاحب دفتر ته ورغلم، هغه مې له جریانه خبر کړ، ویلې که ډېر ضروري کار درته په مخکې نه وي، ځه کور ته لاړ شه، خپل کارونه دې بېګاه ته سم کړه. ما وې تر دولسو بجو یمه، ترڅو ځینې ضروري کارونه مې ترسره کړم. خپلې شعبې ته راغلم، چې د ټیلفون زنګ راغی، هوسۍ ویل یې:

دوه ځلي مې درته زنګ وواهه لکه چې په شعبه کې نه وې.

ما وې: هو رئیس صاحب ته ورغلی وم. ما ورته وویل: نن مازدیګر د شپږو بجو په شاوخوا مونږ درځو، خان کاکا دوی خبره کړه، مور دې هم زمونږ د مېلمنو نه خبره کړه، ما سره پردي څوک نه درځي.

هغې وې: ښه ده، زه به هغوی وپوهوم. سهاره! مونږ به مېلمنو ته ډوډۍ تیاره کړو، ته چې راتلې هغه نوې تورې درېشي به واغوندې، نېکټایي وتړه، مېلمانه به هم خپل پاک کالي واغوندي، خپه نشې، زما خبره او ستا یوه خبره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې ښه ده او ته به؟

هغـــــې ويــــــل: زه بــــــه دې لـــــــه ليــــــرې ليـــــــرې تماشـــــــې كـــــــوم، لكه هنګامه چې وايي:

جاله لاهو كړه جاله وانه

چې ما زديګر شي مرغۍ شنو ونو له ځينه

ما ويل: هوسۍ مور او پلار خو به دې......

ويـــــل يـــــې: نـــــه نـــــه ســـــهار صـــــاحب، هغـــــه خبـــــرې حـــــل شـــــوي دي، يـــــوازې د خپلـــــوۍ تـــــار بـــــه غوټـــــه كېـــــږي، مـــــور او پلار به مې حتمي د ستمال دركوي.

ما ويل: په خوله دې بركت شه، زما خو زړه درزېږي.

ويل يې: زړه چې ښكته پورته نكړې، هوسۍ درسره ده.

ما ويل: مننه زه همدا اوس كور ته ځم.

ويل ورځه په مخه دې ګلونه.

زه سمدسـتي لـه شـعبې نـه ووتلـم او نېـغ حمـام تـه لاړم، تـر حمـام كولـو وروسـته شـل كـم دوه بجـې كـور تـه ورسـېدم. لـومړۍ مـې د هغـوی جـامې اوتـو كـړې او بيـا مـې خپلـه دربـشي. هغـوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلې وه، ما زر زر ډوډۍ وخوړه او بیا مې هغوی ته د هوسۍ دوی کره د ورتګ په باب ځینې خبرې وکړې. د ناستې پاستې، د خبرې کولو طریقه او ځینې نورې خبرې مې ورته وکړې. ما وې ستاسې د خپلې سیمې د کولتور خبرې ښې زده دي، مګر ددې ځای کولتور لږ توپیر لري. تر پښځو بجو پورې مونږ له هغوی سره د مرکې او د خپلوۍ کولو خبرې اترې پخپلو کې سره وکړې. له کوره راښکته شوم او ټکیسي پسې ګرځېدمه، څو دقیقې وروسته ټکیسي راغی او مونږ پکې کېناستو او د هوسۍ دوی کره لاړو. د هغوی د کور زنګ مو چې وواهه، وړوکی هلک دروازه خلاصه کړه، ورته مې وویل:

ورشه خان کاکا دوکره ووایه، چې سهار دوی راغلي دي.

لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور دروازې ته راغله، مونږ ته یې وویل: راځئ راځئ، دننه راځئ. ورننوتلو، هغې ته مې ښېل ښېل وروپېژندل او هغې ښه توده ستړې مشي له هر یوه سره وکړه. ماته یې هم لاس راواړد کړو او په مینه یې روغبړ راسره وکړو. دننه یې سالون ته بوتلو، په کوچونو کې کښېناستو، د هوسۍ مور وویل:

د هوسۍ پلار چېرته تللی دی اوس دستي راځي.

یو بل زلموټی هلک او یوه وړوکې جینۍ، چې د هوسۍ د ترور اولادونه وو، په کور کې ګرځېدل راګرځېدل. هغه له سالون نه ووتله، ویلې چې زه چای درته راوړم.

کاکا مې غلي شانته وویل: دا خو لکه چې ډېر ماړه خلک دي؟

ماما مې وویل: خوریه دا کور یې خپل دی.؟

ما وې هو ماما جانه، دا کور څه کوې، نور سرایونه لري، دا خو د شاهي کورنۍ سره نږدې پاتې شوی سړی دی، پخوا یې غټه څوکۍ درلوده، په اصل کې د جنوبي دي، خو پخوا کابل ته راغلي دي، اوس ددې ځای شوي دي. مور او تندار مې غلي غلي په کوچونو ناستې وې، د هوسۍ دوی مزدورې چای راوړو او په مېز یې ټولو ته چای واچولې. لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور راغله. په خورا ورین تندي یې بیا له هر یوه نه پوښتنه وکړه، هره خبره یې په غوږېدلي ټنډه کوله، زما مور تری د کورنۍ د حال احوال پوښتنه په لوړ جرئت سره وکړه، هغې ورته په خندا او مهربانۍ ځواب وایه. مونږ لا یوه پیاله چای نه وه څښلې، چې خان کاکا راغی. روغبړ مو سره وکړو، ما ورته خپله مور، کاکا، ماما او تندار وروپېژندل. هغه هم خپل ځان پوره معرفي کړو، سمدستي یې ښځې ته وویل:

دوی درنه خپه شوي نه یې.

هغې ویل: دوی هم لږه شېبه کېږي، چې راغلل.

خان کاکا لومړی په ټیلفون کې چاته وویل، چې زه نن شپه نشم درتلای، مېلمانه لرم. په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سالون کې په ځانګړې څوکۍ کې کښېناست، له هر یوه سره یې دوباره ستړې مشي او احوال پرسي وکړه، بیا یې وویل د لمانځه وخت دی، لمونځ به وکړو. ټول پاڅېدل د لمانځه په تکل، څوک تشناب ته لاړل، ځینې په لمانځه ودریدل، زه له سالون نه بهر حویلۍ کې د ګلونو باغچه کې ګرځېدمه، د هوسۍ د اکا زوی او دوه ماشومان نور هم زما خوا ته راغلل. د حویلۍ په بره خوا کې دوه منزله ودانۍ وه، چې دیوالونه یې د سنګ مرمرو وو. د کور سالون د هغې ودانۍ نه رابېل جوړ شوی و، وړاندې دوه درې پیاده خانې وې، د ودانۍ دوهم پوړ په یوه کوټه کې کړکۍ خلاصه وه، چې ښه ورته ځیر شوم، ومې لیده چې هوسۍ په کړکۍ کې ناسته ده. ماته یې لاس وخوځاوه، ما وې چې څوک مې ونه وینې، خالي خپل سر مې ورته وښوراوه. هغه له هغه ځای نه راښکته شوه او لاندې چېرې مصروفه شوه. زه د حویلۍ په ډول ډول ګلونو کې ګرځېدم، د هوسۍ د تره زوی نه مې پوښتنه وکړه، ما وې وررورکه دا کور د دوی خپل دی. هغه وې هو دا یې خپل کور دی. ددې نه یې یو بل ښه کور په وزیر آباد کې دی، هغه یې په کرایې ورکړی دی. دا هلک ایله د پنځلسو کالو به و، د پلار پوښتنه مې ترې وکړه، ویلې پلار مې رئیس دی، خو هغه نه پوهېده، چې پلار یې د څه شي رئیس و. له خبرو نه یې معلومېدل، چې د شتو خاوندان دي. یو سګرټ مې وڅښاوه او بیا د سالون و خوا ته روان شوم. مخامخ د یوې بلې کوټې په کړکۍ کې هوسۍ بیا ولاړه وه، نیمایي ځان یې له کړکۍ نه راوېستلی و، خپل دواړه لاسونه یې سره ومښل او له معمول سره سم یې خپل اوربل چپ خوا ته تاواوه. زمونږ په منځ کې واټن دومره زیات نه و، زه د سالون په لور وګرځېدم او هغه لا ولاړه وه. خړنې لګېده، سالون ته ورننوتلم، هغوی لمونځ خلاص کړی و. خان کاکا د کاکا دوی سره پخوانۍ خبرې پیل کړې وې، نورو ورته غوږ اېښی و. خان کاکا د انګرېزانو د وخت کیسې راواخیستې، کاکا مې ورته ښه کول، مور او تندار مې د هوسۍ له مور سره په بله کوټه کې ناستې وې. د خان کاکا خبرې اوږدې شوې، مزدور یې د سالون په دروازه کې راننوت، ویلې خان کاکا ډوډۍ تیاره ده. خان کاکا خبرې بندې کړې، ویلې مهرباني وکړئ، درځئ، چې ډوډۍ وخورو. د سالون نه مخامخ بله کوټه وه، اوږد مېز پکې پروت و، ډوډۍ پرې تیاره شوې وه، په مېز چې کېناستو، هر ډول خواړه په مېز اېښي وو.

ډوډۍ مو وخوړه او بیا دوباره همغه سالون ته راغلو. ورپسې د ماخستن لمونځ هم وشو، نوکر (مزدور) چای راوړو او بیا یې ورپسې تازه مېوه راوړه. د مېوې له خوړلو نه وروسته کاکا مې لومړی له خان کاکا نه اجازت واخیست او بیا یې خپلې خبرې داسې پیل کړې:

خان کاکا مور د ننګرهار د سیمې او سپدونکي او مومند یو، سهار صاحب مې ورور دی، دلته په کابل کې مطبوعاتو کې کار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان کاکا وویل: هو هو پېژنم یې، یو ډېر تکړه لیکوال دی، ډېر ښه زلمی دی، تېرو ورځو کې له یوه رئیس سره دلته راغلی و، په غیر له هغې دده ډېرامې هره جمعې په شپه اورو.

ما له شرمه ځان راټول کړو او بهر ته ووتلم. کاکا مې ورته د خپلوۍ کولو وړاندیز کړی و، ماما مې هم د نوې خپلوۍ په هکله هراړخیزې خبرې کړې وې، زه بهر حویلۍ ته وروتلم، سګرټ مې ولګاوه، د سالون نه وړاندې د ناجو د ونې ترڅنګه ودرېدم، کټل مې چې هوسۍ بیرته راووتله، پخپلو کورنۍ جامو کې وه راتله راتله کله چې زما خوا ته راغله، ویل یې: څوک یې؟

ما وې زه یم راځه.

هغه رانږدې شوه، لومړۍ یې کور پلو پام وکړو او بیا یې په ما رامنډه کړه، لاس یې رااوږد کړو، سترګې مشي یې راکړه، زه ښه ورنږدې شوم، لاس مې ورله کلک نیولی و. ویل یې: څنګه خبرې خو روانې دي؟

ما وې هو زه ترې راووتلم.

ویل یې: ما خو له کړکۍ نه ولیدې، چې سګرېټ دې ولګاوه، زه به دوعا درته کوم، چې پلار مې درکړي، زه درنه لاړم چې مور مې پوه نه شي.

ما وې ځه ورځه.

هغه لاړه او زه هم د سالون کوټې ته نږدې ورغلم، په دروازه کې ور روان وم چې د خان کاکا له خولې مې واورېدل: ستاسې خپلوي مې په سر او سترګو قبوله ده، زما پښتانه ورونه یاست، تاسې نه شم خپه کولی، زما د کورنۍ درسره رضا ده.

کاکا او ماما دواړو غبرګ وویل: کور دې ودان صیب. په دې وخت کې زه لږ پښه نیولی شوم، وړوکی زوی او مزدور یې راووتل، خان کاکا غږ وکړو:

والکه ورشه مور ته دې ووایه، چې دستمال راوړي.

کاکا مې ماته راغږ کړ: سهاره، سهاره زویه! زه په دروازه کې ورننوتلم، ومې ویل: دا دی کاکا راغلم.

ویل یې: هله څه مېوه شیریني...

ماما ته مې د شېریني پتنوس ورکړو او په ناستو کسانو یې نقل سره ووېشل. د نقلو پتنوس یې دننه ښځو ته هم یووړو، لږه شېبه پس یې دستمال په یوه بل پتنوس کې ایښی و، ښځې ورسره ټولې سالون ته راغلې. ټولو مبارکي وویله، وروسته زما کاکا یو د قرآن شریف سورت ولوست او دوعا وشوه. بیا نو زما مور ته ټولو مبارکي ورکړه، زه غلی په څوکۍ کې ناست وم، خندا وه، خوشالي وه. د ماخستین تېره پورې ورسره ناست وو، بیا مو ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجـازت واخیـست او کـور تـه تـرې راغلـو. کاکـا او مامـا دواړه پـه خپلـوی خوښـي ښـکاره کولـه، ویلې ښه شو چې دا کار وشو، خالي لاسونه کلي ته ستانه نه شو. مور مې هغوی ته وویل:

درې ورځـې وروسـته بـه مـونږه خـوږه کونـډی وروړو، بیـا بـه کلـي تـه ځـو. ټولـو وویـل: ډېـره ښـه خبره ده.

پـه سبا تـه چـې کـار تـه لاړم، رئـیس صـاحب تـه مـې کیـسه تېـره کـړه، هغـه خوشـاله شـو او مبـارکي یـې راکـړه، ویـل یـې ښـه شـوه، چـې سـتا د زړه کـار وشـو. سـتا خوشـالي زمـا خوشـالي ده. مننـه مـې تـرې وکـړه او بیـا خپـل دفتـر تـه لاړم. لـه ډېـرې خوشـالۍ نـه مـې وروسـته پـاتې کارونـه پـه چـالاکۍ سـره اجـرا کـړل، یـوولس بجـې وې ټیلفـون راغـی، غـوږۍ مـې چـې پورتـه کـړه، هوسـۍ وه، ویل یې:

مبارک دې شه.

ما وې: ستا دې مبارک شي، چېرې یې؟

ویل یې: زه په پوهنتون کې یم، تر درې بجو پورې درس لرم، په څلورو بجو به درشم.

مـا ویـل: ښـه زه بـه دې انتظـار کـوم، د خـدای پـه امـان. د ټیلفـون غـوږۍ مـې کېښوده او بیـا مـې پخپـل کـار پـه ډاډه زړه پیـل وکـړو، تـر دوولـسو بجـو مـې کـار وکـړو او بیـا پـه تفریح کـې تـر کـوره لاړم، ما وې چې مېلمنو به څه پاخه کړي وي که نه؟

پـه لار کـې مـې ترکـاري او تـودې ډوډۍ واخیـستې، کـور تـه چـې ورننـوتلم، مـور او تنـدار مـې دواړه پـه اشـپزخانه کـې ناسـتې وې او دیـګ یـې بانـدې کـړی و. ویلـې زویـه سـتړی مـشې، کاکـا او ماما دې بهر ته په چکر وتلي دي.

ما وې مور جانې زه به ورپسې ورووځمه، هسې نه چېرې په بله نه وي تللي!

پـه منډه لـه کـوره راووتلم، پـه کوڅـه کـې مـې وړانـدې پـام وکـړو، هېڅ پـه نظـر رانغلـل، مـا وې ته راځه هغې وړاندې ونو پورې به ورشم، که چېرې سیورې ته ناست وي؟

ونـو تـه چـې ورنـږدې شـوم ومـې لیـدل، چـې دواړه د اوبـو پـه یـوه ویالـه کـې اودسونه کـوي، خوا ته ورنږدې شوم، سلام مې پرې واچاوه، ویل یې: سهاره بچې ته راغلې؟

مـا ویـل: هـو کاکـا جانـه لـه کـوره درپـسې راووتلـم، مـا وې چـې چیـرې لادرکـه نـشئ. دواړو وخنـدل وې ویـل: دومـره خـو نابلـده نـه یـو، دربیمـه ورځ مـو ده. پـه دې شـاوخوا کـې بلـد شـوي یـو. مـوږ تـه لاره معلومـه ده، تـه ځـه مـونږه پخپلـه درځـو، دلتـه بـه لمـونځ وکـړو بیـا بـه کـور تـه درشـو. زه تـرې بېرتـه کـور تـه ولاړم، مـونږ چـې ترڅـو ډوډۍ تیارولـه، هغـوی هـم راغلـل. ډوډۍ مـو سـره وخوړه په چایو ناست وو، د هوسۍ د پلارګنۍ خبرې مو راواچولې، کاکا مې وویل:

ماتـه چـې پتـه ولګېدلـه، ډېـره ښـه کـورنۍ او پخپلـه پـښتو او اسـلام ولاړ خلـک راتـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري.

ما وویل: ماته هم خانداني او د پوره شتو خاوندان ښکاره شول. دا خپلوي دې ورسره زمونږ خدای ټینګه او بختوره کړي. کاکا مې د مور او تندار نه پوښتنه وکړه، ویلې: تاسو ته دا خلک څنګه ښکاره شو؟

هغوی دواړو وویل: ډېره ښه ښځه یې وه، مونږه پخپل عمر داسې ښه ښځه نه وه لیدلې، څومره نیت په خیره او مهربانه ښځه وه. همدا یې ویل: سهار صاحب طالع مند او خوش بخته دی، چې هوسۍ یې په نصیب شوه او له داسې ښه ټبر سره یې خپلوي وشوه. دوی دواړه به نېکمرغه ژوند ولري. په دې خبرو کې درې بجې شوې، ما هغوی ته وویل: تاسو که په کور کې قید شوئ، بیرون ته ووځئ، زه کېدای شي کور ته لږ ناوخته راشم، زه مطبعې نه راغلم او خپل پاتې کارونه مې ترسره کړل.

په څلورو بجو مې چې حاضري امضاء کړه، له مطبوعاتو نه ښکته شوم او په سړک باندې په چرت کې روان شوم، تر ډېره ولاړم، پام مې کاوه چې د هوسۍ موټر راواوخت، موټر یې ودراوه او راښکته شوه، په هغه اندازه خاندي او شرمېږي، چې هېڅ حد نشته دی، زه حېران پاتې وم، چې دا ولې نن بل ډول ده؟ هسې یې ځان جوړ کړی و، لکه د چین ماچین ښاپېرۍ، په موټر کې کېناستو، ما وې دا ولې داسې ښکته ښکته ګورې؟

ویل یې: د کونډې زویه ښکته به نه ګورم.

پام کوه هوسۍ تل به له ما سره په یوه طبیعي حال اوسې، زه او ته له نن نه په اېسته دوه ملګري یو. د مېړه او ښځې خو څه خبره نه ده، زما او ستا د بري راز په همدې حقیقي مینه کې دی، نور ژوند دی کېږي به. خپل ښي لاس یې را اوږد کړو، ژما په اوږه یې کېښود او وې ویل:

ما خو درته ویلي و، چې مینه درسره لرم، اوس نو زه ستا او ته زما یې، راځه چې اوس کوم د ساعت تېرۍ ځای ته لاړ شو. موټر ته یې حرکت ورکړو، ما وې: چېرې ځو؟

نن به سهاره راساً که دې خوښه وي شېوه کیو ته لاړ شو، هلته به د دریاب په غاړه یوه شېبه سره کېنو.

ما وې: بلکل مې خوښه ده، خو نن به لږ په وخت راوګرځو، ولې چې ګ مېلمانه په کور کې دي.

هغې موټر ګړندی چلاوه، په لاره چې تلو راته وې ویل:

په بله اونۍ کې به درته موټر چلول زده کړم، ببرک چمن ته به دې بوځم.

ما ویل دا به څومره ښه شي، چې زه ډریوري وکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: پروا ونه کړې، اوس به ټول هرڅه سم شي.

ما وې: رښتیا هوسۍ ته خوړه کونډۍ پېژنې؟

ویل یې: ولې نو نه یې پېژنم، سهاره په نظر کې دې پښتنه نه راځم که څنګه؟

ما ویل: نه نه ولې نه، خو ما وې چې تاسې په کابل کې ډېر وخت تېر کړی دی، ځینې دودونه مو هېر کړي نه وي.

نه نه کابل هم خپل رواج لري، هر چېرې دا دود شته دی.

ما ویل: مونږ که کومه پېښنه نه وه په خیر، سبا نه او بل سبا ته خوړه کونډۍ دروړو. مور ته دې وو ایه، چې په هغې ورځې خان کاکا هم باید کور کې وي. ویل یې سمه ده.

په دې خبرو کې مونږ شیوه کیو ته ورسېدو، د جمیعت لېسې نه ورتېر شو، مخې ته سیند راغی، موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او مونږ پیاده شو. د سین په غاړه وړاندې ولاړو، د توت ونې سره نښتې وې، په یوه ځای مو د توت څانګې نه توتان وخوړل، ښه چې وړاندې تېر شو، د سین په غاړه جولګه وه، شاوخوا یې ګڼې ونې او د ګلابو ګلونه سره ښکارېدل، مونږ یو بل ته سره وکتل، ما وې راځه هوسۍ یو ساعت به دلته کېنو.

هغې ویلې راځه چې کېنو.

د ګلابو بوټو کې ورننوتلو ان د سیند غاړې ته مو ځانونه وررسول، په یوه شنه کبله ورته کېناستو، د سین اوبه خړې غونډې وې او په مستۍ سره سیند روان و، شاوخوا ځمکه یې له ځان سره وړې وه، د سیند نه پورې هم ګڼې ونې د سیند په غاړه ولاړې وې، هېڅوک نه ښکارېدل. یو نیم بزګر به په خپل پټي کې لګیا و، ما هوسۍ ته کړه:

دا خو بیخي ځانته ځای دی، بني بشر نه ښکاري.

ویل یې: مونږ ته همداسې ځای ښه دی. وې خندل او لاس یې د سین اوبو ته ښکته کړو، داړې یې راته وکړې، ما هم د اوبو داړې وروشېندلې. په ټوکو ټوکو کې مو ځانونه لامده خېشته کړل، وروسته مو اوبه له ځانونو نه وڅنډلې او د ګلابو ګلونو په منځ کې په یوه شنه درب کې کېناستو. زما کمیس لوند شوی و، له ځانه مې وویست او په بوټو مې لمر ته وغوړاوه. د هغې هم کمیس لوند و، ما وې هوسۍ څوک نشته دی، کمیس دې اوباسه او په دې بوټو یې خور کړه. ویلې نه دا کار دلته نه کېږي، که څوک مو وګوري، نو څه به وایي؟ ته خو نارینه یې پروا نه کوي، مګر زه خو دا کار کله کولی شم، خیر دی وچېږي. هوسۍ د لومړي ځل لپاره زما د سینې بېر وینښتان ولیدل، وې ویل:

سهاره دا څومره بېر یې؟

ما ویل: ولې نه دې خوښېږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: د خوښېدو خبره خو ښېله ده، مګر دومره ډېر ګڼ وېښتان !

ما یې زلفو ته لاس وروړو ، او ومې ویل:

او دا ستا د زلفو قودې ! ځانته مې راوړاندې کړه، ما وی چې د مینې تنده ماته کړم، خو هوسۍ رانه ځان راښکدو ، ویل یې: نه، زیاتې به نه کوو.

ما وې هغه فکر مه کوه هر شی په خپل وخت کې.

ویل یې: هو همدا سې ده، بې هوښه کېږه مه، خدای دې د زړه صبر درکړي.

هوسۍ رانه وړاندې کېناسته، ماته یې ورو غوندې وویل:

سهاره دا ځای بیخي ځانته دی، څوک به شک راباندې وکړي، کمیس دې واغونده، د سیند غاړې ته به ورشو ، چې د چا شک راباندې رانه شي.

ویل مې: هوسۍ نن راته بې زړه ښکاره کېږې.

ویل یې: بې زړه خود یم آن تر واده پورې به داسې بې زړه اوسم.

د سیند غاړې ته ښکته شو ، کټل مو چې پاس د توت څانګې سرې له توتانو ښښتې دي، په اوبو کې مې یوه څانګه راوځنډله، سره پاخه توت په اوبو کې پرې واته. مونږ دواړه د سیند په اوبو کې په مزه مزه او ټوکو ټوکو کې ډېر توتان وخوړل، ښه شېبه د سیند په غاړه کېناستو ، بیا مې هوسۍ ته وویل: راځه چې زیاتې ځو ، په کور کې مېلمانه دي، جې ځان وروړسوم، خپه نه شي.

هوسۍ چې بوټ یې له پښو وېستلي و ، بوټ یې پښو کړل د موټر خوا ته رارون شو ، له شېوه کیو نه د ښار په لور روان شو ، په موټر کې مې هوسۍ ته وویل:

سبا ته به مونږ د خوړې کونډۍ لپاره په بازار کې ځینې سودا رانیسو.

هغې وې: څه به رانیسئ؟

ما وې: مور مې راته ټول شیان راښودلي دي، لکه وچه او تازه مېوه، ماهیان، شیر برینج، سابه او داسې نور... بېګاه ته به بیا له هغوی نه پوښتنه وکړم.

ویل یې: سهاره د ټولو شیانو پوښتنه وکړه، سبا ته هغوی ته تکلیف مه ورکوه، په لسو بجو به زه مطبعې ته درشم، دواړه به بازار ته لاړ شو ، وابه یې خلو.

ما وې: هوسۍ ته به راسره په تکلیف شې.

هغې ویل: نو دا خو یوازې ستا کار نه دی زمونږ د دواړو ګډ کار دی.

ما وې: سمه ده زه به سبا ته ستا انتظار کوم. زمونږ ګاډی په قلاچه راتېر شو ، لږه شېبه کې حضوري چمن ته راورسېدو ، لمر په غړغړه و ، چې د کور مخې ته یې موټر ودراوه. زه ترې راښکته شوم او هوسۍ په چالاکۍ سره موټر روان کړو او لاړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانـدې کاکـا او مامـا دواړه راروان وو، هغـوی خـو ولیـده، مګـر څـه یـې پېژندلـه، چـې څـوک ده؟ زه ورته ښه نیولی شوم، خوا ته مې رانژدې شول، ویلې: سهاره راغلې؟

ما وې هو راغلم.

ویل یې: دا موټر د چا و؟

مـا وې دا خـو زمـوږ د ریاست مـوټر و. کـور تـه ننوتلـو، مـور او تنـدار مـې راتـه سـترې مـشي وویـل، مـا وې مورجـانې بېګـاه تـه مـو څـه پاخـه کـړي دي؟ ویـل یـې: زویـه تراوسـه خـو مـو څـه شـی نه دي باندې کړي.

زه پـوه وم چـې د پخولـو څـه نـشته، مـا وې زه بـازار تـه وځـم چـې غوښـه راوړم. پـه منـډه راووتلم، لـه قـصابه مـې غوښـه کـور تـه یـووړه، مـا یخچـال نـه درلـود، چـې غوښـه او نـور خـواړه مـې پکـې ذخیـره کـولی. هـره ورځ بـه مـې نـوې سـودا کـور تـه اخیـستله. د شپې لـه ډوډۍ خوړلـو نـه وروسته مـور او تنـدار تـه مـې وویـل: مـوږ او تاسـې بـه سبا تـه مـازیګر هغـوی کـره ورځـو، خـو کـوم کـوم شـیان واخلـو. هغـوی راتـه بیـا همغـه شـیان یـانې شـیدې، سـابه، تـازه ماهیـان، شـیر بـرینج او تازه میوې راته په ګوته کړې. هغوی ته مې وویل:

سبا تـه بـه زه همـدا شـیان کـور تـه راوړم او پـه څلـورو بجـو بـه ځـو. سبا تـه چـې کـار تـه لاړم، تـر لسو بجو مې پخپـل دفتـر کـې کـار وکـړ، بیـا لـه مطبعې نـه ووتلم او د هوسـۍ انتظـار مـې کـاوه. هغـه پـه خپـل ټاکلي وخت راورسېده، مـوټر کـې کېناسـتو او نـوې ښـار تـه لاړو. د خـوړو کـونډۍ ټـول شـیان مـو واخیـست، هوسـۍ پیـسې راوېـستلې، مـا وې هوسـۍ دا پیـسې پـه زه ځکـه ورکـوم، چـې بیـا راتـه پـه راتلـونکي کـې چېرتـه پېغـور ونـه کـړې. پـه ټوکـه کـې مـې ورتـه وویـل. هغې راته په موسکۍ توګه وویل:

ددې پخوانیـو د اطرافـي خبـرو نـه وانـه وختـې، سـمه ده تـه پیـسې ورکـړه، ماتـه یـوه خبـره ښکاري خو ته....

په کړ، کړت مې ورته وخندل، هوسۍ زه خو د کلي سړی یم.

ویـل یـې: کلـی اوس پرېـږده. پـه ټوکـو، ټوکـو کـې مـو سـودا پـوره کـړه او پـه مـوټر کـې مـو واچولـه. دولـس بجـې کېـدې، چـې کـور تـه مـو راورسوله. هغـې راسـره لـه مـوټره راښـکته کـړه او بیـا مـو مخـه ښـه ورسـره وکـړه. کـور تـه روانـه شـوه. مـا پـه چـالاکۍ سـره ټـول شـیان کـور تـه ننوېستل، مـور او تنـدار مـې څـه ماهیـان پاخـه کـړل او څـه یـې اومـه سنبال کـړل. د خـوړو کـونډۍ هرڅـه یـې تـر څلـورو بجـو پـورې برابـر کـړل. څلـور بجـې شـوې، ټولـو ځانونـه تـګ تـه برابـر کـړ، سـامانونه مـو راواخیـستل او پـه یـوه ټیکـسي مـوټر کـې لاړو. هغـوی زمـوږ د ورتـګ نـه خبـر وو، ټـول پـه کـور کـې و، نـور د وروړ کـورنۍ یـې هـم راغلـې وه، ښـځې، ماشـومان او سـړي ورکـره وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو راسره په ګرم جوشۍ او مینه سره ستړي مشي وکړه. یو بل ته سره ورمعرفي شو، نارینه په لوی سالون کې کېناستل او ښځې په یوه بله کوټه کې کېناستې. خان کاکا ټولو ته په ورین تندي خبرې کولې، د هغه بل ورور چې له ده نه کشرو، دروند سړی او د ښه خوی او پوهې څښتن و. هغه هم د پښتنو د تاریخ او بیا خصوصاً د جنوبي او مشرقي د پښتنو د تېرو حالاتو په باب ځینې یادونې وکړې او وروسته زمونږ په دې خپلوۍ خپله پوره رضایت او خوښي وښودله. دوه درې زلمیان، چې دوه تنه د همدغه زما د کاکا خسر زامن وو او یو یې د ترور زوی و، په مجلس کې ناست وو. ناستو کسانو په غېب کې زه پوره پېژندلم، خو لیدلی یې نه وم، هر یوه به دا ویل: سهار صاحب ته یې؟

دا ځکه چې هغوی ټولو ښځو او نرو زما داستانونه په راډیو کې اورېدلي وو. زه پوهېدمه، چې زما او هوسۍ په کوژدنه هغوی خوشاله دي.

کله چې د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، زما خواښې یو ګیلاس شربت راوړو او ماته یې ونیو، ما هم شربت وڅښو او لس زره روپۍ مې ورسره ورکړې. ټولو خلکو ماته کتل، چې دا به اوس څه کوي؟ ما چې پیسې د ګیلاس سره ورکړې، ټول خوشاله شول. په دې وخت کې خان کاکا وویل: سهاره بچې خالي یو سل ګون نوټ پکې کېږده، کفایت کوي، نورې پیسې بېرته واخله. هر څومره چې یې یادونه وکړه، ما پیسې دوباره وانه خیستلې. هوسۍ یې زما مور او تندار ته راوستې وه، ورپېژندلې یې وه. تر ماخستن تېره پورې د خپلوۍ او خوښۍ مجلس وشو، مونږ ترې د شپې په دولسو بجو کور ته د تللو اجازت وغوښت، هغوی ویل خامخا به شپه کوئ، هر څو چې ټینګ شول، اجازه مو ترې واخیستله او ترې راروان شو.

د راوتلو په وخت کې یو بکس یې مزدور له کوره راووېست او په موټر کې یې واچاوه. ټولو راسره ښه په مینه مخه ښه وکړه او د هغوی په یوه موټر کې یې وراره تر کوره راورسولو. کله چې مو بکس خلاص کړو، د ټولو لپاره پکې جامې ایښې وې، زما لپاره یې نوې توره دربېشي ایښې وه. کاکا او ماما دواړه خوشاله شول، ویلې دا خلک په ټولو رواجونو پوره پوهېږي. ماته یې مخ راواړاوه، ویل یې:

بچې پام کوه، چې دوی درنه خپه نشي، مونږ خو ترې لیرې یو، مګر ته به یې ډېر خیال ساتې.

ما وې د خپلې بندګۍ ووسه به کوم، ستاسې دوعا دې راسره وي، انشاء الله زمونږ خپلوي او دوستي به تر اخره ښه پاتې شي. هغوی خپلو کې سره مصلحت وکړو، ویلې مونږ به په خیر سره سهار وختي کلي ته ځو. ویل یې ښه شوه، چې دا کار په خیر سرته ورسېد او خالي لاسونه لاړ نه شو. ما ورته وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوه ورځ راسره بله هم تېره کړئ، زه به ډېر خوښ شم. هغوی هېڅکله له خپل کور او کلي نه بهر سفر نه و کړی، په دا یوه اونۍ کې پخپل کور پسې خپه شوي وو ، ما وی ښه ده، سهار چې پاځېدو ، هر څه به وشي.

شپه تېره شوه، سبایي وختي ټول لمانځه ته پاڅېدل، زه هم وختي له کوره ووتلم، دوی ته مې په بازار کې چای، بوره او نورې وچې میوې راونیوې، ترڅو چې کور ته راستنېدمه، چای تیار و. له چای وروسته مې هر یوه ته خپله برخه تحفه ورکړه او په یوه ټیکسي موټر کې پل محمود خان ته د موټرو هډې ته لاړو. د یوه سروېس ګاډي کلینر ناري وهلې "جلال اباد والا جلال اباد والا" سمدستي مو سامان ورپورته کړو او مور دوی مې ټول په سروېس کې کېناستل. لږه شېبه کې ګاډی ډک شو، ما ترې اجازت واخیست او له هغوی سره مې مخه ښه وکړه. ګاډی روان شو.

زه په دغه ورځ لږ ناوخته کار ته لاړم، زموږ رئیس ته مې ټول جریان وواېه، هغه ډېر خوشاله شو، ویل یې: سهاره واده به دې ښه په ډونګ وکړو. څو ټوکې یې راسره وکړې، زه ترې خپل دفتر ته لاړم او په کار مې پیل وکړو.

ډېرې ورځې شوې وې، چې ځینې کارونه راته ډب ډېرې پراته وو، تر دولسو بجو پورې کوم نیمګړي کارونه چې پاتې وو، سرته مې ورسول. د غرمې ډوډۍ مې چې وخوړه، بیا مې په کار پیل وکړو. د جمعې د شپې راډیویي داستان مې تر نیمې ورساوه، خو له ځانه سره مې فیصله وکړه، چې راډیوي داستان به د شپې له خوا په کور کې تکمیل کړم. د اخبار او مجلو ځینې ضروري شیان مې ولیکل، دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټیلفون زنګ راغی، راته وې ویل: نن به ببرک چمن ته ځو، چې هلته درته موټر چلول درزده کړم.

ما وې: ښه زه به انتظار کوم. په څلورو بجو چې هغه راغله، ببرک چمن ته ولاړو. هغې وخت کې د ببرک چمن لا څه، چې په خبرخانه کې دومره ډېره ابادي نه وه شوې. د ببرک چمن په زیاته برخه کې اوبه ولاړې وې او لوخې پکې شنه ولاړ وو، موږ یوې وچې برخې ته لاړو، ځای پرځای پکې موټرې چلېدلې وې. د لومړي ځل لپاره د موټر په جلو کېناستم، هوسۍ راته د موټر تولې، ګیرونه، بریک، ګاز، کلچ، اشارې او نور د موټر بېلابېلې برخې راوښودلې. څو ځلې یې رابانديې تکرار کړې، بیا یې د موټر کلي راکړه او د چالانولو چل یې رازده کړو. په لومړي ځل مې چې موټر چالان کړو او ګاز مې ورکړ، موټر روان شو، خو رانه ګډ وډ شو، زړه مې درزېده، د موټر توله (شټرینګ) مې کلک نیولې و، ټول بدن مې ورته کلک او شخ نیولی و، خو متره چې به موټر مخکې لاړ، رانه ګل به شو. هغې راته بیا تشریح وکړه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه ډاریږه، بدن سست او عادي و نیسه، شترینګ هم کلک مه نیسه، مخامخ وړاندې ګوره، لاندې پښو ته مه ګوره، ځه زړور ځه. هن چالان کړه.

بیا مې موټر چالان کړو، دا ځل لږ وړاندې موټر روان شو، په همدغه ترتیب سره تقریباً درې ساعته مې په دغه ورځ تمرین وکړو. کله کله به را باندې په غوسه شوه، کله به یې ټوکې راپورې وکړې، ویلې به یې: دا خو لیکل نه دي، چې وې کړې.

په همدغې ترتیب سره یوه اونۍ مې د موټر چلول تمرین وکړو، له یوګي ورځې نه بلې ته ښه کېدمه، په دوو اونیو کې مې موټر چلول سم زده کړل. په وړو او شاړو سړکونو کې به مې موټر ځغلاوه، هوسۍ به راسره ناسته وه. لنډه دا چې موټر مې ښه سم زده کړو او په لویو سړکونو کې به زړور تلمه.

د هوسۍ موټر مې بیخي له کاره ایستلی و، کله چې مې موټر زده کړ، هوسۍ موټر ورکشاپ ته ودراوه او درې ورځې وروسته یې موټر جوړ کړو، بیا به چې هوسۍ ما پسګې راغله، موټر به ما چلاوه. هغه به راته څنګ کې ناسته وه، هغه زما په موټروانۍ پوره خوشاله وه. وروسته به بیا زیات وخت موټر ما سره و، هغه به چې کور مخې ته ښکته شوه، موټر به یې ماته راکړو، کور ته به پکې لاړم. کله ناکله به وظیفې ته پکې هم تلم. زما د کوژدنې نه د مطبعې مامورین خبر شول، ټولو راته تبریکي راکوله. په موټر کې به یې چې ولیدم، ځینو به راپورې ملنډې وهلې، ویلې به یې: سهاره د موټر څښتن شوی یې. لکه چې......

ما به ورته ویلې، چې دا هرڅه مې د مېرمنې دي، زه خو همغه سهار یم، بدل شوی نه یم. هغوی راپورې ملنډې کولې، زه په ټولو مامورینو ګران وم، هر یوه به دا ویلې په دغه جمعې شپې دې راډیویي داستان لیکلی که نه؟ ما چې به دهو ځواب ورکړو، ټول به خوشاله شول او د جمعې شپې ته به خپلې راډیو ته د داستان ټاکلي وخت ته منتظر ناست وو. د جمعې شپې ته لا دوه شپې پاتې وې، ما هم ورته راډیویي داستان نیمې ته رسولی و، سبا ته چې کار ته لاړم، لومړۍ مې راډیویي داستان پاتې برخه تکمیل کړه او نشر ته مې وسپاره. یوه بجه وه، چې هوسۍ ټیلفون وکړو، ویلې نن د پوهنتون کتابخانې ته په څلورو بجو راشه، بیا به له دې ځایه بل خوا ته په چکر ولاړ شو. ما وې ښه ده زه به څلور نیمو ته درورسېږم.

تر څلورو بجو مې خپل کارونه اجرا کړل او بیا د کابل پوهنتون په لوري روان شوم. د پوهنتون کتابخانې ته ورغلم، کتل مې چې هوسۍ د پنځه شپږو انجونو سره په کتابخانه کې ناسته ده. زه یې چې ولیدم، سپکه راپاڅېده او له هغوی نه یې اجازه راواخیسته. هغوی ټولو زه ولیدم، خو نږدې ورنغلم. د پوهنتون له دروازې نه راووتلو او د دارالمعلمین او ابن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینا د ښوونځیو په منځ کې مخامخ سړک باندې راساً دارالامان ته لاړو. موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او موږه دننه باغ ته ننوتلو. لومړی مو په باغ کې ښه ډېر چکر وواهه او بیا همغه پخواني ځای ته ورغلو. د ګلابو په منځ کې کېناستو، د خبرو په لړ کې مې هوسۍ ته وویل:

د پوهنتون د فارغېدو شپې دې رالنډې شوې دي، ازموینې ته تیاری ونیسه، مونوګراف دې مخکې له مخکې نه استاد ته وسپاره. زما خو داسې نظر دی، چې له پوهنتون نه خلاصه شوې، د واده بندوبس به کوو.

هغه په موسکېدو، موسکېدو وویل: ولې دا ازاد ژوند دې نه خوښېږي؟

ما ویل: ولې مې نه خوښېږي، خو ترڅو به یوه خوا او بله خوا ګرځو، اخر دواړه به په یوه کور کې د اوسېدلو مزه هم وګورو.

وې ویل: سهاره ګوره زما او ستا واده به ستا په دغه کرایي کور کې کېږي؟

زه لږ غلی شوم، بیا مې ورته وویل: هو نو چېرې به کېږي، زه خو خپل کور نه لرم، تا ته خو هرڅه معلوم دي.

هغه لږه شېبه غلې وه او زه هم چوپ پاتې وم. وروسته بیا هغې وویل:

زه به مې مور او پلار سره خبرې وکړم، ته د واده او نورو شیانو په باب هېڅ تشویش مه کوه، هرڅه چې جوړ او برابر شول، بیا به واده کوو.

ما ویل: زه پوه نه شوم، هرڅه چې جوړ شو یانې څه او څنګه؟

هغې ویل: مسلمانه خو ته یې څه کوې، پلار به مې راته نوی کور راونیسي د واده ټول شیان به تکمیل شي بیا به درته ووایم، چې اوس واده کوو، نور څه وایې؟

ما ویل: ستاسې په ځای کې د واده ولور څو دی؟

هغې ویل: ولور څه کوې، چې پوښتنه یې کوې آ، له تا نه خو څوک ولور نه غواړي.

ما وې: نه خو ځان خبروم، چې ستاسې د خلکو د ولور رواج څنګه دی؟

ویل یې: زموږ د خلکو رواج ډېر خراب دی، پېنځه لکه، شپږ لکه افغانۍ ولور اخیستل کېږي. ډېرې پېغلې د پلار له کاله زړې شي او ډېر ځوانان د ولور د ګټلو او پوره کولو لپاره د عربو ګرمۍ پاخه کړل. ته یې څه غم کوې هوسۍ به بې ولوره درکره درځي. څومره ښه نصیب لرې.

ما ویل: زما نصیب پخوا دومره ښه نه و، خو له کله نه چې مې ستا سره لیده کاته شوي دي، ورځ مې روانه ده. لاس مې وراوږد کړو له غاړې مې راونیوله، خدای دې راته ژوندۍ لره، په غېږ له مینې به دې په ژوند کې احسان وړم.

ویل یې: په دې کې سهار صاحب د احسان څه خبره ده؟ په مینه کې خو دا شیان نه ځایږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له نن ورځې نه په اخوا دا شيان له مغزه وباسه، په تېرو بحثونو کې مې هم درته ويلي دي. هېڅ ډار په زړه کې ونه لرې، هرڅه چې مخې ته راځي، په دواړو به وي، د احسان څه خبره نشته.

په دې وخت کې پاس د يوې ونې په څنګه دوه مرغۍ ناستې وې، دواړو يو پر بل غږې اړولې وه، زه ورته متوجې شوم، کله به يوې مرغۍ خپلې سترګې پټې کړې او هغه بلې به ځان وځانده او خپل سر به يې د هغې بلې په ځانګونو کې ومانده. ما هوسۍ ته غلي شان اشاره وکړه، يو لاس مې ورله پخپل لاس کې ټينګ ونيو او پورته مې خپله ګوته ونې ته ونيوله. هغې چې مرغۍ په ونه کې وليدې، چې دواړه يو پر بل کې سره ورک دي، په خندا شوه او وې ويل: مور دواړه ترې څه کم يو. موسکۍ، موسکۍ يې ځان زما غېږې ته راوارتاوه، ما هم خپل سر د هغګي په زلفو کې پټ کړو، بيا مې په کرار سره خپلې شونډې د هغې شونډو ته وروړې، هغې هم خپلې شونډې د ګلاب ګل د پاڼو غوندې ورو ېږرته کړې او زما شونډې يې ښې کلکې وزبېښلې، ترښه ډېره شېبه په همدغه حال کې سره پاتې وو، وروسته هغه سپکه پورته شوله، ويلې څوک رانشي. سترګې يې په زلفو کې نه ښکارېدې، مخ يې خولې شوی و، خپل مخ يې پاک کړو، وې ويل: سهاره زه به درته ډېره ګرانه يم او که ته به ماته؟

ما ويل: دا به نو خدای ته معلومه وي. يره هوسۍ زه خو وايم، چې دواړه يو بل سره مساوي مينه لرو. لکه ته چې راباندې څومره ګرانه يې، زه هم په تا هومګره ګران يم.

هغې ويل: هو همداسې ده، خدای دې مور نه د نظره کوي. سهاره! مينې رانه هرڅه هېر کړي دي، ازموينه رانژدې شوه، هېڅ تياري نه لرم.

ما وې: تياري بايد ولرې، له سبا نه په اخوا به خپل درسونه پيل کړې، اخرنی امتحان دې دی، چې په ښه درجه کامياب شې.

هغې ويل: ته خو وايې، مګر کله چې کتاب ته کېنم، بس همدا سودا مې راواخلي.

ما وې: کومه سودا؟

هغې ويل: ولې خو همدا يوه سودا او سوچ دی نو!

ما وې: مړې پرېږده، چې چېرته درنه په اوږده سفر تللی نه يم.

هغې ويل: واخ ده ته ګوره! ته وا دا ګڼې اوږد سفر نه دی چې کله خپل کلي ته لاړ شې، بيا مې هېره کړې، دوه درې اونۍ په کلي کې پاتې شې.

ما ويل: هوسۍ روزګار خو هم کول غواړي، هلته مور کور او کلی دی، نوی کور مې جوړ کړی دی، لا ټول شيان يې نه دي پوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ویل: هو رښتیا سهار صاحب، کور دې ښه جوړ کړی دی که نه؟

ما وې: د کلي په نورو کورونو کې زما کور ښکلی دی، که قسمت دې شوی و، وبه یې ګورې.

ویې خندل، ولې نه خامخا به کلي ته دواړو ځو. ما وې: هغه به هم ساعت وي، چې ما او تا دواړه کلي ته یو ځای لاړ شو؟

ویل یې: سهاره بس بس دا دومره ارمان نه دی، واده مو چې وکړو خامخا به ځو. راځه چې حرکت وکړو وخت ناوخته دی، مازیګر په تېرېدو و، چې دارالمان نه راروان شو او موټر ته زه کېناستم، زمونږ تر کوره مې موټر وچلاوه.

له موټره چې ښکته شو، ما وې راځه هوسۍ نن را سره پاتې شه، مور و پلار ته به دې څه بهانه وکړې.

ویل یې: اوس نشم پاتې کېدی، کور مې څه نه دي ویلي، بیا به یوه شپه در سره پاتې شم، اوس لا اول د منې سر دی.

ډېره زاري مې ورته وکړه، خو هغې خپل تصمیم ونه ګرځاوه، په موټر کې کېناسته او لاړه.

زمونږ د دواړو ژوند همدغسې پسې تېرېده، هوسۍ له پوهنتون نه فارغه شوه، پنځه شپږ میاشتې تېرې شوې، زه بیا هم کلي ته لاړم، د کور نیمګړې چارې مې سنبال کړې، د واده په باب مې له مور او کاکا دوی سره خبرې اترې وکړې، کاکا مې وویل:

څومره پیسې به پکار شي؟ واده خو په ډېرو پیسو کېدی شي، سهاره څه درسره شته او که نه؟

ما وې کاکا جانه لږ و ډېر څه خو به راسره وي، ولې کوژدنه مې راته وایي یوه روپۍ به دې مصرف نه شي، هرڅه به زه پخپله کوم.

هغه وویل: دا خو څه بل شان ښه خلک دي، خو یو ځل بیا هم ځان ورسره د واده په کولو او مصرف هرڅه ورسره په ډاګه کړه، بیا به مونږ ته خبر راکړې، چې ځان ورته برابر کړو. که ډېرې پیسې یې غوښتې چې څه چاره ولټوو.

ما وې ښه کاکا جانه، چې زه دا ځل لاړم، د واده خبرې به ورسره وکړم، تاسې ته به احوال راولېږم، خاطر جمع اوسئ، مورجانې زړه چې دومره ښکته پورته نه کړې، ولور رانه، نه اخلي، زه فکر کوم چې په کابل کې به راته کور هم واخلي. په مور او پلار یې ډېر ګران یم، په هفته کې یو ځل ورځمه ډېر قدر مې کوي. زه د مور او کاکا دوی نه په دوعا نفا ښار ته راغلم.

زړه مې دی چې همدا نن سبا لومړی هوسۍ سره د واده خبرې مطرح کړم او بیا مې د خسر او

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوابښې سره سبا ته، چې کار ته لاړم، د هوسۍ دوی کره مې ټيلفون وکړو، مور سره مې پې خبرې وکړې، حال احوال مې ترې واخيست، د خپل راتگ مې ورته وويل، ما وې له کلي نه راغلی يم، زما د مور او ټولو خپلوانو پوښتنه يې راځينې وکړه. سمد ستي يې وويل:

بېگاه ته کور ته راشه، چې له نزدې نه دې ووينم. ما وې که وشوه سبا شپې ته به درشم. ويلې ښه مونږ به درته سبا شپې ته په تمه يو. هوسۍ له انجونو سره چېرې وتلې وه، ما وې په خان کاکا سلام کوه. د مېز په سر مې ځينې کارونه راته پراته وو، په هغې مصروف شوم ان تر يوې بجې مې سم ضربتي کار وکړو. د غرمې تر ډوډۍ وروسته دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټيلفون زنگ راغی. له سلام او روغبړ نه پس يې وويل:

زه به څلور بجې درشم، منتظر اوسه. تر څلورو بجو مې کار وکړ، نوې راډيويي داستان مې د جمعې شپې نشر ته ورکړ، په څلورو بجو له مطبعې نه راښکته شوم او د هوسۍ مخې ته روان شوم، کتل مې چې هغه هم راورسېده، موټر يې ماته په اختيار کې راکړ او ويلې: نن به بگراميو ته ځو.

ما خو بگرامي نه و ليدلي، هغې راته لاره ښودله. تر سياه سنگه پخپله لاړم، آخوا ته هغې رهنمايي کوله ترڅو بگراميو ته ورسېدو. هلته مو موټر د سړک په غاړه پارک کړو او مونږ د حنيفه ښوونځي ترڅنگ يوه باغ ته ورتېر شو. د يوې ويالې په سر د ولو په بېخ کې سيوري ته کېناستو، دا داسې ځای و چې هېڅوک پکې نه و، يو نيم سړی به وړاندې د پټو په منځ نرۍ لاره روان وه، په دې ورځ مې سمدستي د واده خبرې هوسۍ ته په مخکې کړې، هغه لومړۍ لړه غلې شوه، بيا يې وويل:

لکه چې د ټينگې نه يې؟

ما ويل: نه نه دا خبره نه ده هوسۍ پرېږده چې مونږ دواړه د خپل ژوند د خوړو نه هم لږه څکه خو وکړو او رښتيا خبره خو دا ده، چې زما او ستا همدا وخت د واده کولو دی، څنگه ته پکې څه وايې؟

هغې ويل: ته چې څنگه وايې، درسره خوښه مې ده. هو رښتيا ابله ورځ د شپې له خوا مونږ په خپل سالون کې سره ناست وو، پلار او مور مې دواړو زما او ستا د کور په باب خبرې کولې. پلار مې مور ته وويل:

دوی ته د هوسۍ په نوم يو کور په دې نزدې شاوخوا کې واخلم، چې له مونږه ليرې نه وي. يو کور مې پيدا کړی دی، يو ځلې به يې په گډه سره ووينو، بيا به ورسره خبرې وکړو. په هغه ساعت کې خو ما له شرمه هغوی ته څه ونه ويل، خو په سبا ته مې بيا مور ته وويل، چې په دغه کور پسې زر تر زره وگرځئ، داسې نه چې بل څوک يې واخلي. همغه و، چې مور مې ابا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ویلي وو. زه فکر کوم چې پلار مې کور لیدلی دی، خو اوس یې وازې زموږ لیدو ته پاتې دی. بیګاه ته به مې مور ته دا خبره وریاده کړم، کله چې کور معلوم شي بیا به د واده په باب خبرې کوو. سبا ته به درته د کورر معلومات درکړم. ربښتیا په کلي کې نورې څه خبرې وې، کراري وه، مور مې، کاکا دوی او نور ټول خپلوان مې په کوژدنې خوشاله شوي دي؟

ما ویل: ستا د پلار او ټولې کورنۍ صفتونه مې مور په ټول کلي کې خلکو ته کړي دي، دوعاګانې یې تاسې ته کولې، ټولو سلامونه ویلې. نن سهار مې له ادې سره خبرې وکړې (ستا د مور) سره، خوشاله شوه، ویلې نن بېګاه ته کور ته راشه.

هغې ویل: سهاره زما په مور خو دې څه کوډې نه دي کړي، هر وخت هره شپه دې یادوي او همدا وایي، چې دا هلک خو بیخي اطرافي خوی لري، خپله پښتو یې ټینګه نیولې ده، موږ کره نه راځي.

او ای ته خو په ربښتیا چې بلکل له هغو درو نه بیخي راوتلی نه یې. کله ناکله خو موږ کره راځې، همدا نن شپه به را سره لاړ شي.

ما ویل: خدا ببږو هوسۍ شرمېږم.

هغې ویل: هو دا خبرې مې پلار کړي دي وایي سهار ښه هلک دی، د ښه خوی او پوهې خاوند دی، مصروفیتونه یې زیات دي، ځکه ډېر نه راځي.

ما ویل: ما خو ستا له مور سره بېګا ته وعده ایښې ده، چې درکره درځمه.

ـ دا څه وایې؟ ربښتیا وایې که څنګه؟

ـ کله مې درته دروغ ګڼې ویلي دي؟

هغه له خوشالۍ نه پاڅېده په خندا یې وویل:

څومره ښه چې واورې دې ماتې کړې او موږ کره راځې.

ـ چې داسې ده، نو پس له دې به هره ورځ درځمه.

ـ سهاره لږ ساعت به دلته کېنو بیا به راسره مونږ کره ځو، همداسې به وي که څنګه؟

ـ هو همدغسې به وکړو. ساسې کور ته به نږدې ما له موټره ښکته کړې، یوه شېبه وروسته ب زه کور ته درشم، سمه ده.

ویل یې: بیخي سمه ده.

یوه شېبه وروسته د بګرامیو په بازارګي کې وګرځېدو او بیا مو ګاډي د هوسۍ د کور په لوري خوشې کړو. په لږ ساعت کې وزیر اکبر خان مېنې ته ورسېدو، د هغوی د کور خوا ته مې ګاډۍ ودراوه، کلي مې هوسۍ ته ورکړه، هغه لاړه او زه لږ وروسته ورپسې لاړم. د دروازې زنګ مې چې وواهه، هوسۍ دروازې ته قصداً راغله، زه یې چې ولیدم سمه وغوړېده، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور کالي يې په غاړه وو، ما وې ګنې د سبر تانده ده. ددې لپاره چې خپل جوګ يې په مور پوخ کړي او سي، له مانه په يوه منډه يې تر موره ځان ورساوه، مور يې هو ښياره ښځه وه، په کړت کړت خندا يې وکړه او زما مخې ته راغله، په دواړه طرف يې ښکل کړم، لکه د خپلې مور غوندې مينه يې راکړه، ما يې هم لاسونه ښکل کړل، کور ته ننوتلو. په هوسۍ يې داسې غږ وکړ:

لورې تا خو فاکولته ويلې ده، داسې منډه دې د خپل سهاره وکړه لکه پخپل کلي کې چې وې.

کله چې په سالون ورننوتلو ادې مې له ځانه مخکې کړه او زه ترې وروسته شوم. ما وې چې احترام او درناوی يې وشي. وروسته مې د ځنګ کوټې ته ورپام شو، چې هوسۍ په خپله خوله لاس ايښې دی او خندا شنه کړې ده. ماته يې په ځو ډولو نازونو او اشارو هرکلی وايه.

خواښې او خسر مې دواړه راته خوشاله وو او زما په ورتګ سره يې خوښي کوله. د ماښام له ډوډۍ نه وروسته د چايو په سر دواړو راسره داسې د زړه خواله کوله، لکه مور او پلار يې چې خپلو بچيانو سره کوي. د راتلونکي ژوند د پېرزو خبرې يې کولې، زموږ د واده په باب يې وويل:

سهاره بچې! پام کوه چې زړه کې دې څه در ونه ګرځي، ته مې زوی يې او هغه مې لور ده، ستاسې واده به په ښه شان سره درته وکړم. لومړی درته کور واخلم، نو بيا به له خيره د واده بندوبس کوو. زما خو داسې نظر دی، چې د خپلې لور واده لکه د نورو پښتنو او افغانانو پرخلاف په خپل مصرف وکړم. زه لور لکه د نورو په شان نه خرڅوم.

د هغه هره خبره رابانډې ډېره ښه لګېده، ځکه چې زما د فايدې خبرې يې کولې. تېر ماخوستن پورې مو همدا د واده خبرې کولې، ما خو هېڅ نه ويل، خالي غوږ مې ورته ايښی و. د واده نه په غير نورو خبرو کې به مې يوه نيمه ورسره ويلې. د هغوی په نيت او عمل پوه شوم، چې زما په ګټه او فايده پوره نيت لري. دا يې هم راته وويل چې:

دوه ورځې په اوونۍ کې دلته راځه، چې سره ګورو. نيمه شپه وه، چې بيده شو. سهار وختې وظيفې ته د هوسۍ په موټر کې لاړم، خسر مې هم چېرې پخپل موټر کې ولاړ. له مانه هغه مخکې له کوره ووت، ماته يې يوازې دومره وويل:

بچې وظيفې ته د هوسۍ په موټر کې ولاړ شه. خدای په اماني يې راسره وکړه او لاړ. کله چې زه له سالون نه راووتلم، خواښې مې راسره روانه وه. هوسۍ ته يې ورغږ کړ: هوسۍ وه هوسۍ هغې له دننه بلې کوټې نه وويل: آه ادې جانې څه وايې؟

ـ لورې د موټر کلي دې راوړه ته د زړو خلکو نه بدتره يې، شرمېندوکه جنۍ يې ته خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشه.

هغه له کوټې راووتله او راروانه شوه، له ځان سره یې خندل، د کوټې په ګوټ چې راوخته ماته یې پخپلو خاصو اشارو سره ډېر څه وویل. کلي یې راته له لیرې نه، چې له موره شرمېدله، په ډډه یې په یوه لاس کلي راکړه او چوپه خوله بیرته روانه شوه. مور یې وخندل، وې ویل:

دې لا پوهنتون ویلی دی، دومره شرمېندوکه ده.

ما پټ له ځان سره وویل: هو شرمیندوکه ده! ډېره زیاته شرمېندوکه ده. له خوابنې نه مې اجازه راواخیسته او خپلې دندې ته لاړم. د ورځې دوه بجې وې، هوسۍ ټیلفون راوکړو. ویلې په څلورو بجو د حقوقو پوهنځي مخې ته راشه، زه به دې انتظار کوم. ما وې ښه ده. پوره په څلورو به ځان دررسوم. کله چې څلور بجې شوې، له کاره رخصت شوم، په چالاکۍ سره مې حاضري امضا کړه او بیا د کابل پوهنتون په لور مې ګاډی روان کړ. د همزنګ سره په یوه ترافیکي پېښه کې په سړک موټرې ولاړې وې، نیم ساعت ځنډ پکې راغی، ترڅو چې پوهنتون ته ورسېدم، پېنځه بجې کېدلې.

هوسۍ د څو تنو نجونو سره ولاړه وه، زه یې چې ولیدم، له هغوی نه یې اجازه واخیسته او راروانه شوه. له ورایه په خندا شوه، ویلې زړه مې بې واره و، ما وې چې خدای مه کړه څه پېښه ورته نه وي پیدا شوې. دا څنګه دې ناوخته کړ؟

ـ په د همزنګ کې لاره بنده وه، کومه ترافیکي پېښه شوې وه.

موټر ته وختلو او باغ بالا ته مو حرکت وکړو. هوسۍ وویل:

نن به په باغ بالا کې چکر ووهو. د باغ بالا په سړک د موټرو بیروبار زیات و، د خلکو ګڼه ګونه وه، مور، موټر ودراوه او وړاندې په بوټو کې په چکر شو. د انګورو په بوټو کې ښه وړاندې لاړو، هلته د یوې جګې بارې په سر کېناستو. د پروان کارتې او خېرخانې سیمې ټوله ساحه مو لیدله، د خېرخانې په کوتل تونډې تونډې موټرې اوښتې راښتې، مونږ دواړو بېګانۍ خبرې راواچولې. هغې راته وویل:

بېګاه مې ټولې خبرې اورېدلې دي، تاسې چې څه ویل. ما ورته غوږ ایښی و، د مور و پلار ټولې خبرې مې واورېدلې. ما خو درته ویلي و، چې پلار مې لومړی کور اخلي، بیا به واده کېږي.

ـ بلکل هوسۍ! چې تا څه ویلي وو، همغه خان کاکا بېګاه وکړې، لکه چې زموږ د واده شپې رانزدې شوي دي. ای جینۍ چې زه به تاته په واده کې څه اخلم؟

ـ ستا چې څه خوښېږي، هغه به واخلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ یو خو به درته د سرو هار جوړوم او بل به درته د سرو چار ګل.

ـ بس همدا ؟

ـ نه نو نور خو به ته فرمایش کوې.

ـ زه درته ووایم؟

ـ هو ووایه کنه.

ـ سهاره ! که زما منې د سرو مرو نه تېرېږه، زما دومره علاقه ورسره نشته دی.

ـ نه نه هوسۍ دا زما خوښه ده، ناوې خو له سرو سره ښه ښکاري. اګر چې ستا هېڅ ته حاجت نشته دی، ولې اسره او طلاګانې، ډول ډول ګانې په واده کې خوند کوي. د ناوې لپاره چې کومه ګانه په کار ده، ټوله به برابره کړم. آن لا د اوس نه به زرګر ته فرماېش ورکړو، خوښه دې نه ده؟

ـ چې ستا خوښه وي، زه په کې څه ویلی شم؟

ـ زه خو وایم، چې سر له سبا نه به دواړه یو ځل د زرګرانو په کوڅه ورچکر شو. هغې وویل:

سمه ده.

ما وویل: هو رښتیا یو ځل چې ولور او د واده نېټه معلومه شي، بیا به دا شیان کوو. که څنګه؟

ـ سهاره بیا دې د ولور خبره یاده کړې.

ـ ګوره هوسۍ پوهېږم، چې له ما سره ستا مور او پلار لکه د خپل اولاد په شان چلند کوي، ولې هغوی او زما مور کاکا او کورنۍ مې ټول سره کېني او په ګډه سره د واده د کولو خبرې خو وشي کنه.

ـ ستا نظر سم دی، خو دا ټول کارونه پخپل وخت کې کېږي. لومړی کور او د کور سامان او بیا د واده کول. لنډه دا چې کله مو کور واخیست، یوه اونۍ وروسته به ته د واده کولو لپاراه زما پلار او مور سره ستاسې مشران خبرې وکړي. له هغې نه به وروسته چې هر څه معلوم شول، بیا به دواړه په ګډه سره نور کارونه او سامان برابروو. ته هېڅ فکر مه کوه، په دا ټولو شیانو به بیا په همغې وخت کې دواړه ګړېږو. کېدی شي سبا ته مونږه د کور لیدو ته لاړ شو، که خوښ مو شو، سمدستي یې اخلو. کوم ځنډ پکې نشته دی. زمونږ د سیمې خوا ته دی، ښلور کوټې کور دی، پوخ، باغچه هم لري. ډېر شیان په کې موجود دي. په دوه لکه یې ویلی دی، که فیصله ورسره وشوه، بیا به دې ورته بوځم، چې ویې ګورې.

د کور په باب ما هېڅ نشوی کولی، ځکه چې د کور اخیستل زما له ارادې نه بهر وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ وویل:

سهاره په دې شیانو کې نور هېڅ فکر ونکړې، ما درته پخوا ویلي دي، چې هر څه به سم شي.

زه لږ غلی شوم، ناڅاپه مې فکر ته راغله، چې نن به هوسۍ له ځان سره کور ته بیایم، که بیا یې نه کوله، ماخستن به یې بوځم تر کوره به یې ورسوم.

ـ هوسۍ راځه نن به کور ته لاړ شو.

ـ سهاره ته خو ښه پوهېږې، چې شپه درسره نشم کولی، زه چې د شپې له خوا کور ته لاړه نه شم، مور و پلار ته به څه بهانه کوم؟

ـ ماخستن به دې کور ته ورسوم، کور کې وا وایه کوم د پوهنتون سیمینار ته له نورو ملګرو سره تللې وم.

ـ ښه ده درسره لاړه به شم، خو لس بجې به مې کور ته رسوې.

د باغ بالا نه په موټر کې روان شو او کور ته لاړو. مازیګر نږدې و، چې کور ته ورسېدو. لومړی مو چای دم کړ او بیا مې له قصابه غوښه یووړه. مونږ دواړو په اشپزخانه کې د ماښام لپاره مزې داره دیګ پوخ کړ. له ډوډۍ نه وروسته راته هغې وکړه، ویلې:

سهاره افرین شه په تا چې څنګه ځانته ژوند تېروې؟ دا پخلی کول، د کور پاکوالی، د لوښو وینځل او ورسره په څنګ کې نور کارونه...

ما وې: پرېږده زما له ژونده خو خبره شې کنه.

هوسۍ راسره لوښي پرېمینځل، کور یې پاک کړو، هرڅه یې سنبال کړل، بیا مونږه دواړه په ټوکو او خندا سره کېناستو او یو له بله سره مو داسې مشغولتیا راواخیسته لکه څو کاله مو چې سره ګډه تېر کړې وي.

زه حېران دې ته یم، چې هوسۍ سره په بیرون ګرځېدو او چکر کې داسې مینه راتله، ما وې چې ټوله یې په یوه ځل وخورمه، خو زما په کور کې به مې له هغې سره د یوه درونډ مېلمه په شان چلند کاوه، نه پوهېږم چې دا ولې؟ او هغه زما په روحیه او مزاج پوهېده، چې په کور کې تري مینه هېرېږي. هغې په داسې حال کې زما په دواړو سترګو باندې لاس کېښودل، چې زه په مېز ناست وم او څه مې لوتل. ویلې دا لوستل او لیکل پرېږده درنه روانه یم. خپل دواړه لاسونه مې د هغې له غاړې نه ورتاو کړل، مونږ دواړو ګوتې لګول پیل کړل. یو له بله مو غېږه واخیسته، خوله په خوله شو، تر ډېره پورې د مینې په نشه کې غرق پراته پاتې شوي وو. زه به چې کله له سد او خوده ووتم، هغې به کنټرولولم، ترڅو چې د شپې تر لسو بجو پورې مونږ د مینې خواله وکړه. بیا مې هغه کور ته ورسوله او زه دوباره د هغې په موټر کې خپل کور ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلم.

سبا ته چې وظیفې ته لاړم، تر ځلورو بجو پورې پخپله شعبه کې مصروف وم، پوره ځلور بجې وې ټیلفون یې راغی، ویلې سهاره هغه کور مو ولید ، ډېر ښه کور دی. پلار مې ورسره د اخیستلو فیصله وکړه، په په دوه لکه روپۍ یې ترې واخیست. ویلې ته ځان راورسوه، چې کور وویني.

زه خوشاله شوم او سمدستي مې ځان ورورساوه. هغه راته د خپل کور په مخکې ولاړه وه.

دوه کوڅې اخوا ته دغه کور یې له لیرې راته راوښود. نـږدې ورغلو، دروازه مو وروټکوله، یو چا دروازه راته خلاصه کړه، ورننوتلو. ښکلی پوخ سپین کور و، پراخه حویلۍ یې درلوده، ریښتنې ونې او ګلان پکې وو. په باغچه کې هر راز ګلونه ولاړ وو، په ټول کور کې وګرځېدو رښتیا چې ډېر ښکلی کور و، هرڅه یې تکمیل و.

زمونږ د دواړو پوره خوښ شو، دوه ورځې وروسته د هوسۍ پلار هماغه کور د خپلې لور هوسۍ په نوم کړو. په یوه میاشت کې د ننه کور ته سامانونه راوړل شول، ټول سامانونه هغوی واخیستل، د کور هرڅه یې پوره کړل، زما ورسره خالي مننه ترړه وه. په یوه میاشت کې کور او بدلو ته سنبال شو.

یوه شپه د هوسۍ پلار کور ته وروغوښتم، ماخستن کې یې راته وویل:

سهاره بچی! زه ستا او د هوسۍ فرق نه کوم، هغه مې لور ده او ته مې زوی یې، کور مې درته واخیست، سامان مې هم ورته پوره کړو، اوس ته کولی شې چې د واده بندوبس ونیسې. پام دې وي، چې هېڅکله د جینۍ پلار زوم ته داسې نه وایي، کولای شې چې خپل کاکا او مور سره دې د واده کولو خبره غوټه کړې. زمونږ له خوا کوم ممانعت نشته دی. هوسۍ هم له پوهنتون نه فارغه شوې ده، پوهېږم چې داسې کوم خنډ لا مونږ او ستاسو په مخکې نشته دی، په همدې وجه مې نن راغوښتی وې، چې زړه کې دې نور څه تېر نه شي، ځکه مې درته ځانته دا خبره وکړه، خو زمونږ موقف او ستا حالت د هغسې شرایطو نه دی او زه پخپله د هغه زاړه دود پلوی نه یم. زه به د خپلې لور واده پخپل مصرف کوم، ته د هېڅ شي پروا مه کوه.

ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، خواښې مې هم راته وویل:

زویه! هېڅ فکر مه کوه، هرڅه به سم شي. ما له خسر او خواښې نه هیله وکړه او ورته مې وویل:

که ستاسې خوښه وي سبا ته به زه خپل کلي ته لاړ شم، چې خپل مور او کاکا دوی سره د واده خبره شریکه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی دواړو وویل: ولې نه، دا خو ستا خپله خوښه ده، ستا سره زموږه همدا مشوره ده.

ـ خان کاکا ستا سپ سیوری دې خدای زما له سره نه کموي. د ماخستن ډوډۍ نه وروسته مې ترې اجازت واخیست، کور ته لاړم سبا ته مې له کاره رخصت واخیست، هوسۍ تر پل محمود خان پورې پخپل موټر کې ورسولم. د جلال آباد ته د ګاډو په هډه کې په یوه سروېس موټر کې کېناستم. هوسۍ راته ولاړه وه، چې زموږه سروېس حرکت وکړو. هغې خپل لاس خوځاوه او له سترګو مې پناه شوه. کله چې د ماهیپر په ترۍ کې سرویس ښکته کوځېده، زه د واده په چرت کې تللی وم (په کوم هوټل کې مې واده کېږي، هوسۍ به د واده جامې اغوستې وي، موږه دواړه به هوټل کې په ستېج دروي او خلک به راته ګوري) په همدې سوچ سوچ کې جلال آباد ته ورسېدو. هلته زموږ د کلي ګاډي د ستي په دستي تیار و. په چالاکۍ وروختم او ګاډی د کلي په لور روان شو. زموږ د کلي د لښن سرویس په لاره کې خراب شو، ښه شېبه ګاډی ځنډ شو، لاره خو دومره نه وه، خو سروېس په کراره روان و. ایله بیله د ماښام خړه لګېده، چې کلي ته ورسېدم. بکس مې له جېپ نه راښکته کړو او د کور په لور روان شوم. د خپل نوي کور دروازه نیم کښو وه، په دروازه ورننوتم، د تره د زو مېرمن مې مخې ته راغله، هغوی هم زما له مور سره په نوي کور کې یوځای اوسېدل. مور مې له وړاندې برنډې نه ولیدم، خپله سینه یې په خپلې منګل ووهله، ویلې: آخ شکر خدایه د سترګو تور سهار مې راغی. هغه په ګړندي ګامونو رامخې ته شوه، زه هم په منډه ورنږدې شوم، هغې راته لاسونه خواره کړل، په غېږ کې یې ونیوم، ما یې دواړه لاسونه ښکل کړل. د کاکا زوی مې او بچیان یې راغلل، له ټولو سره مې روغبړ وکړو، کاکا دوی یې هم راخبر کړل، ټول سره راغونډ شول او د شپې مو ښه بانډار جوړ کړو. هغوی ټولو رانه زما د خسر او خواښې پوښتنه وکړه، ما د هغوی سلام وررساوه. له چای او ډوډۍ نه وروسته مې هغوی ته مې د خسر او د کور اخیستل او نور ټول څه چې تېر شوي وو، کیسه وکړه. ټول خوشاله شول او په ګډه یې هغوی ته دوعاوې وکړې، بیا ورته د واده کولو خبرې رایادې کړې. کاکا مې وویل:

ـ هغوی چې له موږ سره دومره مرسته کوي، ټول د واده مصرف او تکلیف په غاړه اخلي. مونږ به غبر له واده د کاروبار نه یو څه خاصه ډالۍ د خپل کلي او سیمې نه هغوی ته له ځان سره یوسو. یو خروار نرۍ وریجې، چې د کونړ پشدۍ وریجې نوم لري واخلو، څو ټیمه شات او څو ټیمه سوچه غوړي به له ځان سره یوسو. د واده جامه او ګاڼه به کابل کې واخلو.

د کاکا دغه خبره مې زړه ته ولوېده، ما وی سمه ده همدغسې به وکړو.

سر له سبا نه مې پیسې کاکا ته ورکړې، هغه دوه هلکان ولېږل، یو خروار پشدۍ وریجې، پېنځه ټیمان د غوړیو او پنځه ټیمان یې د شاتو اخیستلي وو او کور ته یې دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځې وروسته راورسول. خپله ټکه ټوکه مو برابره کړه، د جمعې په ورځ مې کاکا، ماما او د ماما زامن مور او تندار مې او د کاکا زوی او لونې یې ټولو په ګډه سره یو سر خلاص ګاز موټر ونیو او ان تر کابله مو دربس کړو. ماښام کابل ته ورسېدو، شپه مو تېره کړه، سهار وختي مو همغه موټر کې په اته و بجو حرکت وکړو او د هوسۍ دوی کره ورغلو. وریجې، غوړي او شات مو له موټره ښکته کړل او د هغوی کره مو ننوېستل، خسر او خواښې مې راووتل او زموږ سره یې چې دا شیان ولیدل، حیران پاتې شول، ویلې دا څه دي؟

کاکا مې ورته وویل: خان کاکا دا زموږ د وطن یوه مېوه ده، چې تاسو ته مو ډالۍ راوړې ده. "برګ سبز، تحفهٔ درویش".

ویلې دا خو تاسو دومره ډېر تکلیف وېستلی دی، دې ته څه ضرورت و؟

کاکا مې وویل: خان کاکا! زموږ وطن هسې غر وطن دی، څه پکې نه پېدا کېږي، چې مونږ له ځان سره راوړي شیان د ننه د هغوی کره ننوېستل. ځای پر ځای مو کړل. په سالون کې کېناستو، سمدستي هغوی د غرمې ډوډۍ تیاره کړه او زموږ یې ډېر قدر وکړو. ما زدیګر تري خپل کور ته راغلو، د واده په باب مو هېڅ ونه ویل. دوه ورځې وروسته مې خسر ته په ټلیفون کې وویل، چې کاکا مې وایي خبرې درسره کوم. ویلې د ټیلفون غوږۍ ورکړه. کاکا مې ورته وویل:

خان کاکا که ستا اجازت وي او وخت ولرې، بېګاه شپې ته مونږه درځو. هغه وویل: ولې نه په سترګو، هر کله راشئ.

مونږ چې د ماښام ډوډۍ وخوړه، په یوه ټکسي موټر کې د هغوی کره لاړو. د هوسۍ کاکا او د کاکا زامن یې هم راغلي وو، د شپې تر ناوخته پورې په بېلو بېلو موضوعاتو باندې خبرې کېدلې. بیا مې کاکا د واده ورانديز وکړو، زه د سالون په اخر کونج دروازې ته څېرمه ناست وم، خالي غوږ مې ایښی و. د هوسۍ پلار په ډېره مهربانۍ او کراره لهجه وویل:

اوس ددې وخت رارسېدلی دی، چې سهار صاحب خپل واده وکړي. زه له تاسې نه کوم ولور نه غواړم، د واده لپاره چې څه ته ضرورت دی، ټول ما پخپله غاړه اخیستي دي. هو تاسې له خپله انده کومه جوړۍ جامه یا ګاڼه کوئ کولای شئ او که وس مو نه کېږي، هغه هم مه کوئ، هرڅه ورته زه کوم. کور مې ورته اخیستی دی، د ګاڼې فرمایش یې شوی دی، د جامو او د نورو شیانو بندوبس یې پوره پوره شوي دي. اوس به صرف یوازې د واده په نېټه، د خلکو خبرول، هوټل او رسټورانټ نیول په دغه شیانو خبرې وکړئ. زه د ټولو شیانو نه پرته، یو نوی موټر هم هوسۍ ته اخلم.

کاکا خسر مې وویل: واده به د کابل هوټل کې وکړو، زه به ورسره نېټه او د ډوډۍ پخولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره وکړم. د هوټل مصارف يې زما په غاړه، رخشانه او هماهنګ به هم راوغواړم.

د کاکـا خـسر زوی مـې وویـل: د واده بلـن ليکونـه بـه زه ترتيـب کـړم، د زرو تنـو پـه شـاوخوا کـې به کارتونه برابر کړم.

کاکـا مـې ویـل: د واده نېټـه بـه کلـه شـي؟ ددې مياشـتې پـه اخـره جمعـې شـپه ټولـو وويـل سـمه نېټه ده. کاکا مې وويل:

ـ لاس پورتـه کـړئ، دوعـا وکـړئ، چـې پـه خيـر او کاميـابۍ سـره دا واده وشـي. دوعـا شـوه، شپه تېـره وه، تقريبـاً د شـپې يـوه نيمـه بجـه وه، چـې لـه هغـوی نـه مـو اجازت راواخيسـت او کـور تـه راغلـو. سـهار تـه زه وظيفـې تـه لاړم او نـور لا ويـده وو. پـه ځلـورو بجـو هوسـۍ ځـان راورسـاوه، لـه رخصتـۍ نـه وروسـته پـه مـوټر کـې د نـوي ښـار يـو هوټـل تـه لاړو، پـه هوټـل کـې کيناسـتو او د واده خبـرې مـو پيـل کـړې. کومـو شـيانو تـه چـې ضـرورت و، هغـه مـو ټـول پـه کاغـذ کـې نـوټ کـړل، بيـا لـه هوټـل نـه ووتلـو او د ښـار پـه ځينـو مغـازو کـې وګرځېـدو. زه پـه دغـه ورځ لـږ خپـه پـه دې وم، چـې پيسـې راسـره نـه وې، مـا وې شـرم دی چـې د واده شـيان ټـول دوی واخلـي، نـو زمـا ونـډه څـه شـی شـوه؟ مـونږه سـره پـه کـور کـې ټولـې شـل زره افغـانۍ وې، حـال دا چـې واده او برابـرول يـې د يـو لـک او څـو زرو خبـره وه. هوسـۍ زمـا پـه حـال پـوه شـوه، ويلـې څنګـه داسـې غرېنـد ښـکارې، خيريت خو دی؟

ما وې هسې.

ـ نه نه رښتيا خبره کوه، هسې څنګه؟

زه چـوپ پـاتې شـوم، هغـه راتـه پـه داسـې حـال کـې، چـې د نـوي ښـار د يـوې مغـازې ترڅنګـه ولاړو، راته راوګرځېده سره سپينه واوښته، وې ويل:

سهاره سمه سپينه راته ووايه، څه چل شوی دی؟

ـ هوسـۍ! خـدای راسـتي، چـې هېـڅ نـشـته دی، يـوازې پـه دې لـږ دلګيـر يـم، چـې دا دومـره د واده لګښت مې ستاسو په غاړه پروت دی. زه هېڅ نشم کولی، يوازې شل زره افغانۍ لرم.

هغې وويل: دا ځای ددې خبرو نه دی، ته راځه چې په موټر کې دواړه کېنو.

مـوټر کـې کېناسـتو، هغـه چـې د نـور وخـت پـه شـان خوشـالـه نـه ښـکارېده، پـه مـا لـږه غوسـه شوې وه، رنګ يې سپين تښتېدلی و، وې ويل:

سـهاره زه خـو بـه درتـه اوس ازمېښـت شـوې يـم، زمـا پـلار او مـور لـه مـا نـه هـم زيـات پـه تـا لورينـه لـري، هغـوی تـه زه او تـه يـو شـی يـو. د واده ګانـه وانـه ټـول هغـوی پـه خپـل مـصـرف تيـاروي، زه او تـه تـرې خـلاص يـو. دا خبـرې زمـا پـلار او مـور پخپلـو کـې سـره کـړې دي، پـه تـا بانـدې د يـوې روپـۍ مـصـرف هـم نـه کـوي. تـه ددې خبـرو نـه بـې غمـه اوسـه، ولـې تـشـويش کـوې، دغـه بـې ځايـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیرت اېسته کړه. ما په دې ډول حالت مه ځوروه، اوس خو نو زما او ستا ژوند، پیسې او هرڅه سره شریک دي، ولې یکې دا برېدونه جوړوې؟

سهاره هیله درنه لرم، چې نور دا خوی دې پرېږده. شل زره روپۍ په کور کې کېږده، چې د ضروري کارونو لپاره دې په کار شي. سبا ته به زه درته نورې پیسې ستا شعبې ته راوړم، ته فکر مه کوه، پس له دې به د پیسو په باب هېڅ فکر نه کوئ. درځه چې ما ورسوې او بیا خپل کورته لاړ شه، چې په کور کې دې مېلمانه دي.

په بېړه موټر کې کېناستو او هغه مې تر کوره ورسوله. بیا مې په بازار کې غوښه، مېوه واخیستله او کورته لاړم. کاکا دوی بېرون ته وتلي وو، یوازې مور مې او تندار په کور کې ناستې وې. مازیګر و، چې د دیګ کولو نیت مې وکړو. هغوی راپاڅېدې، ویلې بچې ته کېنه مونږ به پخلی وکړو. مور خو مې بوډۍ وه، خو تندار لا څه نا څه ځوانه وه. هغې په پخلنځي کې په دیګ پخولو پیل وکړو. زه او مور مې په کوټه کې ناست وو، نور واړه بېرون وو. مور مګې راته وویل:

زویه یوه پوښتنه درنه کوم، ته چې دا واده کوې، څه پیسې مېسې لرې که نه؟

ما وې موري زه صرف شل زره افغانۍ لرم، چې په دې پیسو دا واده نه کېږي. موري د واده مصرف هرڅه زما خسر په غاړه اخیستی دی، کور یې نوی اخیستی دی، د کور سامان لورته یې نوی موټر هم اخیستی دی. د هوټل او هنرمندانو مصرف یې هم پخپله دوی یانې د هوسۍ کاکا په غاړه اخیستی دی. ما تراوسه یوه روپۍ هم نه ده لګولې. دومره ښه خلک دي، موري ته یکې څه وایې؟

ـ بچې خدای دې دوی ژوندي لري، دا څومره ښه خلک دي، چې مونږ سره یې دومره مرسته او نیکې وکړه. زویه واده په کومه ورځ دی؟

ـ مورجانې راتلونکې جمعه چې درې ورځې ورته پاتې دي.

په دې وخت کې کاکا دوی راننوتل ویلې سهاره زویه له وظیفې نه راغلې؟

ما وې هو کاکا جانه یو ساعت مخکې راغلم، تاسې خو به قید شوي نه یاست؟

ـ نه نه مونږ خو په بازار کې ښه چکر وواهه، دلته څوک نه قید کېږي. دا خو د سیل صفا ښار دی، یره خو چې د سړي یکې خپل کور وي، ایله به ښه ژوند وکړي. دلته بې تنخوا او بې له کوره ژوند ګران دی.

ما وې هو کاکا جانه دلته په پېسو ژوند کېږي، زمونږ وطن کې خو ډېر شیان یې پیسو دي. ولې دلته چې ګام اخلې، مصرف دی. هغوی د ماښام په لمانځه ودرېدل. زه په اوبو پیسې ووتلم، په سطل کې مې له نل نه یخې اوبه راوړې. د ماخستن د ډوډۍ وخت شو، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترخوان سره ټول ګډ کېناستو، ماما مې راته وويل:

خوريې جانه! واده دې دی، دا دومره مصرف مه کوه، ساز کوه، په واده کې ډېر مصرف کېږي.

ما وې: ماما جانه! زما د واده مصارف ټول زما خسر کوي.

ماما مې وويل: دا څه وايې خوريه؟ هو ماما همدغسې ده، چې زه خدای پيدا کړی يم داسې ښه خلک خو ما هېڅ نه دي ليدلي، چې لور هم ورکړي او دغسې لوړ مصرف هم وکړي. داسې معلومېږي، چې دا ډېر شتمن او له حده زيات ښه خلک دي. خدای دې سرلوړي لري.

ماخستن راته بيا مور مې وويل: د واده جامه، ګ بستره به کله جوړوې؟

ـ مور جانې ما خو درته ويلي دي، چې هرڅه هغوی کوي؟ ماته يې ويلي دي چې ته له هرڅه نه خلاص يې. سبا ته به تاسې ټول ښار ته بوځم، چې نوې جامې د واده لپاره درته واخلم. کاکا او ماما مې وويل:

دا کار مه کوه، مور له ځان سره جامې راوړې دي، يوازې دې مېندو ته که کوم شی رانيسې، اختيار لري.

ما وې دوی ته به جامې واخلم، سبا ته به زه له وظيفې نه په وخت راشم، بيا به ښار ته لاړ شو.

سبا ته چې وظيفې ته لاړم، په لسو بجو هوسۍ زنګ وواهه، ويلې څه پلان لري؟

ما وې نن په وخت کور ته ځمه، چې مېلمانه ښار ته راوباسم، چې سودا مودا وکړي.

هغې ويل: ښه ده، موږ هم ځينو شيانو پسې ځو، نن ليدلی نه شو.

ما وې ډېر ښه په مخه دې ګلونه د بيا ليدو پورې.

په يوه بجه کور ته لاړم او هغوی مې په موټر کې ښار ته بوتلل. په ښار کې مو سودا وکړه، ډېر وګرځېدو، ماښام ناوخته کور ته راستانه شو. سبا ته چې کار ته لاړم، د ورځې يوه بجه وه، چې هوسۍ ناڅاپه زما شعبې ته راننوتله، زه په خپله شعبه کې يوازې ناست وم، ستړې مشې مې ورسره وکړه، ما وې هوسۍ څنګه ناڅاپې راغلې؟ ټيليفون به دې کړې وای، زه به درپسې درغلی وی.

ـ نه ما وې چې له کاره ونه وځې، زه په ټکسي کې راغلم.

چای مې ورته راوغوښت، زه په ليکلو مصروف وم، ما وې دا لږ کار راته پاتې دی، چې دا خلاص کړم، بيا به ځو. هغې يوه پياله چای وڅښنو، بيا يې خپل بکس ته لاس ورتېر کړ، يو بنډل پيسې يې ترې راوويستلې ماته يې ونيوې. ويلې هن سهار صاحب دا درسره واخله.

ما وې دا د څه شي پيسې دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وویل: پرون نه آبله ورځ مې چې درسره وعده کړې وه.

زه پخپله ځوکۍ چوپ پاتې شوم، هغې پیسې همغسې په لاس کې راته نیولې وې. ویلې ته خو دا واخله. ما ترې پیسې واخیستې، بیا مې په کرار ورته وویل:

هوسۍ ګوره خان کاکا باندې ټول د واده مصارف راغلي دي، دا پیسې زما له طرفه هغه ته ورکړه. د خندا په حالت کې یې وویل:

سهاره ته خبر نه یې مګر زما پلار بې شمېره پیسې لري، خوشې په هغه دغه خلکو یې مصرف کړي. پرېږده چې زما او ستا په واده کې یې ولګوي. دا پنځوس زره مې هم له هغه نه اخیستي دي. ته دا خبرې پرېږده راځه چې ښار ته لاړ شو، ستا د درېشۍ فرمایش ورکړو، زما هم څه ناڅه په کار دي.

مونږ دواړه ښار ته لاړو، لومړی مو زما د درېشۍ ټیکه واخیستله او خیاط ته مو د ګنډلو لپاره ورکړه، بیا بوټ، نېکټایي، کمیس او جرابې مو واخیستې. بیا د هوسۍ ځینې شیان په کار و، هغه مو په نوي ښار کې واخیستل، تر ماښامه مونږ په دې ورځ خپله ضروري سودا پوره کړه.

ماښام ناوخته مې هغه تر کوره ورسوله، زه خپل کور ته راستون شوم، سبا یې په نهو بجو د هوسۍ کره ورغلم، ما وې چې د واده بلنلیکونه راواخلم او خلکو ته یې ولېږم. د خسر په کور کې مې یو شمېر بلنلیکونه راواخیستل او هغه څوک چې زما له خوا باید خبر شوي وای، نومونه مې پکې ولیکل او بیا مې خلکو ته ولېږل. نور بلنلیکونه زما د خسر کاکا زوی خلکو ته ورواستول. د واده تر ورځې پورې مونږ ټول پوره لالهانده او سرګردانه وو. زما کاکا او ماما، مور مې، تندار مې او نور نږدې خپلوان هم راورسېدل. زما کور هم له مېلمنو نه ډک و، د واده ورځ راورسېده، هوسۍ یې ارایشګاه ته د سینګارولو لپاره بوتله. ما ته یې هم نوې درېشي راواغوستله، واده په پنځه و بجو پیل کېده. رابلل شوي مېلمانه د کابل هوټل ته راروان وو. زما له کوره ټول مېلمانه هوټل ته لاړل، یوازې زما د کاکا زوی او ځینې نور نږدې همزولي مې راسره په موټر کې روان شول. یو ښکلی موټر یې ګل پوش کړی و، زه او هوسۍ یې په ګلپوش کې کېنولو، شاته راپسې خدا بزده څو موټرې راروانې وې. د باغ بالا بڼ ته یې په چکر بوتلو، له هغه ځایه بیا په کوټه سنګي راتاو شول، په پل ارتن راتېر شو، په جاده کې ان حضوري چمن ته یې وبستلو. په پل محمود خان باندې راتاو شو، له ارګ مخې نه راتېر شو، هوسۍ راته ورو وویل:

د شاهي کورنۍ هم واده ته راځي.

ما په زړه کې پټ له ځان سره وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره د بل چا په وزرو الوځې، خبره دې ان تر شاهي کورنۍ ورسېده.

ماښام خړه لګېده، چې کابل هوټل ته ورسګېدو، په دروازه کې ځينې خپلوان د مېلمنو هرکلي ته ولاړ وو، عکاسي ګانې مو کېږي. موږ له موټره پياده شو او په کرار کرار دننه هوټل ته روان وو. د هوټل له دروازې، چې وردننه شو د (اهسته برو اهسته برو) غږ مو د هماهنګ په اواز واورېد. هوټل له ښځو نرو ډک و، موږ يې په کرار کرار بوتلو، ترڅو چې د شاه او ناوې سټېج ته ورسېدو. هلته ودرېدو، ښځو او نرو نڅاوې کولې، کټل به مې چې زما د کاکا زوی هم پکې ښکارېده.

مونږ يې بيا کېنولو، زموږ د ناستې ځای لوړ و، په هوټل کې ناست خلک مو ښه ليدلی شول. هماهنګ استاد خوږې سندرې ويلې، داسې ګډاګانې کېدلې، چې په خپل عمر مې نه وې ليدلې. کاکا او ماما مې سره د زما د مور زما ترڅنګه ولاړ وو. د هوسۍ ترڅنګه يې مور او د کاکا لورګانې ولاړې وې، ساعت په ساعت به خلک راتلل او موږ سره به يې عکاسي کوله. د واده مبارکي به يې ويله، د شپې تر يوې بجې پورې د واده مراسم روان و. په يوه بجه د واده د ختم او پای سندره هماهنګ وويله. وروسته بيا له هوټل نه خلکو په وتلو پيل وکړ. په پای کې موږ هم له هوټله راووتلو او په ګل کړې موټر کې يې نوي کور ته يوووړو. موږ سره يوازې زما خپله کورنۍ کور ته راغله، چې بيا وروسته کاکا، ماما او نور خپلوان زما پخواني کور ته په موټر کې د خوب لپاره ولاړل. يوازې زما مور، تندار او د هوسۍ د کاکا لوڼه زموږ سره په نوي کور کې پاتې شوې، ټول بې خوبه وو، ويده شول. زه په کور کې په هره کوټه کې وګرځېدم راوګرځېدم، په هره کوټه کې د ضرورت وړ شيان پخپل خپل ځای پراته او ځای پر ځای شوي وو. په هره کوټه کې فرش غوړېدلی و، په سالون او دهلېزونو کې ښکلې قالينې غوړېدلې وې، ټول ويده شول هوسۍ يې مخکې خپلې د خوب کوټې ته بيولې وه. زه په سالون کې يوه شېبه کېناستم، بيا راپسې تندار راغله ويلې ځه سهاره خپلې کوټه ته ! ناوخته دی، له بې خوبۍ نه دې سترګې سرې شوي دي. ما وې ښه ځمه. هغه چې ولاړه، زه هم د خوب کوټې ته ور روان شوم، دروازه چې مې بېرته کړه، په کوټه کې د ښکلي ګروپ سره، سپينه او شنه رڼا وه، له کوټې نه په زړه پورې خوشبويي ختله. ټوله کوټه په ګلونو ډکه وه، د کوټې په منځ کې تخت ايښی و، چې ما د لومړي ځل لپاره دغسې تخت وليد. مخامخ ديوال ته الماری ولاړه وه، چې پلې يې شيشه يې وې. د تخت سر ته هم شيشه وه او پښو ته هم شيشه ولاړه وه. ټوله کوټه شيشه شيشه وه، ورو ورو مې د تخت خوا ته ګامونه ور واخيستل، هسې احساس مې کاوه، چې ګنې هوسۍ مې په عمر کې نه وه ليدلې، هغه په تخت کې لا ناسته وه. همغسې هغې هم داسې احساسوله، چې زه يې کله په داسې نيت نه وم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلی. په تخت کې ورسره کېناستم، هغه ومسکېده، د واده په شالونو کې یې سر ټیټ نیولی و. ما یې ورو د شال پلو له مخه ایسته کړ، هغې چې راوکاته دومره ښکلې شوې وه، چې سترګو ته مې ورله کتی نشوای. خپلې غټې تورې اوږدې سترګې یې مړې راواړولې، په خندا شوه، غلې شانته یې وویل:

سهاره نن بل ډول ښکلی شوی یې.

ما وې او ته؟ زه داسې فکر کوم، چې په ټوله نړۍ کې به ستا غوندې ښکلې بله نه وي. ما یې له زنې نه لاس لاندې وېست او ورته ومې ویل:

هوسۍ نن به زه او ته د مینې تنده سره ماتوو. هغه وشرمېده او ځان یې په تخت کې واچاوه، لومړی مو خپلو کې سره یو له بله چیچې واخیستې، دواړه سره خوله په خوله شولو، د مینې په خوږو کې سره تر سهاره ورک شوو، د خوږې مینې په خوږه نشه کې د ورځې تر یوولسو بجو پورې ویده پاتې وو. کله چې په یوولسو بجو راویښ شوم او تشناب ته لاړم، دغومره ښکلی تشناب او د ځان د مینځلو تپ مې هم په لومړي ځل ولید، له ځان سره مې وویل: سهاره ورځ دې روانه ده. له تشناب کولو نه وروسته سالون ته ورغلم، لا څوک نه و، بیرون حویلۍ ته ووتلم. په ګلونو کې یو ساعت وګرځېدم، چې دوباره سالون ته ننوتلم، چای تیار و. د هوسۍ د تره لورګانو او زما تندار چای تیار کړی و، هوسۍ یې هم راویوګستله. ډېره شرمېدله، رنګ یې وهلی و، پخوانۍ هوسۍ نه وه. زما ترڅنګه یې کېنوله، چای مو وڅښلې، هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، موږ دواړه شرمېدلو. بیا لږ ساعت وروسته کاکا دوی راغلل. هوسۍ ورپاڅېده، لاسونه یې ورمچې کړل، ستړې مشې یې ورکړه، ټول په ګډه سالون کې کېناستو. د غرمې له ډوډۍ نه وروسته کاکا دوی کلي ته د تللو نیت وکړو، ویلې شپې مو ډېرې شوې دي، ښه شوه دا واده خدای په خیر سره تېر کړو، مونږ به درنه ولاړ شو. څه موده پس به تاسې خامخا کلي ته راشئ.

ما وې ښه کاکا جانه، یوه میاشت وروسته به موږ کلي ته که خدای کول درشو. هغوی مو موټر کې پل محمود خان ته یوړل، ګاډی تیار ولاړ و، وروختل او د کلي په لور روان شول.

مور او د کاکا زوی مې راسره پاتې شول، ما وې کله چې مونږ کلي ته تللو، دا به هم راسره یوځای ولاړ شي. مور مې ډېره خوشاله وه، پېنځه وخته لمانځه کې به یې زما خسر او خواښې ته دوعا کوله. پخوانی کور مې پرېښود او په خاوند مې وسپاره. زموږ نوی ژوند په نوي کور کې پیل شو. د ژوند هره شېبه ډېره ښه تېرېده، هوسۍ زما د مور ډېر قدر او عزت کاوه، په هغې هم خپله نږور ګرانه وه. څو ورځې به د هوسۍ د پلار له کوره مونږ ته پخه ډوډۍ راتله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـه یـوې اوونـۍ نـه وروسـته هوسـۍ پـلار کـره د اومـې لاړه. زه، د تـره زوی او مـور مـې یـوازې پـه کـور کـې پـاتې شـو. لـه معمـول سـره سم بـه خپلـې دنـدې تـه تلمـه، د هوسـۍ پخـوانـی مـوټر راسـره و. نـوی مـوټر د هوسـۍ سـره و، زمـوږ پـه دې نـوي کـور کـې یخچـال او مکملـه اشـپزخانه او نـور ټـول سـامان او لـوازم یـې پـوره و. د منـي موسـم رانـزدې کېـده، ګرمـي ورځ پـه ورځ کمېـده، شـپه مـخ پـه یخېـدو وه. د هوسـۍ لـه راتلـو سـره مـې اقتـصادي سـتونزې حـل شـوې وې، کـور مـې ودان شـو، دوسـتان او ملګـري مـې زیـات شـول. خپلـه دنـده مـې پـه ښـه توګـه سـرته رسـوله، کلـه ناکلـه مـې ملګـري او د ځـانګې رئـیس او مـدیران مېلمانـه کـول. پـه هغـوی ټولـو زه ګـران وم. همـدا وجـه وه، چـې څـو ورځـې وروسـته یـې د نـشراتو د رئـیس پـه توګـه وټـاکلم. پـه لـږ وخـت کـې مـې اړیکـې تـر وزیـره ورسـېدل. یـوه شـپه مـې د اطلاعـاتو او کولتـور وزیـر او ځینـې رئیـسان مېلمانـه کـړل. زمـا خـسر یـې پېژانـده، پـه همـدې ترتیـب سـره مـې تماسـونه زیـات شـول. لـه خـسر سـره د شـاهي کـورنۍ یـوه دعوت او مېلمستیا تـه ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم څپرکی

په مېلمستیا کې پخواني پاچا اعلحضرت محمد ظاهر شاه او د هغې مېرمن د شاهي کورنۍ نور غړي، عالیرتبه مامورین، جنرالان حاضر وو. زه او هوسۍ د خسر په شمول په دغه شانداره محفل کې په یوه مېز سره یوځای ناست وو. ما په دغه محفل کې د خپل خسر پېژند ګلوي ولیده. دی یوازې ظاهر شاه ته ورغی، روغبړ یې ورسره وکړو او نور زیات راغلي مېلمانه زما خسر ته سترې مشي ته راغلل. پټ په زړه کې د خپل خسر په شخصیت پوره خوشاله شوم، د شپې تر اخره پورې مونږ په زړه پورې موسیقي واورېده. د هوسۍ ښه ساعت تېر شو، ورو ورو د هغې وخت ځینو لویانو د خپل خسر په سیوري کې او هم یې د خپلو لیکنو او راډیویي داستانونو په وجه پېژندلم. مونږ د کور کارونو لپاره مزدوره نیولې وه، هرڅه به یې راتیارول، د پخلي او خاصو کارونو لپاره مو یوه بله ښځه نیولې وه، چې په اشپزۍ پوره پوهېدله. له یوې ورځې نه مو بلې ته ژوند پرمخ روان و. هوسۍ د پلار له کوره ښې ډېرې پیسې راوړې وې، چې په بانک کې مو ذخیره کړې وې. زما په معاش روزمره ژوند تېرېده، څه موده وروسته مونږ خپل کلي ته د تللو نیت وکړو.

مور مې تل راته ویلې، چې کلي ته باید لاړ شو کور مو خوشې پرېښی دی، هوسۍ هم د کلي تګ ته لېواله وه. د شپې له خوا مو تصمیم ونیو او خسر ته مې د کلي د تګ وویل. هغوی وویل لاړ شئ، څو ورځې به مو ښې تېرې شي. سبا ته د پنجشنبې ورځ وه، د کور خدمتګارو ته مې وویل، په کور به پام کوئ، هغوی بې هغې زمونږ د کور په پیاده خانو کې اوسېدل، شپه او ورځ یې کور ساتلو.

سبا سهار وختي مونږه بازار ته لاړو، د کلي د کور لپاره مو سودا سودا وکړه. د هوسۍ نوی موټر مو د هغې د پلار په کور کې ودراوه. په پخواني ګاډۍ کې مونږه کېناستو، له کابل نه مو د ننګرهار په لور حرکت وکړو. زما لومړی ځل و، چې د جلال آباد په سړک مې موټر چلول پیل کړل. پل محمود خان نه ورتېر شو، په صنعتي سیمه ورغلو، د سترګو په رپ کې د حربي پوهنتون له مخې نه تېر شو او تنګي ته ورسېدو. ماهیپر ته چې نږدې شو ادې مې خوب وړې وه. د کاکا زوی خو ان لا مخکې سترګې پټې پټې کېدې. هوسۍ پوره غره کې د اوبو ځروبې ته کتل، د غره د جګو ګړنګونو په سیل بوخته وه. همدا یې راته وې: سهاره پورې د غره منظره څومره ښکلې ده. ما وې هو دا خو ددې غرونو ښکلاګانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، کـه د کـونړ د غرونـو منظـرې ووينـي، پـه تېـره بيـا تـر برګـي مټالـه پـورې د غرونـو او درو ښاېست وګورې، پـه ليـدو بـه يې مړه نـه شې. دا کابـل او نـور بـه دې بيخي لـه يـاده ووځي او يـا خـو چې د سـوات پـه ښـکلاګانو ورچکـر شې واپس بـه تـرې راونـه ګرځې. سـهاره خـداى تـه وګوره ورله بومې ځه... !

ـ که ژوند باقي و او وخت مو پيدا کړ، خامخا به دې ورته بوځم.

هوسۍ وخندل ـ دا به کله وي؟

ـ مـا خـو درتـه وويـل کـه ژونـد يـاري وکـړه دا ټـول بـه وګـورو ! پـه همدې خبـرو خبـرو کـې لـه مـاهيپره ښـکته شـو، مـوټر مـې پـه بېـړه چـلاوه، هوسـۍ د سـړک دواړو خـواو تـه کتـل، د نـور څـه پـه فکـر کـې نـه وه. سـروبي تـه ورسـېدو، مـوټر مـو ودراوه. د سـيند پـه غـاړه مـو دمـه کولـه. مـور مـې، هوسـۍ او د کاکـا زوى مـې لـه مـوټره راښـکته شـول. زه هوټـل تـه ورغلـم هـوټلي تـه مـې د ډوډۍ وويـل. د هوټـل شـاګرد راتـه ان د سـيند غـاړې تـه ډوډۍ راوړه. هوسـۍ دواړه پـښې اوبـو کـې اچـولي وې او سـيند تـه يـې کتـل. د ډوډۍ پـه چـرت کـې هـم نـه وه. لـه دمـې وروسـته بيـا د جـلال آبـاد پـه لـور روان شـو. هغـې وخـت کـې سـړک پـوخ و، مـوټر ګړنـدى روان و.

د لغمـان پـه کـڅ کـې رانـه هوسـى پوښـتنه وکـړه، ويلـې سـهاره دا پـورې کـوم ځـاى دى، چې هوار معلومېږي؟

ما وې دغه لغمان دى.

هغـې ويـل: دا خـو ښـه پراخـه مځکـې لـري. هلتـه ليـرې جـګ جـګ غرونـه ولاړ دي. څـومره ښه.

ـ هوسۍ تا خو يوازې کابل ليدلى دى، زمونږ ټول افغانستان ښکلى دى.

پـه دې خبـرو کـې لا وو، چـې لـه درونټـې نـه تېـر شـو او پـه لـړه شـېبه کـې جـلال آبـاد تـه ورسـېدو. هوسـۍ تـه د جـلال آبـاد ښـار نـوى و، هـرې خـوا تـه يـې حېـران حېـران کتـل. د جـلال آبـاد ګرمـۍ يـې پـه مـخ خـولې راماتـې کـړې. پـه ټـول ښـار کـې مـې مـوټر وګرځـاوه، مـا وې چې دوى ټول ښـار ووينـي. بيـا مـې مـوټر ودرولـو، يـوه هوټـل تـه د چـاى څښـلو لپـاره وختـو. لـه دمـې وروسـته مـو تـازه ميـوې لـه ځانـه سـره واخيسـتې او د کلـي پـه لـور مـو حرکـت وکـړ. مـازيګر کلـي تـه ورسـېدو، سـړک د کلـي لـه اړخـه تېـر شـوى و، پـه هغـې وخـت کـې بـه دغـه کلـي تـه پنځـه شـپږ مـوټرې ورځ کـې ورتلـې. مـوټر مـې ښـه د کلـي نـږدې څنـګ تـه وروسـت، نـور نـو سـړک وړانـدې بـل کلـي تـه غځېـدلى و. مـوټر مـې د سـړک ترڅنګـه د يـوه کليـوال د کـور ديـوال پـورې ودراوه. د کـور والا تـه مـې ووېـل چـې پـه مـوټر درسـره پـام کـوه. هغـه خـو پېژنـدلم، لـومړى يـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړي مشي وکړه، بیا یې پوره ست وکړو، خو موټر تړي کور ته روان شو. خړنې لا نه وه لګېدلې، چې د خپلې کلا دروازې ته ورسېدو. له موټر نه مو سامانونه ورسره اخیستي و، د کلا په دروازه لا ننوتلي نه وو، چې شاوخوا د چم خلک ښځې او نر حېران پاتې وو، هر چا به موټر ته راکتلو چې ا سهار له مور، وراره او کومې ښځې سره له کومه راغلل؟ دننه چې ورننوتلو د کور لوی واړه مخې ته راغلل. کاکا مې هم راغی، مور مې ټولو ته وویل:

دا مې ننګور ده هوسۍ جانه. د ستړي مشي او روغبړ نه وروسته هوسۍ د کلا دیوالونو ته کتل، هغې ته هرڅه نوي و، حېرانه پاتې وه. د کاکا مېرمن او نورو اولادونو یې له هوسۍ نه ګرد ګرد تاوېدل. ما غلي شان هوسۍ ته وویل:

دا ټول ستا د قدر او عزت په خاطر درسره نږدې کېږي.

هغې وې هو زه پوهېږم. د ماما کور ته یې یو ماشوم ولېږه، وروسته مو کتل چې ماما سره د خپلې مېرمنې او زامنو راغلل. د کاکا نور زامن او لونه هم راغلل. زمونږ کلا کې شور ماشور جوړ وو، چرګان حلال شول، د ماښام ډوډۍ تیاره شوه. نارینه په سالون کوټه کې ډوډۍ ته کېناستل او ښځې په بله کوټه کې ډوډۍ وخوړه. په دغه شپه هغوی ټول زمونږ په ورتګ او بیا په ځانګړې توګه د هوسۍ په ورتګ او لیدو بې حده خوښي کوله. د شپې له خوا په سالون کې ګپ لګېدلی و، ځکه چې په کلي کې برېښنا نه وه. تر نیمې شپې ټوکې ټکالې او ساعت تېري وه، د شپې هغوی خپلو کورونو ته لاړل او مونږ په خپله کلا کې پاتې شو.

په پای کې زه او هوسۍ په کوټه کې پاتې شو. مور مې راغله ویلې زویه ستا د خوب کوټه تیاره ده، خپلې کوټې ته لاړ شئ، کرار ویده شئ. مونږ دواړه خپلې کوټې ته لاړو. کوټه یې داسې جوړه کړې وه، لکه د واده د شپې لپاره چې تیاره شوې وي. کوټه د ګلونو او شالونو نه ډکه شوې وه، د کوټې په منځ کې دوه کسیز پالنګ یې کېښ جوړ شوی و. تر سهاره پورې مو ښه خوب په کې وکړ. سبا ته د کلي ښځې او نر زمونږ ستړي مشي او مبارکۍ ته راتلل. په کور کې مو واورېدل، چې د کلي خلک رانه د واده ډوډۍ غواړي. له ډېرو نه خو مې واورېدل، ویلې سهار صاحب مونږ ته باید د واده شیریني راکړي. په کور کې مې له کاکا دوی سره مشوره وکړه، چې د کلي خلکو ته د واده ناری ورکړو ټول وویل:

یو غویی به حلال کړو او د کلي ټولو خلکو ته به ډوډۍ تیاره کړو.

دوه ورځې وروسته مو یو غویی واخیست او وریجې مو هم په کلي کې واخیستې، وړه خو په کور کې تیار وو، خلکو ته مو استازي ولېږل، چې د جمعې شپې ته د واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ ته راشي. یوه ورځ مخکې د چم ګاونډ خلک او خپلوان زمونږ په حجره کې راټول شول. سبا ته د واده د ډوډۍ پروګرام، د غویي حلالول، د وریجو پخلی، د غوښې او نورو اشپزۍ کارونه سره وویشل شول. د شپې له خوا ته خپلوانو ښځو او انجونو زمونږ په کور کې چمبې وهلې او سندرې یې ویلې. په حجره کې هم ځوانان راټول شوي وو. یوه ډله سندرغاړي راغلي وو، چې د ماښام ډوډۍ نه وروسته یې مجلس پیل کړو. ډېرې خوږې سندرې یې ویلې. د منګي او سیتار سره د یکه زار او ټپې غږونه پورته کېدل. ان د سهار تر ازانه پورې ټنګ ټکور روان و. هوسۍ په خوښیو کې دومره ډوبه وه، چې زه یې لا هېر کړی وم. زه یې بیخي له یاده وتلی وم.

په سبا ته سهار وختي د کلا مخې ته خلک راټول شوي وو. چا غویي حلالولو، چا دیګونه باندې کول او ځینو لرګي ماتول. د کلا د دروازې څنګ ته د حجرې دوه غټې غټې کوټې او دالان د کټونو نه ډک شوي وو. د کلي نږدې خپلوان او د چم ګاونډ خلک او ځینې مېلمانه په کټونو کې ناست وو، چا کیټي کولې، چا کار کاوه. ماشومانو منډې رامنډې وهلې. دننه کلا کې هم ډېرې ښځې راغونډې شوې وې، له ښځو او ماشومانو نه کلا ډکه وه. هوسۍ ته یې د واده جامې اغوستې وې، ماته یې هم نوې جامې او تور واسکټ راواغوست، توري نوې څپلۍ یې راپښو کړې، نوې ریښمینه لونګۍ یې راپه کړه. راته وې ویل، چې له ډوډۍ نه وروسته به له هوسۍ سره یوځای ودرېږې، چې عکاسي درته وکړو. خپلو همزولو به راته ویلې سهاره ډېر ښکلی شوې یې؟ ما به له هر یوه نه مننه کوله، خو ورته مې ویلې، چې عکاسي او ودربدل د کلي رواج نه دی.

په حجره او دېره کې په ټولو مېلمنو ګرځېدلم، زمونږ د کلا مخې ته شنه لوګي پورته کېدل، په حجره او دېره کې ناست خلک خوشاله معلومېدل. له دولسو بجو نه اېسته د کلي خلک حجرې ته راغلل، دېره او حجره له خلکو نه ډکه شوه. ډوډۍ ورکول پیل شو. د کلي خلکو شمېر تقریباً څلورو سوو ته رسېده، سره د ماشومانو. د کلي ځینې ښځې هم دننه کلا ته راغلې وې، چې هغوی ته دننه ډوډۍ ورکړل شوه. تر دوو بجو پورې ډوډۍ روانه وه. هرڅه پوره او پرېمانه وو، ټولو ویلې چې د لومړي ځل لپاره مو داسې ډوډۍ وخوړه. وروسته بیا په کلي کې زمونږ د واده ډوډۍ او زه خوره شوې وه. خلکو به چې ډوډۍ وخوړه، د تلو په وخت کې مې ورسره مخه ښه کوله. تر درې بجو د ډوډۍ پروګرام پای ته ورسېده. مونږ هم ډوډۍ وخوړه، بیا یې زه دننه بوتلم کتل مې چې هوسۍ یې په پالنګ کې کېنولې ده او ښځې ترې تاوې دي. زه له شرمه بېرته راستون شوم او حجرې ته ورغلم. حجره خو لا د خلکو نه ډکه وه، د هر چا مخې ته چای ایښی و، د شپې له خوا د کلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همزولـي او نـور خلـک بيـا راټـول شـول، منګـي وتـړل شـول، د کلـي سـيتار چـې د منګـي والا سره ناست و او پـه خپـل ځونـډي دار سـېتار يـې ګـوتې وهلـې، دربـم تـن خپلـې مخـې تـه باجـه ايښې وه. لږه شېبه وروسته د ساز او نغمې غرب جوړ شو، تر نيمې شپې مجلس وشو.

د واده مراسم پـه کلـي کـې ښـه سـرته ورسـېدل. دوه درې شـپې وروسـته خپلوانـو هـر يـوه پـه وار سـره مـونږ تـه مېلمسـتياوې کولـه. مېلمسـتياګانې چـې خلاصـې شـوې، بيـا بـه پـه مـوټر کـې ليـرې ځـايونو تـه د سـيل او سـاعت تېـرې لپـاره تلـو. هوسـۍ راتـه څـو ځـل وويـل: سـهاره کابل ته زر نه ځو.

زمـا د رخصتـۍ لـه ورځـو نـه سـوا يـوه اونـۍ نـوره هـم تېـره شـوې وه، هوسـۍ تـه مـې د کابـل د تلو وويل.

د هغـې هـېڅ زړه نـه کېـده، مـا وې بـل ځـل بـه ډېـرو شـپو لـه راشـو، اوس همـدومره بـس دي. کاکـا سـره مـې د کـلا مخـې تـه پـه خپـل پټـي کـې د بـاغ د جوړولـو مـشوره وکـړه، هغـه وې پسرلي کې به بوټي واخلم او بـاغ بـه جـوړ کـړم. مـونږ کابـل تـه د تلـو نيـت وکـړو. مـور مـې ويلـې دا ځـل درسـره نـشم تـلای، ځکـه چـې دلتـه کـور کـې هـم څـوک نـشته دی، يـو د کاکـا زوی دې دلته راسره دی. دا خو اوس هغه پخوانی کور نه دیو څوک به رانه غلا وکړي بچې.

ـ مورې! موږ نه به غله څه يوسي او بيا په دې کلا راختل خو ډېر ګران کار دی.

ـ زويـه دا خـو څـه کابـل نـه دی، چـې پـوليس دې پـه هرڅـه پـام کـوي، هلتـه خـو شـپه هـم لکـه د ورځـې پـه شـان رڼـا وي، څـوک بـه څـه غـلا وکـړي. دلتـه خـو کلـی دی اوس هـم د چـا سـترګې راتـه نـه غړېږي، رښتيا چې ببګـاه تـه درتـه سـپېلني لـوګی کـړم، چـې لـه نظـره نـشې. د خلکـو درپکې سترګې دي، سترګې نه دې چونه کوي.

ـ مورې که ستا رضا وي، نو سبا ته به په خير سره مونږه کابل ته لاړ شو.

هغـې وې ډېـره ښـه ده زويـه لاړ شـه، چـې غيـر حاضـر نـه شې. بېګـاه تـه مـې خپلـوان راټـول کـړل، پـس لـه ډوډۍ نـه مـې لـه هغـوی نـه د تللـو اجـازت واخيـست، هغـوی ټولـو مـونږ تـه دوعـاوې کـولې. سبا يـې تـرې پـه دوعـا او سـپا رارخست شو. مـور مـې اوښـکې تـويې کـړې، هوسـۍ يـې لاس او پـښې ښـکل کـړل، لـه خپلـې خواښـې سـره يـې اوښـکې تـويې کـړې، خـدای په اماني مو ترې راواخيسته او کابل ته مو حرکت وکړو.

د جـلال آبـاد پـه ښـار کـې مـو د خـان کاکـا دوی لپـاره مـالټې او سـنترې، ګنـډېرۍ ورسـره واخيستې او بيـا د کابـل پـه لـوري روان شو. پـه درونټـه کـې مـو د څـو دقيقـو لپـاره د ننګرهـار د پوهنتـون ودانـۍ او بڼ لـه نـږدې نـه وليـد. درونټې لـه بنـده، چـې ورتېـر شـو د ډنـډ پـه غـاړه مـو د ماهيـانو پـروژه وليـده. پـه ډنـډ کـې دومـره هيلـۍ ناسـتې وې، چـې د اوبـو مـخ يـې پوښـلی و. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لغمان په کڅ ورغلو وړاندې ډاک په منځ کې پخوانی سپينه او خړ بخښنه تانه ښکاريده. له کڅ نه تېر شو د اروابناد الفت صيب زيارت ته مو دوعا وکړه. ځای په ځای هوټلونه وو، د لارې مسافرو پکې دمه کوله. د هوټلو مخې ته به ځو ګاډي ولاړ و. سروبي نه راښکته مخامخ د پورې غره د يوه ګړنګ لاندې د سيند په غاړه مو دمه وکړه. موټر مو د سړک پر څنګ کې ودرولو او مونږ سيند ته نزدې ورښکته شو. هلته د يوې هوارې تېږې په سر سيند ته ورڅېرمه کېناستو. لومړی مو کباب کړی چرګ چې مور مې راته ايښی و، راواخيست، ډوډۍ مو وخوړه. د سيند شور د غره منظره او ښکلی طبيعت زړه راښکونکی و. هېڅ زړه مو نه کېده، چې له دغه ځايه راپاڅېدلي وای. له ډېرې دمې وروسته مو بيا حرکت وکړو. په سروبي راتېر شو، د ماهيپر غرونو ته ورنزدې شو. د ماهيپر په تړۍ کې هوسۍ بيا د پورې غره ښکلې منظرې ته متوجې وه. له ځان سره يې ويلې: څومره ښکلی غر دی؟ د اوبو خړوبي له يوه ګړنګ نه و بل ته د مرغانو الوتل دا څومره په زړه پورې دي. هغه لا د غرونو په تماشه وه، چې تنګي ته ورسېدو. په لږه شېبه کې د حربي پوهنتون نه تېر شو، پل محمود خان ته چې ورسېدو، مازيګر و، کور ته چې ورسېدو، هوسۍ سمدستي خپلې مور ته ټيلفون وکړ، حال احوال يې واخيست، ما هم ورسره خبرې وکړې. هغه ډېره ټينګه شوه، ويلې مونږ کره راشئ، خو هوسۍ ورته وويل:

موري! سبا شپې ته به درشو، اوس ډېر ستړي يو، چې استراحت وکړو. ما هم ورته وويل. خان کاکا په کور کې نه و، ما وې سبا ته درځو په خان کاکا سلام وايه.

مونږه رښتيا چې ستړي وو، د ماښام ډوډۍ نه وروسته په وخت ويده شو. خدمتګارو ته مو ميوې او ځينې شيان ورکړل، هغوی له مونږه سره ډېر خوشاله وو. په ډېره ښه توګه يې زمونږ د کور ساتنه کوله، مونږه د تنخواه نه علاوه ډوډۍ هم ورکوله. زمونږه اشپزه ډېره صادقه او ښه ښځه وه. زمونږ په هر څه يې د خپل کور غوندې پام کاوه. هغې ايکې يوه لور درلودله، مېړه يې پخوا مړ شوی و. د پلار کور يې په شمالي کې و، کله ناکله به يې مور و پلار ورته راتلل. يوه بله خدمتګاره وه، چې هغې به د کور جارو کوله او کالي به يې پرېمينځل. د ماښام ډوډۍ نه به وروسته خپل کور ته تلله. د هغې کور زمونږ د کور ترڅنګه و. په دې شپه هغوی دواړه مونږه په وخت رخصت کړې، مونږه د شپې خبرونه واورېدل او بيا سمدستي مونږه دواړه ويده شو.

سبا ته پخپل وخت وظيفې ته لاړم، ځينې شيان لکه شات او يو لږ څه د غوا سوچه غوړي مې رئيس صاحب ته يوړل. د خپل سفر خبري مې ورته وکړې، چې څنګه په دروازه ورننوتلم، رئيس صاحب رپاڅېد، غېږ کې يې ونيوم. لومړی يې ستړي مشي وکړه او بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې راته مبارکي وويله. ما وې: د څه شي مبارکي دې راکړه رئيس صاحب؟

هغه وويل: د رياست منظوري دې راغلې ده. په لومړي بست کې رئيس مقرر شوی يې. يو ساعت ورسره کېناستم، بيا يې راته وويل: سبا ته به دې پخپله نوې څوکۍ کېنوو، نن دې خپله پخوانۍ دنده مخې ته يوسه. خپلې شعبې ته لاړم او په کار مې پيل وکړو. لږ ساعت وروسته ډېر کسان راته شعبې ته راغلل او مبارکي يې راکړه. ما سره خو د رياست د څوکۍ دومره خيال نه و، ولې نورو مامورينو ته دا لويه خبره وه. په ځلورو بجو چې کور ته راغلم، هوسۍ ته مې کيسه تېره کړه، هغه هم خوشاله شوه، وې ويل: زما قدم درته نيک شو، دواره رئيس شوې.

ما وې: هوسۍ نو دا څوکۍ به ماته څه راکړي، چې دومره.... !

ـ دا څوکۍ ستا شخصيت لوړوي، ايله به په ښځه وکې ياد شې.

ـ څوکۍ او معراج موقتي شي دي، سړی بايد خپل شخصيت او اهليت ولري. په ټولنه کې د درانه سړيتوب وزن معلوم وي، ولې نه څوکۍ هم ښه شی دی، مګر زړه ورپورې تړل نه دي په کار. کله خو د نن شاه سبا ته ګدا کېږي هم.

ـ سهاره ستا سره يې څوک نه شي ويلې. په خندا شوه او وې ويل: زه به درته هم د ګلو ګېډۍ دروړم.

ـ چې رشتيا راباندې وايې، ته چې راسره يې، زما هر څه دي. ماته په ژوند کې دا نور شيان نسبي دي، باور يې نه دی پکار. هغې راته له اشپزخانې نه يوه پياله چای راوړو او بيا مې ترڅنګه په کوچ کې کېناسته. ما د کور د ټيلفون نه د هوسۍ مور ته ټيلفون وکړو، د خپل رياست خبره مې ورته وکړه، هغه خوشاله شوه، بيا مې خسر سره هم خبرې وکړې. هغه هم ډېر زيات خوشاله شو. له هوسۍ سره يې هم خبرې وکړې. هوسۍ راته په ټوکو کې ويلې هلکه اوس به درته پس له دينه رئيس صاحب وايم.

ـ نه نه هوسۍ ! پام کوه زه خو ستا همغه سهار يم، دا شيان زما او ستا په منځ کې نه ځايېږي.

ـ ښه ده زما زړه هم په سهار خوشالېږي، تل به د سهار غږ درته کوم.

ربښتيا هم زمونږه مينه له يوې ورځې نه بلې ته زياتېدله، ترڅو به چې له وظيفې نه کور ته رسېدمه، هغه به له انتظاره ستړې ستړې وه. زه به چې کور ته ورغلم، لکه د ګل غوندې به وغوړېده، وبه يې خندل او ډېره شېبه به يې غېږ کې نيولی وم.

زمونږ ژوند ښه تېرېده، يو څه پيسې مو په بانک کې ذخيره کړې هم وې، له هيڅ مشکل سره مخامخ نه وو سبا ته د جمعې ورځ وه، مونږ وختي د هوسۍ د پلار کره ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی پغمان ته د تلو نیت کړی و ، زمونږ په ورتګ خوشاله شول، ویلې ښه شوه چې راغلئ، په ګډه به میلې ته لاړ شو. سامان او خوراکي مواد او د کباب نغری او سیخونه مو هم ورسره واخیستل. پغمان ته لاړو. کتل مو چې په دغه ورځ په پغمان کې د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه، چې په سړک باندې د موټرو د تېرېدلو چاره نه کېده. په ډېر ځنډ سره په کرار کرار د درې خولې ته ورسېدو. په خوارۍ سره مو یوځای پیدا کړو او پکې کېناستو. دستي مو ځای مای برابر کړوو د هوسۍ د کاکا زوی د کباب لوګي پورته کړل. نورو خلکو هم چا اتڼ اچولی و ، ځینو سندرې ویلې، چا مړزان جنګول او چا هم کبابونه پخول. یو شور ماشور او په زړه پورې مېله وه. تر ماذیګره مو ښه ساعت سره تېر شو ، ماذیګر ناوخته کورونو ته راستانه شو. سبا یې چې خپلې دندې ته لاړم، زمونږ رئیس راته وویل:

سهاره ! راځه چې د نشراتو ریاست ته ځو ، معین صیب راځي، ستاسې د معرفۍ په هکله. مونږه د نشراتو ریاست ته ورغلو. کتل مو چې د بېلابېلو څانګو مامورین هم راټول شوي دي. په دې کې معین صیب راغی، له سترې مشي وروسته یې پس له لږې شېبې نه مامورینو ته زما معرفي وکړه او څو خبرې یې وکړې. ما هم پخپل وار سره څو جملې وویلې. معین زه په څوکۍ کېنولم او ټولو چک چک وکړو ، چای او شیریني وخوړل شوه. زه له دغې ورځې نه وروسته د نشراتو رئیس شوم.

څه موده وروسته مې اړیکې له لوړو چارواکو سره وغځېدې، په ریاست کې راته د مقالو او راډیویي داستانونو ته زمینه برابره شوه. هم به مې مطالعه کوله او هم به مې لیکنې کولې. کله به مې چې په کومه مقاله او کومه لیکنه کې د وخت ناخوالو ته پکې کلکه ګوته ونیوله، له پاسه به راته یو نیم ټیلفون کېده، ویلې به یې: پام کوه دغه شیانو ته ګوتې مه وروړه، چې له ریاسته به دې ایسته کړي. ما خپلې لیکنې همغسې دوامداره کولې، د ریاست په کلونو کې دوه درې ځلې مې خارجي هېوادونو ته سفرونه وکړل، لکه روسیه، هندوستان او ایران ته. د پاچا له کورنۍ سره د خپل خسر د هوسۍ د پلار په پېژندګلوۍ بلد او پوره اشنایي مې ورسره پیدا کړه. په ځینو خاصو محفلونو او ناستې پاستې کې به مو لید نه کېدله.

د پاچاهۍ دورې په اخرو وختونو کې په هېواد کې حالات بدل شول، د کابل پوهنتون په محصلینو او د ښوونځیو په شاګرانو او استادانو کې سیاسي بېلابېلې مفکورې راپیدا شوې. د شوروي اتحاد نه کمونېستي مفکوره، د سعودي عرب نه اخوانیت او له چین نه مائوېستي افکار راخواره شول، ځینې نېشنلستي ډلې هم راوپارېدې. دغو ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېلابېلو ډلو له يوې ورځې نه بلې ته چټک ګامونه اخيستل. د کله نه چې په افغانستان کې د لومړي ځل لپاره اساسي قانون منځ ته راغی او د ديموکراسۍ غږ څه ناڅه پورته شو. له هغې ورځې نه بيا سياسي ډلې ټپلې او سازمانونه پسې لا ښه رابېداره شول، مظاهرې او اعتصابونه پيل شول. په مظاهرو کې به محصلينو او شاګردانو ظاهر شاه ته ردې بدې ويلې او د وخت د رژيم نه به يې سر ټکاوه.

ورځ په ورځ حالاتو کې توپير پيدا کېده، په ځينو خپرونو کې انتقادي ليکنې او ګوتنيونې پيل شوې، زما په خپل فکر کې څه کوم نوی بدلون نه و راغلی، خپلې ليکنې مې لکه د پخوا په شان جاري وساتلې. هر څومره چې مې له لوړو چارواکو سره تماسونه زياتېدل، زما په فکر او خواصو کې کوم تغيير نه راتلو. ډېر راته وويل:

سهاره لکه د پخوا په شان چې څنګه وې، همغسې پاتې يې.

ما هم پخپل طبيعي ډول سره له هر چا سره چلند کاوه، ډېرو د بېلابېلو مفکورو خلکو رابانديې خپله وسه وکړه، چې مفکوره مې بدله کړي، ما د هېچا زړه نه بداوه، خو رابانديې پوه به شو، چې سهار دې خبرو نه دی. په نورمال ډول مې په دولتي چارو او هم ولسي خلکو سره څنګه چې وم، همغسې پاتې وم.

کله چې پاچاهي نسکوره شوه او د داود خان جمهوري دوره راغله، حالات بدل شول. څه ناڅه تغييرات منځ ته راغلل، د بدلون او نوي توب فکر هر چا سره پيدا شو. زمونږ په وزارت کې هم يو ډول تغييرات پېښ شول. زه لا پخپله څوکۍ پاتې وم، د نوي دولت د روحيې په اساس به نشرات کېدل. ما پخپلو ليکنو کې هېڅ ډول تغيير رانه وست. ورځ په ورځ د ګړز او ګروز شېبې زياتېدلې، د ټول هېواد د ولس په منځ کې ځينې ګونګوسې رااوچت شول. د داود خان د ډلې ټپلې په څنګ کې نورې بېلابېلې سياسي ډلې ټپلې راڅوندۍ شوې، هر چا به خپلې هلې ځلې کولې، ماته به مې خسر خان کاکا تل ويلې: سهاره بچی! که زما منې په هېڅ سياسي ډله ټپله کې مه ځه، دا څنګه چې يې، همدغسې اوسه.

ما وې: خان کاکا زه نه پوهېږم په ړندو سترګو يانې په کوم سياست نه پوهېدل او په ډلو کې تګ زما په فکر لويه ناپوهي ده. پرېږده هر څوک او خپل کار يې.

د داود خان په جمهوريت کې زمونږ د مطبعې ټول پخواني رئيسان او نور مامورين په خپل ځای پاتې وو، زمونږ د ټولو ترمنځ نېک روابط پخوا غوندې ښه پاتې و.

هوسۍ چې په کور کې تل بې کاره وه، ورځ پ ورځ يې د بدن وزن زياتېده، ما به ورسره ټوکې کولې ورته به مې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ راځه زما سره سکرتره شه، مصروفه به شې. هغې به راته په ځواب کې وویل:

ولې اوس دې سکرتره نه یم څه؟ هغې غذایي رژیم ونیو، په کور کې به یې دننه سپورت هم کاوه، خو یوه خبره کوم، چې ښایست یې له پخوا نه څو چنده شو. زموږ د دواړو مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله. کله به مې ورته ویلې: هوسۍ زوی یا لور پیدا کړه، چې ساعت دې ورسره تېر وي. هغه به د معمول سره سم په خندا شوه، ویل به یې: ته خو دا وایې ولې بیا به مو دا خوند نه وي. پرېږده چې څه موده ازاد پاتې شو.

په دې کې کړپ شي د داود خان حکومت چپه شو، خلقي دولت منځ ته راغی. سمدستي راته د هوسۍ پلار خان کاکا وویل: بچی اوس خرابه شوه، په وخت د ځان غم وخورئ، دا زموږ لپاره په ګټه نه ده.

رښتیا همغه و چې دوه میاشتې وروسته خان کاکا ونیول شو او پل چرخي زندان ته یوووړل شو. په ما هم وېره راغله، ما وې چې د خسر په جرم کې مې نیسي، لږه موده پس یې له ریاسته ایسته کړم او پخپله پخوانۍ شعبه کې مې کار کاوه.

هر څه یو دم بدل شول، ما هم راډیويي داستانونه او مقالې نه لیکلې، د مطبعې رئیسان ټول بدل شول، په هر چا وېره او ډار پرېوت. زه په خسر پسې ډېر وځغلېدم، خو هېڅ خوند یې ونه کړ. هوسۍ به هره ورځ په سرو سترګو ناسته وه، مور یې هم خپه وه، څو ځلي پل چرخي زندان ته زه او هوسۍ له نورو پایوازانو سره به په کتار کې ولاړ وو. تر پایه پورې به مو پښې وچې شوې، خو د خان کاکا نوم د بندیوانو په لست کې نه و. مازیګر به خپه ستومانه بېرته کور ته راغلو. څو ورځې مونږ د هوسۍ له مور سره تېرې کړې، زه به هم هره ورځ خپلې دندې ته تلمه.

څه موده پس مې له یوه تن نه واورېدل، ویلې:

سهاره په خسر پسې دې مه ګرځه، هغه یې وژلی دی. یو ځل په کورنی چارو وزارت کې د مړو کسانو لست ځړېدلی دی، په هغه لست کې به د هغه نوم وګورې.

زه په چالاکۍ سره د کورنیو چارو وزارت ته لاړم، لستونه مې چې له نظره تېر کړل، په یوه لست کې د هوسۍ د پلار نوم لیکل شوی و. کور ته ناوخته لاړم، هوسۍ رانه پوښتنه وکړه، ویلې:

سهاره نن خو دې زما د پلار په باب څه نه دي اورېدلي؟ زه ورته منکر شوم، ما وې نه والله نن زه ډېر وګرځېدمه، خو هېچا راته څه ونه ویل.

ډیرو راته دا هم وویل:

سهاره ته که دې په خسر پسې داسې لالهاند او سرګردانه ګرځې، داسې نه چې د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ټېل کې دې څوک ونه نیسي؟

ـ هوسۍ ددې حالاتو نه مې وېره غوندې کېږي. هغې راته وویل:

ـ سهاره نور بس دی ډېر مه ګرځه، خدای ناخواسته څه درپېښ نه شي. خوابنې مې هم راته ټینګتیا وکړه. زه هم بیا ډېر نه ګرځېدمه، خالي د وظیفې ځای ته به لاړم او مازیګر به خپل کور ته راتلم.

حالات داسې شول، چې روسان افغانستان ته راغلل، د هېواد ټولو خلکو جهاد ته ورودانګل، د روسانو او د هغوی د ګوډاګي دولت په خلاف یې د جهاد چیغه پورته کړه. ورځ په ورځ د افغانستان په هره خوا کې جګړه ونښته، دواړو خواو یو پر بل حملې کولې، د ملک حالات ورځ په ورځ خرابېدل ترڅو مجاهدینو د خپل ملک نه بهر په پاکستان کې څو ډوله تنظیمونه جوړ کړل، چې د ځینو بْرنیو هېوادونو له خوا به دغو تنظیمونو ته وسلې او هر ډول مرستې ورکول کېدې.

زه د حالاتو په ډېر سیاسي توب پسې په دې کتاب کې ډېر څه نه لیکم، خو د وخت ناخوالو ته خالي لږه اشاره خو پکار ده. د روسانو له راتګ نه درې میاشتې مخکې مې زوی شوی و، چې اوس مې زوی (بهادر) د درې کالو شوی و، خبره دې ته راورسېده، چې د کابل په ښار کې هم نورې شپې ګرانې شوې، یوه شپه مو د هوسۍ تره سره خبرې وکړې، هغه داسې فیصله وکړه او وې ویل:

سهاره! ته به له خپلې مېرمنې او زوی سره خپل کلي ته ځې، مور او د هوسۍ مور به خپل وطن جنوبي ته ځو، جواب مې لېږلی دی خلک به نن سبا ته راورسېږي او کډه به راته انتقال کړي. تاسې هم خپل کالي او سامانونه خرڅ کړئ، کور مو هم په چا وپلورئ، پیسې ترې نغدې کړئ او پښې وباسئ، په دې ملک کې نورې شپې نه کېږي.

بس همدا فیصله شوه. مونږ سامانونه خرڅ کړل کور مو هم خرڅ کړو او په پټه توګه سره خپل کلي ته ولاړو. مور مې زمونږ په ورتګ ډېره خوشاله شوه، په کلي کې چې ځینې خلک پاتې وو، هغوی هم خوشاله شول. زمونږه په کورنۍ کې یوازې زما کاکا او د هغې مېرمن پاتې وه، ډېر کم خلک په کلي کې پاتې وو، ځوانان او ماشومان خو بېخي پکې نه وو، ټول باجوړ او پېښور ته تللي وو. ځوانان او د پاخه عمر خلک د جهاد په لیکو کې په بېلابېلو تنظیمونو کې تنظیم شوي وو. ما چې حالات ولیدل، په کلي کې هم د شپو د تېرولو شان نه و. دوه میاشتې مو په کلي کې تېرې کړې، خو هره شېبه یې مرګ و. یوه شپه مې کاکا ته وویل:

کاکا جانه! دلته خو ګوزاره ګرانه ده، دا هره ورځ مجاهدینو ته ډوډۍ پخول او دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حجره چلول خورا ګران ښکاري. زوی مې وړوکی دی، مېرمن مې په دې کارونو بلده نه ده، مور مې بوډۍ ده او مجاهد رابانديې ناست دي، چاته ډوډۍ پخوو، چا سره د نغدو مرسته او له چا سره نورې منډې ترړې اخر به زموږه څه وي؟

کاکا مې يوه شېبه غلی و او بيا يې وويل:

بچې زه خو د اسې نظر لرم، چې تاسې له کلي نه نور ځئ، ځان پېښور ته کړئ، دلته او سېدل ګران کار دی. مونږ به هم درپسې درځو، يو څوک به پيدا کړم، چې په دې کلا کې واوسېږي او په کور او سامان ورسره پام کوي. تاسې يوازې منډې له مخې د ضرورت وړ شيان له ځان سره واخلئ.

مونږه ټولو همدا مشوره وکړه، چې پاکستان ته کډه شو. له همدغې ورځې نه تود ه جګړه روانه وه، مجاهدو به د روسانو او حکومت په کتارونو حملې کولې او هغوی به بالمقابل توپونه او ټانکونه کليو ته ونيول، هرڅه به يې لوټه لوټه کړل. دولتي الوتکو به هم بمباری کولې. هوسۍ له دغې وضعې سره سخته نارامه وه، خپه او ستومانه وخت پرې راغی. اخر خبره تر مرګ سرحده راورسېده. نوره نو مونږه د کلي نه د وتلو تياری ونيوله. د شپې سره ټول يو ځل بيا په ګډه کېناستو، فيصله مو وکړه چې په لومړي ځل به زه او هوسۍ سره د خپل زوی بادر خان پېښور ته ځو، مور به مې وروسته له کاکا دوی سره يوځای راپسې راځي. د کلي نه تر پېښوره مو سړي پيدا کړل، چې زمونږه کډه ورسوي. سبا ته مو له کلي نه د تلو ورځ وه. په دغه شپه تر ناوخته پورې کېناستو، د تلو لارې چارې او نور تصميمونه مو سره ونيول. فيصله وشوه، چې سهار به په جاله پورې وځو او ټاکل شوي کسان به مو اخوا ته ورواړوي. د شپې د پرېوتلو په وخت مې هوسۍ ته له خولې ووتل:

هوسۍ ! حالات ډېر خراب دي، هره خوا جګړه ده، ډز او ډوز دی، نه ويل کېږي که مونږه دواړو کې خدای ناخوساته کوم يو نه و، هغه بل به يې د ژوند ټوله کيسه ليکي. دا به زما او ستا ترمنځ زمونږ د مينې او ژوند اصلي خبره وي. ما وې دا کتابچه درسره وساته تر او سه مې ساتلې او تر دې ځايه مې رارسولې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ربیم څپرکی

هوسی راته د سهار په باب خبرې کولې:

ـ سپین سرې بوډۍ، چې امسا یې په لاس کې نیولې وه، پیوندي ځړې او خیرنې جامې یې په غاړه وې، تور سوری وری ټیکری یې پخپلو سپینو ویښتو چولی و، له لیرې زما خوا ته راروانه وه. زه هم لکه د نورو مهاجرو غوندې پخوا راغلې وم او په دې کمپ کې مې شپې ورځې تېرولې. سپین ږیرې او بې وسې وم کوم کار رانه نه کېده، خالي لارې او کوڅې به مې څارلې. سپین سرې بوډۍ راروانه وه زما خوا ته رانږدې شوه، زما د سترګو دید کم شوی و، څوک مې په اسانه، نه پېژندل بوډۍ ته ښه متوجې شوم لکه د لېونۍ په شان په نرۍ لاره راتله. چپلکې یې پښو وې د څپلکو یو وندنی یې شلېدلی و، په سختۍ سره یې ګامونه اخیستل. نرۍ ډنګر کې بوډۍ، چې سترګې یې خڅنې او په یوه سترګه کې یې اوښکه ډنډ ولاړه وه، د سر د ویښتانو سپینه څنه یې باد رپوله. د خپل خیرې ټیکري پېڅکه یې په یوه لاس ټینګه نیولې وه، په ښي لاس یې امسا نیولې وه، خپلې لارې ته یې کتل. ورو ورو یې قدمونه اخیستل، زه د هغې د لارې په سر په یوه نړېدلي دیوال ناست وم، هغه چې دوه درې ګامه رانږدې شوه، ما پرې غږ وکړو:

ـ ترور سترې مشې.

ویل یې: خدای دې وبښه.

پښه یې ونیوه، ورو شوه ما پلو یې راوکاته، وې ویل:

وروره د ناصر باغ کمپ ته کومه لاره تللې ده؟

ما وې ترور همدا مخامخ لاره ورغلې ده. ترور یوه پوښتنه درنه کولی شم؟

هغې په داسې حال کې چې د مرۍ غوټه یې ښکته پورته تله، امسا یې ولګوله، ځان یې ټینګ کړو، وې ویل: ولې نه؟ وروره مهرباني وکړه.

یوه شومه چې بوډۍ سواد لري، ترور ته راشه دلته کېنه، لږه دمه برابره کړه، تر کمپه به دې زه ورسوم، هغې دوعا راته وکړه ویلې وروره الله دې ژوندی لره. هغه په ډېر زحمت سره کېناسته، سوړ اسویلی یې له خولې وخوت، ویې ویل:

چا راته زموږ یو کلیوال راښودلی دی، په همدې کمپ کې اوسېږي، ډګروال صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مېږي، د هغه کره ورځمه. نه پوهېږم چې څرنګه يې پيدا کړم.

د ډګروال صابر په اوربدو مې نبغ ټوپ وکړو، چوپ پاتې شوم، هغې راته کړه:

وروره! ته خو به دغه سړی نه پېژنې؟

ما ورته وويل: دا کوم صابر دی؟ په کمپ کې خو يو صابر دی، چې هغه.....

بوډۍ زما خبره ونيوله، وې ويل:

زموږ د کلي دی.

د کلي نوم يې واخيست (په زړه کې مې شک راغی، ما وې همدغه خو زه يم کنه. ما وې ښه به دا وي چې کورته يې بوځم او سمه پوښتنه ترې وکړم).

ـ راځه ترور چې کمپ ته لاړ شو. زه ترې مخکې او هغه راپسې شوه، تر کمپ پورې په ژور سوچ کې لاړم، کمپ ته ورسېدو، ما وې ترور راځه يوه پياله چای به ما سره وڅښې، بيا به د هغه سړي پوښتنه کوو. کور ته لاړو، ما په کمپ کې دوه کوټې درلودې، يوې کوټې ته ورننوتلو. ښځه او واړه مې په بله کوټه کې وو، ښځه مې راغله، بوډۍ ته يې ستړې مشې وويله، ما وې هله دې ترور ته چای تيارې کړه، بېچاره ستړې شوې ده. هغې د بوډۍ نه پوښتنې ته خوله سازوله، چې ما ورته وويل:

ورشه ته لومړې د چای غم وخوره بيا به ورسره خبرې وکړې.

مېرمن مې بلې کوټې ته لاړه، ترڅو چای تيارې کړي. زه او بوډۍ په کوټه کې ځانته پاتې شو، هغې خپل سوری ټيکری په ځان راخور کړو، خوله يې وچه وه، ما وې ترور اوس به درته چای راوړي، خو اوس راته سم ځان راوښايه، د کوم ځای يې؟ نوم دې څه دی؟ کورنۍ دې مېړه دې څوک دی؟

د خپل کلي نوم يې واخيست، چې زه هم د هغه کلي يم، ويل د خاوند نوم مې سهار دی، په افغانستان کې په يې هره جمعې شپه راډيويي داستانونه خپرول.

ـ اخ دا څه وايې ته.... ته د سهار صيب مېرمن يې؟

ـ هو زه د سهار مېرمن هوسۍ يم.

ـ نو ته اوس په دې حال او دومره بوډۍ؟

ـ وروره زما کيسه مه اوره، په مرۍ کې يې لاړې ونښتې. په دې وخت کې زما لور د چای پياله هغې ته په مخکې کېښوده، ماته يې هم د چای پياله ونيوه. په زړه کې مې وويل پربږده، چې د ډوډۍ نه وروسته ترې نورې پوښتنې وکړم.)

په زړه کې مې د سهار صيب په باب ډېرې خبرې راپيدا شوې، ښځې مې ډوډۍ ورته راوړه، زه ترې بيرون ووتلم، ما وې ترور ته ډوډۍ وخوره وروسته به نورې خبرې کوو. بهر د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور مخې ته ووتلم، نسوار مې واچول، يو ساعت په چرت کې لاړم، همدا مې زړه کې تېرېدل، هغه سهار ورسره څنګه نشته دی؟ خامخا پرې څه مشکلات راغلي دي، خو چې ورشم وې پوښتم او خپله کيسه راته وکړي، کېدای شي په تېرو جګړو کې وژل شوی وي او يا څه بله پېښه شوې وي، خو ته راځه چې د ټولو خبرو پوښتنه ترې وکړم. ښه به معلومه کړم، چې اصلي کيسه څه ده؟

کوټې ته ورننوتلم، ښځې مې ترې دسترخوان بلې کوټې ته يووړ، ډوډۍ يې خوړلې وه. زه چې ورغلم، وې ويل:

ورورہ! خدای دې ژوندی لره، ما سره په تکليف شوې.

ـ نه نه ترور دا څه تکليف دی، خو اوس به راته اصلي کيسه وکړې.

هغې د ټيکري په پېڅکي خپلې شونډې پاکې کړې، ويې ويل:

ورورہ! پخوا کلونو کې د پلار په کور کې رالوی شوې یم، په اصل کې مونږ د جنوبي يو، پلار مې پخوا په کابل کې وظيفه درلوده. د ظاهر شاه سره يې نزدې اړيکې درلودې، په کابل کې مو کورونه او جايدادونه وو، ما د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځی لوستلی دی. واده مې د يوه ليکوال او د کابل راډيو د داستانونو ليکونکي سهار سره شوی دی. سهار صيب رئيس هم و، په وزير اکبر خان مېنه کې مو خپل کور درلود. کله چې ظاهر شاهي ختمه شوه او ورپسې د داود حکومت منځ ته راغی، له همغې ورځې څخه حالات ورځ په ورځ پسې بدلېدل، ترڅو چې د محمد داود حکومت پسې چپه شو، خلقي دولت رامنځ ته شو. بيا چې ورپسې روسان راغلل، په ټول ملک کې ګډوډي پيدا شوه، آخر جهاد پيل شو. مونږه مجبور شو کور مو خرڅ کړو، کلي ته راغلو. په کلي کې هم ګوزاره ګرانه شوه، ورځ په ورځ حالات خرابېدل، مرګ مو اخر تر زنې راورسېد، له کلي نه هم هره ورځ جوپې، جوپې خلک وتل. اخر ټول کلی شاړ شو، له بلې خوا د حکومتي پوستو او هم روسانو له خوا به په کلي توپونه راورېدل. زمونږ د کلي نه ډېرې جنازې ووتلې.

د مجاهدينو او روسانو جګړه ورځ په ورځ تودېدله، کلی له يوې ورځې نه بلې ته خالي کېده، مرګ مو تر دروازې راورسېد. مجبوره شو، چې کلی هم پرېږدو او د پخوا ته رامهاجر شو. يوه شپه مو په کور کې مشوره وکړه، چې سبا ته به له کلي نه ځو. د سهار صاحب کاکا او د هغه مېرمن سره د سهار د مور پاتې شو، هغوی وويل، چې اوس يو ازې زه، سهار او درې کلن زوی مې د هغوی په ګډه صلاح او مشوره سبا ته مو د راوتلو نيت وکړو. څو تنه سړي مو په پيسو نيولي وو، ترڅو مونږ راواړوي. کله چې له کلا نه راووتلو، ماسپښين قضا و، مونږه يې سيند غاړې ته راوستلو او هغو څلورو تنو سړو غوښتل، چې په جاله کې مو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینده پوري باسي. په دغه ورځ سخته جګړه روانه وه، د توپونو او ټانکونو ډزې کېدلې. مجاهدو د غرو له ډډو نه په کتارونو سور اور بل کړی و. دومره وخت نه پېدا کېده، چې مونږ له سینده پورې وتې وای. چورلکې هم راتلې او بمونه یې په غرونو او کلیو راغورځول. سور اور بل و، یو هیلیکوپټر یې په توغندي وویشت، د سیند په منځ کې راولوېد. لږه شېبه د سیند په غاړه کېناستو، کتل مو چې جالوان د خیګانو جاله راوستله او موږ یې وروخېژولو. ما خپل وروکی دریې کلن زوی بادر خان په غېږ کې کلک نیولی و، ځکه چې د لومړي ځل لپاره په جاله کې سیند باندې پورې وتلو. د سیند څپو له ډاره مې جامې ګرځېدلې، ډزې او جګړه مې له یاده وتلې وه.

په دې وخت کې یې خوله وچه شوه، د خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو، لږه ژړغونې غوندې هم شوه، بیا یې په ارام او ژړغوني اواز خپلې خبرې پیل کړې. ما وې بنه ترور بیا څه وشول؟.

د چای پیاله یې ورو خپلې مخې ته کېښوده، ویې ویل:

وروره ! جاله په سیند کې روانه شوه او موږه پکې ناست وو. د سیند منځ ته چې جاله ورسېده، د ډزو او مرمیو باران رابانـدې جوړ شو. د سرک نه رابانـدې د عسکرو یوې پوستې ډزې پیل کړې، داسې ډزې رابانـدې کېدلې، چې د جالې خیګان په مرمیو سوري وري شول. مونږه په جاله کې پروت کړي و، د سهار له خولې اخ وخوت نېغ شو او له جالې نه سیند ته ولوېد. زما په غېږ کې هلک و، له جالې نه مې په سهار پسې ورټوپ کړل، چې هلک رانه اوبو ته ولوېد. له لوېدو سره د سیند څپو ډوب کړو، چیغې مې له خولې وختې، نیمایي سیند کې وم او یو لاس باندې مې تناب نیولی و. تر شا یو لاس را او اچاوه له کمیس نه یې ونیولم او جالې ته یې ورپورته کړم. نور مې څه ونه لیدل، سترګې مې تورې تورې شوې، هېڅ پوه نه شوم چې خاوند مې او زوی مې څه شول؟ بیا په ځان نه وم پوه شوې یو وخت مې سترګې وغړولې، چې د سیند په غاړه لوخو کې پرته وم، سر مې راپورته کړو، شاوخوا څوک نه و، ورانـدې یو ازې جالوان راروان و. په چالاکۍ سره زما خوا ته راغی، خوا ته مې کېناست، ویې ویل:

خورې پام چې غالمغال ونه کړې، پورې عسکر ناست دي، چې ولي مو. وارخطا نشئ، زړه لږ ټینګ کړه، خدای پېښه کړه که غواړې چې ژوندۍ پاتې شې، په دې لوخو کې غلې کېنه، چې ونه خوځېږې. مونږ سره په جاله کې یو تن بل سړی ډېر زخمي دی، زه به هغه دغه کلي ته ورسوم او بېرته به په تا پسې زر راشم.

په ما څه چل وشو او له ځانه خبره نه وم. ځای پر ځای لوېدلې وم، یو وخت مې پښه څه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خوله کې ونيوله او غاښونه يې پرې کېښندل، زور يې کړو، ما ويل ګنې تېرو بېر يې رانه غاښونه وو بېستل، چې رابېداره شوم تورتم و، څه نه ليدل کېده، خو د سپي په اندازه يو حيوان رانه خوله وو بېستله او روان شو، چې ښه ورته متوجې شوم اوږده لکۍ يې وه لکه سپی، زما له خوا نه په منډه لاړ، په بېله کې پورته روان شو. ما يو ځل سين ته وکتل، بيا مې شاوخوا ته، ځان ته مې فکر شو او د جاله وان خبره مې غوږ ته ودرېدله، ويلې ته له دې ځايه مه ښوره، زه درپسې بېرته راځم. د خپلې پښې په خوږ شوم، يو ځل پاڅېدم بيا بېرته کېناستم. تورتم و، څه نه ليدل کېده، په جاله کې زمونږ سامانونه و، دوه بکسونه ډک وو، جاله وان ځانته وړي و. زه ډېر ساعت نوره کېناستم، بس له ځان سره مې ژړل، ماخستن تېر مې ځانته پام شو، ژړا مې ودرېده، وډار شوم. غوږ مې ونيو، ډزې غلې شوې وې، فکر مې وکړو ما وې که نوره په دې شاړه بېله او د سين په غاړه پاتې شي کېدی شي لېوان دې وخوري، ښه به دا وي چې چېرې ځان کوم کلي ته ورسوم، چې سبا ته خو د سهار او زوی په پته ځان پوه کړم. په کراره له ځايه راولاړه شوم، يوازې د لاس بکس مې غاړې ته پروت و، نور څه راسره نه و. بادر رانه بېل شو، کله به مې په همدغه وخت کې سيند ته غوږ ونيو، ما وې که بادر خان راته غږ وکړي او يا د سهار غږ واورم، بيخي لېونۍ وم، بيا به بې هوښه ولوېدم. څه شېبه وروسته راپورته شوم، زړه مې رالوی کړو، ژړا مې بس کړه، د خپل ځان په وېر شوم، راپاڅېدم پام مې وکړو وړاندې ګڼې ونې ښکارېدلې، ما وې راځه ګنې هلته به کوم کلی وي وربه شم. تيکری مې له غړې نه تاو کړو، د ګڼو ونو په طرف روانه شوم، څو قدمه وړاندې چې لاړم د سين په غاړه فرياد خېژي، د انسان غوندې ځګيروي کوي، په زړه کې مې تېر شو ما وې دا سهار نه وي. ورو ورو فرياد پلو ته وروستنه شوم، شل قدمه وړاندې د سيند په غاړه يو سړی اوږد غځېدلی او فريادونه يې کول. زه په چټکو ګامونو ورنږې شوم، ما وې چې سهار به وي، چې سر يې راپورته کړم. ښه چې ورنږدې شوم او پې ورښکته شوم، سړي همغسې فرياد کاوه، چې سر مې ورله راپورته کړو په مخ مې ورته لاس وواهه، تورتم و، نه پېژندل کېده، ورو يې په اخري وس سره وويل:

ـ زه جاله وان يم، په خېټه لګېدلی يم.

زر مې ورله سر په مځکه کېښود، ما وې وروره ته خو جوړ وې، زه ستا په تمه ناسته وم.

ويې ويل: روغ چرته وم لګېدلی وم، خو ورسته همتا پسې درتلمه، چې همدلته راپرېوتم. هغه نور تول مړه شول او سيند ته ولوېدل. ما وې زه اوس څه وکړم؟ جاله وان په ورو او له فرياده ډکه اواز وويل:

ته دومره وکړه، چې هغې کلي ته لاړه شې چاته ووايه، چې ما پسې راشي دلته بې ځايه مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږمه. د جالې خبره کلي ته ورسوه، ځه ولاړه شه. ما وې: وروره کلي چېرې دی؟

په سختۍ یې لاس همغو ونو ته ونیو کوم چې ما هم په هغه لوري د تلو تکل کړی و.

زه د جاله وان له خوا نه پاڅېدم او د کلي په لور روانه شوم، یوه شېبه مزل مې چې وکړ و د سپو غپا مې تر غوږ شوه. همغې خوا ته مې حرکت وکړو، یو ساعت وروسته ګڼو ونو ته ورنږدې شوم، د توت او چینارونو ته ورغلم، پام مې کاوه چې وړاندې کلی رامعلوم شو. په کلي کې سپو غپلې، ډاډمنه شوم، ما وې چې د کلي خلک به راسره مرسته وکړي. زه به زر خلک خبر کړم، چې جاله وان کلي ته راوړي او زما د سها او بادر خان پته هم ولګوي. په چابکو ګامونو کلي ته ورروانه شوم، خدا بزده چې څو بجې به وې، توره شپه وه، د کلي څنګ ته چې ورسګېدم وړاندې د یوې لویې او جګې کلا مخې ته څو تنه سړي ناست وو، خپلو کې یې خبرې کولې، زه هغوی پلو ورغلم. کله چې ورنږدې شوم، هغوی رابانډې غږ وکړو، ویل یې: څوک یې؟ ځای پرځای ودرېږه، چې ونه خوځېږې.

ما ورته په جګ اواز وویل:

وروره زه یوه تور سرې یم، ستاسې خوا ته درځمه. له هغوی نه دوه تنه مخامخ زما په لور راروان شول، دواړو د ټوپکو لټونه راکش کړل، غږ یې کړو ویې ویل: لاسونه پورته ونیسه، چې ونه ښورېږې.

ما ویل: ښه وروره دا دی لاسونه مې پورته دي. هغوی چې ما ته رانږدې شول یوه یې راته ټوپک ونیو او بل یې راغی زما مخ ته یې ناڅاپه بجلۍ ولګوله، زما حال چې یې ولید، هغه بل ته یې وویل: خطر نشته دی.

یو رانه مخکې شو او یو شاته شو، ویلې خورې مخامخ د کلا دروازې ته ورځه. د کلا دروازې ته په څنګ کې هم څو تنه ولاړ وو، هغوی سره هم ټوپکې وې، پوه شوم چې مجاهد دي. زه یې د کلا په دروازه ننوېستم، په دروازه کې یې راته وویل:

خورې دلته به قوماندان صاحب ته خپل مشکل ووایې. دروازه بېرته شوه د ننه په یوه لویه کوټه کې څو تنه پراته وو، په څنګ کې یوه بله وړوکې کوټه وه، چې په هغې کې قوماندان و. دروازه یې وروټکوله، یو تن د پاخه عمر سړی دروازې ته راغی. سمدستي یې وویل: څه خبره ده؟ ما سره چې څوک تللي وو، هغه وویل:

خیریت دی صاحب دا خورکۍ راغلې ده، نه پوهېږم څه ورپېښ شوي دي، تالاشي یې واخله. سړي زر زر تالاشي کړم. قوماندان وویل:

راځه راننوځه. هغه بل سړی هم راسره ننوت. په کوټه کې یوازې د قوماندان کټ پروت و او د سلاګانو نه کوټه ډکه وه. ماته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه توشکه کېنه هغه بل سړي ټوپک اوږې ته اچولی و، په دروازه کې ولاړ و.
قوماندان وويل:
څه خبره ده؟
ماته ژړا راغله، سلګو ونيولمو هغه په قهر شو، خبره کوه پرېږده ژړا.
ما اوښکې پاکې کړې، د جګړې او جالې کيسه مې ورته تېره کړه، د جالهوان مې ورته وويل. قوماندان دستي په هغه وسله وال سړي ته وويل:
والکه دا ښځه دننه ننباسه. هغه پخپله بېرون ته لاړ. زه يې د کلا منځ کې درې څلور کوټې نورې هم وې، يوې کوټې ته ننوېستم. کوټه په قالينو غوړېدلې وه، خالي يو کټ پکې پروت و، يو وړوکی ميېز له پاسه لاټين پروت و، يوه شيشه ديواله ته ځړېدلې وه، د کوټې په دروازه کې چپلکې پرتې وې. وسله وال سړی رانه بر ته ولاړ، ما په کړکۍ کې پام وکړو د کلا په دننه کې نور څوک نه ښکارېدل. د نورو کوټو دروازې تړلې وې، هرڅه رانه هېر شول، د ځان په سوچ کې شوم، ما وې دلته په دې کلا کې رابانده څه کوي؟ ځانته کوټه کې يې واچولم.
لږه شېبه وروسته هغه سړی راغی، ډوډۍ يې راته راوړه، ويلې خورې ډوډۍ وخوره، قوماندان صاحب له نورو کسانو سره سيند غاړې ته لاړ، ترڅو ستا د خاوند او د زوی لټون وکړي. جالهوان به هم کلي ته راوړي. ته خپه نشې، سبا ته به هرڅه معلوم شي.
د سړي په خبره مې لږ زړه جوړ شو، بيخي ډېره وږې وم، يوه مړۍ ډوډۍ مې وخوړه، ماخستن تېر و، چې بيرون درب دروپ جوړ شو، خبرې شوې، غوږ مې دروازې ته نيولی، چې په دې کې قوماندان راغی. کوټې ته راننوت، ويلې: جالوان بيچارره مړ شوی و، کلي ته مو راوړ، اوس شپه ده سبا ته به د کلي خلک د سيند په دواړو غاړو وباسم، ترڅو ستا خاوند او زوی پيدا شي.
زه ورته په ژړا شومه، ما وې: د خدای په خاطر وروره مرسته راسره وکړه.
هغه د خپل تندي ګونځې پورته کړې په چټکۍ له کوټې څخه ووت. وروسته هغه بل وسله وال راغی، ويل يې: خورې مه ژاړه، خدای مهربانه دی، مېړه او زوی به دې پيدا شي. خدای ته صبر وکړه، دا دی شپه تېره شوه، سهار کېږي.
په دې وخت کې ملا د سهار اذان وکړو، زه هره شېبه شمارم او انتظار باسم، چې کله به د سيند غاړې ته ورځمه، هغه وسله وال راته تشناب راښودی و، مخ او لاس مې پريمنځل، رڼا يې ولګېدله، چای يې راوړو ما لا د چای پياله نيمې ته وروستې وه، چې يو ګړاز وشو. ورپسې د کلا په سر الوتکه رغله، غرهار شو ګړوز شو په کلا يې بم راوغورځاوه. يو بم نه و،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداې.ده چې څو به یې راغورځولي وو. دوړې جوړې شوې، سر مې چې له کوټې نه بهر کړو، ټولې کلا اور واخیست او دوړې جوړګ شوې. دوړې او لمبې سم دواره همدغې کوټې ته چې زه پکې وم راورسېدې، ما چیغې کړې له کوټې نه راووتلم، منډې منډې د کلا ګوټ کې د بورج وړوکې کوټې ته ننوتلم او یوه کونج ته غلې کېناستم. غوږ مې ونیو، چې بیا د طیارې غرهار شو. لږه شېبه پس بیا غرهزار شو، په کلا او هم وړاندې په کلي بمونه راولوېدل. په کلي درنې او سپکې ډزې کېدلې، زه چې ناسته وم ددې کوټې په سر بورج یې وو ېشت، دیوالونه راچپه شول. دلته مې ځانته فکر شو، سهار او بادر مې له یاده ووتل، د ځان په فکر کې شوم. پوهېدم، چې دولتي قواوې په کلي راختلي دي، سخته جګړه روانه وه. زه همغسې غلې ناسته وم او ډزو ته مې غوږ نیولی و. په کلا کې هېڅوک نه ښکارېدل، ډزې کمېدلې ورو ورو جګړه غلې کېده، ترڅو چې ماسپښین شو، جګړه ختمه شوه. د بورج له کوټې نه په کراره راووتلم او د کلا دروازې پلو روانه شوم. د کلا کوټې رنګېدلې وې، ځینې کوټې سوې وې، دیوالونه یې رالوېدلي و. په لوټ واو رنګېدلو دیوالونو په منځ کې په ډېره سختۍ سره تر دروازې ورسېدم. په دروازه کې درې تنه ټوپک والا مړه پراته وو، وړاندې دروازې نه بهر د یوه سړي نیمايي تنه پرته وه، شاوخوا په وینو سره وو. ټوپکي او کارتوس خواره واره پراته وو، ژوندي څوک نه ښکارېدل. د کلا دروازې نه دیواله بېخ ته وړاندې یو تن پروت و. ماته یې لاس خوځاوه ویلې راشه. زه لکه لېونۍ د هغه خوا ته ورغلم، هغه په وینو کې ډوب پروت و، یوازې دومره یې وویل: خورې د کلي خلکو ته ووایه، چې ما یوسي. بیا یې خپل سر کېښود، نور شاوخوا هېڅوک نه ښکاریدل، ژوندي ځینې تښتېدلي وو او ځینې مړه پراته وو. له دغه ځایه مې ځان د کلي خوا ته ورتګ غوره وګاڼه. خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو، بکس مې تخرګ کې ونیو، کلي ته روانه شوم. د کلي او کلا ترمنځ تقریباً سل متره فاصله بړه وه، د کلي مخې ته ګڼې ونې ولاړې وې. له لیرې نه د کلي ترڅنګ لوړ چینار ختلی و، شاوخوا هېڅوک نه وو، دا دومره لوی کلی مګر هېڅوک پکې نه وو. له ځان سره مې په زړه کې وویل: لکه چې خلک ټول مړه دي او یا تښتېدلي دي. لیرې مې کتل ما وې، چې زه بېګاه شپه په کومه لار تر دې ځایه راغلې وم؟ هېڅ نه پوهېدم، چې دا کوم ځای دی او زه چېرته ځمه؟ زړه نازړه د کلي چینار ته ورنږدې شوم، د چینار لاندې لوی وستل و، دا سې معلومېدل چګې د کلي خلک ورکې کېني. ښه چې کلي ته ورنږدې شوم، غوښتل مې چې د کلي په یوه کوڅه کلي ته ورننوځم، په یوه لویه کوڅه ورسمه شوم، څو ګامه چې ولاړم د ښځو د ژړا او ازونه مې تر غوږ شو. ښه چې مخې ته ورغلم، په یوه کور کې ویرونه وو او د خلکو شور او خبرې راتلې، لږه چې وړاندې ورغلم، هلته یوه بوډۍ ښځه، چې خپل لاسونه یې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشو ایښې وو، له سره یې پړونی لوېدلی و، رنګ یې زېړ زبېښلی د خپلې کوټې دروازې ته یې تکیه کړې وه بیرون ته یې کتل. زه چې ورنږدې شوم او خوا ته یې ورغلم، هغې را ته هېڅ ونه ویل، همغسې یې کتل ما پرې غږ وکړو:

ترور! ای ترور.

هغې هېڅ ونه ویل، هک پک ولاړه وه، خوله ترې ورانه پاتې وه، سپین ویښتان یې جاخه په سر سپینه بامبولۍ پراته وو، زه د هغې څنګ ته ورغلم، ما وې: ترور ولې؟ څنګه ولاړه یې؟

ماته یې وویل: ته څوک یې؟

ما وې: زه یو لاروی ښځه یم، لاره نه پېژنم همداسې په دې کلي راننوتلم. دروازې نه یې سر په ما پسې ښه رابهر ته کړو، لورې د خدای لپاره لږه مرسته راسره وکړه.

ما وې: د څه مرسته؟

هغې ویل: ته راشه راشه دننه راننوځه، له دروازې نه ورننوتلم، ومې کتل چې واړه ماشومان، ښځې او یو تن سپین ږیری ډب ډېری مړه پراته دي. د کوټې غولی له سرو وینو نه ډک شوی و، ان له دروازې پورې لکه د لښتي په شان وینې بهېدلې وې. پوښتنه مې ترې وکړه:

ترور دا ولې؟

ـ روسانو له طیارو نه بمونه راوغورځول، دا ښځتن مې دوه نږیاندې مې، دا لمسیان مې ټول مړه شول، زه په دغه ساعت کې د بل زوی کره تللې وم، چې ډزې وشوې کور ته راغلم، چې دا ټوله کورنۍ مې تباه شوې وه. هله لورې دې کلي ته په دغه کوڅه کې وړاندې لاړه شه، هر څوک چې دې پیدا کړل، رایې وله چې ددې مړو غم وخورې.

زما له لاسه خو هېڅ نه کېږي زه د بوډۍ په خبره په چالاکۍ سره لکه چې بلده یم په داسې شکل سره په ګړندیو ګړندیو ګامونو په کوڅه کې روانه شوم، ومې لیدل چې له یوې بلې کوڅې نه دوه تنه سړي راووتل، ملاګانې یې تړلې وې، ټوپکې یې څنګونو ته اچولي دي، وارخطا راروان وو. ما پرې دستي غږ وکړو، ما وې ودرېږئ. هغوی پښه نیولې شول، خوا ته یې ورنږدې شوم، ورته ومې ویل:

ورونو! په دغه وړاندې کور کې ټول خلک له ښځې مړه شوي دي، یوازې یوه بوډۍ پکې ژوندۍ پاتې ده، که یو ځل ورشئ ښه به وي.

هغه یوه وویل:

خورې زموږ په کور کې هم درې تنه رانه شهیدان شوي دي. خو دواړه چابک راروان شول. زه هم ورپسې شاته راروانه شوم، د بوډۍ کور ته چې ورننوتل، دواړه خالي ورته لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته کړل وې ویل:

مور، ځو ورانـدې بـل کلـي تـه چـې خلـک راولـو او ددې کلـي مـړي راسـره ښـخ کـړو. پـه کلـي کـې ډېـر خلـک مـړه شـوي دي. یـوازې دا نـه دي د کلـي نـور ډېـر ماشـومان، ښـځې او سـړي مـړه شـوي دي. تاسې صبر وکړئ، مه وارخطا کېږئ، هرڅه به خدای وکړي.

هغـوی دواړه ولاړل، زه او زړه بـوډۍ پـاتې شـو. لـه ځـان سـره مـې فکـر کـاوه، مـا وې لـه دې بوډۍ سره پاتې شه، څه کمک به ورسره وکړې او خپله لاره چاره به ترې په کراره سره ولټوې.

بوډۍ ته مې وویل: مورې زه به درسره همدلته یم، ترڅو چې دا مړي ښخ شي.

هغې ویل: لورې خدای دې ژوندۍ لره.

مـا خپلـې متـې رابډ وهلـې، لـه بیرون نـه مـې خاوره راوړه او پـه وینو مـې واچولـه. هـر مـړی مـې پخپـل ځـای سـنبال او برابـر کېښـود، پـه هـر یـوه مـې سـپینې روجایې او تـوتې وغـوړولې، بـوډۍ ژړل او مـا هـم ورسـره ژړل، ځکـه چـې دغـه حالـت مـا نـه خپـل غمونـه هېـر کـړل. بـوډۍ بېچـاره ګـې هسې خوله ورانه نیولې وه، ژړلې نشوای، ولې چې ډېره زړه وه.

زه هـم زیـاتې پـه ژړا سـترې شـوم، وروسـته دوه زړې ښـځې د کلـي لـه کـومې کـوڅې نـه راغلـې، هغـوی هـم ژړل. بیـا مـې لـه یـوې ښـځې نـه پوښـتنه وکـړه، مـا وې دا کلـی خـو بیخـي شـاړ پـروت دی، دومره څوک نشته دی چې دا مړي ښخ کړي. یوې ښځې وویل:

خـورې د کلـي خلـک د بمبـارۍ لـه ویـرې لـه کلـي نـه وتلـي دي، پـه هـر کـور کـې مـړي پراتـه دي، نورو کلیو ته استازي تللي دي کېدی شي خلک راشي.

رښـتیا چـې یـوه شـېبه وروسـته د نـورو کلیـو خلـک راورسـېدل، پـه هـدیرې کـې یـې قبرونـه وېسـتل، لـه ډاره یـې ماښـام تـورتم پـه خـړه تـول مـړي ښـخ کـړل. د کفـن کـار یـې نـه کېـده، ویـل شـهیدان دي لـه جـامو سـره یـې ښـخول پکـار دي. د بـوډۍ لـه کـوره هـم څلـور جنـازې ووتلـې. کلـه چـې یـې جنـازې پـه وره وېسـتلې، هغـې خـواره کـې پخپلـو دواړو تـشو لاسـونه کېښـودل او خولـه یـې ورانـه ونیولـه، مـا ورسـره وژړلـې ټـولې جنـازې لـه کلـي نـه ووتلـې. یـو سـاعت وروسـته د بـوډۍ څوک خپلوان راغـی، یـوه ښـځه هـم ورسـره وه. لـه بـوډۍ نـه یـې زمـا پوښـتنه وکـړه، هغـې ورتـه زمـا د کمـک وویـل او نـوره خـو زه هـم ورتـه معلومـه نـه وم. هغـه غلـې شـوه، سـړي راتـه بـد بـد وکتـل، ځکـه چې زمـا نـوې جـامې پـه تـن کـې وې او پېغلـه ښـځه وم، خـو خدا بزده چـې پـه زړه بـه یـې څـه تېـر شوي وو.؟ پوښتنه یې رانه وکړه، ویل یې: خورې د کوم ځای یې او څنګه دلته راغلې یې؟

د خپـل کلـي نـوم مـې ورتـه واخیسـت، د سـهار نـوم مـې ورتـه وویـل او د جـالې کیسـه مـې ورتـه وکـړه. سـړی او ښـځه دواړه خپـه شـول، مـا بیـا پـه سـلګو سـلګو وژړل. هغـوی هـم راسـره پـه ژړا شـول. وروسـته بیـا سـړي وویـل: ستاسـې کلـي بانـدې پـرون بمبـارد شـوی دی، هېڅـوک پکـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندي نه دي پاتې. خېر دی خور مه ژاړه، خدای ته صبر وکړه، اوس خو مونږ ټولو ته راپېښه ده. زمونږ خور يې، پښتنه يې، نن شپه په دې کلي کې چې څوک پاتې دي، چرګ بانګ ټول وځي، کلی پرېږدي. روسان نوره بمباري هم کوي، بله چاره نه لرو، ته به هم له مونږ سره ولاړه شې. ددې بوډۍ سره به يوځای اوسېږې، ترڅو چې کوم سرنوشت معلوم شي.

ما ويل: کاکا جانه د کلي خلک به چېرې ځي؟

هغه ويل: پاکستان ته. دلته نورې شپې نه کېږي. بيا يې بوډۍ ته وويل:

ادې مور، څو چې سامان برابر کړو، تاسې ته به ډوډۍ راولېږو، خپل سامان د وړلو تيار برابر کړئ، چې کله حرکت کېده، چې تاسې تګ ته تيار ياست. که کوم سند او نور مهم شيان چې د وړلو وي له ځان سره يې راواخله، ماته يې کړه خورې ته به له دې بوډۍ سره کمک وکړې. مونږ به چرګ بانګ راشو، يوځای به حرکت وکړو. زړه صبر کړه، شرايط ډېر خراب دي، د سيند پ غاړه څوک ګرځېدلی نه شي، په خدای يې وسپاره اوس د خپل سر اور بايد مړ کړې. پخپله مرۍ دې راغلې ده، هر چېرې چې ولاړو له هغې ځايه به بيا پته لګوو.

هغوی دواړه ووتل او خپل کور ته لاړل. ډېر ساعت وروسته يوه سړي ډوډۍ راوړه او بېرته زر کورته لاړ. ما بوډۍ ته وويل: ادې راځه يوه مړۍ ډوډۍ وخوره، له خېټې نه خو نه رغېږې. ما ورته ډوډۍ تياره کړه مونږ دواړو ډوډۍ وخوړه، بيا څو تنه سړي راغلل، بوډۍ ته يې فاتحه وکړه، ورپسې دوه ښځې او يو سړی راغلل، هغوی هم لاس پورته کړل او بوډۍ ته يې داډ ورکړو. د شپې تر ناوخته پورې خلک د بوډۍ کره راتلل او فاتحه يې کوله. ورپسې يو بل سپين ږيری او درې د پاخه عمر ښځې راننوتې، له يوې ښځې سره په لاس کې څه ديګ او ډوډۍ وه، بوډۍ ته يې ورکړه. هغوی هم دوعا وکړه، سپين ږيري بوډۍ ته وويل:

خورې خدای دې د زړه صبر درکړي، زمونږ په کور کې هم يوه ښځه لګېدلې وه، خو مړه نه شوه، هغه بل کلي ته مو يوووړه ډاکټر يې زخمونه وتړلي دي، هملتته پرته ده. نور نو په کلي ې داسې کور نه شته ديو چې مړه او زخمي ونه لري. دا کوم کسان چې پاتې دي، ښځې دي او که ماشومان، سبا سهار وختي به کلی پرېږدي او ځي به، ځکه چې روسان بيا هم بمباري کوي.

هغوی هم لاړل، مخکې سړي په کاسه کې څه اچولي و او ډوډۍ ورسره وه. د زړې ادې کره يې راوړه او بېرته ولاړ. ماښام خړه په لګېدو شوه، بوډۍ راته وويل: لورې ته دننه دا ډوډۍ درسره کېده، لاټين ولګوه، بس دی په ژړا خو څه نه کېږي، خدای دې مور ته صبر راکړي. زه به لمونځ وکړم بيا به دواړه دننه کېنو.

ما وې ډېره ښه ده مورې. د حويلۍ له انګړ نه دننه کوټې ته ننوتلم، لاټين مې ولګاوه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغري په غاړه زړه سترنجۍ پرته وه، خاورې او خزلې پرې پرتې وې، لاټين مې چې کوټې ته رڼا کړو، کوټه له کاليو وچه ډکه وه. د مودو مودو زاړه شيان بسترې او کټونه پکې پراته وو. دومره لويه کوټه وه، چې کونجونه يې نه ښکارېدل. په څنګ کې يې يوه بله کوټه هم وه، له دروازې سره په څنګ کې وړوکې کوټه وه، چې هغوی به پکې اودسونه کول او داسې معلومېده، چې د لمبا ځای هم و.

بوډۍ له لمانځه نه راوګرځېده، کوټې ته راننوتله، په هغې بېچاره ګۍ سخته وه، له يوې خوا په زاړه عمر وه، له بلې خوا پرې څلور مړي راغلل، خو سره له هغې يوه کلکه ښځه وه، له پښو نه چالاکه وه، په نغري کې يې اور بل کړ، چای يې پخې کړې، زما مخې ته يې پياله کېښوده، رښتيا هم ډېر وخت مې چای نه و څښلی، ډېر ښه راباندې لګېده.

له بوډۍ نه مې پوښتنه وکړه، ما وې: ادې په دې کلي باندې مخکې کله بمباري شوې وه؟

هغې وويل: يوه مياشت مخکې روسانو په دې کلي بمونه راغورځولي وو، دولس تنه په هغې کې مړه شوي وو.

ما وې: مورجانې ددې کلي خلک ټول مجاهد دي. هغې وويل:

هو لورې دا ټول مجاهد دي. شپه او ورځ بېچاره ګان په دې غرونو کې جنګېږي، هره ورځ دې کلي ته جنازې راروانې وي، خلک تباه شول.

بوډۍ له مانه پوښتنه وکړه، ويل يې: لورې ته دې کلي ته څنګه راغلې يې؟

مخکې هغه زما له حاله خبره نه وه، اګرچې ماښام مې خپله کيسه سرې او ښځې ته کړې وه، دا هم ناسته وه خو داسې معلومېده، چې بېچاره ګۍ هر څه له لاسه ورکړي وي، حافظه څه چې خبرې يې سمې نشوای کولای. ما ورته په کرار کرار خپله کيسه له سره تېره کړه، غوږ يې نيولی و. ما چې خبره دې کلي پورې راورسوله، بوډۍ بيا خوله ورانه کړه، ما هم ورسره ښه شېبه وير وکړو. بيا هغې راته تسلي او ډاډ راکاوه، نوره مې ونه ګړوله، ځکه چې بوډۍ د خبرو توان نه درلود، کمزورې وه او هم يې ټوله کورنۍ مړه وه. زه هم له هغې بد تره هره شېبه او لحظه مې له سترګو اوښکې روانې وې. په کوم ځای چې طيارې بمونه راغورځولي وو، لويه کنده يې په کور کې جوړه کړې وه. د نورو کوټو دېوالونه او دروازې يې ماتې کړې وې، يوازې همدا کوټه چې موږ پکې ناست وو، لږ څه ودانه پاتې وه. د شپې له خوا په کلي کې يو نيم سپي غپا کوله، يوه له ډار او هيبته ډکه شپه وه، د کلي ټول خلک چې پاتې وو، پخپل غم اخته و او زه پخپل غم اخته وم. زما فکر او خيال همغې جالې او سيند ته و او په تمه وم، چې بادر او سهار به خامخا د سيند غاړې ته وتلې وي، ژوندي به وي او که مړه؟ چېرته د سيند په منځ کې ډوب شوي نه وي؟ څومره خوني سيند دی، کېدای شي چې په جالې پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښېتې وي او د ورځې له خوا يې ځان وچې ته راوېستلی وي. په دې سوچونو کې به مې له خولې نه چيغه ووتله، بوډۍ به وويل: ولې لورې؟ خير دی بچې خدای ته صبر وکړه، الله راوستې ده نو. بېګاه شپه راسره ټوله کورنۍ يوځای په همدې کوټه کې ناسته وه، او دا دی اوس.....

بوډۍ خپل ټيکري باندې پوزه پاکه کړه، ويلې توبه خدايه توبه! دا به هم د چا خور او لور وي، ښکلې ځوانه جانه جينۍ په دې حال شوې ده. ښېرا يې خولې ته راغله ويې ويل:

يا الله هر چا چې دا اور دې وطن ته راوړی دی، پخپله يې پکې وسوځوې.

ما وې امين. له ځايه پورته شوم او بوډۍ ته مې د پرېوتلو ځای برابر کړ، ما وې موري لږه ډډه ولګوه، چې سهار ته بيا ډېره په عذاب ېږې.

ما ته يې کړه: هو لورې ته هم کټ کې څمله، سترګه پټه کړه. بوډۍ کټ کېګ بالښتت ته سر کېښود، غلې شوه. د لالټين رڼا مې لږه کمه کړه او بيا مې کټ کې ډډه ولګوله، په ځای مې سترګې ورغلې. يو وخت دروازه وټکېده، بوډۍ له مانه مخکې پاڅېدلې وه، دروازې ته ورغلې وه، دروازه يې چې بېرته کړه همغه سړی او ښځه راننوتل. ويل يې:

هله ادې بسم الله کړئ، چې ځو له خيره، د ورځې په رڼا کې راباندې ډزې کېږي، ترڅو چې رڼايي لګې او له کنډو نه اوښتي يو.

بوډۍ لږه ډوډۍ له ځان سره راواخيسته، يو وړوکی پنډکی يې په تخرګ کې ونيوه، ويلې نور څه خو نشو وړلای. دروازه يې قلف کړه او روان شو. له کلي نه چې ووتلو، د لارې په سر د کل خلک ځای پر ځای ولاړ وو، څوک روان وو، چا په خرو بسترې بار کړې وې او ځينو پېټې په شا کړي و او روان وو. لا تورتم و، څه نه ليدل کېدل، يوازې مو لارې ته کتل او له کلي نه مخ پورته روان وو.

د سهار رڼايي چې ولګېده، د غره په لمن کې يو کلي ته ورسېدو، ترڅو چې موږه کلي ته ورنـږدې کېدو، لمر راوخوت. د کلي مخې ته د غز لويه ونه ولاړه وه، شاوخوا يې پلنې تېږې د څوکيو په شان ايښې وې. هسګې ښکارېده لکه د لارويو د سترو دمه ځای و. وړاندې د يوه کور مخې ته څو تنه وسله وال ولاړ وو. مونږه دمه وکړه سيوري ته کېناستو. شاوخوا ډېر خلک کېناستل، ښځې او نر ستړي شوي وو، لږه شېبه وروسته څلور تنه ټوپک والا راغلل، ټولو خلکو ته يې سترې مشې وويله. ورپسې يو تن ږيرور سړی مخکې او دوه ورپسې تند راروان وو، زموږ خوا ته راغلل. ږيرور سړي چې جګه ونه، تنګې سترګې، سپينې جامې يې اغوستې وې، ټولو خلکو ته يې وويل:

خوېندو او ورونو تاسې دلته ټول رانژدې شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک نږدې راغلل، څوک لا د خپلو پیټو او بار کړو خرو سره وړاندې ناست وو او څوک ناست وو ډوډۍ یې خوړله. چا د پیازو له غوټې سره ډودۍ خوړه او ځینو لا په چای جوشونو کې له ځان سره چای راوړي و. قوماندان له هر یوه نه پوښتنه کوله، کله چې زما وار راغی، قوماندان خوا ته راغی رانه ویې پوښتل:

ته څوک یې او چېرې ځې؟

ما وې زه دغې بوډۍ سره ملګرې یم، دا چې چېرې ځي، زه هم ورسره یم.

بیا یې رانه پوښتنه وکړه ویل یې:

اصلي کیسه دې راته وکړه، چې د کوم ځای یې؟ د چا څوک یې او چېرې ځې؟

زه یې مجبوره کړم، چې خپله کیسه ورته وکړم، ما چې خپله کیسه ورته نیمې ته ورسوله، په ژړا شوم. قوماندان وویل:

بې بي مه ژاړه، خپل کور او کلي ته به دې ولېږم، د نورو خلکو له خاطره یې وویل: مه خپه کېږه، تا به خپل کور ته واپس ولېږم. خپلو وسله والو ته یې وویل: دا درسره بوځئ، زه درځمه. ناست او ولاړ خلک ښځې او نر یوه شول، چې دا به رښتیا هم خپل کور او کلي ته بیایي. قوماندان خلکو ته وویل: ورونو ډېر مه کېنئ، روان شئ، کېدای شي چې روسان بیا دلته بمبار وکړي. ښه به دا وي، چې حرکت وکړئ او له غره نه واوړئ.

خلکو حرکت وکړو، زه خوشاله شوم، چې ما وې دوباره به خپل کور ته ستنه شم، دوی به مې ورسوي، ترڅو زر تر زره د بادر او سهار پته ولګوم. بوډۍ ته مې وویل:

موري ورځه د خدای په امان دوی به ما کور ته ورسوي. د کلي خلک له دمه ځای نه پورته شول او د کاروان په شکل په نري لار روان شول. زه ټوپک والاو روانه کړم، قوماندان ټوپک والاو ته له مانه جدا ډېر څه وویل او بیا یې ماته مخ راواړاوه، ویې ویل:

تا به دا زما کسان خپل کور ته ورسوي، هېڅ تشویش او خپګان چې ونه کړې. قوماندان جېب ته لاس کړ، پیسې یې ټوپک والاو ته ورکړې، څه پیسې یې ماته هم راکړې. ما سره یې څلور تنه راسره کړل او روانه یې کړم. څو ګامه چې وړاندې ولاړو، قوماندان بیا یوه تن ته په غوږ کې څه وویل او په چالاکۍ سره په مونږ پسې وروسته راروان شو.

لمر ورو ورو تود بېده، مونږه په یوه بله لاره روان شو، د کلي نه ووتلو، د غره په لمن کې په یوه نري لار مو ډېر مزل وکړو. له کلیو نه ووتلو، په شاړ غره کې د ځېړیو په منځ کې هغوی مخکې او زه ورپسې وم، زما له خاطره هغو هم ورو ورو روان وو. کله خو به یې راپسې غږ کړ، هله شابه زر راځه. ډېر مزل مو په غره کې وکړ، اخر زه ستړې شوم، نوره د تګ نه وم، کېناستم. یو د هغوی نه راپسې راغی له لاسه یې ونیولم، ویلې راځه لږه لاره پاتې ده، هلته د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبو چینه ده، چې ځان ورورسوو، پوره دمه به پکې وکړو. ما وې وروره لاس مې پرېږده، پخپله تلای شم. هغه وې زه به درسره مرسته وکړم. لاره بیخي سخته وه، لاره خو اخر ورکه شوه، په شاړ غره کې روان وو. ما وې: وروره څه وخت به زموږ کلي ته ورسېږو.؟

هغې ویل: یو څه لاره لا پرته ده. دغه سړي، چې خړه جامه یې په ځان کې وه، د پښځه وښتو کالو زلمی و. د کمیس غاړه یې خیرو توره کړې وه، خړ پکول یې په سر کړی و، لاسونه یې هم تور خیرې نیولي وو، خړې څپلۍ یې پښو وې، زما لاس یې کلک نیولی و. په تلو کې به یې راته په لاس زور وکړو. ما ترې لاس راکش کړو، ما وې پرېږده پخپله تلای شم. څو ګامه ترې وروسته شوم، درې تنه مخکې روان وو، هغوی هم ځوانان وو، ورته کتل مې چې د بوټو په منځ کې د یوه لوی کمر ترڅنګه یو ژور خوړ مخې ته راغی. سخته ستړې وم او ترږې هم، پام مې کاوه چې د بوټو منځ کې په یوه ژور ځای کې د اوبو چینه ده. هغوی درې واړه ناست وو، مخ او لاس یې پرېمنځل او اوبه یې څښلې وې. موږ هم ورورسېدو، هغوی ټول ماته کتل او خندل به یې. په چینه کې مې لومړی اوبه وڅښلې او بیا مې خپل لاسونه او مخ ومینځل. له هغوی نه وړاندې کېناستم، خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو، هغوی درې تنه پاڅېدل، دې بل ته یې څه اشارې وکړې، ما د سترګو لاندې ورکتل. پرې پوه شومه، چې څه اشارې یې ورته وکړې. هغوی روان شول، زه او هغه ما سره چې یوځای روان وو، پاتې شو. لږه شیبه وروسته سړی مې خوا ته راغی، زړه یې راته بل ډول شو، لومړی یې لاس رانه چاپېر کړو، کلکه یې غېږ کې ونیولم، ویل یې: که غږ دې له خولې نه وویست، ژوندۍ دې نه پرېږدم.

ما شور او غالمغال پیل کړوو ما وې تاسې خو مجاهد یاست، مسلماني او پښتو.... خو هغه لکه د لېوه غوندې راباندې حملې کولې، ما وې که مې مړه کړې هم پخپل مطلب به کامیاب نه شې. هغو نورو ته مې ورغږ کړل، ما وې ای ورونو ! ای مجاهدو ورنو ! ځمکه وچاوده او هغوی پکې ننوتل، هېڅ راته ځواب نه راکاوه، په ځان پوه شومه، چې کومه د سیسه خو راته جوړه شوه. دغه وحشي مجاهد راباندې په سینه زور وکړو، خپلې سترګې یې راباندې رابټې کړې، بدن یې لړزې نیولی و، یو لاس یې زما په خوله کلک کېښود، ساه یې راته بنده کړه، بل لاس یې پرتوګاښ ته راتېر کړو، خو ما کله ورته ځان نیوه، دومره ډېر ساعت مو خور لوټ سره وکړو (یاني غېږ په غېږ مقابله() اخر دومره ستړې شوم، چې له حرکته ووتلم. هغه ځناور رابانده پرتوګ وشلاوه، بې حجابه شوم، بده بده یې ووهلم، بې هوښه شوم، مجاهد وحشي رابانده خپله خوا یخه کړه، ما چې ځان جوړاوه، چې راپاڅېږم، یو بل یې راغی، رابانده راپرېوتلو. په دغه ترتیب سره څلورو واړو زما پت او عزت لوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو. داسې حد تـه يې ورسـولم، چې نوره لـه حرکتـه ووتلم، خپلې پښې مې نشواى راټولولى، ځاى پر ځاى پرته وم. خدا بزده چې څو ځلې هغوى هر يوه زما عزت لوټ کړو.

يـو وخت مې پـه مخ اوبـه راوشـيندل شـوې، سـترګې مې وغړيـدې، ورو راپورتـه شـوم، چې ځـان تـه مې پـام شـو، پـه چيغـو چيغـو مې وژړل. سـلګو نيـولې وم، پرتـوګ مـې واغوسـت، يـوه شېبه ناسته وم، بيا راپسې يو راغى ويلې پاڅه چې ځو.

مـا وې مـا پريـږدئ، زه يـو قـدم نـشم تـلاى، هـر څـو چې هغـوى وويـل، زه ورسـره نـه تلم. مـا وې همدلتـه مې پـه ټوپـک وولـئ، زه نـور ژونـد نـه غـواړم. زه نـه غـواړم، چې کـور تـه لاړه شم، مـا دلتـه پرېږدئ. هغـو دوه تنـو لـه لاسـه ونيـولم او لـه مخکې نـه يې پورتـه کـړم. زه خـو لـه تلو نـه وتـې وم، پـښې مـې نـشواى لګـولى، پـه راښـکدو راښـکدو يـې روانـه کـړم، مـا پـه چيغـو چيغـو ژړل او هغـوى پـه غـره کې رکښولم اخر ستونى مې وچ کلک شو، لـه ژړا نـه زياتې ودرېدم، هغـوى سره پټکـي کې اوبـه وې، پـه خولـه کې بې راتـويې کـړې، سـاه مـې سـمه شـوه. بيا يـې پـه راښـکدو راښکتدو روانه کړم.

ماښـام خـړه لګېدلـه، چې لـه غـره نـه سـمې تـه ښـکته شـو، پـه يـو شـاړ ډاګ کې مـو مـزل پيـل کـړو، لـږه شـېبه وروسـته د سـړک غـاړې تـه ورسـېدو، کلې او کورونـه نـه ليـدل کېـدل، تـورتم شـو، يـو سـرويس مـوټر راغـى، هغـوى مـوټر ودراوه او مـوټر تـه ورپورتـه شـو. مـا ټيکـرى پـه سـر راخـور کـړو، پـه يـوه څـوکۍ راسره يـو د هغـوى نـه کېناسـت، يـو ځـل مې زړه رالـوى کـړو، مـا وې چې پـه مـوټر کې ناسـتو کـسانو تـه ووايـم، بيـا مـې لـه ځـان سـره وويـل، چې کېـدى شي لـږ سـاعت وروسته مې دوى خپل کور ته ورسوي. هېڅ مې ونه ويل او غلې کېناستم.

مـوټر روان و، روان و، تـر نيمـې شـپې يـې مـزل وکـړو، چې بيـا ودرېـد. پـام مې چې وکـړو، څـو دوکانونـه معلومېـدل، د سـړک پـه غـاړه دوه درې نـورې مـوټرې ولاړې وې. لـه سـرويس نـه يـې ښـکته کـړم، سمد سـتي يـې بـل مـوټر دربسـت ونيـو او وروختلـو. يـو تـن يـې ولېـږه، لـه کـوم سماوات (هوټـل) نـه يـې ډوډۍ راوړه. ماتـه يې هـم يـوه مړۍ ډوډۍ ونيـوه، مانـه خـوړه خـو هغـوى راته په قهر وويل: ستا پلار به يې خوري، زر شه ډوډۍ وخوره.

لـه ډاره مـې لـه ډوډۍ نـه لـږه وخـوړه، اوبـه يـې راکـړې، بيـا يـې مـوټروان تـه وويـل: استاده ځـه لـه خيره.

د مـوټروان او کلينـر خبـري مـې چـې واوريـدې، پـوه شـومه چې دا خـو پاکـستان دى. د مـوټر حرکـت تـه مې پـام کـړو، پـه چپـه خـوا روان و. زړه کې مـې ټکـه شـوه، مـا وې پاکـستان تـه يـې لکـه چې راوستم. موټروان ته مې ورغږ کړو: وروره اى موټروانه وروره دا کوم ځاى دى؟

هغه زر ځواب راکړو، ويل يې: دا خو باجوړ دى خورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما سره په څوکۍ ناست ځناور په نوم مجاهد په خوله یې راته لاس کېښود ، نېغه یې په تشي کې ووهلم، ویل یې: که بل غږ دې له خولې نه ووېست، خوله به دې درماته کړم. په همدې لاره کلي ته ځو ، ته د خبرو کولو حق نه لرې.

هغه بې ناموسه په څوکۍ کې ارامه نه پرېښودمه، تورتم تیاره وه، موټر ګړندی روان و ، زه له خپګان، ژړا او ستومانۍ نه دومره ستړې ستومانه شوې وم، چې په څوکۍ باندې مې سترګې ورغلې وې. یو وخت موټر ودرېد او مونږ له موټره ښکته شو. تورتم و ، څه نه ښکارېدل، شاوخوا ته مې سترګې واړولې راواړولې، خالي څو کورونه او کلاګانې ښکارېدې. زه نه پوهېدمه، چې کوم ځای و ، زه یې روانه کړم، له سړک نه یوه لاره بېله شوې وه. په هغې لاره لږه وړاندې لاړو. د سپو غپا غوږ ته راغله، په زړه کې مې تېرېده، چې ګنې دا به زموږه کلی وي. یوه شېبه چې نور هم وړاندې لاړو ، ما سره دوه تنه پاتې شول او دوه تنه یې روان شول. لس دقیقې وروسته هغوی بېرته راغلل، ویل یې: راځئ.

تلو تلو د یوې کلا دروازې ته ورسېدو ، په دروازه کې یوه ښځه ولاړه وه او دوه تنه سړي. ماته دوی وویل ته نن شپه له دوی سره کوې، سبا به دې خپل کلي ته ورسوي. مونږ درنه لاړو.

ما ورته داسې وویل:

ځئ بې ناموسانو ، بې غېرتو ، کافرو ، بې پښتو او د بې حیا زامنو ، خدای او د خدای مخلوق غولوئ، د جهاد نوم مو بد کړو. الله مو په دواړو جهانونو وشرموه. په دروازه کې ولاړو ، دوه تنو سړو او ښځې وویل:

راځه راځه شور مه کوه، یو ځل دننه راننوځه.

له دروازې ننوتلم او په ژړا شوم. هغوی ډاډ راکاوه، ویلې خور مه ژاړه، دننه راځه، خدای به خیر کړي.

دننه کلا ته ننوتلوو په یوه کوټه یې ننوېستم. لویه کوټه وه، ټغرې پکې غوړېدلي وې، د کوټې دیوالونو نه کټونه پراته وو ، یو کټ کې یې کېنولم. په مېز لګېدلی لاټین ایښی و ، خو لاټین یې ابسته کړو ، د کور سړي د برېښنا یو ګروپ راوړو او له چته په راځړېدلي برېښنا په ساکټ پورې یې کلک کړو. برېښنا ولګېده او رڼا شوه. نیم زالې غوندې ښځه وه، خوا ته رانزدې شوه، ویل یې:

خورې پښې کټ ته پورته کړه. دواړو سړو هغه ښځې ته وویل: ببو ته یې خدمت وکړه، مونږه حجرې ته لاړو.

هغوی ووتل او زه یوازې په کوټه کې پاتې شوم، ښځه بلې خوا ته لاړه، زه په کټ کې ولوېدم، زرې زرې شوې وم، سر مې بالښته ته ولګاوه، خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای پر ځای مې سترګې ورغلې او ویده شوم. یو وخت هغې ښځې راوخوزولم، ویلې: پاځه، پاځه خورې لومړی لږه ډوډۍ وخوره، بیا به ویده شې.

زه په کټ کې راپاځېدم، ښځې ته مې وویل:

خورې تشناب شته، چې مخ او لاس مې ومینځم؟ ویل یې: هله راځه.

تشناب ته یې بوتلم، مخ او لاس مې ومینځل، کوټې ته چې لاړم، ښځې دوډۍ په دسترخوان ایښې وه. دوه درې ډوله سابه یې پاخه کړي وو، ویل یې: هله خورې جانې ډوډۍ وخوره، نیمه شپه ده، نور خلک ویده دي. دا کلا له خلکو ډکه ده، ته دې ډوډۍ وخوره بیا به خبرې کوو. زه ډوډۍ ته کېناستم، بیخي ډېره وږې شوې وم، ډوډۍ مې وخوړه. ایله بیله مې ساه په مرۍ کې وچلېده. پرتوګ مې ډېر زیات خیرې شوی و، ستن او تار مې له ښځې نه وغوښتل، ویل یې: ولې دا څنګه ډېر خیري شوی دی؟ زه به خپل پرتوګ درته راوړم او دا به درته وګنډم. هغه په منډه لاړه او خپل پرتوګ یې راوړو. هغې راته په ماشین پرتوګ ګنډلی و او هغه چې راغله، د چای چاینک یې ورسره راوړو. په پیاله کې یې راته د شېدو چای راواچولې.

ما چې دوه درې ورځې څه نه و خوړلي، په ښه مېل مې چای وڅګشلو، بیا راته ښځه رانژدې شوه او داسې پوښتنه یې رانه وکړه:

خورې! اوس نو که راته خپله کیسه وکړې، نوم دې څه دی؟کور او کلی دې چېرې دي؟

ما ورته له سره کیسه تېره کړه، د هغې ښځې په مخ اوښکې راماتې شوې، ما هم پوره په هټکو هټکو ورسره وژړل. په اخر کې یې وویل:

نو دلته یې څنګه راوستې؟

ـ نوره نه پوهېږم، هغه قوماندان ورته وویل دا بوځئ، هغوی ته یې پټې خبرې وکړې، خو ماته یې وویل تا به دوی خپل کلي ته ورسوي. نور نو زه نه پوهېږم، چې دا کوم ځای دی او دا د چا کور دی، چې زه یې ورته راوستم؟ ماته خو یې دا وویل، چې دلته به شپه تېره کړې او سبا ته به دې دوی خپل کور ته بوځي، نور نو تاسې پوهېږئ.

هغې وویل: خورې بلا دې واخلم دا بونیر دی، دا کلا د همغې قوماندان ده، چې ته یې دلته رالېږلې یې.

ـ اخ دا څه وایې؟

ـ هو همداسې ده.

ـ نو ته یې څه کېږې؟

ـ زه یې خور یم، مېړه مې دوه میاشتې کېږي، چې جبهه کې شهید شوی دی، یو زوی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور لرم، دې ورور کړه او سپړم. همدا يو ورور مې دی، ښځه يې په وطن کې په راکټ لګېدلې وه، مړه شوې ده. يوه وړوکې لور لري، پخپله هملته قوماندان دی.

ما ويل: نو زه يې دلته څنګه راولېږلم او په دا وحشي ځناورو يې بې پته کړم دا ستاسې څنګه قومانداني او جهاد دی؟

هغې راته وويل: خورې! ورور مې راځي، دا ټولې خبرې ورته خپله بيا وکړه.

شپه اخر په وتو وه، ښځې وې خورې اوس به دواړه ويده شو. سهار به نورې خبرې بيا کوو. ماته يې کټ جوړ کړو او پرېوتو. تر سهاره مې ښه خوب وکړو، لمر په تودېدو و، چې له خوبه راپورته شوم. چای تيار و، د چای نه مخکې مې په تشناب کې ځان وينځلو. ښځې راته خپلې جامې راوړې، د جامو له بدلېدو وروسته مو چای وڅښلې، پام مې کاوه چې کوټې ته دوه ښځې او ماشومان رانه‌وتل. سترې مشي يې را سره وکړه، هغوی زما له حاله بې خبره وې، يوازې يوه ښځه زما په حال خبره وه، خو هغې ورته زه يوه لاروې، ورپېژندلې وم. نور څه يې ورته نه‌وويلي او نه يې سرې په ما خبر کړې و.

زما د ژوند راز يوازې د قوماندان له خور سره و، هغې زما ډېر خيال ساتلو، ما سره په جېب کې ډېرې پيسې وې او هم مې په لاسي بکس کې پيسې ايښې وې. له ماسپښين نه وروسته مې د قوماندان خور ته وويل:

خورې تاسې ما څه وخت خپل کلي ته بيايئ؟

هغې وخندل او بيا يې وويل:

دا د نارينه‌و کار دی خورې! ته زړ مه خپه کېږه، ستا هر مطلب به ترسره شي.

مازيګر نږدې و، چې ښځې راته وويل: ستا کار به زر معلوم شي. قوماندان ورور مې راغی.

ما وې آخر راغی، ښه شوه زما کار به وشي. هغې وې هو ستا کار اوس اسان دی. هغه په حجره کې دی، ډوډۍ خورې نور زمونږه ترونه او وربرونه ورسره دي. لس تنه وسله وال ورسره راغلي دي.

ما وې خورجانې زما ورته ووايه، چې له چا سره مې خپل کلي ته بوځي.

هغې وويل: ښه خورې اوس به رانه‌وځي دا خبره به ورته وکړم.

په دې کې يو هلک رانه‌وت، ويل ترور قومدان کاکا دې غواړي. د قوماندان خور وروو تله ډېر ساعت وروسته راغله، وضعه يې د پخوا په شان نه معلومېده، پوښتنه مې ترې وکړه:

خورې څنګه لږه خپه غوندې يې، خيريت خو به وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: خيريت دی څه نشته هسې ما وې چې....

ـ ځنګه ځنګه، څه چل خو نه دی شوی؟

ـ نه کراري ده، له کوټې ووتله. ما له کړکۍ نه بهر پام وکړو، د کلا په منځ کې درې څلورو سرو پسه حلال کړو، ما وې مېلمانه يې دي. قوماندان سړی دی، خود به پسونه حلالوي. په کلا کې درې څلور ښځې او شپږ اووه ماشومان او نارينه هم درې څلور تنه وتل او ننوتل. ماشومانو به منډې رامنډې وهلې، ولې زه چې په کومه کوټه کې وم، په غبر د هغې يوې ښځې نه بل هم نه راتله، چې هغه د هماغه قوماندان خور و. ماته هغې دم په دم چای راوړو، تازه مېوه يې راته راوړه. کله به يې له ځان سره وخندل او موسکۍ به شوه. په دغه ورځ يې له ما سره بل شانه ښه سلوک پيل کړو، ما به ترې ساعت په ساعت پوښتل، چې قوماندان صيب ته دې زما په باب څه ويلي دي که نه؟

هغې به زر ځواب راکړ: ته مه وارخطا کېږه، هر څه به خدای وکړي.

ماسپښني قضا و، چې قوماندان د ننه کلا ته راننوت، سپينې جامې او تور واسکټ يې اغوستي وو، پکول يې په سر و، نری لوړ سړی و، وړې سترګې يې په اوږده مخ کې ګردې ګردې اړولې. توره ببره ږيره يې نيولې وه، زه چې پکې وم هغې کوټې ته به يې راکتلې. وړاندې يې د خپلې خور او درې تنو ښځو سره څه خبرې کولې. نورو کسانو د پسه غوښې په ديګونو کې وراچولې او لرګي يې ترې دلاندې بل کړل. د کلا په منځ کې لوګي پورته شول، ما همدا انتظار کاوه، چې قوماندان راشي او زما حال واخلي او کور ته مې له چا سره ولېږي.

مازيګر شو، هغه رانغی، زما په باب هېڅ خبره نه وه. ډېر ساعت وروسته چې تقريباً ماښام رانژدې شو، د قوماندان خور راغله. په خندا يې وويل:

خورې ستا په باب مې ورسره خبرې وکړې، قوماندان وويل: مېلمنه سنبال کړئ، چې خپل کلي ته لاړه شي. ويل يې راځه خورجانې په تشناب کې به ځان پاک کړې، جامې به دې بدلې کړې.

ما ويل: خورې ځان مې پاک کړی دی، يوازې زما خپلې جامې راته راوړه، وچې شوې به وي.

هغه بيا وموسکله: راځه راپاڅه کورو کلي ته روانه يې، چې لوټکي ځان خو دې ساز کړې.

ما وې خورې زما زړه خوړين دی، د ډول وخت مې نه دی.

هغې بيا ټينګار کاوه، ويلې راځه ته خو راپاڅه يو وار به تشناب ته لاړ شو.

ورسره روانه شوم، په تشناب کې يې راته نوې جامې ايښې وې، په يوه وړوکې مېز د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینګار سامان پروت دی، یخې او تودې اوبه په سطلونو کې پرتې دي. ما لومړی ځان ښه پاک پرېمینځلو او خپلې جامې مې واغوستې. د قوماندان خور راپسې تشناب ته راننوتله، نوې جامې یې راته واغوستلې، سمه یې سینګار کړم، ویل یې:

بده ده چې زموږ له کوره خړه پړه خپل کلي ته لاړه شې.

داسې یې سینګار کړم لکه ناوې. همغې کوټې ته یې بوتلم. هغه نورې ښځې هم راغلې، ماشومان راننوتل. هر یوه به راته کتل، ښځو راپکې سترګې ښخې کړې وې، خندل به یې او خپلو کې به یې څه پس پس کول. زه هم حېرانه وم، چې دا خلک څنګه له مانه ګرد ګرد ګرځي او ټول خوشاله معلومېږي؟

د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، وریجې، غوښې، پلاونه حجرې ته ووتل، ماته یې هم ډوډۍ راوړه. د قوماندان خور راسره ګډه ډوډۍ وخوړه، زما خو له خپګان نه خوله نه برسېره کېده، هره شېبه راته بادر او سهار سترګو ته کېدل، ناڅاپه به مې اوښکې په مخ روانې شوې.

وايي "انسان له ګله نازک او د اوسپنې نه کلک دی" هر څومره به چې د قوماندان خور راته د خوشالۍ خبرې کولې، په ما یې تاثیر نه کاوه.

د ماښام ډوډۍ مو وخوړه، د شپې ناوخته و، چې د قوماندان خور راته وویل:

خورې راځه چې ورور مې تا غواړي.

ما ویل: قوماندان صیب مې غواړي.

هغې ویل: هو.

ورسره روانه شوم، د کلا له منځه ورتېر شو، د یوې برنډې مخې ته مخامخ دوه کوټې وې، په یوه کوټه کې ښځې ناستې وې او په بله کې نارینه ناست وو. زه یې د ښځو کوټې ته ننویستلم، څلور ښځې او څه ماشومان سره ناست وو. زه یې د یوه کټ په منځ کې، چې ښه سم یې سنبال کړی و، کېنولم. حېرانه پاتې وم، چې دا خلک مې څومره قدر کوي.

لږه شېبه وروسته دوه تنه سړي راغلل، د ښځو کوټې ته راننوتل. ماته مخامخ په کټ کې کېناستل، ټول سره موسکي موسکي کېدل، ما سترګې اړولې وې، چې قوماندان به کله راځي، چې زما د تګ خبره وکړي. په دې وخت کې یوه سړي داسې وویل:

خورې ستا څه نوم دی؟

ـ زما نوم هوسۍ دی.

هغه وویل: هوسۍ موږ د قوماندان له طرفه راغلي یو، چې د خپل طرفه د خپلې خولې اقرار وکړې او قوماندان صیب پخپله نکاح کې قبول کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وي: آخر دا دې څه وويل؟ ستاسې پښتو او غيرت، ستاسې جهاد او اسلام همدا و، چې په يوې پردۍ نکاح شوې ښځې په زوره نکاح تړئ؟ تاسې ته د جنوبي خلک نه دي معلوم، زه خو د قام نسب خاونده يم، مېړه، زوی، پلار او مور هرڅه لرم، خو بدبختانه چې د بدبخت او بدې ورځې له کبله راباندې داسې وشو.

ای ورونو ! له تاسې نه هيله لرم، چې هغه نورې ښځې هم دې کوټې ته راشي، زه به درته بيا اصلي خبره وکړم.

ښځې هم راغلې، ما په داسې حال کې چې له سترګو مې اوښکې روانې وې، بدن مې رېږدېده، په ژړغوني اواز مې له ناستو ښځو نرو نه اجازت وغوښت او هم مې له قوماندان نه اجازت وغوښت، ټولو په يوه غږ وويل: خورې ژاړه مه خبرې کوه. ژړا مې بس کړه زړه مې رالوی کړو، پخپلو خبرو مې هسې پيل وکړو:

زه هوسۍ نومېږم، پلار مې د جنوبي دی، له ظاهر شاه سره يې نږدې کار کاوه. لوېې لوېې څوکۍ يې چلولې دي، د هغې وخت له ټولو وزيرانو سره يې پېژندل. په کابل کې مو کورونه دي، بې حده دولت او پيسې مو درلودلې، ما د ظاهر شاه د پاچاهۍ په وخت کې د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځ لوستی دی. مېړه مې په مطبعه کې رئيس و، نوم يې سهار و. هغه سړی و، چې هره جمعې شپه به په کابل راډيو کې د هغه ډرامه نشرېدله. د هېواد يو نامي ليکوال و، د کابل په وزير اکبر خان مېنه کې مو پوخ دوه منزله کور درلود. مېړه مې پخپل کلي کې کلا او باغ درلود. زموږ د شتو او پيسو څه کمی نه و، په کابل کې حالات خراب شول، خلقي دولت راغی، ورپسې روسان راغلل. موږ مجبور شولو، چې له کابل نه خپل کلي ته ولاړ شو. پلار يې راته ونيو او له کوره يې لاس تړلی يووړو تراوسه يې مړی او ژوندی ورک دی. ټوله کيسه مې ناستو خلکو ته وکړه. مخامخ مې قوماندان ته وروکتل، ورته و مې ويل:

قوماندانه ! ځانته مسلمان وايې، مجاهد ځانته وايې او قوماندان هم يې. ستا هغو ځلورو تنو مجاهدو له ما سره څه وکړل؟ هغو وحشي ځناورو سره دې راولېږلم، په ځنګله کې يې لومړی په وهلو او ټکولو تر مرګه وروستم، کله مې چې ضعف وکړو او له خوده ووتم، هغو ځلورو واړو وحشيانو بې عزته کړم او دومره يې بې پته کړم، چې په لاره د تللو نه وم. په راکښلو راکښلو يې تر سړکه ورسولم، پرتوګ يې راباندې څيرې کړی و. د قوماندان خور ته مې لاس ونيو، دغې خور زما حال ليدلی دی. ای ناستو ورونو، خوېندو او مېندو ! اوس تاسو قضاوت وکړئ.

په دې خبره قوماندان سپک له ځايه پورته شو، نورو ته يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکو راځئ راپسې، زه به هغوی ژوندي پرې نهږدم.

ما بیا په ژړا پیل وکړ، زما د ژړا له سوقهارې سره ناستې ښځې ټولې په ژړا شوې، نارینه ټول سپک پاځېدل، زما له ژړا او چیغو سره د کور ښځو هم په زوره زوره وژړل، سرو هم څوق څوق کول او په دروازه ووتل. د کلا په منځ کې یو ځل بیا قوماندان په زوره وویل:

زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

نارینه ټول ووتل، یوازې ښځې پاتې شوې. ما د قوماندان خور ته وویل: خورجانې ما هغه بلې کوټې ته بوځه، چې ارام وکړم. هغې ژړل، د کور ښځو د نارینه و په وتلو سره زما سره سم ویر جوړ کړو. یو ساعت وروسته مو ژړا بس کړه. هغو ماته ډاډ راکاوه، ما به یوازې هغوی ته دا ویل:

خوېندو د خدای لپاره قوماندان صیب ته ووایئ، چې ما خوشې کړي او خپل کلي ته ځان ورسوم، ترڅو ماشوم زوی او سهار مې له سینده وغواړم.

په دې خبره یې بیا راسره وژړل. پخوانۍ کوټې ته یې بوتلم، شپه په تېرېدو وه. له ځان سره مې د تېښتې پلان پټ په زړه کې جوړ کړو و. ما وې بې له هغې ټول نارینه یې له قوماندان سره تللي دي، همدا نن شپه دې د وتلو وخت دی. په دغه کوټه کې یو پکول دېوال ته ځوړند و او د نارینه و جامې د کوټې د یوې ستنې مېخ ته ځوړندې وې. د کوټې په دروازه کې یوه جوړه د نارینه و څپلۍ پرتې وې، په زړه کې مې له ځان سره جوړه کړه، چې همدا د نارینه و جامې به واغوندم، پکول به په سر کړم، څپلۍ به په پښو کړم، یو زوړ څادر د یوه کټ لنګې ته پروت و، ما وې دا څادر به په ځان راخور کړم او له کلا دروازې نه به ووځم. په یو ترتیب به ځان پېښور ته او بیا له هغې ځای نه جلال آباد ته ورسوم.

ما سره د قوماندان خور پرېوته. د شپې کله چې په کټ کې راپاځېدم، هغه ویده وه، لومړی مې خپلې پخوانۍ جامې واغوستې او بیا مې پرې دپاسه د نارینه و جامې واغوستې، پکول مې په سر جوخت کړو، څادر او څپلۍ مې په لاس کې ورسره راواخیستل. خپل بکس او بوټان مې هم له ځان سره راواخیستل، په کرار مې دروازه رابېرته کړه او د کلا لویې درلوازې ته ورغلم. ورو مې د دروازې زنځیر خلاص کړو او دروازه مې رابېرته کړه. لومړی مې ښه پام وکړو، هېڅوک نه و، له کلا نه ووتلم او پښو ته مې زور ورکړو. د خدای فضل و، مخې ته مې سړک راغی. ما وې په دې سړک به څم کېدای شي، کوم موټر راشي. لږه شېبه مزل مې چې وکړ، لوی کلی و، دوکانونه وو، درې څلور موټرې ولاړې وې. د یوه موټر خوا ته ورنږدې شوم، چې په سیټ کې یې کلینر پروت و. دروازه مې وروټکوله راویښ شو، ویل یې: څوک یې؟ څوک یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته په کرار وویل: وروره که دربست راسره پېښور ته ځې، مړی شوی دی. استازګړی ته ځمه.

هغه وویل: وروره دا خو نیمه شپه ده.

ما ویل: استاده کرایه رانه دوه چنده واخله، خو که راسره لاړ شې.

هغه له موټره راښکته شو او کوم سماوار ته ورغی، هلته یې ډرېور ویده و. پام مې کاوه، دواړه راغلل، د موټر خوا ته چې راغلل، ویل یې: وروره په دې وخت درسره په دوه زره ځمه.

ما ویل: ډېره ښه ده استاده، ضرورت مې دی، حرکت کوه. موټر یې چالان کړو او د موټر په دویم سیټ کې ورسره کېناستم. ما وې، چې ومې نه پېژني. موټر د پېښور په لور روان شو.

ښه و، په لاره هېڅ موټرې نه وې، موټروان په پوره سرعت ګاډی چلاوه. سهار لا رڼا یي نه وه لګېدلې، چې د پېښور د موټرو په اډه یې ودرلوم. کرایه مې ورکړه او ه تري روان شوم. وړاندې د موټر اډه کې ناري وهل کېدې لواړګی، لواړګی، له یوه نه مې پوښتنه وکړه، ما ویل: وروره تورخم ته ځمه، چې په کوم ګاډي کې کېنم. هغې ویل: وروره هغه ګاډی لواړګي ته ځي، بیا د لواړګي نه مزي ته په بل ګاډي کې تلی شې. سمدستي همغې ګاډي ته وختلم. په لږه شېبه کې ګاډی ډک شو ا د لواړګي په لور روان شو. زه د ګاډي په اخر سیټ کې ناسته وم، پکول مې په سر راجوخت کړی و، څادر مې هم له ځانه تاو کړی و. کله چې لواړګي ته ورسېدو، له ګاډي نه ښکته شوم. په یوه دوکان کې مې پیسې ماتې کړې، څو کسانو راته کتل، د یوه سړي مشدی لونګی په سر وه، د عمر نه پوخ سړی و، د کلیوالي سړي مینه په کېده. له لواړګي نه د تورخم سرحد موټر کې کېناستم. همغه د مشدی لونګې سړي مې په څنګ کې راسره کېناست. ماته یې تر یوې شېبې پورې هېڅ نه کتل، خو چې کله موټر لس کیلومېتره لاره لا وهلې نه وه، چې د څنګ سړي راته ورو او په احتیاط سره وویل: انډیواله چېرې ځې؟

ما ویل: جلال آباد ته ځمه. د خبرو په وخت کې یې راته سترګې راواړولې، لاندې باندې یې راته وکتل. ما هغه ته هېڅ نه کتل، له کړکۍ نه مې بهر پام کاوه.

کله چې په مزي کې له موټره ښکته شوم، سمدستي د سرحد دروازې پلو روانه شوم. هغه سړی په چالاکۍ سره کوم ځای ته ورغی، سمدستي راپسې غږ وشو:

د ګرمې ټوپۍ والا ودرېږه !

ما ځان پرې ناګاره کړو، روانه وم. د دواړو سرحدونو مزی په منځ شاته یو تن په شدیده لهجه وویل:

والکه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ورته ودرېدم، هغه وویل: ته څوک یې او چېرته ځې؟

ما ویل: د جلال آباد یم وروره پېښور ته راغلی وم، د خپلوانو کره اوس بېرته ځم.

ویل یې: ته راځه یو ځل د صیب نه اجازت واخله، بیا به ځې.

ورسره راوګرځېدمه، هغه راته پښه نیولی شو، ویل یې: مونږ د څه لپاره ولاړ یو؟ هسې خوشې مفته خو را نه څوک تېرېدی نه شي.

زه څه پوهېدم، چې دا روپۍ اخلي، ګنې پیسې به مې ورته ورکړې وای، په خپله مخه به تلمه. همغه و، چې صیب ته یې بوتلم. پام مې کاوه، د صیب خوا ته همغه د مشدۍ لونګۍ سړی ناست و، هغه اصلاً سیدې یانې جاسوس و. هغه سړی له صیب نه پاڅېد لاړ، صیب راته وویل:

ته څوک یې؟ او څنګه پېښور ته راغلی یې؟

ـ زه د جلال آباد یم، پېښور ته د خپلوان کره راغلی وم، اوس بېرته کور ته ځمه.

ویل یې: اسناد (پاسپورټ) دې راکړه.

ما سره خو هېڅ اسناد نه و، ما وې اسناد مې په کور کې پاتې شوي دي. د هغه راباندې ښه شک راغی.

ما ورته وویل: صیب دا ټول افغانان په دې سرحد ځي او راځي، موږ خو مجاهد خلک یو مهاجر، موږ همېشه بې کاغذونو ځو راځو.

هغه دستي په دستي یوه ته امر وکړ، ویل یې هله دا تلاشي کړه. زړه کې مې ټکه شوه ما وې څه اوس خو ګیر شوې. په بله کوټه کې یې تلاشي کړمه، د تلاشۍ سړي چې رانه پکول له سره ابسته کړو او وېښتان مې په مخ راخواره شول، چې سینې یې زما ولیدې، هغه دومره وویل:

سړی درسره نشته او تښتي. په زوره دې خپل ځان په شک کې اچولی دی، نور یې څه ونه ویل، صیب ته ورغی، ورته وې ویل:

صیب هغه خو ښځه ده، سړی نه دی. د صیب خوا ته چې ورغلم د هغه راباندې د کوم جاسوس ګمان وشو. نور یې څه ونه ویل، خو یوازې نوم او د پلار نوم او پته یې زما ولیکله او بیا یې زما عکاسي وکړه. د دوه تنو سره یې روانه کړم، وړاندې یې یوې ودانۍ ته ننوېستم. په یوه وړوکي کوټه کې یې بندۍ کړم، په کوټه کې یوه کړکۍ وه، چې د کړکۍ د شیشې په مقابل کې د اوسپنو لښتې ښکته پورته کلکې شوې وې. له کړکۍ نه مې پام کاوه، وړاندې یو تن پولیس په پهره ولاړ و. زه تر مازیګره په دغه کوټه کې ناسته وم، یوه چپاتۍ او دال یې په یوه نالبکي کې راته راوړل. هغه مې چې وخوړل دومره مرچ پکې و، چې خوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې ترخه شوه او له خوراکه ولوېدم. مازيگر ناوخته يې له کوټې نه وېستلم، په يوه وړوکي موټر کې يې کېنولم، دوه تنه يې راسره په موټر کې کېنول او موټر روان شو. له جم نه تېر شو، پېښور ته ورسېدو، لومړی يې د سيډو دفتر ته بوتلم. هغو يوه سره زما په باب څه کاغذونه ورسره و، د سيډي د دفتر مشر ته يې ورکړل. د سيډو مشر راته ښکته پورته وکتل، ماته يې وويل:

پکول اېسته کړه، څادر هم له ځانه ليرې کړه. ما چې پکول له اېسته او څادر مې په مځکه کېښود او چته ښکاره شوم. هغه خپل سر وخوځاوه، يوه بل ته يې وويل: دا بوځه او لومړنۍ پوښتنې ترې وکړه. له هغه دفتره بوتلم او په بله کوټه کې يې کېنولم، په استعلام کې يې رانه نوم، د پلار نوم، استوگنه، ولايت، وظيفه، تحصيل او د عمر پوښتنه کړې وه، هغه مې ورجواب کړل. همداسې نورې ډېرې پوښتنې يې رانه وکړې، هره پوښتنه مې ورته ښه منطقي ځوابوله. کوم پنځه شپږ استعلامونه يې رانه وکړل، بيا يې يو ځای ته بوتلم په يوه کوټه يې ننوېستلم، چې پام مې وکړو په کوټه کې څلور ښځې نورې هم ناستې دي. په کوټه کې بدبوی، غول او متيازې د ټټی نه بهر راوتلې وې. په دغه وړوکي کوټه کې تشناب او د متيازو ځای هم و. د کوټې دروازې ته لوی مضبوط قلپ پروت و. هغه نورې ښځې زما په ورتګ حيرانې شوې، چې دا خو سړی دی او زموږ کوټې ته يې راننوېست. سمدستي رانه يوې ښځې پوښتنه وکړه:

ورورہ ته يې دلته څنګه راوستې؟

ما وې زه ښځه يم سړی نه يم، په کوټه کې مې ځای پر ځای د نارينه جامې ويستلې لاندې مې خپلې جامې په تن کې وې. هغوی راته هک پک حيرانې شوې، ما وې خوېندو ما د مجبورۍ نه د نارينه و جامې اغوستې وې. تاسې به څه فکر کوئ، خو زما کيسه بل ډول ده. خدای مو زما د حاله مه خبروه، هغوی راته ويل: خورې مهاجره يې؟

ما وې هو اوس خو مهاجره يم. زه د برې خوا پښتنه يم، بدو حالاتو تر دې ځايه رارسولې يم، چې نور به راباندې څه کېږي. ما هغوی ته اصلي کيسه ونه کړه، پوهېدمه چې څه ګټه راته نه لري. ضرور نه وه چې هر چا ته مې خپل حال وايه. يوازې مې د سيډي د دفتر کيسه ورته وکړه، خو هغه راته په ځواب کې وويل، چې داسې خبرې او کيسې ډېرې شوې دي، خو اصلي خبره او مطلب بل شی کېږي. ما له ښځو نه پوښتنه وکړه، هغوی څوک په جنايي پېښو کې راغلي وې، ځينې د جاسوسۍ په کيس کې وې، يوې ښځې چې د عمر نه پخه وه، تکه توره بدشکله وه، هغې يو ماشوم وژلی و او په خېټه کې يې ورته اپيم اچولي و. پښتو يې نه شوای ويلې، څه بله ژبه يې ويلې. د ماښام ډوډۍ يې دال او چپاتۍ راوړه، له يوې خوا وږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وم، له بلې خوا په کوټه کې بد بوی او چټلي پرته وه، د ناستې ځای په کوټه کې نه و. هغو نورو ښځو به په مزه مزه دال او چپاتۍ خوړل، ماته یې ویلې خورې ډوډۍ خوره، مجبوري ده چاره څه ده. وږي ځان مه پرېږده. په سختۍ سره مې لږې مړۍ وخوړه. بیا مې له هرې یوې پوښتنه وکړه، هغوی هرې یوې دوه شپې او درې شپې په دغه کوټه کې تېرې کړې وې. له یوې خوا ګرمي وه او له بلې خوا د کوټې بدبوی دومره په عذاب کړم، چې څو ځلې مې په بدن بې هوښي راغله. هر څومره مې چې ځان ټینګ کړ، نه کېده، اوښکې مې روانې وې، د هغو نورو ښځو دومره پروا نه وه، د کوټې په بدو شرایطو کې هغوی له ډوډۍ نه خرپا اېستله. خپلو کې به یې خندل او په ما پورې به یې هم مسخرې کولې. شپه شوه، ناوخته د شپې یوه بجه وه، چې یو پولیس راغی، دروازه یې خلاصه کړه. ماته او یوې بلې ښځې ته یې وویل: تاسې راځئ.

له کوټې نه یې وویستلو او په یوه موټر کې یې د سیده و دفتر ته یوورو. په دفتر کې یوه پنجابي افسر ته یې بوتلم. یو پګښتون ترجمان یې راسره کېنولی و. ډېر استعلامونه یې رانه وکړل. ما به ورته ځوابول، بیا یې په موټر کې ځانته یوړم. په یوه وړوکې کوټه کې یې ورننویستم، ترجمان رانه ولاړ. کوټه ډېره وړه وه، یوازې زه پکې ځایدلم. ډېره ګرمي وه، په کوټه کې وړوکې کړکۍ وه، چې د چت لاندې وه، د ګرمۍ نه مې ضعف وکړو. بیرون ورانده پوځي عسکر لر بر کېدل، دروازه مې په لاسونو ودربوله، کتل مې چې یو پوځي راغی، ما ورته وویل: اوبه راته راوړه. هغه پنجابی و، اوبه یې نه پېژندلې. بیا مې ورته په انګلیسي کې وویل. لږه شېبه وروسته یې راته اوبه راوړې. اوبه مې چې وڅښلې، ایله بېله مې ساه سازه شوه. سمټې ځمکه باندې پرېوتم، یوازې هغه د نارینه جامې او څادر مې سرته کېښود. ځای پرځای مې سترګې ورغلې وې.

یو وخت راته دروازه وټکول شوه، سر مې راپورته کړو و مې لیدل، چې یوه عسکر دروازه ببرته کړه. همغه موټر چې زه یې پکې راوړې وم، ولاړ و او همغه ترجمان او یو تن بل موټروانز موټر کې یې کېنولم، دفتر ته یې یووړم. لومړی یې چای راکړل، چې کله د چای څښلو نه وزګاره شوم، دفتر ته یې بوتلم. پوښتنې یې رانه بیا پیل کړې ان تر ماسپښینه پورې یې رانه پوښتنې وکړې. عکسونه یې راته واخیستل، په همدغه ورځ تر مازیګره بې دفتر کې کېنولې وم، بدن مې له خیرنتیا نه خارګشت کاوه، جامې زما بیخي نورې د اغوستلو نه وې. د دفتر صیب ته مې همدا مشکل ووایه. هغه ترجمان ته وویل:

دا بوځه، چې ځان ومینځي.

تشناب ته یې بوتلم، ځان مې ومینځو، خو جامې مې خېرنې وې. د دفتر صیب راته وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامې به درته سهار ته راوړي. د شپې له خوا يې بيا همغه جېل ته بوتلم. شپه مې پکې تېره کړه. سهار يې بيا دفتر ته راوستلم، په موټر کې يې کېنولم او مرکزي (سنټرل جېل) ته يې يووړم. مرکزي جېل ډېر لوی جېل و، د نارينه و زندان بېل او د ښځو زندان يې په څنګ کې و. زه يې د ښځو زندان کې يوې کوټې ته بوتلم، چې درې تنه ښځې پکې نورې هم وې. کوټه خو نورمال لويه کوټه وه، په کوټه کې د هرې ښځې ځای معلوم و. هرې ښځې الماری معلومه وه، د هغو نورو ښځو بسترې وې، زما په ځای کې بستره نه وه. يوه ښځه په پښتو پوهېده، مګر هغه نورې دوه تنه په پښتو نه پوهېدې، اردو کې يې خبرې کولې. هغوی هره يوه له ډېرشو کالو نه پورته وه. يوه ښځه بيخي زړه وه. په پښتو چې پوهېدله، هغه به د څلوېښتو کالو وه. هغه يې د قتل په موضوع کې بندي کړې وه او هغه دوه نورې يې په کومه بله موضوع کې بندياني کړې وې. په دغه مرکزي جېل کې مو شپې ورځې شوې. پښتنې ښځې ځان د مردان د علاقې ښوده. هغې څلور کاله بند تېر کړی و، يو کال ورته پاتې و. د خوی او اخلاقو نه ډېره ښه ښځه وه، خو خدای خبر چې اصلي ګناه بې څه وه. له ما سره يې لکه د خور غوندې چلند او ګوزاره پيل کړه، هغه نورې دواړه هم بدې ښځې نه وې، خو زه يې په ژبه نه پوهېدم. ولې وروسته مې ترې ښه اردو زده کړه، چې په لوستلو او ليکلو کې مې ترې اردو ياده کړه. هغه کومه چې لږه ځوانه وه، هغې تر لسمه پاس کړی و او هغه زړه ښځه چې وه په ليک او لوست ډېره کمه پوهېده. په پښتو چې پوهېده، هغې هم تر لسمه ښوونځی لوستی و.

په محبس کې يې راته له نورو سره سمه ډوډۍ حواله کړه. يو ډول د بنديانو جامې يې راکړې، چې د اغوستلو نه وې، بيا مې هغې پښتنې ښځې ته وويل، چې جامې راته پيدا کړه. هغې راته له خپل کوره جامې راوغوښتلې. خپلې جامې مې وويستلې، نورې نو د اغوستلو نه وې. په جېب کې راسره ښې ډېرې پيسې پاتې وې، چې وروسته مې پرې د همدغو ښځو په واسطه ځينې ضروري شيان له بيرون نه راوغوښتل. بس همدغه زندان مې کور شو. لا نه پوهېدم، چې څومره به په دغه زندان کې پاتې کېږم؟ هېچا مې پوښتنه نه کوله، چې زما قيد د زندان وخت او ګناه معلومول هېڅ پته نه وه. بس مياشتې، کلونه تېرېدل، ترڅو چې لس کاله مې په مرکزي جېل کې تېر کړل. هر څه مې له لاسه ورکړي وو، نه د مور و پلار نه خبره يم، سهار او زوی خو مې سين يووړل. کور او کلی، خوابنې هرڅه مې له منځه تللي دي. اوس دا څو ورځې کېږي، چې د طالبانو په وخت کې له بنده راخوشې شوې يم، څو شپې مې د جلوزو په کمپ کې تېرې کړې، له هغې ځايه راته چا د صابر ډګروال نوم راښودلی دی، چې هغه زموږ د کلي و. ما وې چې لومړی به دا پيدا کړم او بيا به دده په واسطه سره د کور او کلي او خوابنې پته ولګوم او ورپسې به د قوماندان حضرت پته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګوم، چې هغه مې په پوهنتون کې همصنفي و.

ما چې خپلې خبرې تر دې ځایه راورسولې، د سرې په مخ اوښکې روانې وې، خپل سر یې خوځاوه، خوله ترې ورانه پاتې وه. له خولې نه یې په ژړغوني اواز وویل:

هوسۍ خورې زه ډګروال صابر یم، ستاسې کلیوال.

ـ آخ ته ډګروال صابر یې؟ مور دواړو ژړا غبرګه کړه. په دې کې د هغه مېرمن راننوتله، حېرانه پاتې شوه، ویل: ولې؟ څه پېښ شوي؟ هله ما خبر کړئ، څه چل دی؟

مېړه یې خپلې سترګې له اوښکو نه وچې کړې، ویې ویل:

دا خو د سهار صیب ښځه ده، هوسۍ!

ـ دا څه وایې؟ دا هوسۍ ده؟ هوسۍ ترور ته په دې حال؟ دا څنګه؟ خوا ته مې مخې ته کېناسته، ویې ویل:

کیسه څه ده؟ ژړغونې شوه، مېړه یې ورته زما کیسه زر زر تېره کړه او بیا تر ما راغاړې وته، په سلګو سلګو یې وژړل، ما هم ورسره اوښکې تویولې. مور درې واړو ژړل، یوه شېبه غلې پاتې شو. د صابر د ښځې لا سو قهارې ختل، صابر خان په ټیټ غږ وویل:

یو لاس به پورته کړو. مونږ درې واړو دوعا ته لاس پورته کړلو پس له دوعا نه صابر خان راته ډاډ او تسلي راکړه. مېرمن یې هم راته تسلي راکړه، ویې ویل:

ترور جانې! راځه چې په تشناب کې دا ویښتان درته پریمینځم او جامې دې بدلې کړم. توبه توبه خدایه دا څومره سختې دې تېرې کړې دي. هغه پاڅېده او زه یې له لاسه ونیولم، له خپل ځایه یې پورته کړم. صابر خان وویل: خورې ته اوس جامې بدلې کړه، نورې خبرې به وروسته کوو.

تشناب ته یې ننو یستلم او نوې جامې یې راوړې. له تشناب کولو نه وروسته هغوی دواړه نزدې راسره کېناستل، ما ترې د خپلې خوانې، کور او کلي پوښتنه وکړه. صابر خان راته وویل:

هوسۍ خور لکه څنګه چې په تا دومره سختې تېرې شوې دي، دغسې په هر افغان او بیا په تېره خو زمونږ د سیمې په خلکو باندې ډېر ظلم او تېری وشو. تا ته خو به پته وه، چې زه په هغې وخت کې د کابل په بالاحصار کې وم او د جګړو په ګرمو شپو ورځو کې سروبي ته زمونږه عسکري غونډ راغی. په دغه وخت کې چې تاسې له کلي نه وتلې وئ، په دویمه ورځ زمونږ په کلي لومړی هوایي بمبار شوی و او بیا افغان او روسي عسکر له ټانکونو او نورو درنو وسلو سره په کلي راننوتلي وو. زمونږ او ستاسو د کلي خلکو ورسره سخته جګړه او مقاومت کړی و. بالاخره د کلي خلکو سره خو دومره قوت نه و، ټول کلی محاصره شوی و، روسي او دولتي عسکر په کلي ورختلي وو. وروسته چې خلکو مونږ ته وویل زیات د کلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسله وال خلک ستاسې په کلا او د برچم د ملک په کلا کې يې سنګرونه نيولي وو. کوم وخت چې په کلي ورننوتلي وو، ټول کلي ته يې اور راچولی و، ستاسې په کلا يې د راکټونو او توپونو ډزې کړې وې. بيا يې بمونه ورارتولي وو. وروسته يې د کلا دروازه ماته کړې وه او دننه په کوټو کې خلک پټ شوي وو. کوټو ته يې اور اچولی و، څه خلک چې په کوټو کې وو، ټول سوي وو. يو نيم سړی له کلي نه چې په وخت تښتېدلی و، هغه به ژوندی پاتې و، نور ټول يې وژلي وو. نو ستاسې په کلا کې ستا خوښې او د سهار صاحب تره او د تره زامن نور د کلي پښځه د برش تنه مجاهد په شهادت رسګېدلي وو. په هغې جنګ کې زما دوه زامن او يوه ننګور، يو لمسی هم شهيدان شوي وو. دا ښځه او دا نور واړه مې له ما سره په کابل کې وو، دوی ژوندي پاتې شوي دي. نور کلی تباه شوی دی. په هر کور کې تصادفي يو او يا دوه تنه ژوندي پاتې شوي دي. ډېر داسې کورونه شته دی، چې ټوله کورنۍ يې تباه شوې ده.

د صابر خان د خبرو په پای کې ما بيا وژړل، دغه ورځ مو ټوله په ژړا تېره کړه. ماښام ډوډۍ نه وروسته راته ډګروال صابر خان ډاډګيرنه راکړه، ويلې هېڅ تشويش مه کوه، زما خور يې له موږ سره به اوسې، زموږ چې څه حال و، هغه به ستا هم وي. کله چې کراري شوه او ملک ازاد شو، بيا به په ګډه يو ځای که ژوندي وو خپل کلي ته لاړ شو. نور نو چې ته هېڅ فکر ونه کړې، ته مې خور او زه دې ورور يم.

ما وې صابر خانه وروره! زما د پلار کورنۍ به څنګه شوې وي؟.

هغه پخپله ږيره لاس تېر کړ، ويل يې: هوسۍ خورې الله به درې خبر يې، داسې حالت راغلی او هغه څه په وطن کې وشول، چې د نړۍ په هېڅ ځای کې به نه وي شوي، پلار د زوی نه جدا او زوی له پلاره! زموږ د وطن هرڅه په پاکستان وپلورل شول، سوي ټانکونه، موټرې، الوتکې، اوسپنه، هرڅه کباړ شول او د پاکستان په کباړيانو خرڅ شول. هغه راته راوړاندې شو، په غلي اواز يې وويل: پاکستان زموږ وطن سم لوټ کړ، اوس خو لا بيخي ددې طالبانو سره پنجابي عسکران په افغانستان کې اوسېږي او جنګېږي. هوسۍ خورې تور لينګيان مې په وطن کې ښکته پورته کېږي، زړه مې اوراخلي، خو.... !

د هغه زړه د پاکستان ناخوالو خوړين کړی و، په دغه شپه راته صابر خان ډېرې خبرې وکړې، له هرڅه نه يې خبره کړم. وروسته له ډېرو کلونو نه مې ايله په دې شپه ساه سمه شوه. په دې شپه مې خوب وکړو، بې له هغې راپکې څه نه وو پاتې، خوشې هډوکي پوټکي شوې وم، خوب مې بې له هغې درې ساعتو نه زيات نه و، د لسو کالو جېل بوډۍ کړې وم، دال او چپاتو مې د معدې زخم راپيدا کړی و، د ناصر باغ په کمپ کې مې د صابر خان ورور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ورځې شوې، د هغې مېرمن ګل پرې هم بې اندازې ښه ښځه وه. زما یې ډېر خدمت کاوه. اګرچې هغه هم زړه شوې وه، لونې او زامن یې ورته مخې ته ګرځېدل، ژوند یې دومره بد نه و. له څو ورځو وروسته راته صابر د یوه قوماندان نوم واخیست، چې ګلشېر نامه یې وه. ما وې خو ګوک به یې، هر چېرې قوماندان موجود و. ما وې دا به هم ګوک وي نو، له ځان سره مې فکر وکړ دا هغه زموږ همصنفي ګلشېر نه وي. په ادبیاتو پوهنځي کې مونږ سره یو هلک و، نوم یې ګلشیر و. په درسونو کې یې هېڅ خوند نه و، خو هغه د ننګرهار د سیمې و.

ما ویل: صابر خانه وروره ! ددا ګلشیر قوماندان د کوم ځای دی؟

ـ خورې دا هم د ننګرهار دی، خو ډېره دنیا یې پیدا کړې ده، مخکې په کوم بل تنظیم کې و، مګر اوس له طالبانو سره غټ سړی دی.

ـ صابر خانه کېدای شي همغه وي، که دلته چېرې نږدې اوسي خو یوه ورځ به دواړه ورشو، ګوندې زما د کور او کلي او د پلار ګنې په باب راته څه معلومات پیدا کړي.

صابر خان ویلې ښه ده خورې، خو په دې وختونو کې زیات په افغانستان کې وي، کله کله دلته خپل کور یې دی راځي. زه به یې پوښتنه وکړم، که چېرته راغلی وي، ور به شو.

ما وې ښه ده وروره ور به شو.

سبا یې له چای نه وروسته مونږ دواړه د ګلشېر قوماندان کور ته ور روان شو. په لاره کې مو دوه درې ځای پوښتنه وکړه، یوه دوکاندار د هغه کور له ورایه راوښود. مونږ د هغه کور خوا ته ورو ورو روان وو، نږدې چې ورغلو مې لیدل، چې ډېر خلک له وسلو سره د قوماندان ځای ته ورځي او راوځي. نږدې دغې ځای کې نوره ودانۍ نه وه، له قوماندانۍ نه ګرد چاپېر په څو جریبه ځمکه کې دیوال راتاو شوی و. د کور مخې ته یې لوی پراخه باغ او ونې ولاړې وې. صابر خان راته وویل:

خورې زه به درته بیرون کېنم، ته دروازې ته ورشه یوه ته به خپل نوم ووایې، چې قوماندان خبر کړي او ځانته دې وغواړي.

د صابر ورو مې ومنله، هغه د یوه دوکان تر څنګه کېناست او زه د قوماندان د کور دروازې ته ور روانه شوم. دروازې ته، چې ورغلم وسله وال کسان وتل او ننوتل. یوه د توري ږیرې سړي ته مې وویل:

بچې ما تر قوماندان صیب پورې ورو له.

هغه راته ښکته پورته وکتل، وې ویل:

بوډۍ ترور قوماندان صیب سره تیایم نشته دی. همدا خبره یې وکړه او ګړندی ننوت. یو بل ځوانکی هلک ایله یې د ږیرې خط راغلی و، په دروازه کې ننوت ورغږ مې کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویـه کـه تکلیـف درتـه نـه کېـږي قومانـدان صـیب تـه ووایـه یـوه ښـځه پـه دروازه کـې ولاړه ده، غواړي چې تا سره ملاقات وکړي.

هلک وې ښه موري ستا سوال ځواب به یوسم.

ډېـر سـاعت ولاړه وم، هغـه هلـک هـم ورپـسې ورک شـو ، دریـم تـن یـو بـل د پاخـه عمـر سـړي تـه مې وویل: وروره قوماندان صیب ته به مې بو نه ځې، یو ضروري کار مې ورسره دی.

هغه راته راوړاندې شو ، ویل یې: څه کار دې دی مورې؟

ما وې: پټه ضروري خبره ورسره کوم.

پـه دې خبـره سـړی لـږ غلـی شـو ، بیـا یـې وویـل: ښـه ده مـورې زه بـه سـتا خبـره هغـه تـه ورسـوم. یـو بـل وسـله وال راغـی ویلـې مـورې راځـه. لـه دروازې نـه یـې ننویـستم، دننـه ډېـر کـسان ښـکارېدل، ځـوک تلـل او ځینـې بـه راتلـل. زه یـې د قومانـدان د کـوټې ترڅنګـه ودرولـم، ویـل یـې: مـورې قوماندان صیب به دې وغواړي.

ډېـره اوږده شـېبه تېـره شـوه، خـو قومانـدان ورونـه غوښـتلم. زه لـه دروازې ترڅنګـه پـه یـوه وړوکـې دیـوالګي پـورې مـې تکیـه وکـړه، مـا وې چـې دمـه برابـره کـړم. پـه دې کـې قومانـدان د خبـرو پـه حـال کـې راووت، څـو تنـه بـاډي ګـارډان ورپـسې وو ، زه ورپاڅېـدم، غـږ مـې پـرې وکـړ وو خـو هغـه کلـه زمـا غـږ اورېـدو ، منډه مـې ورواخیـسته، هغـه مـوټر تـه خـوت، چـې وررسـېدم. مـا وې قوماندان صیب مرسته راسره وکړه. هغه دروازه نیولې وه ویې ویل:

د څه شي مرسته دسره وکـړم؟ بوډۍ وخت مې مه نیسه موټروان ته یې وویـل: مـه درېـږه ځـه مـا پـه جـګ اواز ورغـږ کـړل: ګلشیره هوسـۍ یمـه سـتا د ادبیـاتو د پـوهنځي همـصنفۍ. ویلـې څـه څـه بـوډۍ وخت مې مه نیسه، تاته هېڅ وخت نه لرم.

مـوټر یـې روان کـړو دوړې پـه مـا راخـورې شـوې، خپلـې سـترګې مـې د ټیکـري پـه پیڅکـې پـاکولې او بېنـوا تـرې راروانـه شـوم. کتـل مـې چـې صـابر خـان زمـا خـوا تـه راروان و ، مـا لـه ځـان سره ګلشېر ته ښېرا کولې، چې هغه راباندې غږ کړو: ولې خورې څه خبره ده؟

ـ وروره دا خـو هغـه ګلـشیرو ، زمـا همـصنفي، لـومړۍ خـو یـې ځانتـه نـه ورغوښـتمه، خـو زه ورتـه د کـوټې دروازې سـره ولاړه وم. لـه دننـه نـه چـې راووت، ماتـه یـې هډو پـام هـم ونـه کـړو. مـوټر تـه چې ختـو ورمنډه مې کړه، غـږ مـې پـرې وکـړ، مـا وې ګلـشیره زه هوسـۍ یمـه، سـتا همـصنفۍ ودرېـږه کـار مې دی درسره. هغه راتـه سـم دمخامخ کتـل، یـوازې دومره یې وویـل: بـوډۍ پرېـږده، وخت مې مـه نیـسه پـه شـتاب سره یـې مـوټر روان شـو. دوړې او خـاورې یـې رابانـدې رابـاد کـړې. کـه خدای دا بې غېرتـه وشـرموي، هـېڅ د انـسان پـه سـترګه یـې هـم راتـه ونـه کتـل. تـه ګـوره صـابر خانـه دا بـه پـه صـنف کـې داسـې غلـی ناسـت و ، چـې لـه چـا سره غږېدلی هم نـشو. څلـور کالـه فاکولتـه یـې پـه یـو زوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتلون کې وویله، اوس په دغه حال کې دی.

صابر خان وویل: خوري راځه، چې ځو، هېڅ پسې زړه تړل نه دي په کار. ورو ورو به ځو، مشغولتیا به هم کوو. هوسۍ خوري مونږ چې لومړی پاکستان ته رامهاجر شو په باجوړ کې یې زړې زړې خیمې راکړې، د خېمو کلي جوړ شو، راشن پاسونه یې په مهاجرو وو یشل. کله چې هوا مخ په تودېدو شوه او بیا چګي اوړی شو، په خېمو کې ګوزاره ګرانه شوه، له خېمو نه خلک پورته شول په بېلابېلو ځایونو کې ورته کمپونه جوړ شول، ځینې خلک پېښور ته وکوچېدل. ګوزاره ګرانه شوه، ته باور وکړه، چې مونږه به سهار راووتلو مزدورو لپاره به ودرېدو، چا به له ځان سره کار ته بونه تلو بېرته به کور ته لاړو. څو ځلي پولیس زما وړوکی کراچی، چې مېوه مې پکې خرخوله چپه کړې ده او رد بد یې راته ویلي دي. ښه به مو لیدل، چې د ډېر آب خلک به بې آبه شول. د افغانانو بې عزتي شوې ده، غریبي او بې وسي خو پرېږده. ډېر ماشومان بې دوا او بې درمله د پېښور په مېرو کې قتل شول.

صابر خان له مانه مخکې روان و، شاته به ورپسې خپلو څپلو دوړه کوله، زما سینه ونښته، ساه مې بنده بنده کېده، صابر خان ته مې ورغږ کړ: وروره لږه دمه به وکړو، ساه مې نښلي.

هغه زر مخ راواړاوه، ویلې ښه ده. زما خوا ته په ما پسې راوګرځېده، له لاسه یې ونیولم او د یوې ونې لاندې یې کېنولم. هغه شاوخوا پام وکړو، چې ګنې اوبه پیدا کړي. هلته وړاندې په یوه لږ واټن کې د څاه ارهټ تاوېده. دی ورغی، چې اوبه راوړي. ما ونې ته تکیه ووهله، په زړه کې مې تېر شول، زه خو د ډېر عمر ښځه نه یم، د پاکستان جبل بوډۍ کړم، له خپل سهار او وړوکي زوی نه یې خلاصه کړم، له هر څه نه د پاکستان راتګ خلاصه کړم او لا اوس هم دلته پکې اوسېږم. نه نه نوره به یوه شپه هم پاتې نه شم.

صابر خان راته غږ کړ: خوري اوبه مې راوړې، ښې یخې اوبه دي.

هغه لوټه د اوبو ډکه کړې وه، ما ته یې ونیوه، ویل یې خوري دا اوبه وڅښه. ما له اوبو نه یو ګوټ وکړو، مرۍ مې لمده شوه، مخ ته مې هم یوه لپه اوبه واچولې، دواړه پښې مې هم لمدې کړې. صابر خان ته مې دوعا وکړه، هغه پخپله سپینه ږېره لاس تېر کړو، د لوټې نه یې اوبه وڅښلې، غاړه یې تازه کړه، ویل یې:

خورې اوس خو لږه ښه شوې؟

ما وې هو وروره بیخي ښه شوم. ویل ښه نو زه به دا لوټه بېرته یوسم، بیا به په کرار کرار کور ته ځو. ما وې ښه ده وروره په عذاب شوې. هغه د اوبو لوټه ارهټ ته یووړه او بېرته راغی. موږه دواړه کور ته روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور تـه لا یـو تـﻮتـه مـزل پـاتـې و ، مـا صـابر خـان تـه وویـل: وروره یـوه خبـره د سـره شـریکوم. سـتا نظر مې اخیست. صابر خان وویل:

مهرباني وکړه خورې ولې تاسې خو خبره وکړئ.

مـا وې وروره ! د الله تعـالی کارونـه خـو د الله دي، مګـر لـه مانـه زمـا ژونـد ، زمـا هرڅـه رانـه د پاکستان پـه راتـګ کې لـه لاسـه لاړل، بې موجبه، بې ګناه یې لس کالـه راباندې پـه جېل کې تېر کـړل، بـې وختـه بـوډۍ شـوم. نـور مـې دلتـه یـوه شـپه هـم زړه نـه غـواړي، چـې او سم. پـه هـر ترتیب چې کېږي، خپل کور و کلي ته ځان رسوم.

هغـه وویـل: خـورې پـه کـور کـې بـه مـشوره وکـړو ، هـر څنګـه چـې دې خوښـه وه، هغـسې بـه وکړو.

ـ رښتیا صابر خانه ! اوس خو به جنګونه نه وي؟

ـ نـه نـه خـورې اوس خـو طالبـان پـه واک کـې دي، د مـلا عمـر اخونـد پاچـاهي ده، پـوره امنیـت یې راوستی دی، دا نورې تنظیمي ډلې ټپلې یې کونج ته کړي دي.

صـابر خـان پـښه ونیولـه، پخپـل ځـای ودرېـد ، خپلـې سـترګې یـې شـاوخوا وګرځـولې، بیـا ماته راواړاندې شو ، په ورو او غلي اواز یې وویل:

نـیم د پاکـستان پـوځ ورسـره دی، هـسې خبـره د طالـب ده، خـو دا تـور مخـي پنجـابي ورسـره دي. مـخ یـې ببـرتـه سـتون کـړو د کـور پـه لـور یـې ګـام واخیـست. تـر کـوره یـې د پاکـستان لـه حکومتـه سـر ټکـاوه، کـور تـه ورسـېدو. د صـابر خـان مېـرمن ډوډۍ تیـاره کـړې وه، هغـې لـومړی لـه مانـه پوښـتنه وکړه، ویل یې:

هو سی ترور ! څنګه چل وشو ، قوماندان مو ولید.

ـ هـو خـورې ومـې لیـد ، خـو د هغـه زړه د تیـرې دی، هـډو یـې خبـرې هـم راسـره ونـه کـړې. اوس خو بدل دی، هرڅه بدل شوي دي، زړه پسې تړل په کار نه دي.

مـوږ ډوډۍ وخـوړه او چـای تـه سـره ناسـتوو ، مـا صـابر خـان تـه بیـا د خپـل تـګ پـه برخـه کـې ورته یاده کړه. هغه لږه شېبه غلی و ، بیا یې ځواب کې راته وویل:

خـورې ډېـره ښـه خبـره ده، خـو لـومړی بـه زه او تـه پـه دې بـاب ښـه ځـان پـوه کـړو ، بیـا همغـسې وکړو.

ـ وروره تـه پـه دې بـاب څـه فکـر کـوې؟ زمـا خـو فکـر او عقیـده خو ځېـدلې ده، سـم سـوچ نـه شـم کولای، ته چې هرڅه راته وایې، همغسې به وکړو.

ـ هوسـی خـورې، زه خـو داسـې نظـر لـرم چـې لـومړی تـه کـوم ځـای تـه غـواړې، چـې لاړه شـې؟ او هم دا وو ایه، چې هلته څه کول غواړې، چې ویې کړې؟ چې زه ستا په پلان پوه شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هغه دې پوښتنو ته په ځواب کې غلې پاتې شوم، هغه خپله پیاله پورته کړه او غړپ یې ترې وکړو. د صابر خان مېرمن زموږ خوا ته کېناسته، ما ورته وویل:

زه غواړم چې لومړی خپل کلي ته لاړه شم، که څوک ژوندي پاتې شوي وي او د سهار څوک نږدې خپلوان په کلي کې موجود وي، پیدا یې کړم او بیا ترې د سهار او د خپل زوی په باب پوښتنه وکړم، چې یو ځل دومره څوک پیدا کړم پیا به نورې لارې چارې لټوو.

صابر خان وویل: ما خو اورېدلي دي، چې د کلي ځینې کسان له پېښوره تللي دي، په کلي کې دوباره څه ناڅه ژوند پیل شوی دی. ولې په دې پوه نه یم، چې څوک به تللي وي؟ خدا ېږو زه خو نشم تلای، ځکه چې له طالبانو سره نه یم، نو ځکه خو په ځان ډارېږم، خو زما یو دوست دی او هغه اړیکې له طالبانو سره لري. یو ځل به ورسره ستا د تګ خبره وکړم، کېدای شي ګوندې له ځان سره دې بوځي. د هغه دلته هم پوخ کور دی او هلته یې هم ښه واک شته دی. په کلي کې به درسره ستا په هر مشکل کې مرسته وکړي. په ځینو کارونو کې ما ازمېښت کړی دی، ښه سړی دی. مونجې وریجې ډېره بې ده، تیار دلته راغلی دی زه به ورپسې همدا اوس ورشم خبرې به ورسره وکړم. ستا په باب به یې پوره پوه کړم. باور لرم، چې پوره مرسته به وکړي.

زه لمانځه ته پاڅېدم او هغه په هغې سړي پسې لاړ وې ویل زه به د مازیګر جمه د هغوی په جومات کې وکړم، که په جومات کې مې ولید لا ښه ده.

زه چې له لمانځه نه وزګاره شوم، چرت کې لاړم (هغه زموږ کلا او هغه کلی به هغسې ودان وي او که؟ په لومړي ځل چې له سهار سره له کابل نه کلي ته راغلم، هغه خلک، هغه عزت او هغه خوشالي، له ما سره د سهار د خپلوانو مینه او محبت څومره خوږې شپې ورځې وې) له سترګو نه مې اوښکې جاري شوې، تر ډېره وخته ځای پرځای ناسته وم. د صابر خان مېرمن راپسې راغله، له لیرې یې راغږ کړو:

ترور جانې راځه دې پکې خوا ته رانږدې شه ګرمي ده. ما خپلې اوښکې وچې کړې، د هغې خوا ته ورغلم. مخامخ پکې ته کېناستم. د هغې زامن او لونه یو پر بل پسې رانتوتل، ترڅو چې خړه لګېده. د کور ماشومان او لویان ټول رانتوتل. زه د صابر خان په تمه وم، د هغه د راتلو شېبې مې شمارلې. په دې کې د ماښام ډوډۍ تیاره شوه، د صابر خان مېرمن وویل: موږ او تاسو به ډوډۍ وخورو، هغه معلوم نه دیو چې کله راځي.

د ماخستن تر لمانځه وروسته صابر خان راغی، مېرمن یې ترې د ډوډۍ پوښتنه وکړه، هغه وویل: ډوډۍ مې خوړلې ده. د چای پیاله یې ورته مخې ته کېښوده، زه لا د کوټې مخې ته په لمانځه ولاړه وم. لمونځ چې مې خلاص کړ، ورننوتلم، ستړې مشې مې ورته وویلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته یې اشاره وکړه، ویلې راځه خورې دلته چې نږدې په دغه توشکه کېنې. زه د هغه خوا ته په توشکه کېناستم. ماته د صابر خان مېرمن د چای پیاله مخې ته کېښوده، صابر خان بې له دې، چې ما ترې پوښتنه کړې وای، ویې ویل:

خورې ښه شوه سړی مې ولید له جومات نه یې له ځان سره کور ته بوتلم، ټولې خبرې مې ورسره وکړې. ما چې ستا د ژوند کیسه هغه ته وکړه، لومړی هک پک حېران پاتې شو، ډېر خپه او ستومانه شو، ډېره شېبه غلی و، بیا یې ماته داسې وویل:

داسې به وکړو، چې خدای بې کوي، زه به یې خپل کلي ته ورسوم او په کلي کې به چاته وظیفه ورکړم، چې کمک ورسره وکړي. دده چې هر ډول مشکلات و، هغه به ورسره مرسته کوي. زه پخپله ته پوهېږې، چې په جلال آباد کې ډېر مصروفیت لرم. له دې سره پخپله نشم ګرځېدلی. ولې یو تن به ورسره کړم، ددې خدمت به کوي.

ما وې خدای دې سرلوړې لره صابر خانه وروره! له ما سره دې ډېره نیکي وکړه، الله دې مه بدرنګوه. رښتیا وروره پوښتنه دې ترې ونه کړه، چې څه وخت ځي؟

ـ خورې سبا نه بل سبا ته ځي.

ما وې ښه شوه په لنډو ځي. صابر خان راته وویل:

هوسې خور! ته چې ځې په خیر څه خرڅ مرخ درته تیار کړم، خو تشویش مې درسره دا دی، چې ته به په کلي کې یوازې څه وکړې؟

ما وې صابره وروره! هلته خو پښتو ده، غېرت دی، دومره څوک به پیدا شي، چې مرسته راسره وکړي.

صابر خان زما خبره ونیوله ویې ویل: اګرچې دغه سړی، خو پوره لاپه راته وکړه، ویې ویل چې ته بې فکره اوسه، هېڅ مشکل به ورته پېښ نشي.

ـ صابر خانه وروره! ډېرې پیسې راسره وي، تصادف دا ښه و چې زما د لاس او غاړې بکس تر اخره راسره پاتې و او ښې پوره پیسې پکې وې. کیسه خو یې داسې ده، چې کوم وخت یې له مانه تحقیق کاوه، په هغو ورځو کې هغه زما ترجمان، چې یو پښتون هلک و، خو د پنجابي ژبې ترجماني یې ماته کوله، هغه راسره دا مرسته کړې وه، چې ځینې افغانۍ یې راته ډالر کړې وو او څه پیسې یې راته کلداري کړې وې. په جېل کې مې خپله ګوزاره کوله، یو څه پیسې راسره پاتې دي، تاسو ته تکلیف نه درکوم. دا چې زما دومره خدمت تاسې وکړو، تر قیامته به یې نه هېروم، الله دې ستاسو مددګار شي.

هغه خوشاله شو، ویلې د خور غوندې حق رابانديې لرې، هر چېرې چې لاړه شې، زه به دې خامخا پوښتنه کوم، هېڅ تشویش مه کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه تېره شوه، سبايي وختي صابر خان او ښځه يې بازار ته لاړل، ما ته يې جامې ګنډلې وې، يوه چادري يې را ته واخيسته، نوې څپلۍ يې را ته واخيستې، ما وې وروره دې نويو جامو او شيانو ته څه ضرورت و، زه خو بوډۍ ښځه يم او دا نوې جامې را سره ښې نه ښکاري.

د صابر خان مېرمن وويل:

ترور جانې ! خرې جامې مې درته جوړې کړې دي، ستا د شان سره مو هرڅه درته برابر اخيستي دي.

ما وې کور مو ودان مهاجر خلک ياست، دومره تاوان مې درواړاوه. دواړو ويل: نه نه دا څه تاوان دی او ته په موږه ډېر حق لرې.

ما زيګر صابر خان بيا د هغه دوست کره ورغی، چې د سبا تګ په باب ترې پوښتنه وکړي.

هغه د ماښام لمونځ کور ته راروساوه، د مانځه نه وروسته يې وويل: خورې سبايي وختي به د هغوی کره ورځو. هغه ويلې وختي حرکت کوو، چې په رسمياتو کې جلال آباد ته ورسېږو.

سبايي وختي مې د صابر له مېرمنې نه د تلو اجازت را واخيست، هغې بېچاره اوښکې توېې کړې، ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، صابر خان را سره د هغې دوست کره لاړ. مونږ چې ورورسېدو، هغه دروازې ته راوتلی و. ويلې راغلئ صابر خان ويلې و. ما ته يې وويل:

خورې سترې مشې. ما مخ پټ کړی و، خالي سترګې مې ښکارېدې. په جګ اواز يې وويل:

زما خور يې او زه دې ورور يم، هېڅ خپګان چې ونه کړې، ټول مشکل به دې الله اسانه کړي.

د صابر خان نه مې اجازت واخيست، لاس مې ورته موچي کړل، ډېر خپه او ستومانه ښکارېده، زما ستونی ژړا ونيو، د هغې په سترګو کې مې اوښکې ښکته پورته وځغلېدې، هغه رانه پاتې شو او زه د هغه دوست طالب ګل خان سره روانه شوم. د لواړګي د موټرو هډې ته ورسېدو، ما د ګل خان نه پوښتنه وکړه:

وروره په تورخم به ورځو که......

هغه وې هو خورې په تورخم به جلال آباد ته ځو.

په زړه کې مې تېر شول د تورخم سرحد خو راباندې لس کاله جېل تېر کړو، دا ځل.....

ګل خان بيا وويل: خورې ته زړه ښکته پورته نه کړې، زه درسره يم هلته زمونږ عسکر ولاړ دي، دېخوا کسان هم پېژنم راځه راځه هغه ګاډی د تورخم او لواړګي ناري وهي، تيار ډک دی.

موټر ته وختو او لږه شېبه پس يې حرکت وکړو. زما کرايې هم ګل خان ورکړه. کله چې په تورخم کې مزي ته ورسېدو، هغه ته مې د کرايې پيسې ونيوې، خو هغه وې خورې ته په ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق لري، پروا نه لري. له سرحده تېر شو ، ولې زما زړه په سرحد کې رپېده ، ما وې چې بيا مې غېر حق ونه نيسي. له سرحده وروا وښتو ، د جلال آباد ګاډئ ته وروختو ، ګل خان لږه شېبه طالب عسکرو سره څه خبرې کولې، بيا موټر ته راوخوت. ما سپېښين تېر جلال اباد ته ورسېدو. له موټره چې ښکته شو ، ګل خان راته کړه:

خورې راځه، چې ځو ، دلته زمونږه کور دی. دلته مې ورور او کډه يې اوېسګړي، زما زوی هم د خپلو وړو سره همدلته دی. راځه دلته به د هرڅه پوښتنه وکړو ، په کرار به کلي ته لاړه شو.

د ګل خان کور ته لاړو ، رښتيا چې کور کې ښځې وې، ما شومان وو ، کله چې کور ته ورسېدو ، هغه د کور لوی وړو ته وروپېژندم او دا خبره يې ورته وکړه: تاسو ټول به ددې خور پوره پوره خيال ساتئ، پام چې درنه خپه نشي.

ما وې مننه وروره خدای دې ژوندی لره. د کور ښځو ډوډۍ تياره کړه، ګل خان چې ډوډۍ وخوړه ماته يې وويل:

خورې زه ولايت پورې ځم، خپه نشې دا خپل کور وګڼه. يو څه معلومات به هم درته د کلي راوړم.

ما وې وروره په مخه دې ښه شه. په کور کې ګڼه ګونه زياته وه، ټول په لمانځه باندې ښه ټينګ وو ، هېڅ قضا يې پرې نه وه.

ماخستين تېر ګل خان او ورور يې کور ته راغلل، زه يې ورور ته ورو پېژندم. د ګل خان وررو سيد خان نومېده، خو له ګل خان نه کشرو ، مګر د دواړو يو شان سوچه اوږدې ږېرې وې. رښتيا چې ما وليدل، ځوانانو او سپين ږيرو يو شان اوږدې ږيرې پرېښې وې. په تورخم چې راتېرېدو طالبانو د خلکو ږيرې ورمېچ کولې، که د چا به ږيره لنډه وه، رډ بد به يې ورته ويل.

ګل خان ماته وويل: ترور خپه شوې خو نه يې؟

ما وې نه وروره دې خوښدو زما ډېر قدر وکړو. خپل کور يې ګڼم، تاسې خو زما ورونه ياست. ګل خان ويل ترور زمونږ ډېر کارونه دي، دا ورور مې په ولايت کې اداري مدير دی. له والي صيب سره وځنډېدم، نور څوک مې لا نه دي ليدلي. اوس به ځينې معلومات نه سيد خان راکړي. سيد خانه د سيند نه پورې کليو کې څه حال دی؟

ـ کراري ده لالا هېڅ مشکل نشته دی. په دغو کليو کې يوازې نه، بلکې په ګرد مشرقي کې ارامي ده. ټول خلک د شپې او ورځې له يو ځای نه بل ځای ته ځي راځي، خالي په پنجشېر او شمالي کې ځای ځای ډزې مزې کله ناکله کېږي. درته ويلې شم، چې په ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان کې امنیت دی، تر ننه پورې کومه خبره نشته دی.

ـ وروره ما خو درته په لاره ددې ترور د کلي نوم واخیست، رښتیا چې هلته زموږ طالبان ستا سې په نظر دا سې څوک به پیدا شي، چې دې ترور سره مرسته وکړي؟

سید خان لومړی لږ غلی شو، د چای پیاله یې کېښوده، خپله ږیره یې په موټي کې ونیوله، ویې ویل:

ولسوال ته به ووایو، چې د دوی د کلي یو تن طالب را ولېږي. سهار به ورته ټیلفون وکړم، څوک به را ولېږي.

ګل خان دستي ما ته وویل:

ترور جانې سبا ته به په خیر سره ستا کار وشي، اوس به ارام وکړې، ستړې یې کرار ویده شه.

سید خان خپلې مېرمنې ته وویل: هله دې ترور ته ځای برابر کړه، چې ارام وکړي، بېچاره ګی ستړې ده، چې بیده شي.

زه د ګل خان دوی په اجازه سره بلې کوټې ته د خوب لپاره لاړم، په بستره کې مې چې په بالښته سر کېښود، سمدستي خوب وړې وم. سهار وختي لمانځه ته پا څېدم، ګل خان دوی جوماټ ته جمعې ته تللي وو. لمر په غرونو ختلی و، چې کور ته راغلل. زه یې هم د سالون کوټې ته وروغوښتم. د سید خان مېرمنې چای راوړو، ټولو په ګډه سره چای وڅښلې. له چای نه وروسته هغوی دواړه له کوره ووتل. ګل خان چې وتلو ما ته یې وویل:

ترور ستا په اجازه مونږ لاړو، ته چې قید نه شې، هر کله چې خسته شوې نسیمه به دې بیرون ته وباسي.

ما وې نه نه وروره ولې قید شم، ځئ په مخه مو ښه شه. هغوی لاړل او زه په کور کې له ښځو سره پاتې شوم. د غرمې لس بجې وې د سید خان مېرمنې د کور کارونه سرته رسولي وو. زما خوا ته راغله، په سالون کې را سره خوا ته کېناسته، ویې ویل:

ترور چې خپه نه شې، زمونږ ددې کور کارونه هېڅ غوڅون نه لري، تراوسه مې ستا سره هېڅ د زړه خواله ونه کړه. له پرون راهیسې مې درسره څه خبرې نه دي کړي. خیر دی اوس به درسره خبرې وکړم. رښتیا ترور جانې ستا دا خبرې خو ددې ځای د خلکو په شان نه دي کنه؟

ـ هو لورې زه خو په اصل کې د پکتیا یمه، خو دلته ستا سې دې سیمې ته نصیب قسمت راوستې وم.

ـ هغه څنګه ترور.

مجبوره وم، چې خپله تېره کیسه مې ورته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ــ لورې زما د ژوند کیسه مه اوره، ستومانه کېږې. د هغې لا سودا زیاته شوه، خوا ته مې ښه راوړاندې شوه، ویلې ترورجانې زه دې هم لور یم که...؟

په زړه کې مې تېر شول (ما وې پرېږده، چې زما په کیسه هر څوک خبر شي.) هغې ته مې د خپل ژوند تېر سرګذشت بیان کړو، لا ټوله کیسه مې خلاصه نه وه، چې د هغې په مخ اوښکې راماتې شوې. زما هم ستونی راډک شو، ولې کیسه مې ورته تر پایه تېره کړه. هغې راته کتل، سترګې یې رانه ویستلې، یوه یوه اوښکه به یې راوڅڅېده. زما له خوا پاڅېده، ویل توبه خدایه دا څنګه مسلماني شوه؟ غږ یې کړ: ترور زه به درته چای راوړم. ما پخپلو سترګو لاس تېر کړو، په شونډو مې ژبه ووهله، خو مرۍ مې وچه وچه کېده. د ګل خان مېرمن چای راوړو، پیاله یې راته په مخکې کېښوده. نسیمه له بیرون نه راغله، خپل وړوکی ورور یې له لاسه نیولی و، مور یې ورته وویل:

نسیمې لورې! ترور به بیرون ته وباسې، چې لږه وګرځي، زه به ډوډۍ تیاره کړم. هغې ویل ښه مورجانې ان تر ډنډ غاړې پورې به لاړ شو. له چای نه وروسته له نسیمې سره بهر ته ووتلم، نسیمې ویلې: ترور د ډنډ غاړې پورې به چکر ووهو.

ــ بچې ډېر لیرې مې مه بیایه، چې زه دومره شیمه نه لرم. نسیمه چې ایله به د یارلسو کالو وه، غوښنه مسته جلکۍ ښکارېده. سپینه ښکلې جینۍ وه، ودرېده ویلې ترورجانې د ډنډ غاړه نږدې ده. لاس یې ونیوه، ویلې هاغه د پیپل ونې، چې ښکاري هلته د ډنډ غاړې بازار دی.

ما وې لورکۍ راځه دلته به وګرځو، بېرته به کور ته ځو. د ماسپښین د لمانځه وخت رانږدې دی، چې مونځ رانه قضا نه شي. هغې د ډنډ بازار سره علاقه وه، غلې یې وویل: ښه ده چې ته وایې نو....

یوه شېبه وګرځېدو، نږدې دوکانونه او بازار مو له سترګو تېر کړل (په زړه مې پخوانی وخت چې کوم وخت به له سهار سره جلال آباد ته راغلم، نو څومره به په دې بازار کې سره وګرځېدو.) تیر شول. نسیمې راته راوکتل، ویلې یې ترور څنګه وروشوې؟ ستړې خو نه شوې؟

ــ نه نه لورې، هسې دا بازار راته نا اشنا ښکاري. په تلو تلو کې د کور دروازې ته ورسېدو د نسیمې مور چې په اشپزخانې کې یې پخلی کاوه، راغله ویې ویل:

ترورجانې راغلې؟

ــ هو لورې راغلو، وخت د لمانځه دی. دغه ورځ مې تر بېګاه پورې په سوچونو کې تېره کړه، ما وې چې د کلي شرایط به څنګه وي؟ څوک به راسره مرسته وکړي او که نه؟ همدا سې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورې ډېرې پوښتنې به مې په زړه کې ګرځېدې. ماخستن تېر سيد خان او ګل خان دوی دواړه کور ته رانتوتل، مونږه د سالون په کوټه کې سره ناست وو، چې هغوی راغلل. سيد خان راته وويل:

ترور خپه شوې خو به نه يې؟

ما وې نه نه وروره زما خو دومره خيال ساتل کېږي، چې څه درته وو ايم. د ګل خان مېرمن دې رب ښاده لري، پوره پوره خيال مې ساتي.

سيد خان او ګل خان ته د ګل خان مېرمن ډوډۍ تياره کړه، دواړه په ډوډۍ کېناستل، زه د ماخستن لمانځه ته پاڅېدم. ما چې تر څو لمونځ خلاصاوه، د ګل خان مېرمن راغږ کړ:

ترور که مونځ دې خلاص کړی وي، راځه چې سيد خان لالا دې غواړي.

له دوعا کولو نه وروسته د سالون کوټې ته ورغلم، هغوی ته يې د چای پيالې ډکې کړې. ماته يې هم پياله مخې ته کېښوده، سيد خان وويل:

ترور سبا سهار ته به ستاسې د کلي يو تن راشي، وبه ګورو چې هغه څه کولی شي؟ خبرې به ورسره وکړو، معلوماتونه به ترې واخلو. که ستا زړه ومنله او مشکل دې حل کېدی شو، ورسره لاړه به شې او که څه ستونزې موجودې وې، بيا به بله چاره ګورو، ته هېڅ تشويش مه کوه.

ـ نه وروره تشويش ولې وکړم، خو هسې وايم چې زمونږ په کلي کې به څوک وي که نه؟ زمونږ د نږدې خپلوانو نه به څوک پاتې وي او که نه؟ نور خو شکر دی جنګ ګړی نشته دې، داسې راته ښکاري چې ارامي ده.

ګل خان وويل: ترور د امنيت په باب خو هېڅ فکر مه کوه، طالبانو په ټول ملک کې امنيت راوستی دی، هغه خبرې لاړې انشاء الله چې ټول کارونه به دې سم شي.

سيد خان وويل: توکل په خدای دی، سبا ته به معلوم شي. ترور جانې که خوب درځي څه لاړه شه، بې غمه ويده شه. د ګل خان مېرمن راته وويل: راځه ترور جانې ځای مې درته جوړ کړی دی، چې ويده شې.

له دواړو مې اجازه واخيسته او په بله وټه کې په بستره کې پرېوتم.

خوب نه راتلو، اوښتم راوښتم، په زړه کې مې ګرځېدل (سبا ته به څنګه سړی راځي او څه به وايي؟ او هغه زمونږ کلا به ودانه وي؟ څوک به پکې وي او که....؟) رښتيا چې کلي ته ورسېدم، لومړی به د سهار د تره او ماما پوښتنه کوم، بيا به خپل کور ته ورشم، عجبه ده زه به ګنې بيا خپله کلا او کلی ووينم، خو چې سهار....؟ اوښکې مې وڅڅېدې، دغه شپه مې شوګير کړه، تر سهاره مې سترګه ورنغله. سبايي وختي ټول ويده وو، چې زه پاڅېدم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمانځه ته پورته شوم. له کوټې نه ووتلم، رڼايي لګېدلې وه، ملا اودس کاوه، چې ليرې له کوم جومات نه د ملا اذان غوږ ته راورسېد. سيد خان او ګل خان دواړه کوم جومات ته جمعې ته لاړل، د ګل خان مېرمن هم راپورته شوه، هغې هم د لمانځه بندوبس کاوه. ما چې لمونځ وکړو، د خپل خوب په ځای کې مې ډډه ووهله، په ځای مې سترګې ورغلې وې. يو وخت راته د ګل خان مېرمن اواز کړ:

ترور جانې! پاڅه چای تيار دی. زه چې سالون ته ورغلم، سيد خان او ګل خان دوی سره د وړو په چايو ناست وو. دواړو وويل:

راځه ترور جانې دې برې غاړې ته راشه، دغې توشک باندې کېنه. موږ لا په چايو ناست وو، چې بيرون دروازه وټکول شوه، د ګل خان يو وړوکی زوی ورغی، کتل مو چې په منډه بېرته راغی، خپل پلار ته يې وويل:

دادا څوک سړی راغلی دی، تا غواړي.

هغه په چالاکۍ دروازې ته ورغی، لږه شېبه پس چې راغی، ويې ويل: د ترور د کلي نه يو سړی راغلی دی، په حجره کې مې کېناوه، هله چای ورته تيارې کړئ.

ګل خان وويل: زه به له هغه سره په حجره کې کېنم.

سيد خان وويل: تاسو هغه ته چای ما يي ورو ړئ، موږ به هم درشو.

لږه شېبه وروسته سيد خان له خپل ځايه پاڅېد، ويې ويل: ترور جانې زه به ورشم او پوښتنې به ترې وکړم، ته به بيا وروسته ورسره وګورې.

په دې کې زه او د ګل خان مېرمن سره په خبرو کې وو، چې سيد خان راغی. ويل يې ترور جانې دا زلمی، چې راغلی دی دا زموږ ملګری دی، ما ترې ستاسې د کلي په باب پوښتنې وکړې، ويې ويل، چې کلی له خلکو ډک شوی دی، خو دا زلمی دی، د کلي هغه پخواني خلک نه پېژني. خو دې وايي، چې په کلي کې هېڅ ډول مشکل نشته دی. ما ورته ستا د بيولو او په کلي کې ستا د خدمت کولو ويلي دي، د هر ډول منډې رامنډې خدمتګار دی. يوازې دا نه، بلکې په کلي کې به دده غوندې نور هم ستا په خدمت کې وي.

ما وې ښه ده، چې داسې وي، نو ستا په اجازه به ورسره لاړه شم. سيد خان وويل:

هو ترور له ده سره به لاړه شې، زه به دې څو ورځې وروسته پوښتنه وکړم، هېڅ فکر ونه کړې، چې ګنې پوښتنه دې نه کوم.

خپل پنډکی مې راواخيست، د ګل خان مېرمن نه مې د تلو اجازت واخيست، هغه خواره کې بيا راغاړې وته، اوښکې يې تويې شوې، ما يې بچي ښکل کړل او هغه مې هم په سترګو سترګو ښکل کړه، د حجرې دروازې پورې يې راسره مخه ښه وکړه، حجرې ته ورننوتم. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توري ږيرې نرى لوړ زلمى راپاڅېد ، سترې مشي يې راسره وكړه، هغه لاس نه راكاوه، خالي د خولې د سر سترې مشي يې وكړه. كټ ته كېناستم، سيد خان هغه ته وويل:

ورورہ دا ترور به خپل كلي ته رسوې، هر خدمت چې يې و ، مرسته به ورسره كوې.

طالب زلمي وويل: څه چې د الله رضا وه، هغسې به كېږي. تاسې ډاډه اوسئ. دې ادې ټول خدمت په وشي. په دې وخت كې سيد خان او ګل خان دواړو جېب ته لاس تېر كړ، پيسې يې راوويستې، ويلې هن دا كرايه د موټر درسره واخله.

ما وې شته راسره تاسو ځان مه په عذابوئ، هر څو مې چې ورته وويل، هغوى راته په جېب كې پيسې كېښودې. تر دروازې راسره راووتل او مخه ښه يې راسره وكړه.

زه او هغه زلمى روان شو ، هغه رانه مخكې شو يوازې دومره يې وويل: ادې ما پسې راځه، چې د موټرو ځاى ته ځان ورسوو. هغه مخكې او زه ورپسې وم، په بازار كې روان شو. په بازار كې تلو تلو په يوه ګڼ بازار ورغلو ، هرڅه راته نااشنا ښكارېدل، يو ځاى ته چې ورسګدو ، د ميوو ډک دوكانونه، په دوكانونو كې د انګور وانښكي په تارونو كې راځړېدلي وو. هر ډول وچې او تازه ميوې په دوكانونو كې لكه خرواروته ډېرې ډېرى پرتې وې، سمدستي مې زړه كې تېر شول، دا خو به هغه دوكانونه وي، چې كله به زه او سهار له كابله راغلو ، نو خامخا به مو پكې مالتې او سنترې رانيولې او بيا به د كلي په لور روان شو. په دې وخت كې لږه پيښه نيولې شوم، د كلي نه راغلى زلمى رانه مخكې لاړ، مخ يې راواړاوه، ودرېد او ماته يې كتل، زما زړه راډک شو ، ستونى مې ونيول شو ، ټيكرى مې په سر راخور كړو ، ورو ورو مې ګامونه واخستل، هغه راته هم پښه نيولى شو. زه چې ورنږدې شوم، وې ويل:

ادې څنګه په تكليف خو به نه يې؟

ـ نه نه بچى هسې ددې بازار يوه پخوانۍ خاطره مې زړه كې راوګرځېده، ځكه ورته ودرېدم.

هغه زما له حاله څه خبر و ، ويلې ادې په كرار كرار راځه لږه لاره تر هدې پاتې ده. زما په زړه همغسې د غم څپه زياتېدله.

د جلال آباد ښار ليدل نه و ، پخواني يادونه مې قدم په قدم يادېدل. په تېره بيا هغه د لومړي ځل له سهار سره يوځاى دې ښار ته راغلم. هغه شېبې مې رايادې شوې، ګامونه مې ورو ورو اخيستل، راغږ شو: ادې و ادې، هله زر راځه، چې موټر تيار دى. هغه له لاسه ونيولم او موټر ته يې ورپورته كړم. كلينر په جګ اواز ويل: ځه له خيره.

ګاډى روان شو ، د ښار او بازار دوكانونه يو پر بل پسې پاتې كېدل، ترڅو موټر له بازاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووت. ښه شېبه وروسته کچه سړک مخې له راغی. کله به موټر په خاورو او دوړو کې پټ شو، خپل مخ او سترګې مې په ټیکري پټې کړې، موټر روان و، اوږده شېبه وروسته موټر ودرېد، خلک ترې ښکته شول. ماته طالب زلمي وویل:

ادې راځه کلي ته راورسېدو. زما تلوسه وه ان له موټره مې پام وکړو، ما وې چې هماغه زموږ کلی دی او که...؟ هغه راسره مرسته وکړه، له لاسه یې ونیولم، له موټره ښکته شوم. خپل ټیکری او جامې مې له دوړو او خاورو نه وڅنډلې، خپله غوټه مې تخرګ کې ونیوله، سترګې مې وغړولې، وړاندې کلی ښکاره شو. موټر ودرېد، دوه موټرې نورې هم ولاړې وې، کلي ته راغلي خلک د کلي په لور وخوځېدل، زلمي راته کړه: ادې دغه کلی دی، اوس به نږدې ورشو. خپل کور به دې وپېژنې.

د هغه له دې خبرې سره، چې خپل کور به دې پکې وپېژنې، نبغ مې زړه ته سهار او د هغې مور (خوابښې مې) سترګو ته ودرېدل، په سوچ کې شوم، هغوی به په کلا کې....؟ ګمان کوم چې کلا به شاړه وي، هېڅوک به ورکې نه وي، د هغې وخت د کلا دننه دالان کوټې او د کلا برج رایاد شو. پښې مې لنډې ګنډې شوې، طالب زلمی راته ودرېد، پوه شو، چې زه نشوم تلای، راوګرځېد او خوا ته مې راغی، ویې ویل: ادې څنګه تکلیف خو به نه لرې؟

ـ نه نه بچی هسې پخوانی وخت مې رایاد شو، رښتیا قربان دې شم ستا نامه څه ده؟

ـ ادې زما نوم ګل نور دی، ددې کلي د پېروز خان زوی یم، پلار مې روسانو وژلی دی، پخوا چې روسانو په دې کلي بمبار کړی و، ددې کلي ډېر خلک پکې شهیدان شوي وو، ماته د هغې وخت جنګونه، نه دي معلوم، خو مشران وایي چې د کلي ډېر او سېدونکي په هغې وخت کې له منځه تللي دي.

په خبرو خبرو کې د کلي مخې ته راورسېدو، د ماسپښين دوه بجې وې، چې مونږه د کلي مخې ته ورسېدو. ګل نور راته وویل:

ادې پام وکړه دا کلی دې وپېژانده؟

ما ټول کلی له نظره تېر کړ، هغه زموږه کلا او د کلا لوړ بورج مې په نظر رانغی، د کلي د هر کور د یوالونه نړېدلي وو.

ـ ګل نوره بچی زموږ د کلا هغه لوړ بورج کوم دی؟

ـ ادې زه چې د کوم وخت نه دې کلي ته راغلی یم، دا کلی مې همدغسې وران لیدلی دی، ما پکې لوړ بورج هېڅ نه دی لیدلی. له خلکو مې ځینې کیسې اورېدلي دي. په دې وخت کې د کلي په یوه کوڅه ورسم شو، خو ما پکې خپله کلا ونه لیده. ګل نور وویل:

ادې جانې کېدای شي ستاسې کلا به د کلي هغه بل اړخ ته وي. دا سړک نوی دی کلي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتېر شوی دی، پخوانی سړک د کلي ښي اړخ ته و. ته راځه راځه زما د بابا نه به د هر څه حال احوال واخلو.

_ ستا بابا ؟

هو زما بابا ددې کلي یوازینی پخوانی سپین ږیری پاتې دی، هغه ته به هرڅه معلوم وي.

موږ دواړه په خبرو خبرو کې د کلي په کوڅه کې وړاندې تللي وو. هغه یوې دروازې ته ودرېد او دروازه یې وټکوله. لږه شېبه کې دروازه خلاصه شوه، په دروازه کې یوه پېغلوټې جینۍ راووتله، موږ ته یې پام وکړو، ویلې لالا ستړی مشې. یوه شوم چې د ګل نور خور ده. ماته یې غلي شان وویل: ستړې مشې ادې ! هغې دروازه ښه راخلاصه کړه، ګل نور وې راځه ادې دا زموږ کور دی. دننه چې ننوتلو د کور په برنډه کې یو بوډا سړی په کټ کې ناست و، بالښت ته یې تکیه وهلې وه، امسا یې د کټ سرته درولې وه. یو د پاخه عمر سړی، چې ببره ږیره، خړ پکول یې په سر و، د ږیرې زیات ویښتان یې سپین ښکارېدل. ښه چارشانه سړی و، لګیا و څرخکې یې تاواوه. د وړیو نه یې موټی ډک نیولی و. یوازې یې څرخکې په لاس کې ونیو، ویل: ګل نوره ستړی مشې. ماته یې کړه، ترور ستړې مشې، په خیر راغلې. یوه د عمر نه زړه ښځه د کوټې نه راووتله، زما خوا ته راغله، لومړی یې ګل نور ته ستړي مشي وویله، بیا یې ماته لاس رااوږد کړو، ویې ویل:

ترور ستړې مشې، په خیر راغلې. نوره ښه ګړه بړه یې راسره وکړه. بوډا چې په کټ کې ناست و، یو لاس یې په تندي کېښود، ماته یې راوکتل، په ګینګړو اواز یې وویل:

خورې ستړې مشې. ما ویل خدای دې ژوندی لره کاکا څنګه یې؟ نور ګل ټولو ته وروپېژندلم، یوازې دومره یې ورته وویل:

د خیر ګل اکا له کوره مې دا ادې راوستله، دی وایې چې دا زموږ کلی دی، ما ترې پوښتنه نه ده کړې، تاسې به ترې پوښتنه وکړئ، که کوم خدمت و، موږ به ورسره مرسته کوو. نور ګل خپل پلار ته، چې هغه لا همغسې څرخکی تاواوه، وویل. پلار یې د څرخکې تاوول پرېښودل، زما خوا ته رانږدې شو، نور ګل وویل:

ادې دا دی خپل کور دی، چې خپه نه شې. مور ته یې ورغږ کړو مور دې ادې ته ډوډۍ تیاره کړه، زه بیرون ته وځم.

مور یې ویل ترور دې بالښت ته ډډه ولګوه، چې دمه شې. زه به درته ډوډۍ تیاره کړم، چې خپه نشې. د نور ګل پلار په یوه بل کټ کېګ مخامخ راته کېناست، ویې ویل:

ترور خپه نشې په دې کلي کې د چا څوک یې؟

ما وې وروره زه د سهار صاحب مېرمن یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه توري ګڼې وربځې پورته وارتولې، ورو يې له ځان سره وويل: سهار صاحب؟ کوم هغه سهار چې په کابل کې مامور و د برجورې کلا؟ په راډيو کې به يې د جمعې په شپه داستانونه ويل؟

ـ هو هو هماغه سهار.

هغه بوډا ته مخ وروا اړاوه، ويې ويل:

دادا ! ستا ورته فکر دی؟ بوډا خپلې تسپې اړولې، ويې ويل: بچی ته ځوک يادوې؟

ـ هغه د کونډې زوی، چې په کابل کې مامور و، وروسته يې چې په کلي کې هغه لويه برجوره کلا جوړه کړه. دادا هغه نه و، چې د هرې جمعې په شپه به يې راډيو کې داستانونه ويل کېدل او موږ به ورته ناست وو.

بوډا وويل: ومې پېژاند بچی، هغه خو.... !

ته ودربېږه دادا. ددې لپاره چې بوډا د سهار صيب تېره کيسه کوله، خو زوی يې ورته په خبره کې ورودانګل، له دې وجې چې زه پوه نشم او لومړی زما په حال ځان پوه کړي. بوډا ماته کتل، خو سم نظر يې نه لګېد، زوی يې وويل:

ترور ته د هغې کورودانه يې.؟

ما وې هو هغه زما خاوند و. بوډا او زوی يې دواړه په تعجب کې پاتې شول، په دې وخت کې ښځې لوټه او چيلمچې راوړل، ويلې ترور لاس وينځه چې ډوډۍ وخورې، ځښتن يې هم راته کړه. ترور ته لومړی ډوډۍ وخوره بيا به نورې خبرې سره کوو.

زه د هغې له مېرمن سره لاړم، په ډوډۍ کېناستم بوډا او زوی يې خپل منځ کې سره څه خبرې کولې، هغوی ډېر څه وويل، زه ورته متوجې وم. وروسته له ډوډۍ نه يې راته وويل:

ترور ستا به سودا وي، راځه چې ستاسې کلا ته ورشو، هرڅه به پخپله وګورې.

د کور ښځه او مېړه يې دواړه راسره شول، د هغوی له کوره ووتلو او په کلي کې په يوه اوږده کوڅه کې ورسم شو. له کوڅې نه چې ووتو، د کلي بل اړخ ته ورسېدو. ما به د کلي هرې کوڅې او هر کور ته کتل، د خپل کور ليدو ته مې تلوسه وه، تلو تلو چې په يوه ګوټ وروا وښتو. سړي وويل: ترور هغه مخامخ ستاسو کلا ده، هغه بورج يې پخوا په ډزو کې نړېدلی دی.

په زړه کې مې تېرېدل، چې په کلا کې خو به سهار او زوی مې نه وي؟ کېدای شي چې په هغې وخت کې چا ژوندي له سينده راوېستلي وي. نه پوهېږم، چې په کلا کې به څوک وي نو؟ څو ګامه لا کلا ته پاتې و، ودرېدم ښه مې شاوخوا ته وکتل، بيا مې مخامخ کلا ته ورپام کړو، هېڅ باور مې نه راتلو، چې ګنې دا به هماغه کلی او زموږ کلا وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سړي مېرمن هم را سره وه، هغې وويل:
ترور څنګه ودرېدې؟
ـ هسې لورې دا هرڅه راته نااشنا ښکاري.
ـ ترور د کلا دروازې ته چې ورسېدو، بيا درته پته لګېږي.
د کلا دروازې ته چې ورسېدو، مخامخ ودرېدم د کلا دروازې او ديوالونو ته مې پام وکړوومې پېژندله. د کلا بورج نړېدلی و، دروازه يې ماته وه، د کلا د مخې بڼ نه و. پخواني خيال کې لاړم، بدن مې ورپېده، ځای په ځای کېناستم. د کلا ديوال ته مې تکيه ووهله، سړي دروازه وټکوله، ښځې زما سر ونيو، ويلې ترور جانې ولې؟ زما له خولې غږ نه خوت، اندامونه مې له کاره ولوېدل، بې هوښه شوم، هيڅ په ځان نه وم پوه شوې. يو وخت مې سترګې وغړولې څه ډېر کسان ښځې واړه سړي ناست دي، دوه ښځو په کراره سره په کټ کې کېنولم، دوه بالښتونه يې راته شاته کېښودل، يوې ښځې په ګيلاس کې اوبه راکړې، سترګې مې شاوخوا ته واړولې، د همغې ښځې مېړه راته وويل:
ترور دا ستاسې کلا ده. يو زلمي ته يې لاس ونيو، چې توره ږيره لوړ سړی و، ويلې دا ستا د خاوند د تره زوی دی. هغه راغی په ما راښکته شو، له خولې يې ووتل: آخ تندار ته؟
ما په غېږ کې ونيوله، له غږه لوېدلې وم، خالي اوښکې مې روانې وې. بيا د هغې مېرمن راغله راغاړې وته، د سترګو په رپ کې د چم ګاونډ ښځې او سړي کلا ته راننوتل. کلا له خلکو ډکه شوه، په يوه پښه لوی واړه کلا ته راننوتل. لکه د خوب غونډې پرېشانۍ يووړم، څه مې نه ليدل، خو دومره مې اورېدل چې هر چا به يو بل ته ويلې: د سهار صيب مېرمن راپيدا شوې ده. د سهار د نوم په اورېدو به مې په زړه چړې منډل کېدې. د خلکو شور او زوږ دومره زيات شو، چې چا د چا خبره نه اورېده. له يوې خوا هوا ګرمه وه او د خلکو ګڼه ګوڼه هم زياته وه. يو وخت چې مې سترګې وغړولې، يو چا په ګيلاس کې اوبه راته ونيوې. مړی مې لمده شوه، پخپل ځای کېناستم. پام مې کاوه د خدای مخلوق په کلا کې راټول شوی و. په کټ کې راسره ناستې ښځې راته په سر ټيکری ساز کړو، ټولو ماته کتل او يو ډول د خپګان په حالت کې ليدل کېدل. يوه سړي په جګ اواز وويل:
خوېندو ورونو ښه به دا وي، چې دا بيروبار کم کړو، دا بېچاره ګۍ به لږه دمه شي، په کرار او نوبت سره به ورسره وګورئ، اوس همدومره بس دي، راځئ چې ځو.
دوې وويل: سمه ده. خلک په کرار سره له کلا نه ووتل، ښځې هم لاړې، يوازې د کلا اوسېدونکي کسان پاتې شول.
د نورګل پلار او مور چې دواړه راته نزدې ناست وو، زما خوا ته نور هم نزدې شول، ويې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل: تـرور ښـه شـو، چـې سـتا د خاونـد د تـره زوی شـته دی، دا مېنـه پـرې ټینګـه ده. نـور دې لـه خیـره تکلیـف نـشته دی. اوس بـه سـتا پـه اجـازت سره درنـه لاړ شـو، بیـا بـه دې احـوال واخلـو. والکه وراره مـونږ بـه درنـه ولاړ شـو، ښـه شـوه زمـا زوی نـور ګـل دا تـرور کلـي تـه راورسوله، بیا بـه سره ګورو.

ـ نه نه کاکا جانه ډوډۍ به راسره وخورئ بیا به ځئ.

ـ خیر یوسې دا زمـوږ خپـل کـور دیـو بیـا بـه شـي. پاڅېدل لـه مـا یـې اجـازت وغوښـت او لـه کـلا نـه ووتـل، د کـلا لویـو ورو ورسـره مخـه ښـه وکـړه، د کـور ښـځه او سـړی، بچیـان یـې ټـول رانـه راتـاو شـول. د سـهار د کاکـا زوی شـیر خـان او مېـرمن یـې دواړه راسـره پـه څنـګ کـې کېناسـتل، شیر خان وویل:

تنـدار کـسم پـه خـدای چـې ستاسـې د ټولـو فاتحـه مـوږ تـه پـه همغـه وخـت کـې شـوې وه او دا دی، چـې تـه الله ناڅاپـه پـه مـوږه رانوبـستې. دواړو خپـل لاسـونه غوړونـو تـه یـووړل، خدایـه توبـه توبـه مـې ده، دا څنګـه چـل وشـو. ای تنـدار دا دومـره وخـت نـو تـه چېـرې تـه وې، هلـه کیـسه کوه، چې....

د شـېر خـان دوه پېغلـې لوڼـه او درې زامـن هـم پـه یـوه ځـای راتـاو وو، مـا ورتـه خپلـه کیـسه تېـره کـړه، ولـې ماشـومان ناسـت وو، هغـه ځینـې زیـاتې چـې راسره شـوي وو، پـه اصـل شـکل مـې ورتـه ونـه ویلـې، خـو نـوره ټولـه کیـسه مـې ورتـه بیـان کـړه، ټولـو لویـو ورو سـم پـه سـلګو سـلګو وژړل، هـر یـوه ماتـه کتـل او لـه سـترګو یـې اوښـکو دارې وهلـې، ټـول مـې لـه ځـان سره ښـه پـه ژړا سـتړي کـړل. هغـوی راتـه هـم د روسـانو د وخـت جګـړې او پـه کلـي د بمبـارۍ راتـه ټـولې کیـسې وکـړې. د کـلا د بـرج پـه توپونـو وېـشتل، د خپـل پـلار او د سـهار د مـور وژل او هـم یـې د کلـي د هـر کاله د مرګونو راته بېلابېلې کیسې وکړې. بیا یې راته وویل:

تنـدار راځـه، چـې د کـلا پـه کوټـو دې وګرځـوم، هـر دېـوال د توپونـو او راکټونـو مرمـۍ خوړلي دي، کـلا هغـه ډول نـه ده پـاتې، ګرچـې مـا یـې ځینـې برخـې دوبـاره جـوړې کـړې دي. د کـلا بـورج رانـه نیمګـړی پـاتې دی، کـه ژونـد و پـه خیـر سـره سـږکال مـې ورتـه نیـت دیـو چـې ودان یـې کړم.

شـېر خـان لـه لاسـه ونیـولم ورو ورو یـې د کـلا پـه بـېلا بېلـو کوټـو وګرځـولم، زمـوږ د خـوب کـوټې تـه چـې ننـوتلم سـتونی مـې راډک شـو، پـه دواړو تـشو مـې لاس کېښـود، اوښـکې مـې وڅڅېـدې، هغـوی هـم راسـره اوښـکې تویـولې. د کـوټې دیوالونـه لا هماغـسې لـړ لـړ سـپین و. شـېر خان په ژړغوني غږ وویل:

تنـدار پـه دې کوټـه کـې اوس مـونږه ویـده کیـږو. ورمنـدې یـې کـړل دیوالـه تـه د سـهار عکـس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوړند و، ویلې تندار دا مې د سهار لالا عکس دی، ماته یې ونیو. ما چې عکس د کوټې په دروازه کې رڼا ته ونیو، د چوکاټ په شیشه مې او ښکې ډنډ شوې، هغه را نه عکس بېرته واخیست ماته یې وې تندار راځه چې په نورو کوټو کې وګرځو، د کلا په کوټو او بامونو وګرځېدو، د کلا هغه لوړ بورج نیمایي راکټونو غورزولی و. د دویم پوړ په کوټو کې هم وګرځېدو، زمونږ د وخت سامانونه د هغې وخت جهادي غلو لوټ کړي وو، د کلا ترڅنګ بڼ و چې اوس پکې یوازې د سیترون ونه جګه ختلې وه او یوه ونه د نارنج ولاړه وه، چې ډېره زړه شوې وه. د لاندې ترې چرګان ګرځېدل. د کلي د وستل چینار ان نه وو، زیات کورونه هماغسې لا وران پراته وو.

دغه ورځ ټوله په ژړا انګولا تېره شوه، ماخستن له ډوډۍ نه وروسته چای ته ناست و، ما ویل:

شېر خانه بچې! لومړی دا خپله مېرمن دې راته را وپېژنه، دا بچیان دې بېل بېل په نومونو یاد کړه، بیا به نورې خبرې کوو.

هغه راته خپله ښځه یاده کړه، ویې ویل: دا د کلي حیدر خان لور ده ګلابه نومېږي. دا مې میرخان مشر زوی دی او هغه خیرو دی او دا وړوکی افضل دی. دا مشره لور مې غوټۍ نومیږي او دا بله پاڼه نومېږي.

ـ ډېر شکر دی زویه په تا او په دې اولادونو دې ډېره خوشحاله شومه، زړه نا زړه د نورګل د پلار و مور سره راتلمه ما وې چې په دې کلي کې به زما څوک پاتې وي او که نه؟ بچې په دې ساعت هم شکر دی.

شېر خانه زویه! بلا دې واخلم زه نور د ډېرو خبرو طاقت نه لرم، خو که ته راته د سهار او زما د زوی په باب یو څه ووایې... نوره پاتې کیسه او د سهار په باب شېرخان داسې پیل وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم څپرکی

ـ تندار ! تاته خو به معلومه وي، چې زه په هغې وخت کې ایله وخت رسینده وم، کوم وخت چې تاسو له کلي نه د تلو نیت کړی و او په جاله کې د شپې په سیند پورې وتلئ. په همغه شپه له پلار سره دلته ستاسې کور ته راغلو. زړه ادې دې خدا ای وبښي (ستا خوابنې) ځانله ناسته وه، ژړل یې. پلار مې ورته خبرې وکړې، ژړا یې بس کړه. د شپې تر ناوخته پورې هغوی دواړه مشغولېدل او زه ورته ناست وم. پلار مې ورته وویل:

سبا ته یا بل سبا ته په دې کلي روسان حمله کوي، ښه شوه چې سهار دوی ځانونه وو ېستل. مونږ به چې د کلي خلکو څه حال و، هغه به زمونږه وي.

تر نیمې شپې پورې دواړه په همدې خبرو سره ګړېدل، پلار مې بیا کور ته لاړ او زه له زړې ادې سره پاتې شوم. سهار وختي یې راویښ کړم، ویل یې بچی پاڅېږه نن څه بل شان درنې ډزې کېږي. له بام نه مې پام کاوه، څو توپونه د کلي بر سر کې ولګېدل. له ځان سره مې وویل:

والکه ! ته یو ځل پلار پسې دې ورشه، چې په احوال ځان پوه کړې. ماته به زر بېرته معلومات راوړې. ما خپلې سترګې موښلې او پلار پسې کور ته لاړم. د کلي په وستل کې هېڅوک نه و، د خپل کور په کوڅه چې ورسم شوم، پلار مې د څو تنو کلیوالو سره ولاړ و. زه چې ورنـزدې شوم، هغوی خپلو کې همدا خبرې کولې، چې د کلي بر سر یې وو ېشتو، پلار مې هغوی ته وویل:

ځئ خپلو کورونو کې کېنئ، بیرون مه ګرځئ. ماته یې وویل: کور ته ننوزه هېڅوک باید له کوره راونه وځي. زه به د سهار دوی کره ورښکاره شم. زه چې کور ته ننوتلم، په تشناب کې خپل مخ او لاسونه مې پریمینځل، له نورو وړو سره چای ته کېناستم، مونږ لا چای نه و خلاص کړی، چې پلار مې وارخطا غوندې راننوت، ویلې هله زر کوئ، چې د سهار دوی کور ته لاړ شو، هغه لویه کلا ده دیوالونه جګ دي، که روسان حمله وکړي، کېدای شي چې بچ پاتې شو. ویل یې هله پاڅېږئ، چې کلي کې څو د هوان ګلۍ ولګېدې، خدای دې خیر کړي، وضعه خرابه راته ښکاري. ماته یې وویل: ته او خور دې په کور کې پاتې شئ، وروسته به بیا احوال سره واخلو. مور مې او پلار مې له نورو وړو سره دلته راغلل.

شېبه په شېبه ډزې زیاتېدلې، یو میزایل د کلي په منځ کې ولګېد، زه په منډه بلې ته وختم، ما وې چې پام وکړم. زه چې بام ته وختم، په کلي کې دوړې پورته شوې، شور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غالمغال ورسره سم پورته شو، چې غرږ شو څو مېزايل غبرګ په کلي ولوېدل. په هوا کې جنګي الوتکې تېرې شوې، په کلي يې بمباري وکړه. ښه مې ورته کتل، چې د کلي په سر تېرې شوې. نورې ډزې د توپونو په کلي راډېرې شوې، اخر زه وډار شوم خور مې راغبرګه کړل: راکوز شه شېر خانه وبه لګېږي. زه له بامه راښکته شوم، زه او خور مې د کور په برنډه کې غلي کېناستو، غوږ مو وينو چې له کلي نه ژړاګانې پورته کېدې. ډزې دومره زياتې شوې، چې ما او خور مې خبرې سره نه اورېدلې. زموږ د کور شاوخوا ته توپونه ولګېدل، زه او خور مې وارخطا شو، په کوټه کې د دوو کندوانو په منځ کې ورننوتلو او غلي کېناستو. په هوا کې د الوتکو کړنګا او بمباري، او د توپونو او راکټونو ډزو دومره وارخطا کړو، چې زه او خور مې دواړو سره يو بل په غېږ کې ونيول او رېږد پېدلو.

په کلي کې وړې ډزې هم پيل شوې. موږ دا فکر کاوه، چې ګنې د کلي خلک به ډزې کوي، حال دا چې په کلي روسان رااوښتي وو. زموږ کور د کلي په منځ کې و، د کور ديوالونه خو لوړ و، د دروازې زنځير مې اچولی و، په دروازه کې د اوسپنې پټې اوښتې وه. ډېره کلکه دروازه وه. يوه شېبه وروسته دروازه وټکول شوه، ما وې چې ګنې پلار مې راغلی دی، زه ورو ورو دروازې ته ورغلم، غوږ مې ونيو، چې بدلې خبرې کېدې، له دروازې راستون شوم، بېرته مې د کندوانو منځ خاليګاه ته ځان خواته ورننزدې کړو، هغې ويل څوک و، ما وې بل څوک دي، کېدای شي روسان راغلي وي.

مونږ دواړو له وېرې سپوږ نه کاوه، غټې او درنې ډزې غلې شوې، خو يوازې د کلاشينکوف وړې ډزې ډېرې کېدې. په هوا کې الوتکې تېرېدلې، خو بمباري يې نه کوله. دروازه په زوره ټک ټک شوه، مونږ ځان غلی نيولی و، په کلي کې ګنې ډزې روانې وې. زمونږ له دروازې نه راغلي کسان لاړل، مونږه د کندوانو ترمنځ په ناسته ستړي شو، کوټې نه راووتلو، چې غوږ مو ونيو په کلي کې همغسې شور او زوږ پورته کېده، ولې ډزې کمې شوې. له ځينو کورونو نه د ژړا غږونه راتلل. شېبه په شېبه وير ژړا زياتېدله. ورځ زياتي په وتو وه، زه ورو شاني بام ته ورپورته شوم، ټول کلی وير ژړا پسې اخيستی و. د کلي ځينو کورونو نه لوګي او لمبې پورته کېدې، وړاندې په سړک خړې عسکري موټرې روانې وې. په هوا کې يوه نيمه الوتکه او څرخي الوتکې هم ګرځېدلې. زموږ د کور شاوخوا ګاونډيان هېڅوک نه ښکارېدل، يوازې د ښځو ژړاګانې زياتې وې، چې د کلي په هر کور کې اورېدل کېدې.

د کور د دروازې زنځير مې خلاص کړ، دروازه مګې رابېرته کړه، په کوڅه کې مې شاوخوا ته وکتل، وړاندې يو نيم سړی په منډه تېرېده، زه دوباره کور ته ننوتلم. خور ته مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل:

په کلي نوره جګړه غلې ده، خلک ګرځي راګرځي، راځه چې دواړه په منډه د زړې ادې کلا ته لاړ شو، چې د هغوی احوال واخلو.

له کوره ووتلو او په یره یره په کوڅه کې راروان شو. د کلي په هر کور کې ژړا وه، په ځینو کورونو کې لا همغسې لمبې وې، ټول کلی لوګو او بوی نیولی و. ډېر کم کسان په کوڅو کې وارخطا وارخطا ګرځېدل. مور له ویرې په یوه منډه تر کلا ورسېدو. د کلا بورج نیمایي راکتهونو غورځولی و، د کلا لویه دروازه ماته وه، دیوالونو مرمۍ خوړلې وې. په دروازه چې ورننوتلو د کلا په دالانه کې زما پلار مړ پروت و. مور او زړه ادې مې په برنډه کې مړې پرتې وې. د کلا کوټې ورانې ویجاړې شوې وې، ټول سامانونه یې خراب کړي وو، بکسونه مات پراته وو، مور دواړو چیغې کړې، په ژړا مو پیل وکړ. د کلا دروازه کې ودرېدو او چیغې مو وهلې، ښه شېبه وروسته دري تنه د کلي سړي راغلل، ویل یې مه ژاړئ، کلا ته ننوتل زما پلار او مور یې ولیدل او زړه ادې یې ولیده، چې ټول مړه دي. ځوق ځوق یې وکړ، لاس یې ورته پورته کړ، مور ته یې وویل:

تاسو چیغې مه وهئ، صبر وکړئ. هغوی یوازې مړي په کټونو کې پرېستل او سپینې روجایي ګانې یې پرې خورې کړې. مونږ ته یې وویل:

په دې خبره د تندار (هوسۍ) له سترګو اوښکې روانې شوې، خپل ټیکری یې سترګو ته ونیو، اوښکې یې پاکې کړې، ما ویل تندار نو بیا ډېر ساعت وروسته زمونږ نږدې خپلوان او د کلي څو تنه، چې ژوندي پاتې وو، کلا ته راننوتل، څو د چم ګاونډ ځینې ښځې هم راغلې، مونږ ته یې وویل: دا غم په ټول کلي دی، په هر کور کې درې او څلور وژل شوي دي، مونږ نورو وړاندې کلیو ته استازي لېږلي دي، چې خلک راشي او د شپې د دې کلي ټول مړي ښخ کړي، ځکه چې د ورځې کېدای شي بیا بمباري وشي باید چې مړي د شپې ښخ شي. ملا وایي چې غسل مړو ته مه ورکوئ، ټول شهیدان دي، له خپلو جامو سره یې ښخ کړئ. درې ښځې او څو تنه سړي مونږ سره پاتې شول، زمونږ له خپلوانو سره یې یوځای مړي په اب و تاب کړل، وینې یې پاکې کړې.

د ماښام خړه په لګېدو وه، د کلا په برنډه کې درې جنازې د لاټین رڼا ته کېښودل شوې، مونږ ورته په ویر اخته وو. د شپې ناوخته خدا بزده، چې څو بجې وې کلا ته خلک راننوتل او زر زر یې دري واړه جنازې پورته کړې او هدیرې ته یې یوړې. مونږ په جنازو پسې وروسته په چیغو چیغو ژړل او روان وو. خور مې خلکو راستنه کړه او زه ان تر هدیرې پورې ورسره لاړم. په هدیره کې خلکو نور مړي ښخول. تر نیمې شپې پورې ټول مړي ښخ شول، په پای کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعایه ولوستله. د کلي خلکو او د نورو کلیو خلکو عمومي دوعا وکړه او بیا یوه تن سپین ږیري په جګ اواز وویل:

ددې کلي پاتې خلکو ته دا اعلان کوم، چې سهار وختي په خړه کې له کلي نه ووځي او نورو کلیو ته ولاړ شي، ځکه چې امکان شته چې روسان بیا بمبار وکړي، خدای ناخواسته پاتې خلک مړه نه شي.

ټول خلک له هدیرې نه خواره شول، د نورو کلیو خلک خپلو کلیو ته لاړل، زموږ د کلي پاتې کسان خپل کلي ته راستانه شول. زه چې کلا ته راغلم، خور او نور خپلوان مې ویده وو، یوازې زما د پلار خور چې زما ترور کېده، د لاټین رڼا ته ناسته وه او ژړل یې. زما په لیدو راپاڅېده، ویل یې: شېرخانه زویه څنګه چل شو؟

ما وې عمه جانې ټول مړي ښخ شول، خلک خواره شول، خو خلکو وویل، چې سبا ته وختي به کلی خالي کېږي او پاتې خلک به نورو کلیو ته ورځي. په دې وخت کې زما د ترور خاوند هم راننوت، ډېر خپه او ستومانه و. هغه وویل:

ځینې ضروري سامانونه چې له ځان سره یې وړی شو، سر له اوس نه باید برابر شي. نور سامانونه به په کوټو کې پرېږدو، دروازې به ورپسې راپورې کړو، د کلا دروازه به هم کلکه کړو، سهار وختي به له کلي نه وځو.

لږه شېبه مو سترګې لا ورغلې نه وې، چې راپای ځولو، ویل یې هلئ روانېږئ. سهار وختي تورتم کې له کلا نه ووتلو او د درې لاره مو ونیوله. ترڅو چې لمر راختو، د درې برسر کلي ته ورسېدو. هلته زما د پلار خپلوان و، د هغوی کره مو پوره لس ورځې تېرې کړې. بیا خبر راغی، چې کلي ته راشئ، امنیت دی. دوباره کلي ته لاړو، په مړو پسې مو خیرات وکړ، مګر په کلي کې دومره څوک نه وو، ځوانان خو بیخي نه وو، ځینې د پاخه عمر خلک او سپین ږیري یو نیم چېرې په کومه کوڅه کې اوسېدل، د لویو ښارونو نه په غیر نور ټول کلي له مجاهدینو سره و.

تندار! زه خو په هغې وخت کې وړوکی وم، دا ټول غمونه ماته راپه غاړه شول. خپلوانو راسره لاس اړاوه، ولې دا ټولې ستونزې زما په سر وې. تاسې مې بیخي له یاده وتلي وئ، یوازې دومره خبر وم، چې په جاله کې له سینده پورې وتلئ او پاکستان ته تلئ، خو له هغې پېښې نه چې ستاسې په جاله یې ډزې کړې وې او دغه پېښه شوې وه، هېڅ معلومات مو نه درلود. ډېرې ورځې وروسته یو تن، چې په جاله کې له تاسې سره ملګری و، هغه کلي ته راغلی و. موږ ته هغه دا خبر راوړ، چې ستاسې په جاله باندې حکومتي پوستو ډزې کړې وې. هغه داسې کیسه کوله:

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې په جاله ډزې پيل شوې، ما دستي سيند ته ځان وغورځاوه او د جالې پړې مې کلک ونيو، نور بدن مې په اوبو کې و، خالي سر مې خيګانو پورې نيولی و، چې ډزې به زياتې شوې، ځان به مې په سيند کې غوپه کړو. په لومړي ځل ډزو کې سهار ولګېد او بيا ورپسې يو يو لګېده او اوبو ته به لوېدل. يوازې يو تن په جاله کې مړ پروت و، خو څه وخت چې جاله وان مرمۍ وخوړه، له خولې يې آخ وخوت، نوره نو هغه بيا لامبو نشوای وهلی، تر يو وخته پورې يې پښې خوځولې، تورتم تياره و، څه نه ليدل کېده، د جالې نه هم د چا غږ يا کوم فرياد نه پورته کېده. ما فکر کاوه، چې يوازې همدا زه ژوندی يم، نور ټول مړه دي. جاله مې ورو ورو کښوله، ترڅو د سيند غاړې لوخو ته ونښته. څنګه چې جاله ودرېده، ما په چالاکۍ سره د سترګو په رپ کې ځان وچې ته ورساوه، څپلۍ او څادر مې رانه سيند وړي وو. څنګه چې وچې ته شوم بيا مې جالې ته نه دي کتلي، تورتم و څه نه ليدل کېده، په يوه خوا مې منډه واخيسته، له کميس او پرتوګ نه مې اوبه څڅېدلې او روان وم. هېڅ نه پوهېدم، چې په کومه ځم؟ يېلې پښې وم، په پښو کې مې غنې لاړې، زيږو تيږو مې پښې راته وينې کړې وې. زه له وېرې نه په ځان نه پوهېدم، دومره ډېر مزل مې وکړ، چې د اوبو ډکې لمدې جامې رابانده وچې شوې وې، نيمه شپه وه چې په يوه کلي ورپېښ شوم، هغه څنګه چې له ليرې مې د سپو غپا واورېده. په همغه د سپو غپا پسې تلمه تلمه چې يوه کلي ته ورسګېدم. کلی د غره په لمن کې اباد و، دومره لوی کلی هم نه ښکارېده، د کلي مخې ته څو ګورې ونې ولاړې وې، ما ځان ونو ته ورساوه. د ونو لاندې بيخي تورتم و، ډېر ستړی شوی وم، ومې پتېيله چې دمه وکړم. يوې تيږې ته کېناستم، د تيږې سر هوار و، خوا ته يې هماغسې نورې هوارې تيږې پرتې وې. پوه شوم، چې دا وستل دی، غلی کېناستم، کلي ته ځکه نه ورتلمه، چې ما وې نيمه شپه ده خلک ويده دي، څوک نه پېژني. وخت خراب دی ما وې چې هسې بوسو کې لاړ نه شم. د ونو لاندې وستل کې ناست وم، ترڅو چې د سهار سپيدې وچاودې او رڼايي ولګېده. له کلي نه څه کسان په بېلابېلو کوڅو کې راوتل او پخپل کار پسې تلل. زه له ځايه پورته شوم او وړاندې په لاره يو تن سړی روان و، زه د هغه خوا ته ورغلم. د جومات پوښتنه مې ترې وکړه، هغه جومات راوښود، ويلې په دغه کوڅه سم مخامخ لاړ شه. جومات د کلي په منځ کې دی، هلته بيا له چانه پوښتنه وکړه در وبه يې ښايي.

زه لکه د لېوني غوندې چې نه مې خولۍ په سر پاتې وه او نه مې څادر درلود. د کلي منځ ته ور روان شوم، جومات مې پيدا کړو، زر زر مې اودس وکړو، د سهار جمعه تياره وه، درې صفه خلک په امام پسې ودرېدل، زه په اخر صف کې ولاړ وم. کله چې لمونځ خلاص شو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعا وکړه، زه جګ شوم، ملا صیب ته مې وویل:

استاذه ! زه یو مسافر یم، نه پوهېږم چې دا کوم کلی دی؟ ماغزه مې لا په ځای نه دي، په جالا راپورې وتلو، حکومتي پوستې راباندې ډزې وکړې، شپږ اووه تنه په جاله کې وو، ټول بېچاره ګان ولګېدل، سیند ته ولوېدل، یوازې زه ژوندی پاتې شوم. خولۍ او څادر رانه سیند وړي دي، چې تاسې ته بل شان ښکاره نه شم، که څه کمک را سره وکړئ.

ملا وویل: وروره ته د کوم ځای یې؟

خپل نوم مې ورته یاد کړ او د خپل کلي نوم مې هم ورته وښود. په جومات کې ناستو خلکو ټولو وویل:

وروره سترې مشې هر یوه راته په اخلاص سره سترې مشې وویله. په لومړي صف کې یوه تن، بلکې درې څلورو کسانو غبرګ وویل: ستاسې کلی روسانو پرون بمباري کړی دی، طالع دې ښه ده، چې ژوندی پاتې شوی یې. یوه سپین ږیري ملا صاحب ته غږ کړ، ویې ویل: استاده لاس پورته کړئ، چې ټول شهیدان الله وبښي. د جومات خلکو په ګډه دوعا او فاتحه وکړه، یو تن وویل:

مېلمه راځه ما سره چې کور ته لاړ شو، هرڅه به خدای وکړي، ته مه وارخطا کېږه.

سړي مخکې او زه ورپسې وم، د لمر وړانګې راختلې وې، چې د سړي کور ته ورننوتو. په حجره کې یې کېنولم، هغه چای راوړو، لومړی مو چای وڅښلې، بیا هغه کور ته ننوت، یو پکول او خپل زوړ غونډې څادر یې راته راوړو، ما ترې مننه وکړه. بیا راته هغه زموږ د کلي لاره راوښوده او خپل کلي ته راورسېدم. د کلي نور خلک خو پرېږده، چې زما پلار او دوه ورونه هم شهیدان شوي وو. درې ورځې په خپل غم اخته وم، په څلورمه ورځ مې د کلي پاتې خلکو ته د جالې کیسه وکړه.

تندار زه د کلي د خلکو له خولې چې خبر شوم، د ستي په دستي په دغه سړي پسې لاړم. هغه راته ټوله کیسه وکړه، ولې ستا د ژوندي پاتې کېدو او لیدلو یې څه ونه ویل، نو پس له هغې زه پوه شوم، چې تاسې ټول به سیند وړي یاست. له هغې ورځې نه وروسته زه او زموږ نور خپلوان څو کسان د جالې له ځایه ښکته د سیند د غاړې په لټولو کلي په کلي او بېله په بېله د سیند دواړه غاړې لټول پیل کړل. د سیند په دواړو غاړو به روان وو، ټوله ورځ به مو د سیند منځ بېلې او غاړې کتلې او هم به دوه تنو په کلیو کې د مړو د پیدا کېدو او ښخېدلو پوښتنه کوله. شپې به مو د کلیو په جوماتونو کې تېرولې، څلورمه شپه مو د سیند د غاړې په یوه وړو کې کلي کې، چې د کلي مخې ته بېله وه او په بېله کې رنګی رنګی اوبه بهېدلې، تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ په دغه ورځ ډېر ستړي شوي وو، ځکه چې مونږه سره دوه خیګان (شنازونه) هم موجود وو، بېله به چې مخې ته راغله په خیګانو به بېلې ته ورپورې وتلو او مړي به مو کتل. دوه تنه لامبوزن راسره و، هره شیله، د سیند د منځ ټاپوګان او بېلې یې ښې سمې لټولې. کله چې په دغه شپه مونږ دغې واړه کلي ته شپه راوړه، د ماښام لمونځونه قضا شوي وو. له جومات نه خلک وتلي وو، جومات کې مرغکۍ غوړېدلې وه، د ملا په ممبر کې پوزی پروت و، په تاق کې د تیلو ډیوه پرته وه. مونږه ټول ثلور سره پوره وږي شوي وو، یو بل ته مو سره د لوږې په باب یاده کړه. فیصله په دې وشوه، چې دوه تنه به په کلي کې خیرات راټولوي او دوه تنه به په جومات کې پاتې کېږي. همغه و، چې زه او ترورزی مې (نواز خان) کلي ته د خیرات راټولولو لپاره په یوه کوثه ورسم شو، په کلي کې مونږه ښه ډېر خیرات راټول کړو. جومات ته چې راغلو، هغو نورو دوو له کوم کور نه په چای جوش کې چای راوړی و، ګوړه ورسره وه. له چای او ډوډۍ نه وروسته په جومات کې ثملاستو. سهار وختي پاثېدو، لومړی مو اودسونه وکړل، ملا اذان وکړو، د کلي خلک جومات ته راغلل. ټول به دوولس تنه وو، په جمعه ودرېدل. د جمعې نه وروسته کله چې ملا دوعا وکړه، زه پاثېدم او د کلي خلکو ته مې د خپلو مړو د پیدا کېدو او ښخېدو وویل. له خلکو د جملې نه سمدستي یوه تن وویل:

وروره لومړی خو ځان دې مونږ ته راوپېژنه، چې د کوم ځای نه راغلی یې؟

خپل ځان مې ورته وروپېژاند، بیا مې ورته د خپلو مړو د نښو نښانو وویل، نوم او پته مې ورته وویله. ټولو خلکو وویل:

وروره یو مړی موږ په بېله کې موندلی او په هدیره کې مو ښخ کړی دی او د ماشوم په باب معلومات نه لرو. په دې وخت کې وریندارې وویل:

ښه بچی نو بیا ثه وشول؟

ما د جومات خلکو ته په ډېره چټکۍ سره وویل:

وروره کله مو دغه مړی ښخ کړی دی؟

یوه د پاخه عمر سړي وویل:

دا یوه جمعه به کېږي.

بل تن وویل: یره پنځه شپږ ورځې کېږي.

ـ وروره دغه مړي ثه نښې درلودې؟

یو زلمي په داسې حال کې، چې نوی یې سلام وګرځاوه، لمونځ یې خلاص کړو، داسې یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

انډیوالـه پـه هغـې ورځ زه سـهار وختـي لـه کـوره ووتلـم، د ببلـې غـاړې تـه ورغلـم، غوښـتل مـې چـې پـه اوبـو کـې د سـیند غـاړې تـه ولاړ شـم. مـا چـې جـامې وويسـتې، اوبـو تـه روان شـوم، وړانـدې د ببلـې پـه سـر کـې مـړی نښتـی و، ولـې او سـر يـې ښـکارېده، نـور پـه اوبـو کـې پـټ و. زه دوبـاره د خپلـو جـامو خـوا تـه راغلـم، خپـل څـادر مـې لنـګ کـړو، پـه شـیله ورپـوې وتلم. د ببلـې سـر تـه ورغلـم، د مـړي خـوا تـه ورو ورو ورتلـمه، ترڅـو چـې ورور سـېدم. يـوازې کمـیس او پرتـوګ يـې پـه تـن کـې وه، نـسکور پـروت و. لـه اوبـو نـه مـې راوويـست، پـه ببلـه کـې مـې پـه کبلـو واچـاوه، ددې کلـي نسـیم اکـا چـې اوس بـه هـم موجود وي، هغـه لـه نغري غـاړې نـه غـږ کـړو: هـو زه وم. ده تـه مـې لـه ببلـې نـه ورغـږ کـړل، مـا وې چـې د کلـي نـه يـو څـو تنـه راولـېږه، چـې يـو کـټ هـم راوړي، چـې دا مـړی را سـره لـه ببلـې نـه پـورې باسـې. همغـه و، چـې پـېنځـه شـپږ تنـه هلکـان راغلـل او مـړی مـو راپـورې وېـست او د کلـي جومـات تـه مـو راوړو. بيـا مـو چـې وکـوت راوکـوت، داسـې خاصـې نښـې يـې نـه معلومېـدې، خـو ځـوان و مـخ يـې روغ و. د سـینې پـه سـر يـې دوه سـوري و او يـو وړوکـی سـوری يـې پـه تـشي کـې و. ټـول و ويـل چـې حتمـي پـه ټوپـک ويـشتل شـوی دی. ولـې مـړی پـه هغـې ورځ تازه ښکارېده، ډېرې ورځې پکې نه وې تېرې شوې.

يوه سړي د جومات له بل کونجه غږ کړ، ويې ويل:

وروره دا څوک و؟ د کوم کلي و؟

تندار په چټکۍ سره وويل:

تا ورته څه وويل، چې څوک دی؟

مـا وې هغـه زمـا د کاکـا زوی و سـهار نومېـده. کاکـا جانـه دا هغـه سـړی و، چـې د هـرې جمعـې پـه شـپه بـه يـې راډيـويي داسـتان پـه کابـل راډيـو کـې خپرېده. ټولـو پـه جومـات کـې ناسـتو کسـانو وويل: اخ دا څه وايې؟ هغه سهار خو په کابل کې و، دلته بې څه کول؟

يـوه تـن داسـې پوښـتنه وکـړه. د تنـدار فکـر لـه سـهار سـره چـې لـه کابـل نـه کلـي تـه راتلـل شـو او پـه چـرت کـې ډوبـه لاړه. مـا خلکـو تـه د هغـه کیـسه وکـړه او د جـالې مـې ورتـه وويـل. ټـول پـه جومـات کـې ناسـت د کلـي خلـک خپـه شـول، يـوه سـپین ږيـري وويـل: ورونـو ښـه بـه دا وي، چـې ددې قبر معلومات وشي. قبر وسپړل شي، لومړی وکتل شي، دوی به يې پېژني.

ټولـو پـه همـدې خبـره سـلا وکـړه، د کلـي خلکـو چـارې او ببلونـه راواخيـستل او لـه مـوږه سـره يوځای د قبر راسپړلو ته لاړل. تندار فکر دې دی؟ هغې مخامخ رراوکتل ويې ويل:

هو نو بيا څنګه چل وشو؟

ـ قبـر چـې مـو رابرسـېره کـړ، لـومړی مـو تـرې د سـر تختـه وا ړولـه او کفـن يـې نـه و، خلکـو ويلـې لـه يـوې خـوا شـهيد دی او لـه بلـه خـوا د جـامو سره مـو ځکـه ښـخ کـړی و، چـې مـوږ ويلـې کـه څـوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلوان يې راشي او ويې پېژني، نو کله چې مې د قبر نه د سر تخته راپورته کړه او ومې ليد ، سمدستي مې وپېژانده. نور زياتي ټينګ نه شوم، سلګو ونيولم، تخته مې پرې دوباره سمه کړه، خلکو له قبره راپورته کړم، ښه شېبه له ځانه خبر نه وم. خلکو راته تسلي او ډاډ راکاوه، يو وخت کې مې چې اوسون پرځای شو، د کلي خلکو او په تېره ملا وويل:

وروره ټوله يو شان د خدای خاوره ده، څه دا کلی او څه ستاسې کلی، يو شان هديره ده، همدلته يې پرېږده، اوس خو بې له هغې وپېژندل شو. جنګ جګړه او نښته په زور کې ده، هرې خوا ته ډزې دې، توپونه ويشتل کېږي، د وړلو چاره يې ګرانه ده. يوازې همدا کلی د حکومت او روسانو د بمبارۍ نه په امن دی، ځکه چې دومره غټ کلی نه دی، دا څو کورونه دي د چا ورته هډو پام هم نشته دی. که ژوند باقي و او په راتلونکي وخت کې شرايط برابر شول، بيا يې يوسئ. اوس يې همدلته پرېږدئ.

ما چې فکر وکړو تندار! رښتيا چې هرې خوا ته جګړه وه، د وړلو چاره يې نه کېده. د کلي خلکو يو بېرغ د هغه په قبر ودرولو، ټولو په ګډه دوعا ورته وکړه او مونږ ترې کور ته راغلو. وروسته مې هم بيا څو ځلي د هغه د مړي د راوړلو نيت وکړو خو هر چا راته ويلې: ټوله يو شان خاوره ده، هملته دې وي. بس تر ننه لا پاتې دی او د وړوکي هلک په هکله هم ډېر د سيند په غاړو وګرځېدم ان تر اخره پورې لاړم، کلي په کلي مو پوښتنه وکړه، د سيند دواړو غاړو کلي او بېلې مې چاڼ کړې، مګر هېڅ پته ونه لګېده. درې مړي نور هم پيدا شول، خو ستا د زوی هېڅ پته ونه لګېده.

له دې خبرې سره هوسۍ تندار خپل سر په بالښت ولګاوه، يوازې يې له ستوني نه ژړغونی فرياد راوخوت، ډېره شېبه يې وسوځلې، مېرمن مې او زه هم ورسره په ژړا شو. دغه ورځ مو ټوله په ژړا او خپګان ووتله، په سبا ته هم د کلي ځينې ښځې او سړي مونږ کره د هوسۍ تندار ليدو ته راتلل. د هغې وخت همزولي کليوال يې ټول زاړه شوي وو، په دريمه ورځ راته هغې وويل:

زما د پلارګنۍ معلومات به خو نه لرې؟.

ـ نه تندر خدايږو دا يو کال کېږي، چې طالبان راپيدا شوي دي، په ملک کې لږه ارامي راغلې ده، له دينه پخوا دا کلی شاړ و. مونږ د باجوړ په کمپونو کې اوسېدلو، له پروسږ کال راهيسې راغلي يو. زمونږ او ستاسو ټولې ځمکې شاړې پرتې وې، دا ستاسې باغ وچ پروت و. يوازې دا څو ناجوګان او توتان پکې پاتې دي، نورې ټولې ونې او مېوه دار بوټي له منځه تللي دي. د کلي وياله وچه وه، کلی بيخي کنډواله پروت و. سږ کال په کې ايله بېله لږ لږ خلک راپيدا شوي دي. ستا د پلارګنۍ نه هېڅ معلومات نه لرم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سوړ اسويلی ويوست، ويل يې: بچی زما مور او پلار به حتمي مړه وي، خپل ورور نه لرم، چې پوښتنه يې زما کړې وای، پوهېږم چې کاکا به مې هم مړ وي، په هغې وخت کې لا سپين ږيری و. د کاکا زامن مې خو وو، هغوی بې غېرتو هم زما پوښتنه ونه کړه.

ـ که رښتيا رابانـدي وايـې تندار! نو هغـوی بـې چـاره ګان بـه چـېرې ستا پوښتنه کـړې وای؟ ستا د مرګ او ژوند نه هغوی څه خبر دي؟

ـ داسې مه وايه زويه! سړی په پوښتنه مکې ته رسګېدای شي، په ما له هره طرفه راتېته ده، هر څه مې له لاسه ورکړل، حالاتو رانه هرڅه واخيستل.

زما مېرمن سبرو ورته وويل: تنداره خدای دې تاته د زړه صبر درکړي، الله ته توبه اوباسه، ښه دی، چې ته په سر ژوندی يې.

ـ لورې زه به په دې ژوند څه وکړم، چې رب زه هم له سهار سره ملګرې کړې وای.

ـ داسې مه وايه تندار الله به درنه ناراضه شي، خدای ته صبر وکړه.

هغې ماته مخ راواړاوه ويې ويل:

د سهار قبر ته به مې کله بوځې؟

ـ سبا سهار وختي به زه د ترور او ماما زامن خبر کړم، چې هغوی هم را سره يوځای لاړ شي. ببرته چې روګرځېدو يو خيرات به وکړو. د هغې په مری کې لاړې تېرې شوې ويې ويل:

خدای دې سر لوړی لره بچی! هم غسې به وکړو، خو ارمان چې.... ! هغه بيا ژړا ونيوله، ما وې تندار څنګه ارمان چې؟

هغه غلې وه، ښه شېبه يې اوښکې تويې کړې، وروسته يې په کراره وويل: د زوی مې څه پته ونه لګېده، د خاوند خو مې قبر معلوم شو. کله کله به دوعا ته ورځم، خو له زوی سره به څه وکړم؟

په خپلو وچو شونډو يې ژبه وګرځوله، زما مېرمن سبرو ته يې غږ کړ، سبر ولورې يو ګوټ اوبه راکړه، خوله مې وچه شوه. سبرو ورته د اوبو ګيلاس ونيو، هغې د اوبو ګيلاس ترې واخيست، مننه يې ترې وکړه، اوبه يې په کرار کرار يو يو ګوټ څښلې، سبرو ته يې وويل: لورې خدای دې زما له حاله وساته. سبرو چې مخامخ ورته لکه د (نفر خدمت) غوندې تيارسی ولاړه وه، ويې ويل:

تندار دا ټول غمونه زمونږ شريک دي، زما د زړه نه هم يو الله خبر دی. دا ته چې څومره خپه ستومانه يې، دغسې مونږه هم يو او بيا خو ستا له حاله مونږ هډو خبر نه وو، چې ګنې ته ژوندی يې، ټولو داسې ګڼله چې درې واړه تاسو سيند وړي ياست. مونږ ته يوازې نه، بلکې دې ټول کلي ته ستا ژوند او راپيدا کېدل د تعجب خبره ده. مونږ هم خپه يو او هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله خپه خو په دې یو، چې ټوله کورنۍ مو تباه شوې ده او خوشاله ځکه یو، چې ته ژوندۍ راپیدا شوې.

تندار د سبرو په خبرو لږ څه په کټ کې وخوځېده، غاړه یې تازه کړه، ویې ویل:

د ځینې ژوند نه مرګ بهتر دی او بیا لکه په ما چې تېر شو، خپلې سپینې ځنې یې راونیوې ویې ویل: دا ویښان مې چې ګورئ، له سختۍ نه سپین شوي دي. زما خو دومره عمر نه دی شوی، انسان له ګل نه نازک او له او سپنې نه کلک دی.

په دې وخت کې د کلي نه درې ښځې په دروازه کې راننوتلې، سبرو یې مخې ته ورغله، سترې مشې یې ورته وویلې، ما هم هغوی سره سترې مشي وکړه. درې واړو د تندار لاسونه ورموچي کړل، زه ترې بېرون ووتلم او هغوی په خبرو اترو بوختې وې. د کلي په منځ کې څو دوکانونه و، ورچکر شوم. په دوکانونو کې د کلي خلک خوځېدل، هغه پخوانی کلی خو نه و، خو بیا هم د کلي په هره کوڅه کې ځینې کډې دېره شوې وې. په جومات کې به د لمانځه پر مهال شل دېرش کسان ښکارېدل. د کلي دوکانونو په مخه سړک تېر شوی و، د صفدر موټروان موټر ولاړ و. هغه سره مې قبر ته د تلو دربست خبره وکړه. هغې ځای ته شل کیلومتره لاره وه، پخوا به همدغه لاره خلکو په پښو وهله، زه چې د دوکانونو په مخه راتېرېدمه، هر چا به رانه د تندار پوښتنه کوله او ویل به یې چې ترور څنګه ده؟ او په خبرو کې به هر یوه تعجب کاوه او په ټینګار سره به د کلي ښځو، نرو راته ویلې، چې د تندار خیال ساته او دا به یې ویل، چې په مونږ ټولو یې د خدمت کولو حق شته دی.

درې څلور ورځې تندار په ژړا تېرې کړې، د کور لویو وړو ورسره ژړل. د قبر لیدو او تللو نه مخکې یوه شپه مو د ماما او ترور زامن خپل کور ته راوستل، سبايي وختي صفدر خان موټر زمونږه د کلا خوا ته رانږدې کړی و، دروازه یې وټکوله، ترورزی دروازې ته ورغی، صفدر یې حجرې ته راوست. د چای څښلو نه وروسته تندار سبرو له لاسه ونیوله او موټر ته یې بوتله، مونږ هم له حجرې نه وروو تلو. تندار مې په مخکې سیټ کې کېنوله سبرو هم ورسره خوا کې کېناسته. مونږ ټول په موټر کې کېناستو. صفدر موټر ته حرکت ورکړ. سړک خامه و، کندې کوندې یې ډېرې درلودې، په کوم ځای کې به چې موټر په کرار شو، دوړې به دننه موټر ته راننوتې، هر چا خپلې سترګې او مخونه پټ کړي وو، ما خپل څادر له تندار نه تاو کړ او سترګې مې یې د څادر په پیڅکله له دوړو او ګردونو نه پټ کړي وو.

کله چې هلته ورسېدو، هدیره له سړک نه لیرې وه، موټر مو ودرولو او د هدیرې په لوري روان شو. صفدر موټروان هم راسره روان شو، هغه زمونږه کلیوال و. د هدیرې په لور نرۍ لاره په کڅ کې ورغلې وه، د کڅ په منځ کې مو د تندار په خاطر، چې هغه سترې شوې وه، دمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه. پوره یو ساعت لاره وه، ځای پر ځای په لاره کې د انځر او توت ونې ولاړې وې، موږ مخکې و، سبرو او تندار دوی ورو ورو راپسې راتلې. له کڅ نه ووتلو، وړاندې درې کیلومتره لیرې کلي پروت و. د غره له یوې تپې څنګ کې په هوا مخکه هدیره ښکاره شوه. د هدیرې ښه نښه دا وه، چې په هدیره کې د شهیدانو بېرغونه له ورایه رپېدل. ځینې جګې جګې شناختې هم له وړاندې ښکارېدې. له کلي نه یوه لاره هدیرې ته راغلې وه، مونږه د هدیرې څنګ لاره ونیوله او ځان مو د سهار قبر ته ورساوه.

هدیره دومره لویه نه وه، ځینې بوټې او ترخې په هدیره کې ولاړې وې. یو نیم قبر پکې پوخ د سمنټو هم معلومېده. وړاندې د هدیرې څنګ ته د غره لمنې ته ګډې او بزې په څر لګیا وې، څو خره هم د هدیرې په یوه ګوټ کې خولې ښخې کړې وې، د یوه خره په شا خړه مرغۍ ناسته وه. تقریباً پنځوس ګامه مونږه له تندار دوی نه مخکې روان وو. د هدیرې نه لاندې پټو کې ښځو واښه کول، یو نیم سړی د پټیو په پولو ګرځېده. غرمه لا توده شوې نه وه، خو ګرمي په زور کې وه. هر چا به د تندي خوله پاکوله، څو ځلې د ترور زوی په لښتي کې مخ ته اوبه واچولې. پام مې کاوه چې له کلي نه څو تنه سړي مخ په هدیره راروان وو، کتل مې چې د هدیرې په بر سر کې د سهار د قبر په بېرغ مو سترګې ولګېدې. بیا مې زړه کې د هغه ځواني او ښکلا او د ژوند کړه وړه راپه یاد شول، سوړ اسویلی مې خولې ته راغی. سبرو دوی ته مې لاس اشاره کړو، ما وې راځئ، موږ درته ماتل یو.

هغوی چې موږ ته رانژدې شول، بیا روان شو د سهار قبر ته ورنږدې شو، هغوی ته مې څه نه ویل تلو تلو چې زه د سهار قبر ته ودرېدم. تندار دوی هم راورسېدې، موږ قبر ته ولاړ وو. هغې وویل:

دا د سهار قبر دی؟

رنګ یې زېړ واوښت، لومړی یې د قبر په شناختو خپل لاسونه وتپول، دوه ځلې هوسۍ تندار ګرده له قبره وګرځېده، بیا مخامخ قبر ته ودرېده، لاندینۍ شونډه یې ورپېده، ټول بدن یې ولړزېده، ټیکری یې له سره ولوېد، په رپېدو او لړزېدو شوه، نسکوره په قبر ولوېده. مونږ ټول په داسې حال کې چې لاسونه مو دوعا ته نیولي وو، د هر یوه له سترګو نه اوښکې روانې وې. سبرو هم په قبر غوړېدلې وه، د تندار د ژړا غږ نه پورته کېده، خو د سبرو د ژړا چیغې پورته شوې. د قبر په سر ویر ګډ و، هغه څو کسان چې له کلي نه هدیرې ته راتلل، هغوی هم زمونږ خوا ته راغلل، لاسونه یې قبر ته پورته کړل، یو پکې ملا غوندې و. هغه لومړی د قرآن شریف سورت قرات کړو، دوعا یې وکړه، سبرو همغسې چیغې وهلې او ژړل یې. ملا وویل: دغه ترور راپوته کړئ، چې په قبر نسکوره پرته ده. ما چې د هغې سر راپورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، وینې یې له خولې نه تللې وې او د قبر په سر پرتې وې، سبرو یې خوله ورپاکه کړه، رنګ یې بیخي لکه د مړي هسې شوی و. سبرو یې سر په خپله غېږ کې کېښود، ورغږ یې کړل:

تندار ای تندار!

هغې غږ نه کاوه، سترګې یې پټې وې، مونږ وارخطا شو، ملا یې لاس ونیو او رګ یې ورله وکوت، ویې ویل:

هله دا ډېر زر ددغې کلي ډاکټر ته یوسئ، چې له هوښه وتلې ده.

زما د ترور زوی، چې تکړه زلمی و، هغه په شاه کړه او له قبر راروان شو.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

له خپل ګران دوست بصیر بیدار څخه ډېره مننه کوم، چې زما د کتابونو په چاپ او چاپ ته د سنبالولو په چارو کې یې خپلې هلې ځلې نه دي سپمولي.

د ښه شعر پېژندونکي او وتلي لیکوال ښاغلي زرین انځور سره دې خدای ډېر ښه وکړي، چې له ما نه یې په لیکنو او د لیکوالۍ په سمونو کې خپل نظر او همکاري نه ده دریغ کړې.

د ذبیح "شفق "نه ډېره مننه، چې د کتاب د ټاېپ او کمپوز چارې یې پرمخ یوورې.

په ادب

محمدا جان یار

د محمدا جان یار لیکلي اثار:

1_ کوکارې	شعري ټولګه
2_ سره ډولۍ	د لنډو کیسو ټولګه
3_ د کونړ تاترې	تحقیقي او تاریخي کتاب
4_ ویر	شعري ټولګه
5_ تړلې کڅوړه	د لنډو کیسو مجموعه
6_ څانګه	ناول
7_ د لیلې دښته	ناول
8_ هوسۍ	ناول (همدا اثر)

ناچاپ آثار:

1_ شعري ټولګه

2_ ناول

3_ غرونه او ساحلونه سفرنامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

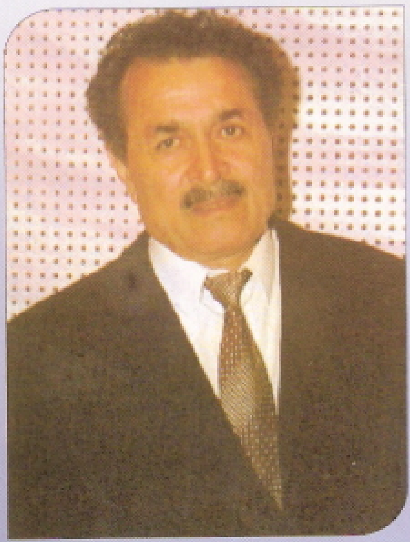

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸ه ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوایدِ عامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپچاري: د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي خانګه_ پېښور
Tel/Fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Designed by Shafiq

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library